PL
248
K45C4
v.1

Kemal, Namik
Cezmî

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

P3/37

Kemal, Namık

نامق کمال

جزمی

Cezmi

تاریخه مستند حکایه

جزؤ اول

مجلس معارفك رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

(مهران) مطبعه سی - باب عالی جاده سنده نومرو ۷

۱۲۹۹

PL
248
K45C4
v.1

LIBRARY

899058

جزمی

تاریخه مستند حکایه

برنجی فصل

— ۱ —

هجرتك اوننجی عصری ، که برنجی سنه سنده اوچنجی خاندان خلافتك اوننجی پادشاهی اولان سلطان سلیمان قانونینك ولادتی اقبال استقبالنه براعت استهلال اولمشیدی؛ وقوعات وکشفیات عظیمه‌جه تاریخ انسانیتك اکثر قرونه تفوق ایدر :

کو یا که ید قدرت برقاچ بیك سنه‌لك مآثر جلیله‌یی بریره طوپلامش‌ده نظر حکمته قارشی برمعجزه دها کوسترمك ایچون یوز ییلدن عبارت برزمان ایچنه صیقشدیرمش ایدی .

فی‌الحقیقه شرقده « قتیبة بن‌مسلم » ك اعدامی غربده « عبدالرحمن الفهری » نك انهزامی اوزرینه طولاً « پیره‌نه » طاغلریله « قوبی » چوللری وعرضاً بحر محیط جنوبی ایله قپچاق حدودلری داخلنده قالان اسلامیت واسپانیادن

ماعدا اوروپانك اكثر جهاتنی استیعاب ایلیان خرستیانلق
عالملرنده «مأمون ایله «شارل مانیك ارتحاللرندن صكره
ملوك طوائف واهل صلیب محاربانندن ماعدا تاریخجه
اهمیت كوتورر و خصوصیله انسانیته تعلق ایدر؛ همان
هیچ بر وقعه ظهور ایتمامشكن، ابنای بشرك فكر واقدا-
منده كوریلان بوسكون عادت پرستانه یدنجی عصرده
برمیل ایجاد ایله ختام بولدی . حتی آتشی بیله انسانیتك
پنچهٔ غالبانه سنده محكوم ایلمك شانندن اولان نظر حكمت،
باروتك محاربه‌لرده استعمالنه اوعصر ایچنده باشلامش؛
وبرقوجه عالمی زور بازوی عرفانیله ایستدیكی شكله كتیرمك
استعدادینی حائز اوله‌رق، وجوده كلان فاتح باروت
كبی، بر قوهٔ مقاومت سوزی طوپچیلق صنعتنده اجرا
ایلدیكی تعدیلات واكمالات ایله اسلحه‌نك هرنوعنه تفوق
ایده‌جك بر حاله طقوزنجی عصرده كتیرمشدی . فقط
اوننجی عصرده ایدی، كه باروت طوپدن تفنكه انتقال
ایلدیكندن، ارباب حرب ملائكهٔ عذاب كبی، اللرنده برر
تازیانهٔ آتشین استعمال ایتمكه مقتدر اولدیلر .

فی الحقیقه اوتوز بش سنه‌لك بر اقدام طاقت
بر اندازانه ایله طولاً «ازمیر» كورفزندن «مغول»
وعرضاً «دكندن» قپچاق صحرالرینك منتهاسنه قدر
امتداد ایدن یرلر ایچنده اوزمانلر موجود اولان درت یوز

میلیونه قریب اسلامی بر حکومتك سایهٔ رایاتنه جمع ایتمك و جنوباً مصر و یمنده خطبه‌سنی اوقوتدیغی کبی، شمالاً دخی مسقوه‌یه ولهستانك وسطلرینه قدر کتیبهٔ اقبالنك مقدمه‌لرینی ایصال ایلمك جهتلریله مالك اولدیغی یرلره نسبت اسکندرك فتوحاتنی کره‌یه نسبت ربع مسکون درجه‌سنده براقان تیمور طقوزنجی عصر رجالندن ایدی. فقط اوننجی عصرده ایدی، که سلطان سلیم اول کرهٔ زمینی بر پادشاه ایچون آز کوره‌رك، سکز سنه‌دن عبارت اولان دور سلطنتنده مصر ایله عموم عربستان و یاری کردستانی بر مرکزه ربط ایلدکدن بشقه خلافت اسلامیه‌یی وظائفنی بحق اجرایه مقتدر برخاندانه نقل ایده‌رك، اسکندره، جنکیزه وحتی تیموره داغ درون اولان جهانکیرلك فکرینك اسلامیت قوتیله حصولنه لازم اولان اسبابی استحضار ایلدی.

فی الحقیقه هرنظر تدقیقه نیجه یوز بیك مشاور، هر قلم تحریره نیجه یوزبیك معاون ویرمك شاننده اولان طباعت «فوستر» نامنده بر صاحب خیرك همتیله طبیعتك خزینة الغیب احساناندن میدان ظهوره طقوزنجی عصرده چیقدیغی و بصمه‌نك بغیر حق موجدی عد اولنان «فاوست» و «کوتنبرغ» اوصنعت جهان بهادن طقوزنجی عصرده استفاده

ایلدیکی کبی، طباعتك الڭ بیوك والڭ فائده‌لی اکمالاتندن معدود اولان قالب چلیکلرینی «شفر» بنه طقوزنجی عصرده اختراع ایلمشدی. فقط اوننجی عصر ایچنده ایدی، که جهان معرفتده کرچکدن بر «دوران حشر» وجوده کتیرمکه باعث اولان وفطرت بشری مستعد اولدیغی استکمالاته ایصال ایچون همان طبیعت کلیه‌قدر خدمتی کوریلان اوصنعت جلیله سحر اولمق، خطاطلرك منفعتنه مغایر بولنمق وحتی الڭ فائده‌سز لغو یاتدن صایلق کبی، حیوانلره‌یله یاقیشمیه‌جق بر طاقم تعریضات وممانعاتدن قورتیله‌رق — حیفا که اسلام ملکنده بیاغی ظهوری بیله خبر آلنمقسزین — اوروپانك هرطرفنه انتشار ایلدی.

فی‌الحقیقه مشهور قرستوف قولومب(*) سفینهٔ نوحدن طوپراق تحریسنه کیدن کوکرجین کبی، برشدتلی طوفان اعتراض آره‌سندن چیقارق، آمریقایی کشف ایله عالم انسانیته ینه بوعالم ایچنده برجهان دیکر الحاق ایتمکه طقوزنجی عصرده موفق اولمشدی. فقط اوننجی عصر ایچنده ایدی، که اوروپالیلر آمریقانك همان هرجهتنه صوقیله‌رق، قدرت فاطره‌دن بشقه هیچ صنعت کورمامش اولان او یله برجهان غیبك حاوی اولدیغی هردرلو خزائن فوائددن حصه‌یاب اولمغه باشلامشلر ایدی.

(*) قولومب کوکرجین دیمکدر.

اوننجی عصرك مزیتی بویله اکمالاته منحصر دکلدر :
ینه اوعصر ایچنــده ایدی، كه سلیمان قانونی عثمانلی بایراغنی شــفقلر ایچنده طوغمش بر هــلال کبی، و یانه‌ده، تبریزده، اســپانیاده، هندســتانده طولاشدیره‌رق، دنیــانك شرقنه، غربنه شعشعه نثار حیرت ایلمشیدی .

ینه اوعصر ایچنده ایدی، که خیرالدین پاشا ســفائن جهادینك طوب دومانلرینی ابر رحمت کبی، آفاقی طوته‌جق برحاله کتیره‌رك، آق دکزی لواءالحمد محمدینك سایهٔ استیلاسنه آلدقدن صکره، غنیمت غزاسی اولان قوجه بر ملکك (١) تاج سلطنتی خلافت اســلامیه‌نك عتبهٔ اقبالنه تقدیم ایله حاکم ایکن ، خادملکی اختیار ایتمــك کبی ، یکانه بر حمیت اظهار ایلمشیدی .

ینه اوعصرایچنده ایدی، که دولت کرای ثانی ایکنجی هجومنده مسقوه طرفلرینه آتشرزن استیلا اوله‌رق، شمالك قارلی، بوزلی صحرالری ایچندن کویا اوچ عصر صکره کله‌جك بر جهانکیره درس عبرت (٢) و بروسیه مأمور ینه نمونهٔ امتثال (٣) کوستررکبی، صناعی بر یانار طــاغ پیدا ایلمشیدی .

ینه اوعصر ایچنده ایدی، که « بابر خان » جــدی

---

(١) جزایر ملکی .
(٢) برنجی ناپولیون .
(٣) مسقوه‌یی یاقان روسقوپچین .

اولان وفتوحاتنك كثرت و وسعتنه نظراً اعظم جهانكيران عد اولنان تيمورك برقاچ يوز بيك عسكر و بيك درلو مشاق سفر ايله ضبط ايده بيلديكى هندستانى همان اون بش بيك كشى ايله برقاچ يوز بيك عسكره مالك بردولتك الندن نزع ايتمشيدى .

ينه اوعصر ايچنده ايدى، كه « شيرخان فريد » افغانلى بر عسكرك اوغلى ايكن، خصائل جهانستانيسى قوتيله هندك شرق شماليسنده كنديسنه مخصوص بردولت تشكيل ايده رك، « بابر » سلطنتى كبى، نوظهور و بناء عليه هردرلو قدرت وعصبيته مالك بردولتى مضمحل ايتمك درجه سنه كتيردكدن بشقه عمرى مساعد اولسه اوده سلطان سليم اول كبى، جهانكيرلكه بر بيوك استعداد ابراز ايلشيدى .

ينه اوعصر ايچنده ايدى، كه توراننده «دولت شيبانيه» وخصوصيله سلاطين « شيبانيه » دن « عبيدالله » دولت « جنكيزيه » نك « بركه خان » (*) زماننده اولان شعشعهٔ اقبالنى اعاده يه اميدلر و يره جك قدر پارلامغه باشلامش ايدى . ما

(*) بركه خان باتوخان اولادندن ودشت حكمدارلرندن اوله رق اولاد جنكيزدن اك اول اسلام ايله مشرف اولان ذاتدر. قپچاق ومغولستانده حكمى جارى ايدى. طونه وبلغارستاندن كچه رك استانبولك محاصره سنه كلمش وروم ايمپراطورلغنى خراجكذار ايلمشدر. آباقخان وخصوصيله خلافت عباسيه نك انقراضندن صكره هلاكو ايله غالبانه خيلى محاربه لرى واردر. جنكيز خاندانك اعاظمندندر. اصل اسمى (بركاى) اوله رق اسلامنى اظهار ايتدكدن صكره زمانك علماسى تفألاً (بركة) تسميه ايتديلر .

ینه او عصر ایچنده ایدی، که سنیلرك سلاحیله چورلمش بردائرهٔ آهنین ایچنده قالان ایرانده «صفوی» طرفدارانڭ تعصبی اساسنی قانلرله تخمیر ایده‌رك، بر دولت «شیعه» تشکیلنه مقتدر اولمشدی.

ینه او عصر ایچنده ایدی، که آلمانیا ایمپراطوری مشهور «شارل کن» سلطان سلیمانك قوهٔ قاهره‌سنه قارشی طورمق ایچون سنه‌لرجه اوغراشدقدن و ویانه‌یی عثمانلی محاصره‌سی ومجارستان وخرواتلغك اکثر جهتلرینی اسلام استیلاسی آلتنده کوردکدن صکره، کندیسنه سرای حکومته بدل برمناستری مزار دنیوی اختیار ایتمشیدی.

ینه او عصر ایچنده ایدی، که اوروپاده «لوتر» پروتستانلق نامنه برمذهب جدید آچه‌رق، اصحاب تثلیثی ایکی‌یه تقسیم ایتمشیدی.

ینه او عصر ایچنده ایدی، که اسپانیوللر غرناطه مدنیتکاهنی مظلوم، مکسیقا وحشت آبادینی معصوم قانه غرق ایده‌رك شرقده، غربده تماشاسی نظر حکمته قان آغلاده‌جق بردهشتلی غروب لوحه‌سی پیدا ایلشلردی.

ینه او عصر ایچنده ایدی، که دنیالره صیغیشه‌مامقده ضیای شمس ایله رقابت ایدن بر ذکا (*) ابعاد مطلقه‌یی سیر ایدرجه‌سنه برطاقم تدقیقات ریاضیه ایله استقرار

(*) «قوپرنیق».

شمسی ودور ارضی اثبات ایده‌رك، تابع اولمدیغی بر دینك معجزات باقیه‌سندن اولان برآیت کریمه‌نك مآل عالیسنی فناً ایضاح ایلمشیدی .

ینه او عصر ایچنده ایدی، که دنیالری احاطه ایده‌جك بر طوفان معرفتی ذهننه صیغیشدیره بیلمك خارقه‌سنه مظهر اولانلردن مشهور « واسقادوغاما » عمان ایچنده مستور اولان امید برونی طریقنی کشف ایتمکله پور - تکیزلر اشجاری آلتون ثمره‌لر ویرر ، نباتاتی کومش چیچکلر آچار برکیمیا باغچه‌سی اطلاقنه شایان اولان هندستانك محصول ثروتندن اوروپایی مستفید ایتمکه باشلامشلر ایدی .

ینه اوعصر ایچنده ایدی، که‌حکم غالبانه‌نك جهان مدنیتی زیرپای استبدادنده ازمك ایچون یاپلمش برتمثال آهنینی حکمنده اولان ناپولیونلری، بسمارقلری بیله برچوق تلاشلره دوشورن « ژزویت » جمعیتی زادکاندن ایکن، دیلنجیلکه‌قدر تنزل ایتمش؛ کوزی آچیق فقط آیاغی طوپال، صورتی انسان وفقط کندی شیطان برمخلوق غریبك سایهٔ تعصب وریاسنده تأسس ایلشیدی .

ینه او عصر ایچنده ایدی، که یمندن قهوه ، آمریقادن توتون بربرینی متعاقب خلقك معرض هوساتنه

آتيلەرق، انسانلر ايچون بوی مايع بری هوائی ايكی‌سيه بلای احتياج دها پيدا اولمغه باشلامشيدی .

ايشـــته سرگذشتنی يازمق ايستديكمز « جزمی » ده « موسم ادراك غرائب » وصـــفنه لايق اولان او عصرك رجالندندر . ترجمهٔ حالی اويله وقايع عظيـــمەدن معـــدود دكلسەده ذاتاً برغرابتی جامع اولمغله برابر، دولتك بر بيوجك محار بەســنەده تعلق ايلديكی ايچون نظر مطالعـــەيه شا ـ يستەدر اعتقادنده بولندق آنك ايچون تحر يرينه جسارت ايديورز .

— ٢ —

جزمی دنيايه طقوز يوز آلتمش ايكی تاريخنده كلدی . فقط انســـان ايچنه طقوز يوز سكســـان ايكی تاريخنـــده قارشـــدی؛ يعنی اوزمان ـــ ترفنـــده يتشمش ميوەلر كبی ـــ وقتسز آثارينی كوســـترن فطانتی سايەسنـــده پدرندن موروث بر ســـپاهی تيمارينه مالك اولمش؛ اوزمان كنديني انسان بيلەرك، انســـان ايچون لازم اولان مسائل معيشتله اوغراشمغه، شخص تجربه ايتمكه، ايش اوكرنمكه باشلامش ايدی .

اوعصرەده ايســـه ســـلطان سليم اول‌جنت اعـــلادن كنديني آرايه آرايه دنيـــايه ايمش بر قصر حكمنـــده اولان

مرقدینه، سلیمان قانونی فلکدن اقبالنه حرمة ایاغنه دوشمش برقبه کبی، کورینان مشهدینه چکلمشدی.

خیرالدین مرحومك قبرنده‌کی آغاجلردن، چمنلردن کیلرینه یلکن ویاکمیجیلرینه قانلی کفن اولمغه اوزنه‌رك یرادلمش کبی، بیاضلی قرمزیلی چیچکلر آچیلمغه باشلامشیدی.

دولت کرای ثانینك اوطوپراغی یانار طاغلردن آلنمش قلبی، اوپارلاقلغی فجر شمالی‌یه غبطه رسان اولان فکری خاك فناده، ظلمات عدمده مستور اولمشدی.

عثمانلی ملکنده بواعاظمه قلیجیله، قلمیله خدمت ایدن اصحاب قدرتدن پیر محمد پاشایی اوغلی تسمیم ایتدی! مقبل ابراهیم پاشا، احمد پاشا جلاد النده جان تسلیم ایلدیلر. زنبیللی، ابن‌کمال، ابوالسعود، رستم پاشا؛ رتو پاشا مسند اقبالی سدیر غفرانه تحویل ایتمشلردی. طورغودجه پاشا، پیاله پاشا، صالح پاشا، رمضان پاشا دریای رحمته غرق اولمشلردی.

(حکایه‌نك منتهاسنه قدر اوقونلدیغی حالده آکلاشیله‌جغی وجهله جزمینك هند ایله، اوروپا ایله، توران ایله هیچ مناسبتی یوق ایدی، که اورالرده ظهور ایدوب‌ده اسملرینی یوقاریده ذکر ایتدیکمز اعاظمدن تکرار بحثه حاجت اولسون. یالکز صدد

عثمانليلره، تاتارلره، ايرانليلره عائد اولديغندن، بندەكزده سوزمى دنيانك او جهتلرينه حصر ايدەجكم .)

— ٣ —

سلطنت سنيەجه جزمينك زمان ظهورنده بو قدر آدم ضايع اولمغله برابر، دفتر اكا بر قپانمامشدى. قليج على پاشا خير الدينك، طورغودجه‌نك، پياله‌نك اوروپايه قارشى آق دكزده حاصل ايتدكلرى طوفان استيلا دهشتلرينى ادامه ايدر طورردى .

يمنك، تونسك برنجى فاتحلرى اولان خادم سليمان پاشا، پياله پاشا ير آلتنده منزوى ايسه او ملكلرده فاتح ثانيسى اولان سنان پاشا قبهٔ همايونده وزير رابع مقامنده اوطورردى .

قبريسك فتحنده بر همت ومهارت فوق العاده ابراز ايدن واو جهتله عثمانلى سرعسكرلرينك برنجيلرندن معدود اولان قره مصطفى پاشا وزير ثالث ايدى .

اركان ار بعه ناميله مشتهر اولان ودولتك قواى معنويه‌سى حكمنده بولنان درت ذاتك برنجيسى مملكتده ارتشا ومداهنه‌نك موجدى صايلان شمسى پاشا ايسه ايكنجيسيده صديقى بر عزم، عمرى بر توفيق، عثمانى بر فداكارلق، حيدرى بر جلادت ايله (١٠٠٥)

تاریخنده ومحمد ثالث زماننده اکری ملحمهٔ کبراسنك قزانلمسنه سبب مستقبل اولان مرحوم خواجه سعد الدین ایدی.

ارکانك اوچنجیسی. — دردنجیسی اولان غضنفر اغا وخصوصیله جانفدا قادین نزد پادشاهیده نفوذ کلام ایله شهرت بولدقلری کبی، او نفوذی ده یوزده طقسان اعتباریله خیره صرف ایدرلردی.

یمنك فاتح حقیقیسی عد اولنمغه شایان اولان نورسیدکان جلادتدن اوزتیمور اوغلی عثمان پاشایمنده سنان پاشانك قهر رقیبانه‌سندن قورتیله‌رق، باد جنوبی سرعت وحدتیله استانبوله کلمش وبر از مدتجك صقوللی مرحومك پدرانه وفقط مربیانه‌شدتلرینه‌اوغرادقدن‌صکره، سنجاق بکلکی ایله آناطولی‌یی طولاشمغه باشلامشیدی. (آشاغیده‌کی تفصیلاتدن آکلاشیله‌جغی اوزره) یکیچریلرك حفظ نظامی یولنده مسندینی وحتی نفسنی مخاطره‌یه‌قویان‌روان وکنجه فاتحی فرهاد پاشا میرآخورلق ایله‌خدمت پادشاهیده اثبات استحقاق ایدنلرك بری ایدی.

او زمانك الك بیوك آدمی ایسه سلطان سلیمانك الك صکره‌کی صدر اعظمی اولان صقوللی محمد پاشا مرحوم ایدی، که عثمانلیلرك قانونی دورنده اولان عظمت شاننه بر تمثال مشخص اوله‌رق، اخلافه یادکار قالمشیدی.

كونش غروب ایتدکدن صکره ، ضیاسنی بر درجه‌یه قدر ادامه ایدن قمر کبی ، سلطان سلیمانك ارتحالندن صکره، او عصرك پرتو اقبالنی ده صقوللی حفظ ونشر ایدردی .

سلطان سلیمانك وفاتندن صکره ، آلمانیا ایمپراطورلغی طرفندن کوردیکی بعض علایم خصومت اوزرینه « راحت طورمزسه‌کز ایکی حدودك اورته‌سنده بر کچلمز چول پیدا ایدرده شرکزدن امین اولورم » تهدیدیله اوروپایی لرزان دهشت ایدن او صقوللیدر . (*)

بحر خزر یولیله آسیا داخللرینه اجرای حکم ایده بیلمك ایچون تن ، و ولغا نهرلرینی بر جدول ایله براشدیروبده سلیم اولك اقصای مقاصدی اولان اتحاد اسلامه او طرفدن بر طریق وصول بولمقله اوغراشان او صقوللیدر .

سلیم ثانی دورنده مؤذن زاده قپودان علی پاشانك اداره‌سنده‌کی عثمانلی دونماسی ـ شارل کنك ولد مادر بخطاسی اولان ـ « دون ژوآن » ایله مرحوم خیرالدینك رقیب مغلوبی اولان مشهور « آندریا دوریا » بتون محو ایدرجه‌سنه مغلوب ایتمکله (**) یالکز اوخون

(*) روایت حامردن آلنمه‌در .

(**) دونمانك انهزامی ۹۷۹ تاریخ هجریسنده وقوع بولمشدر.

وآتش طوفانلری آره‌سندن یکرمی قدر سفینه قورتاره بیلمش و اوروپانك قوای مجموعه‌سنه قارشی او قدر دهشتلی بر انهزام ایچنده بیله قلبنك جوهر صلابتنه خلل کلمامش اولان سیف مسلول جلادت قلیج علی پاشا بیله ایرتسی سنه‌یه بر دونغا یتشدیره‌بیلمك فکرینی ایشیدنجه ـ خیالات آره‌سنده قلانلر کبی ـ تتره‌مکه باشلامش ایکن، «پاشا مأیوس اوله! اقتضا ایدن دونغانك دمیرلرینی کومشدن، یلکنلرینی اطلسدن، ایپلرینی حریردن یاپمق بودولت ایچون ممکندر.» دیان وفی الحقیقه بر قیش ایچنده قرق بیك عسکر وطائفه ایله مجهز ایکی یوزدن زیاده سفینه وجوده کتیره‌رك، قپودان علی پاشا کبی، عمرنده فلکه باش اکمامش بر مجاهده بیله ید غالبه‌سنی اویمك ایچون حضورنده باش اکدیرن او صقوللیدر.

فی الحقیقه صقوللی سلیم ثانینك وفاتندن صکره، سرای همایونجه بر درجه‌یه قدر مستقل ایدی. چونکه پادشاهك شهزاده‌لکلری اثناده اویس پاشا کبی، قاضی زاده کبی، خدمتلری شرفندن بهره دار اولانلرك هر بری جلوس همایوندن صکره، برر ایکنجی پادشاه اولمغی قورمش وصقوللینك متانت وزیرانه وحمیت

قانون پروانه‌سی ایسه بریکیلرك هوس وتسلطلرینه قویا حائل اولمشیدی.

فی الحقیقه پادشاه مرحوم حق شناس وقدر آشنا اولدیغندن، هر نه وقت صقوللی‌یی کوررسه بونجه تجارب کار آکاهانه وبر درایت فلاطون پسندانه ایله مؤید اولان عرضلرینی قبول ایلدیکی حالده اویس پاشالر، قاضی زاده‌لر بودین والیسی بولنان عمجه زاده‌سی مصطفی پاشایی اعدام ایچون میراخور فرهاد آغایی جلادلقده قوللانمغه ومعتمدلرندن نشانجیسی منشأت صاحبی مشهور فریدون بکی وکتخداسی خسرو آغایی، که بری یازی، بری اجرا آت خصوصنجه ایکی ید اقتداری حکمنده ایدیلر، خدمتندن آییرمغه مقتدر اولدیلر. حتی دائره سنده بولنان اصحاب امتیازك زعامتلرینی، تیمارلرینی بیله ضبط ایله کرك پاشایی، کرك توابعنی هر درلو قوت وحیثیتندن محروم براقمغه چالشدیلر.

فقط پاشانك بخشایش قدرتدن نائل اولدیغی علو همت، استحقاق مرجعیت، نظر حکیمانه، اطوار وظائف پروانه کبی، مزیاتی نزع ایتمك اللرندن کلمدیکی ایچون ینه قوهٔ ادراك وحمیت واعانهٔ صبر وسکینت ایله مسند و وقارینی محافظه ایدر، وبر چوق ییلدیرم

ضربه‌لرینه اوغرادیغی حالده طریق حقده استقامت نمای ثبات اولان بعض مناره‌لر کبی ، جمله‌نك فوقنده کورینه‌رك ، جمله‌یه الله یولنی کوسترمك خدمتنده بولنوردی .

ایشته صقوللینك مهارت اداره و مکانت سیاسیه‌سی قوتیله ایدی ، که جرمنك مبادیٔ نشأتنده بر طاقم نوظهور مقربلر، نوهوس متغلبلرك سیئه‌سنه اوغرایه‌رق، کرك اخلاق و کرك قوای مادیه‌جه انحلاله بر استعداد کلی کوسترمکده اولان سلطنت عثمانیه اغیاره قارشی اسکی دهشت و عظمتنی محافظه ایدر طورردی .

— ٤ —

او زمانلر حکمنجه کرك نجابة و کرك قدرة دول اسلامیه‌نك اعاظمندن معدود اولان وخلافتك شمال حدودینه قورلمش بر بیوك اردوسی حکمنده بولنان قریم خانلغی ده دولتکرای دورنده‌کی شعشعه‌سنی ضایع ایتمکه باشلامشیدی؛ چونکه دولت کرایه خلف اولان سمین (سمیز) محمد کرای وجودجه قانی صوکسلمش بر مستسقی عد اولنه‌جق درجه‌لرده شیشمان برشی اولدیغی کبی ، بوزلمش ؛ انتفاخ ایتمش بر قلبه مالك ایدی . جنکیز آیيننك تجدیدینی اسلامك اتحادینه، کندی استبدادینی خلافت اسلامیه‌نك بقاسنه ترجیح ایدردی .

فقط خان اولدیغی صره‌ده «قالغای» نصب ایلدیکی برادری «عادل کرای» کندی فکرنده، کندی کندی مسلکنده دکل ایدی. عادل کرای جزمیدن بر قاچ آی اول بر بهار صباحنده کونشله برابر طوغمش؛ ودها طوغر طوغمز عالمك فناسنه، بنی آدمك ابتلاسنه واقف ایمش کبی، آغلامغی اعتیاد ایتمش ایدی. کویا که شیخ غالب حسن وعشقنه زینت ویرن نثیسنك

«ای ماه اویو بو آز زماندر!
چرخك سکا مقصدی یماندر؛
زیرا قتی تندو بی اماندر؛
لطف ایتمسی‌ده اکر کماندر!
ظنم بو که پك خراب اولورسك!»

بندینی عادل کرایك دایه‌سی لساندن سویلمشدر.

کویا که «تا طوغدیغم کوندنبری کریانم.» مصراع برجسته‌سی صاحبنك خیالنه عادل کرای پیش نظرندن کچدیکی زمان صادر اولمشدر.

چوجق امکلمکه باشلادی؛ بر حالده امکلردی، که او زمانلر محکوملره طاقیلان کله‌لر کبی، عالمك محنتندن بر کره یاپلمش‌ده آیاغنه ربط اولنمش ظن اولنوردی! ایکی آدیم آتدیغی زمان ـ دنیا دونرکن نصل بر قوهٔ غالبه‌نك پنجهٔ قهرنده زبون اولدیغنی کوستریر ایسه ـ

اوده حرکتنه کندی اختیارینك فوقنده بر قدرت مانع اوله کلدیکنی کوسترر ایدی .

چوجوق بیوەمکە باشلادی؛ باغچەلردە او ینایشی بیله ینە بشقە چوجوقلرە بکزەمزدی . النە بر یاپراق آلیر هوایه آتاردی ؛ یاپراق نسیمك تحریکیلە اهتزاز ایتدکجە اوزرینە تصادف ایدن نورك کوستردیکی خفیف خفیف تموجلرە باقار کوك یوزندەدە چوجوقلر یاپراق آتیشیورلر ، کورینان ییلدیزلر او یاپراقلرك پارلاقلغیدر کبی، بر طاقم خیالاتە ذاهب اولوردی .

هوادە بر آتش بوجکی کورردی ، قرك بر پارچەسی یرە دوشمش دە قر کبی ، اوچیور ظننده بولنیوردی . دها یاشی تحقیقات ومعلومات ایلە اوغراشمغه مساعد اولمدیغی زمانلر بیلە خیالی کندینه مخصوص بر عالم ترتیب ایتمکه مقتدر اولمش؛ و بلکه « بر تصورله سکابیلك عالم ایجاد ایلرم! » تخیلنی حقیقت صورتنده کوسترەجك درجەیه کلمشدی ؛ چونکه طبعاً شاعر ایدی .

شاعر نەدر؟ « طبیعتك الك سودالی زمانلرندەکی حزین حزین تبسملرندن یرادلش بر مخلوق! ...» خندەلرندن — کلدە شبنم کبی — کریه اثرلری ؛ کریەلرندن — بلوطدە قوس قزح کبی — ابتسام علامتلری کورینور. طبیعتە هر مخلوقدن زیادە اسیر ایکن طبیعتك فوقنه

چیقمق ایستر ! کندی وجودینی لایقیله ادارەیه مقتدر دکل ایکن کرهٔ زمینی ضعیف قوللریله سورکلیه سورکلیه بشقه بر نقطهٔ فیضه ، بشقه بر مرکز کماله کوتورمکه چالیشیر ! بو قدر طاقت کلمز اقدام ایله تاب وتوانی کسیلنجه یا قفسده سیاه پردەلر ایچنده محبوس اولمش اولان بابلبلرك نغمەسی قدر حزین، یا کرەدن تنفسه کافی هوا بولنەمیەجق درجەده آیر یلوب ، حدتله آشاغی سوز یلان شاهینلرك صداسی قدر آجی فر یادلره باشلار. ایشته شعر او درلو فر یادلر ، شاعر ایسه او مزاجده، او فطرتده یارادیلان بیچارەلردر . اون بش هجایی افاعیل وتفاعیله توفیق ایتمکه ، یکرمی سکز کلمەیی بر بر ینه قافیه یاپمغه مقتدر اولانلر دکل .

صدددن آیرلمیەلم ! عادل کرای طبعاً بر بیوك شاعر یرادلدیغی کبی ، قابلیات ذهنیەسنك سائر جهتلری ده او نسبتده یعنی فوق العاده بر مرتبەده ایدی .

وقتا که تحصیل زمانی ایرشدی ؛ کندینه تعلیم اولنان کتابلری کویا دنیایه کلمەدن اول اوقومش کبی ، کوردیکنی بر باقشده آکلاردی . بر حالده که دها یکرمی یاشنده ایکن زمانك علماسندن معدود اولمشدی .

عادل کرایك بر مزیتی ده انداممندەکی لطافت ایدی ؛ چهرەسی پنبه ایله مزین صاری‌یه مائل بر رنکده

اوله‌رق ، مائی کوزلری ایسه اورنك ایچنده ـ کوك یوزینك غروب بلوطلری آره‌سندن کوج حال ایله ظاهر اوله‌بیلمش ایکی آی پارچه‌سی کبی ـ کورینوردی .

ـ او بلوطلرك تأثیر ضیا ایله یکرنك اولدیغی حالده آچیقلانه‌رق، قو یولانه‌رق، بر چوق رنکلرده کورندیکی کبی ـ عادل کرایك چهره‌سی ، صاچلری، قاشلری ، خط نوظهوری‌ده صاریلق ایچنده درلو درلو صاریلقلر، پیدا ایدردی .

قریم خانلرینك، خان زاده‌لرینك وحتی خلقنك البسه‌سی ده استانبولك او زمانکی اثوابنه بکزه‌مزدی . آرقه‌لرینه کیدکاری شیلر اولدقجه صیق وبناء علیه وجودلریله متناسب ایدی . باشلرنده قاوق یرینه بر کوزل سیاه قالپاق وار ایدی . عادل کرایك بو یولده اولان لباسی ایسه چهره‌سنه کیجه‌نك هالهٔ مهتابه یاقیشدیغی قدر یاقیشیردی .

عادل کرای فطرة شاعر اولدیغی قدرده عسکر یارادلمش ؛ وطهارت وجدان و قوهٔ عرفانی کندینی بر مسلك دیانت و حمیته سوق ایتمشیدی . مرکز خلافتی اسلامك نقطهٔ استنادی بیلیر ؛ واو جهتله سلطنت عثمانیه‌نك دوام سطوتنی کندی بقای حیاتنه مرجح طوتاردی .

تاریخلردن بر تفصیل اکلاشلیر، که او زمانلر قریمده «قالغایلق» ولی عهدلك، صدر اعظملق، سردار اکرملك کبی، بر طاقم حیثیات و خدمات جلیله‌یی جامع ایدی.

خانلرك عزل ونصبی ایسه خلافت اسلامیه‌نك صلاحیتی داخلنده اوله‌رق، اکثریت اوزره دخی خانلرك یرینه قالغایلر نصب اولنه کلیردی.

اشته مرکز سلطنتده اویله بر صلاحیتك قریمده عادل کرای فطرتنده بر ذاتك وجودی محمد کرایی فاسد فاسد تصورلرینی اخفا مجبوریتنده بولندیردی.

کرهٔ زمین اوزرنده بر برینه التصاق ایتمیه‌جك ایکی نقطهٔ منتها اولمدیغی کبی، جرمینك فطرتی‌ده ظاهرده عادل کرایك تمامیله ضدی کبی، کورینورکن حقیقتده هرکسدن زیاده اکا متقارب ایدی.

— ٥ —

ایرانده اسماعیل صفوی‌یه خلف اولان و سلطان سلیمان قانونینك شمشیر قهرندن کندینه بر مقر حکومت اتخاذ ایده‌میه‌جك قدر دهشتیاب اولمق، بیچاره شهزاده، سلطان بایزید کبی، بر مهمان نجیبی بعض منافعه قربان ایلمك، — عموم تبعه‌سنی صویه‌رق، آسیانك

یاریسندن زیاده‌سنی غارت ایدن ـ جنکیزه یقین مال ادخار ایتمك کبی ؛ بر طاقم مظالم طاقتفرساسیله برابر ینه پدری زماننده تأسس ایدن دولتی هم عثمانلیلرك ، هم شیبانیلرك قهر و سطوتندن محافظه ایده‌بیلدیکی ایچون اوننجی عصرك ظلمه‌سندن و فقط اکا برندن معدود بولنان شاه طهماسب اللی اوچ سنه‌لك بر سلطنت مدیده‌دن صکره ، ۹۸٤ تاریخنده دار مجازاته انتقال ایتمشیدی .

عصرك اصحاب اقتدارجه برکت دوری اولدیغندن میدر نه در ؛ ایران قطعه‌سی‌ده طهماسبك وفاتیله اداره و بلکه تقلیب اموره مقتدر ارباب مزیتدن خالی قالمدی . طهماسبك سکز ارکك اولادی بر برندن آشاغی شیلر ایسه‌ده بر قزی ایله بر کلینی عالم سیاستده ، بر حفیدی‌ده میدان شهامتده کندیسی قدر و بلکه کندندن زیاده شان المق استعدادینه مالك ایدیلر .

قزی دیدیکمز « پریخان » کلینی ایسه اکبر اولادی اولان « محمد خدا بنده » نك زوجه‌سی « شهریاز » خانم ، حفیدی‌ده « خدا بنده » ایله « شهریازك » محصول عمری اولان « حمزه میرزا » در .

او زمانلر اون سکز اون طقوز یاشلرنده بولنان پریخان طبیعتك فوارهٔ بدایعندن صچرامش‌ده انجماد ایتمش بر عمود نورانی وصفنه لایق اوله‌جق قدر کوزل

بر وجـود اولەرق ، جبهەسنده مهتابه قارشی طوتلمش کومش لوحـەلر کبی ، صـاف بر پرتو ، چهرەسنده کونشـه طوغری آچلش کللر کبی ، پنبـه بر نور جولان ایدردی . مخمـور کوزلری، پریشـان صاچلری سـودا کبی ، خیال عاشقانه کبی ، حزین ایدی . اندامنه باقلسه؛ مایەسی المـاس معدنلرندن آلنمش ظن اولنوردی . اوقدر نازك ، اوقدر روحانی بر وجود ایچنـده بر آتشین فکر ، بر آهنین قلب مستور ایدی ، که او فکر آتشین آفتابك ضیاسی کبی ، طوقوندیغی یرلری تنویر ایدەبیلر ، اوقلب آهنـین کرهٔ زمینك صـلابتی کبی ، دکـه بر حادثه ایله ازلمکدن مصون بولنوردی .

شهریار خانم ایسه قرقنه یاقلاشمش ؛ و فقط کنجلك طراوتنی غائب ایتمامش بیلان کبی ، رنك آمیز بر حسـن ایچنده کورینور ؛ بیلان کبی ، ظـاهرده ضعیف و فقط حقیقتده قوتلی بر بنیەیه مالك اولمش ؛ بیلان کبی ، عاجز قالدیغی زمان یرلرده سورینور ؛ بیلان کـبی ، وجههٔ مقصـودینه وصول ایچون ایزینی سـتر ایدەجك اکری بوکری یوللره سالك اولمش بر غریبهٔ روزکار ایدی .

پریخانه نسـبت کوزللکی کله نسبت زقوم چیچکی ، اخـلاقی روحانیـاته نسبت سـفلیات مادیه ارزوسی خیالات عالیه‌یه نسبت اغراض نفسانیه ، اکلنجـەسی

آمال معصومانه‌یه نسبت مشتهیات منفعت پرستانه قبیلندن ایدی .

سن جهتیله تجربه‌سی دها غالب اولدیغی کبی ، حرکاتی‌ده مادیات ایله ، منفعت ایله اوغراشانلر بولنده بولندیغی ایچون پریخانه غلبه ایده‌بیلمسی — بو دنیلی دنیانك احوالنه نظراً — طبیعی کورینوردی . فقط شهریار خانم‌ده — بشرك هر نوع اقتدارینه بر قاچ قات تأثیر ویرمك شانندن اولان — جسارت قوتی نابود ایدی پریخانده ایسه او قوت بیوك بیوك قهرمانلره عطف اولنمه‌سی قابل اوله‌جق درجه‌لرده موجود ایدی .

حمزه میرزایه کلنجه :

بو ذات فطرة والده‌سنه هیچ بکزه‌مزدی ؛ شهریار پیلان مزاجنده ایسه کندیسی قپلان طبیعتنده ایدی . پیلاندن قپلان طوغه بیله‌جکنی کیم مأمول ایدر ? فقط قوهٔ فاطره هر محالك ایجادینه قادردر .

حمزه میرزا فوق‌الغایه جسور ایدی ؛ دنیاده هیچ بر مهلکه‌دن چکنمزدی . عسکرلکجه بیوك بر استعداد طبیعی‌یه مالك ایدی . حتی اشاغی‌ده کوریلور ، که اوز تیمور زاده کبی ، زماننك الك بیوك و الك تجربه‌لی عسکریله اوغراشمغه مقتدر اولدی . فقط امراض

نفسـانیه‌سنه فوق‌العاده انهماك ایدردی . جان یاققدن ، قان ایچمکدن هیچ بر وقت چکنمزدی .

بو اوچ قوهٔ غالبه‌دن طهماسـبك وفاتی صره‌سـنده یالکز پری‌خان یانده موجـود اوله‌رق ، عسـکر ایسه کرجی و چرکس رؤسـاسنك تحت نفـوذنده ایدی ، که کرجیلرك ریاسـتی میرزا علی خان کرجی و حسـین قلی خلیفه‌یه و چرکس امراسـنك ریاستی‌ده داغستان حاکمی اولان شمخاله عائد ایدی .

شمخال پری‌خانك دائیسی اولدیغی کبی ، حسین قلی خان ایله علی خان کرجینك‌ده طهماسـب شهزاده‌لرندن میرزا حیـدره والده‌سی طرفنـدن قرابتلری وار ایدی . فقط عسـکر طاقمنك منتظم و اك کثرتلیسـی سرایك محافظلغنده بولنان و بزم او زمانکی بوسـتانجیلر حکمنده اولان قوریجیلر اوله‌رق ، آنلرك ریاستی‌ده «حسـین بك یوز باشی» نامنده غایت جری بر ذاته مفوض ایدی .

شـاه طهماسب وفات ایتدیکی کبی ، حسین بك یوز باشی شـهزاده‌لردن برینی کندی قوتیله سریر سـلطنته چیقاره‌ق و او سـایه‌ده برسلطنت معنویه‌یه مالك اولمق طمعنه دوشـه‌رك ، قوریجیلری باشنه جمع ایلدی و کرجی طاقمی چرکس فرقه‌سندن دها قوتلی کوردیکی

ایچون حیدر میرزایی ذهننده ترجیح ایله کرجی رئیسلرینك اتفاقنه داخل اولدی .

ارباب اتفاق دها طهماسب بالین احتضارده ایکن ، حیدر میرزایی بعض وسائط خفیه ایله سرایه ادخال ایتمش ؛ و حتی شاهك ارتحال ایلدیکی دقیقه‌ده ایچریده بولنان طرفدارلر قوتیله باشنه بر تاج دخی کیدیرمش ایدیلر .

طهماسبك وفاتی دیشاری‌یه عکس ایدر ایتمز کرك حسین بك ، کرك کرجی رؤساسی انتخاب ایتدکلری پادشاهی القشلامق ایچون سلاح بدست اوله‌رق ، سرای جوارینه هجوم ایتدیلر ؛ و دعا و تهنیت صدالرینی عیوقه چیقارمغه باشلادیلر .

او صره‌ده ایدی ، که سرایك اوفاق قپولرندن بری کمال شدتله آچلدی ، ایچندن آت اوزرنده بر غریب مخلوق میدانه آتلدی ؛ آتی بیاض و فقط قان طامله‌لرندن اویك قرینه بکزه‌مش ؛ و بلکه بر نوع قپلان شکلی باغلامشدر .

حیوانك اوزنکیلرینه قدر دوکیله‌رك ، اوجلری قانه بولانمش اولان صاچلری منتهای غروبده کورینان سیاه بلوطلری آندیردی .

کوزلرندن ایکی ثابته کبی ، اطرافه نور جوال

صاچیلردی ؛ دوداقلرنده آچلمامش ایکی غنجه کبی ، طوقونولسه قان دوکیله‌جك ظن اولنورجه‌سنه بر حمرت کورینوردی آرقه‌سنده بر خفیف بیاض بلوط مهتابی ستر ایده‌بیله‌جك قدر وجودینی صاقلار ؛ وحتی قان طامله‌لرندن حاصل اولان لکه‌لره باقیلیرسه بلوطدن زیاده هاله‌یه بکزر بر کوملك ، النده شدتلی روزکار ایله قوسیت حاصل ایتمش ؛ چیچکی لیلاق داللری رنك و شکلنده برقلیچ وار ایدی :

او یله طبیعتك فوقنده عد اولنه‌جق بر وجود هیچ کیمسه‌نك انتظار ایتمدیکی ، دوشونمدیکی بر زمانده میدانه دهشت انداز ورود اولنجه سرای قپوسی اوکنده بولنان عسکری عالم دیکردن نازل اوله بر مخلوق کورمش قدر بهت ایچنده براقدی . کرجیلرك اللری تتره‌مکه ، اللرنده‌کی سلاحلر یره دوکلمکه باشلادی .

کورینان سواری ایسه همان طوپلانان خلقك اوزرینه یوری‌یه‌رك ، وهیچ لقردی سویلیه‌که حاجت کورمیه‌رك ، قلیجنك اشارتیله اورادن صاوولملرینی امر ایدر طورردی . عسکر طاقمنك یاقدیغی مشعله‌لردن چهره‌سنك بر طرفنه قورقنج بر قزیلاق عکس ایلمش ؛ بر طرفنده پارلاق بر ضیا دها منضم اولمشدی . کندی بو حال ایله صحیحاً بزم عالمك خارجنده یارادلمه بر جسم روحانی کبی ، کورینوردی .

بو شکل غریب پریخان ایدی . حیدر میرزانك آلقشلارینی ، حیدر میرزا طرفدارلرینك سرای ایچنده اولان تسلطلرینی اویقو دوشکنده ایشیده‌رك ، وهمان یرندن قالقه‌رق ، کیجه‌لك کوملکیله دیشاری‌یه آتلمش ؛ و بر برینك قانده یوزمکه و یا بوغولمغه چالیشان ایکی طاقم آره‌سندن بر قوریجنك یره دوشن قلیجنی قاپه‌رق ، ودیکر بر قوریجنك نردبان باشنده ترك ایتدیکی حیوانه بنه‌رك ، قپودن دیشاری هجوم ایتمش ایدی .

سرایك داخلنده اویله بر ملحمه ظهورینه سبب اولانلرك بر طاقمی حسین بك یوز باشینك عسکری بر طاقمی‌ده شمخال طرفدارلری اوله‌رق ، چونکه شمخال پریخان واسطه‌سیله طهماسبك مرض موت حالنده اولدیغنی اوکرندیکی کبی ، چرکسلرله قوریجیلر حیدر میرزایی اجلاس ایله اوغراشمقده بولندقلرینی‌ده کندینك اطرافده قراندیغی واسطه‌لردن خبر آلمش و بناء علیه کندی فرقه‌سنی سائر فرقه‌لره مغلوب ایتمامك ایچون یانده‌کی چرکسلرله سرایك بر بشقه قپوسندن ایچری داخل اولمش ایدی . حسین بك یوزباشینك بیاغی دیوان قپوسنی جبر ایله تخریب ایدرك ایچری هجوم ایلدیکنی کورنجه مقابله‌سنه عزم ایلدی . سرایك خارجنده اولانلر

مشعله‌لر ، فریادلرله حیدر میرزا نامنه بر سور سرور اجرا ایدرلردی . ایچریسنده کیرنلر ایسه خنجرلرله قلیجلرله او سور سروره قارشی برماتمخانه ترتیبیله مشغول اولورلردی.

پریخان او هنکامهٔ بلانك آره‌سندن قورتیلوب‌ده جرأتنك ، درایتنك ، شکل و شمائلنك اوضاع غریبه‌سنه و یردیکی نفوذ متحکمانه قوتیله کرجی طاقنی بولندقلری موقعده حیران حیران طولاشدیردیغی صره‌ده ایدی ، که شمخال سرایده‌کی حیدر میرزایی طرفدارلریله برابر محو ایتدکدن صکره ، کیردیکی قپونك محافظه‌سنه براقدیغی سلاح ارقداشلرینك امدادینه شتاب ایلدی . بوقاریده تصور ایتدیکمز جسم غریبی کورنجه اوده حیرتده قالدی . اوده قارشیسنده بر قاچ آدیم آته‌مامق درجه‌لرینه کلدی . بر خیلی ترددن صکره ، کوکدن اینمش بر ملك ، یردن چیقمش بر پری ظن ایتدیکی وجودك همشیره زاده‌سی پریخان اولدیغنی اکلادی‌ده اندن صکره یانته تقربه جرأت ایده‌بیلدی .

(پریخانك ذاتی اشخاص متخیله‌دن ، اوصافی مبالغات شاعرانه‌دن ظن اولنمسون ! عثمانلی تاریخلرینك هانکیسنه مراجعت ایتسه‌کز نامنی و فعلیاتنك انجامنی کوررسکز ، عثمانلی ، ایرانلی وقوعاتنه دائر اولدقجه

تفصیلات ویرن فرانسزجه تاریخلرده بر خیلی اوصافی تصویر اولنمشدر .

شمخال طهماسبك حرملری هانکی قومه منتسب اولدیغنی و اولادینك هر بری هانکی حرمندن طوغدیغنی بیلەمزدی . یالکز بیلدیکی پریخانك والدەسی اولان همشیرەسی ایدی ، که اوده اون درت سنه اول وفات ایتمشدی . بونکله برابر ایرانك او زمانکی حالی « هر بر عشیرتك بکی بر بشقه پادشاه ! » مألنه تماميله مظهر اولدیغی کبی ، امرادن هرکیم رقیبلرینه غالب اولورسه حکومتیده کندی قبیلەسنده تقریر ایتمك ایستدیکندن ، شمخال طهماسبك چرکس والدەدن طوغمه بر چوجوغنی پادشاه ایتمك فکرینه دوشدی . بناءعلیه ایچلرنده حسب جهتیله چرکس هانکیسی اولدیغنی همشیره زادەسی پریخاندن سؤال ایلدی .

پریخان اوزمانه قدر بعض کره بلوطلرده کورینان الکتریق قزیلدیسی قدر هائل برحالده طورورکن بردنبره ییلدیرم قدر پارلاق ، ییلدیرم قدر مدهش بر قهقهه ایله « دایی ! ایچلرنده چرکس یالکز بنم . فقط سن ملك مظفرمز یتنده برآدم دکلسك ، که شجرة الدر کبی بنی پادشاه ایتمك الکدن کلسون ! » دیدی دایسنی ارقەسنه قاتەرق ، سرایده کی دائرەسنه چکلدی .

شمخال حسین قلی خلیفه‌یی کورجی طاقمنك الك نافذ الکلامی اولدیغی ایچون سرایه جلب ایتدی؛ آره‌لرنده مذاکره‌لر کچدی؛ نهایت ینه پریخانك امرینه تابع اولدیلر؛ طهماسب اولادندن اوزمان قهقهه قلعه‌سنده بولنان اسماعیل ثانی‌یی تخته اجلاس ایچون دعوت ایلدیلر.

پریخانك اسماعیلی انتخابنه سبب اوزمانه قدر کوستردیکی حلم وسکون و میل عدالت ایدی، که البته برفرصت کچرسه عمومی بختیار وخصوصیله ایرانلیلری سنی ایده‌جك کبی، کورینور وپریخانه‌ده ــ قدرتی دسیسه‌یه منحصر اولان حریصلرك افکار عالیه اصحابنه دائما تأدیه ایده کلدککلری ــ جزیهٔ تملقده دوام ایدر طورردی.

اسماعیل حالیله، قالیله و هله طرز احتیالیله پریخانك نظرنده کندیسنی اولدقجه انسانه بکرز برشی کوسترمش اولدیغی کبی، قزك موهوبات فطریه‌سنی یالکز واسطهٔ اجرا اولمق قابلیتندن عبارت کوردیکی ایچون همشیره‌سنی، بعض قاتللرك قصدینی فعله کتیردکدن صکره، قیروب ده برطرفه آتدقلری سلاحلر قبیلندن عد ایتمشیدی.

سلطنته واصل اولور اولمز اولا پری خانك طرفدارلریله اوغراشمغه باشلادی؛ شمخالی اولدیرمکه چالشدی؛ مقتدر اولهمدی. فقط شروانه قدر فراره مجبور ایتدی. بونکله ده قناعت ایتمدی؛ برادرلرندن: اقرباسندن صاغ قلانلرك او زمانلرك عادت ملعونه‌سی اوزره کوزلرینه میل چکدی. حسین قلی خلیفه‌یی قهقهه‌دن قزوینه کلنجه‌یه قدر «پدرم تعبیری کبی» برطاقم عنوان مفخرت وحتی قزوینه کلدیکی زمان آنك خانه‌سنه نازل اولمق کبی، برچوق علائم امنیتله اغفال ایده‌رك. کویا دولتك زمام اداره‌سنی النه تسلیم ایتمش کورینور ایکن: او بیچاره‌یی‌ده برقاچ کون ایچنده اخوانی. اقرباسی کبی، نور نظردن محروم ایلدی.

زمان سلطنته‌قدر حلم وعاطفتله فوق العاده شهرت قزانمش اولان اسماعیل ثانی غرضکارانه‌: کیندارلغی اودرجه‌یه کتورمش ایدی. که یوقاری‌ده حالندن بحث ایتدیکمز حسین بك یوزباشی‌یی – کندی علیهنده بولندیغی وبلکه اهنده بولنمدیغی جهتله – دار السلام یاخود دارسلامت بیله‌رك، صیغندیغی بغداددن بیك درلو دسایس وتدابیر ایله پای تختنه کتیردی؛ وکلیر کلمز اعدام ایلدی.

پری خان اوزمانلر الك یوکسك طاغلرده بولنوب ده

آیاغنــك آلتنده کی بلوطـلرك رعــدینی، برقنی، بارانی، کورلدیســنی اکلنجــه طرزنده کورنلر کبی، اسمـاعیلك حرکاتنی بر طرز بیقیـدانه ایله کورردی. چونکه قدرت عقلیه‌جه اسماعیله فائق اولدیغندن امین، واسماعیلك شدتی ایسه ــ طبیعی بولندیغی موقع تمایزه نظراً ــ کندی‌دامن اقبالنه یتشه‌میه‌جکندن مطمئن ایدی.

شاه‌اسماعیل، متعرض مزاره کیرمکله اعتراضك آرقه‌سی کسیلر، کوزه میل چکلمکله نظر رقابت‌ده قپانیر قیاسـنده ایدی. فقط مغدورلر اسماعیلك امریله اعـدام اولنـان رؤسانك اولادینی مزار کبی سـاکت، میت کبی سرو یرمز برآلت‌انتقام اتخاذ ایتدیلر.

نهایت شاه اسماعیل، سـلطنتندن بر بچق سنه کچر کچمز، بر رمضان کیجـه‌سی ندیم خاصی اولان حاـواجی زاده حسن بکله برابر بر اوطه‌ده وفات ایلدی.

اسماعیلك نه صـورتله تلف اولدیغی معلوم دکلدر؛ اوطه‌نك قپوسی آچلدیغی صره‌ده حسن بکك حیاتـندن بر رمق قالمش ایســه‌ده او حیـات دخی یالکز بر رمـق ایدی. بناء علیـه بر ایکی دقیقه صـکره، زائل اولدی. و بناء علیـه وقعه‌نك صـورت جریانـندن، حسن بکك افاده‌سندن اولسون، تاریخه بعض معلومات سطحیه قالمق نصـیب اولمـدی. یالکز اسبـابی پردهٔ خفـاده قالمش

وقعه‌لری بر یه اقتداره اسناد ایتمکله مألوف اولان اصحاب تخیل، شاهك زوالنی پریخاندن بیلشلردی .

بزم تاریخلردن بعضیلرینك روایتنه باقیلیرسه اسماعیل ثانی ایرانده سنیلك قوتیله کندی سلطنتنی تأسیس ایتمکه چالشدیغی حالده خلافت اسلامیه‌ده شیعیلك قوتیله مقابله ایتمك فکرنده ایدی . ضعف قلب، ضعف عقل اصحابی دائما ایکی یوزلی، ایکی مشربلی، ایکی مذهبلی بولنمغی اقصای مهارت قیاس ایدرلر! جمع اضداد عقلا محال اولدیغی کبی، مادةً دخی محال اولدیغنی دوشونه‌مزلر . قارلر، تپیلر ایچنده ایز کوروبده هیچ برینه اعتماد ایده‌مدکلری حالده هیچ برینی غائب ایتمامك ایچون بر طرفدن بر طرفه قوشان عجمی یوجیلر کبی، ایکی طریق آره‌سنده هلاك اولورلر .

تاریخلرمزك بر طاقی‌ده ایران محاربه‌سنك وقوعنی عثمانلیلرك ایراندن بعض یرلر آلمق طمعنه حمل ایتمك ایستمشلرسه‌ده حقیقت حالده، دولت علیه‌نك دور سلیمانیه‌یی آندیره‌جق و کوپریلی زمانه کلنجه‌یه قدر الك صوك و بر درجه‌یه قدر الك پارلاق شعشعهٔ سلاحی عد اولنه‌جق، او محاربه شاه اسماعیل ثانینك یوقاری‌ده بیان ایتدیکمز فکر غریبندن نشأت ایتمشیدی .

فی‌الحقیقه پریخانك پرمقلرندن خنا برینه قانلر آقه‌رق ، بر قوجه سریر سلطنته چیقاردیغی اسماعیل ثانی او مقام عالیدن کندی اوضاع غریبه‌سیله حضیض فنایه سقوط ایتمش ؛ و برینه محمد خدابنده کبی ، کوزینه میل چکلمش ، دنیایی کورمز اولمش ، بلکه حیاتنی قرانلق زندانلر ایچنده قالانلرك چکدکلری عذابلر حکمنده بولمش ، وجود راحتندن بشقه دنیاده هر لذتدن محروم اولدیغندن، کیمسه‌ایله اوغراشمقدن‌دکل‌حتی‌دنیاسندن بیله بتون بتون اوصانمش بر آدم کلمش ایدی .

امراسنك ، قرناسنك اکثری‌ده شاه اسماعیل طرفندن کوزینه میل چکیلان حسین قلی خلیفه واو قبیلدن اولان رفقای فلاکتی ایدی ؛ مع مافیه ینه عثمانلی ایله محاربه آرزوسندن چکنمزلر ایدی .

ایرانك اوزمانکی حکومتنه کورلر عالمی دنیلسه لایقدر .

کورلر عالمنده ایدیلر ، که پریخانك هر فعلندن ، کونشك آچلیشنده‌کی نورانی شکللر کبی ، لمعان ایدن پرتو ذکایی کورمدیلر نظرلرنده شهریار خانمك سیرتندن اولان‌خیانت—بعض‌چیچکلرده‌مندمج‌زهرلرکبی—صورتنده‌کی حسن حالی ایله مستور قالیردی .

هنوز نوجواناق عالمنده بولنان حمزه میرزانك

استعدادینی یاشیله ؛ قدرت جلادتنی بوینی ایله متناسب قیاس ایدرلر ایدی ! هله عثمانیلرك سطوتنی سلطان سلیمك ، سلطان سلیمانك ذاتلریله قائم عد ایلدكلری ایچون دولت علیه ایله امتحان اقبال میدانه چیقمقده شاعرلرینك — یاراسه‌نك كونشی قولتوغنده صاقلامسنه — احتمال ویرمسی قبیلندن بر طاقم خیالات عجمانه‌یه قاپلقدن كندیلرینی آله‌مدیلر .

ایشته او آرزولرك ، او خیالرك نتیجه‌سی ایدی : كه ۹۸٦ تاریخنده خلافت اسلامیه ایله دولت صفویه بربرینه اعلان حرب ایلدی .

— ۷ —

او وقت مقام صدارتده بولنان صقوللی محمد پاشا مرحوم محاربه‌نك وقوعنی ایسته‌مزدی ؛ چونكه (تن) ایله (ولغایی) برلشدیروبده بحر حزز اوزرندن تورانه بر طریق وصول آچمق وایرانك تپه‌سنده بر آلت تهدید پیدا ایتمك امیدینی غائب ایتدیكی زماندنبری دولتك حالنده (او زمانلرك افكار حكمیه‌سندن معدود اولان) سن وقوف علامتلرینی استدلاله باشلادی . بو فكر اساساً خطا ایدی ؛ فقط او خطانك منشائی صقوللی دكل زمانك درجهٔ معلوماتیدر .

• بوندن بشقه مرحومك ایران سفیرینی ایستهمامکده
ایکی مطالعه‌سی دها وار ایدی؛ برنجی درجه‌ده
دونغانك انهزامی فی الحقیقه سیاستجه هیچ برتأثیر حاصل
ایتمامش ایسه‌ده دولت علیه تیمور وقتندنبری هیچ
بر یرده وبا خصوص دور ظهورندنبری اوروپانك
قارشیسنده اویله بر مغلوبیت کورمامش اولمسنه نظراً
دونغا حادثه‌سی اوزرینه بزده بر درجه‌یه قدر اعتماد
ظفر آزالمق واو جهتله اوروپاجه عثمانلیلرك پرتو
اقبالنی سوندیرمکه امیدلر چوغالمق طبیعی ایدی.
بو حالده ایسه اوروپاده ینه بر اهل صلیب اتفاقی ظهور
ایده‌بیلك الك غالب احتماللردن بولندیغندن، صقوللی
مرحوم النده‌کی قوهٔ اسلامیه‌نك مجموعنی او خطر
ملحوظه قارشی مهیا طوتمق فکرنده بولنوردی.
بو فکری ایسه عین حکمت ایدی؛ زیرا خلافت
اسلامیه‌نك تحت اجلالنده سلطان سلیمان کبی، ید یمین
سطوتنی اوروپانك بغرینه قدر اوزاتمش ایکن
دست یسار همتیله ایران حکومتنك ارکانی لرزه‌ناك
ایده‌جك بر هیکل مهیب جلادت موجود دکل ایدی.
کندی شخصاً نه قدر بیوك اولسه موقعی طبقات
حکومتك ایکنجی درجه‌سنده بولندیغندن، اقتدار
ومقامنك استعدادینه کوره دنیانك ایکی قطعه‌سنه بردن

قارشی طورمق وخصوصیله ایکی قطعه‌سنی بردن اوزرینه ییغیلوب کلمکه کندی دعوت ایتمك حکمنده اولان بر حرکتی صرف احتیاطسزلق عد ایتمشیدی .

ایکنجی درجه‌ده عثمانلی عسکری اوروپا سفرلرنده برچوق غنائمه نائل اولدقلری کبی، کیتدکلری یرلرك منزللری آز ، موقعلری معمور اولدیغندن، حرکات مردانه‌زینی ممکن اولدیغی قدر سهولتله اجرا ایدرلر، وبناء علیه حربك دائما اوروپا طرفنده وقوعنی ایسترلردی. ایران ایسه جنکیزك وبلکه سلچوقیلرك ظهورندن بری برقاچ یوزسنه ایچنده خاندان قرق اللی دفعه بلای استیلایه اوغرادقدن صکره، صفوینك شیعیت نامنه تلف ایتدیکی جانلر، ییقدیغی خانمانلرله بر بیوك خرابه‌زاره وبلکه ایچنده‌کی کویلر ، قصبه‌لر مزارجی کلبه‌سی کبی کورینه‌جك بر قوجه قبرستانه بکزه‌مش اولدیغندن، وبرده بنه آره‌ده رابطهٔ اسلامیت موجود بولندیغندن، بشقه استانبولدن حدوده وحدوددن کیریله‌جك یرلره قدر همان اوروپانك عمومنه یقین بر مسافه کچلمك اقتضا ایدردی . بو مسافه‌ده ایسه هیچ بر نوع غنیمت یوق ایدی . بالعکس هر نوع مشقت موجود ایدی . و جهتله عسکر طاقی ایران سفرینی یا سلطان سلیمك ذاتنه

اولان مهابت ویا سلطان سلیمانك کندی کوکللرینه القا ایلدیکی حرمت قوتیله اجرا ایدرلردی.

صقوللی زماننده ایسه نه اویله بر مهابت نه اویله بر حرمت موجود اولدیغندن، عسکر، ایران ویرانه‌لرینه سوق اولندیغی حالده یتمش سکسان ییلدن بری بیك درلو بلالرله آرقه‌سی آلنان فتنه‌لرك، قیاملرك ینه عودت ایتمسندن احتراز ایدرلردی. بو فکرده تمامیله اصابت ایدی؛ چونکه یکیچری وخصوصیله سپاهینك تاریخلرده کوریلان شورشلرینه بو محاربه‌ده تخم اکلمکه باشلادی.

وزیر ثانی احمد پاشاده صدراعظمك رأینده ایدی؛ فقط احمد پاشانك صداقتدن بشقه برمزیتی، صقوللی‌یه اتباعدن بشقه بر فکری یوق ایدی. حتی زماننك ظرفاسی کندیسنی «صدر اعظم کولکه‌سی» لقبیله یاد ایدرلردی.

یوقاریده بیان اولندیغی اوزره صقوللی سرای همایونجه اولکی دورلرده اولان اعتبارینك بر چوغنی غائب ایلدیکندن، مقربان دولت نزدنده صدر اعظم هرنه ایسترسه آنك عکسنه کیتمك وصول مقصدیچون الك طوغری طریق عد اولنمغه باشلامشدی.

ایران سفری خصوصنده صقوللی‌یه الك بیوك

معارض اولانلرك بری قبریس فاتحی لالا مصطفی پاشــا ایدی. كه دیوان همــایونده وزیر ثالث ایدی . بری ده تونس و یمن فتحنده خدمتلری ـ ینه صقوللی قوتیله ـ مشکور کورینان وزیر رابع سنان پاشا ایدی .

بو ایکی ذات بربرینك فاتحلك، قهرمانلق شهرتلرینی چکه‌مزلردی . ایکیسی ده صــقوللی‌یه خلف اولــق طمعنده ایدیلر ؛ ایکیسی ده دولتده ، صقوللیدن صــکره، کــندیلرندن بیــوك آدم بولنه بیلدیکــنی تصــور ایده‌مزلردی .

بونکله برابر آره‌لرنده بر فرق ده وار ایدی ؛ لالا مصــطفی پاشا « صــقولویچ » و یا ترکچه‌سی « شــاهین اوغلی » خاندانــدن و بناء علیه صــدر اعظمك الك یقین اقرباسندن ایکن الك بیوك خصماسندن ایدی؛ چــونکه کندی نه قدر حریص اقبال ایسه صــدر اعظم او قدر وظیفه پرور ایدی .

ســنان پاشــا ایســه کرك اخلاقجــه، کرك قرابت وقومیتجه صقوللی‌یه هیچ بر مناســبتی اولمدیغی وحرص اقبالده لالا مصــطفی پاشایه بیــله فائق بولندیغی حالــده «تیز رفتــار اولانك پاینه دامن طولاشــور . » فکرینی مصــدق بردور اندیش ذات اولدیغنــدن، مقربــلردن زیاده صقوللینك سایهٔ حمایتنی اختیار ایتمشیدی. مع مافیه

مقربلری ده الدن براقزدی ؛ خصوصیله کندی اصحاب ثروتدن ، زمانی ایسه ادوار هدایا وعبودیتدن ایدی .

سنان پاشا ایران سفری مسئله‌سنده طبیعی صقوللیدن آیرلدی؛ چونکه کرك مقربلرك، کرك مصطفی پاشانك سرای همایونجه درجهٔ نفوذلرینی لایقیله بیلدیکندن، حربك مطلقا اعلان اولنه‌جغنه قانع اولمشدی. او حالده ایسه عثمانلیلرك سلاح سطوتنی رقیب خاصی اولان واقتدارجه کندینه بیك کره فائق بولنان لالا مصطفی پاشانك ید غالبه‌سنه ترك ایدوب ده صقوللینك میراث اقبالنی اکا تأمین ایتمك افکارینه، آمالنه بر درلو موافق کله‌مزدی .

بو ایکی ذاتدن لالا مصطفی پاشا، ایرانك تدارکاتنه قارشی صلحاً میل اولنورسه سلطنت سنیه‌نك شان وحیثیتنه طوقونه‌جغنی و بلکه بو صورتله دشمنه کوستریله‌جك مماشات ضعفه حمل ایدیله‌جکندن، دشمنك تمایلات حربیه‌سنی بر قات دها تشدید ایده‌جکنی میدانه قویه‌رق، وسنان پاشا، ولو ایرانلیلر محاربه‌دن چکنسه‌لر بیله سلطنت صفویه‌یه عارض اولان طور انحطاط جهتیله ایرانی ممالك عثمانیه‌یه الحاق ایله ملت اسلامیه‌نك کافه‌سی اوزرینه حکم خلافتی انفاذ ایچون

الك بیوك بر فرصت زمانی کلمش اولدیغندن، طوتدیره‌رق، ایکیسی‌ده الکتریقك بر برینه ضد اولان ایکی قوتی کبی، برر بشقه نقطه دن حرکت ایتدیلر؛ بر برلریله چارپشدیلر؛ آره‌ده آتش حربك علولنمسنه سبب اولدیلر. آتش حرب ایسه ییلدیرم حکمنی آله‌رق، اکریله‌طوغریله صقوللی مرحومك مبنای حیثیتنی رخنه‌دار ایلدی.

—

ایکنجی فصل

— ۸ —

بر قرا کلق کیجه‌ده شدتلی بر قره‌یل فورطنه‌سیله بوغاز ایچنده ظهور ایتمش بر یانغین لوحه‌سی کوز اوکنه آلنسون! بر حالده که یانغینك علوی سیاهلی، قرمزیلی الوان دهشتیله اسکی حکایه‌لرده کوردیکمز اژدرلر کبی، کاه افلاکه چیقمق ایستر، کاه روزکاردن بر شدتلی مقاومته اوغرایه‌رق، آشاغی سوزیلور؛ دکزلره چارپیشیر؛ مادیاتی بربرینه قاریشدیره‌جق بر هیبتله ساحلدن دکزه آتلدیغی کبی، دکزدن ده قارشیسنده‌کی ساحله اوغرایه‌جق کبی، کورینور. اطرافه ییلدیزلر قدر شراره صاچار، شهابلر کبی، تخته پارچه‌لری، تیمور قیرقلری طاغیدر؛ هوادن حتی

او آتش مهیبك کنارینه دوشان طامله‌لری دخی بوز پارچه‌سی قدر صغوق بر باران مصیبت یاغار طورر. آغاجلر، طاغلر، تپه‌لر کیمی کفنیله آیاغه قالقمش شهید جنازه‌سی، کیمی اوزرینه بر سفید استار چکلمش فقیر تابوتی، کیمی طاشلری قیرلمش ده اوزرینه ییغلمش اسلاف مزاری کبی، بم بیاض قارلر ایچنده بر دهشت، بر غرابتله نظرله‌ چارپار. کیجه‌لك اثوابیله یتاقلرندن اوغرامش بر طاقم ضعیف و بیچاره قادینلر، چوجوقلر هول جان ایله لرزان لرزان اطرافی طولاشیر.

بو حالده ایسه دریانك تلاطم طوفان نمونی ایچنده چالقانوب، کلان بر قایقدن امداده شتاب ایچون بر دلی قانلی دریایه آتیلیر؛ قایقده‌کیلر بر بارکراندن قورتلمش اولدقلرینه حکم ایدرلر؛ کندی سلامتلری ایچون او بیچاره‌نك امواج آره‌سنده یو وارلنوب، کیتدیکنی نفسلرنجه بر بیوك عنایت بیلیرلر؛ طالغه‌دن زیاده آنك قایغه تقربندن احتراز ایدرلر! خارجده‌کیلر علوك هر طرفه صارلمسنه نظراً کویا دکیزه بیله بر تخته پارچه‌سی آتلسه، دفعیله اوغراشدقلری آتشی تزیید ایده‌بیلیر ایمش؛ قورقوسیله کوکللی معینلرینه اوفاجق بر مدار معاونت هدیه ایتمکه جسارت ایده‌مزلر. بیچاره‌نك — فورطنه چاغلدیسیله بر بزینه چارپشدقجه تویلری

اوړپرده‌جك، سیکیرلری قوتندن کسه‌جك بر تأثیر مدهش حاصل ایدن ـ فریادلری‌ده وجودی کبی، امواج آره‌سنده غائب اولور کیدر. شعله‌نك روزکار قوتیله تره‌دکجه طالغه‌لره، کوپوکلره باغچه‌لرده‌کی، طاغلرده‌کی آغاجلره، قارلره دکزده‌کی، قرده‌کی چهره‌لره، لباسلره انعطافندن حاصل اولان بیك دهشتلی رنکلر، بیك هائل شکللر آره‌سنده، دریا کبی، هوا کبی، طاغلری یرندن اوینادوبده اوکنه قاته‌جق قدر شدید، بتون دنیایی احاطه ایده‌جك قدر بیوك ایکی خصم غالب ایله اوغراشیر. اوزرینه اهرام قدر طالغه‌لر ییغیلیر. هر طرفدن، آلتنده یانار طاغ غلیان ایتمش بر مزارستانده‌کی موتا کمیکلری کبی، هوایه بیاض وفقط مدهش مدهش کوپوکلر فیشقیرر؛ کاه تلاطمك هر دقیقه‌ده بر شدتنه اوغرایه‌رق، کرهٔ نسیمك فوقنه چیقمق ایستیان قاصرغه کبی، طوغریلور. کاه دونه دونه یرك دیبنه کچن سیل منحدر کبی، آشاغی یه سوزیلور؛ هوا اوزرندن تضییق ایدر؛ جسمنی کرهٔ زمینه بار اولمش جانلر کبی، اسفل سافلینه قدر سوق ایتمك ایستر؛ نه دریا او تضییقه مقابله ایدر! وجودینی مزار قبول ایتمامش کنهکارلر کبی، طیشاری آتمغه چالیشیر؛ آتش آره صره حمله‌سنی بیچاره‌نك

بولندیغی طرفه چویرر ؛ حیاتنی افنا ایچون او ایکی قوهٔ غالبه ایله مسابقه‌یه قالقیشیر؛ هر کردابه طوتلدقجه وجودینه بر جلاد کمندی ضاریلیر؛ هر طالغه ایچنده قالدقجه بر کره مزاره کیرر؛ چالیشه چالیشه وجودی طاقتندن کسیلیر؛ اوغراشه اوغراشه سیکیرلری وجودینی طاشیه بیله‌جك قدرتدن قالیر. صولر یوتار؛ ایچی زهر ایله طولار؛ صغوق جانه کچر؛ قانی طوکنه‌، حیات الندن ایاغندن چکلمکه باشلار؛ فریاد ایدر؛ کیمسه ایشتمك ایسته‌مز! استمداد ایدر کیمسه معاونته کلمز !..

حال بوکه قارشیسنده، کوزینك اوکنده، بوینك اوچ درت اوزونلغی قدر بر مسافه‌ده وجودینی ایصیده‌جق آتش جهنم علولریله یاریشیور! کندینی قورتاره‌جق انسان، اورالری محشر میدانك بر نمونه‌سنی کوستره‌جك قدر کثرتده!

هیهات او آتش ایصینمق ایچون دکل یاقق ایچون اشتعال ایتمش؛ او انسانلرك یوزده بری آفتك دفعنه سعی ایدرسه طقسانی جان قورقوسیله کندینی قورتارمقدن عاجز اولمش؛ دیوان حشره کیتسه حرصندن، مظهر غفران اولان، عبادك حیاتنه قصد ایده‌جك؛ جهنمه آتلسه طمعندن آتشلرینی قوینته

صاقلایه‌جق قدر دنی اولان بر جزؤ یده او بلای طاقتسوز ایچنده ینه قاتللکه، غاصبلکه چالیشیور !

نهایت عون الهی امداده یتیشیر؛ او صاحب مروت نجات بولمقده حضارك اکثرندن زیاده مساعدهٔ تقدیره مظهر اولورده صکره، خیردن تولد ایتمش بر شر ایله لذائذ حیاتنی غائب ایدرسه یالکز دکزه دوشان آدمك حالنه، سعینه حصر مقال ایتمك بویله بر هنکامه‌یی تعریف ایچون کافیمیدر؟ البته دکل !

ایشته دکیزه آتیلان کوکللی معینك حالنی، شکلنی تصویر ایچون آتشدن، فورطنه‌دن بحث ایتمك لازم کلدیکی کبی، جزمینك سرکذشتنی بیان ایچون‌ده یوقاروده‌کی مقدماتی ایراد ایتمك اقتضا ایلمش ایدی .

مقایسه‌ده شو قدر فرق وار: یانغین بر تصویر خیالی. برنجی فصلك تعریفاتی ایسه رنکلری ایلری‌ده میدانه چیقاجق بر رسم مسوده‌سیدر .

— ۹ —

جزمینك تاریخ ولادتنی یوقاروده بیان ایتمشیدك شمدی برازده عائله‌سندن، تربیه‌سندن بحث ایده‌لم .

جزمی تیماری استانبول جوارنده بر سپاهینك اوغلی ایدی، دها ایکی یاشنه کیرر کیرمز والده‌سنی غائب ایلدی، شفقت مادرانه معلومدر؛ انسانده نه قدر

رقیق حسلر وار ایسه جملەسی او سایەدە پرورش بولور؛ او سایەدە دها کوچکدن اثر ینی کوسترمکه باشلار.

جزمینك، والدەسنی بیلکسزین غائب ایدوبدە او تربیەدن، او شفقتدن محروم اولەسی قلبندە مستور اولان قابلیتلری بتون اخلال ایتمدی؛ یالکز بر درجەیە قدر بشقه یوله چوبردی. چونکه مربیسی پدری ایدی؛ پدری ایسه عسکر اولدیغندن، چوجوغنی عسکرجه تربیه ایدردی. چوجوق، مثلا کوچك ایکن، دوشرسه باشی اوجندە آغلایەجق وآغلامسیله کندیسنی آغلادەجق بر والدە، بر ملك الصیانەیه مالك دکلسه دوشدیکنی، قالقدیغنی کورەجك واطوار معصومانەسنه وحتی آغلایشنه خندەلرله مقابله ایدەجك بر پدره، بر خواجهٔ تشویقه صاحب ایدی. بناء علیه استعدادینك رقت وشفقتدن اول اقدام وجرأت جهتلری ترقی‌یه باشلادی؛ وبناء علیه آنادن عسکر طوغمامش اولسه بیله بابا اوجاغندن اولسون عسکر اولەرق، آیرلمسی مقرر ایدی.

جناب حقك دنیادە معصوملره الك بیوك احسانی، الك بیوك عنایتی والدەلر اولدیغنی انکار قابل دکلدر؛

فقط حکمت الهیه بر چوجغی والده‌سندن محروم ایدر ایسه آنك یرینه البته بری قائم اولیور. جزمینك والده‌سی یرینه قائم اولان وجود ایسه، شفقتده والده‌دن پك‌ده‌دون اولمیان پدری ایدی.

بعض پدرلر اولادینی محافظه‌ده، تربیه‌ده والده‌لره تفوق ایدر.

تاریخ بشر، — بر نظر تدقیق ایله؟ — مطالعه اولنورسه ظهور ایدن اعاظمك آثار عالیه‌سنه ایکی بیوك، ایکی اساسلی سبب کوریلور، که بری مرحمت، بری‌ده جرأتدر. اکثری مرحمت والده، یاخود قادین قوجاغنده جرأت پدر، یاخود ارکك قولتوغی آلتنده پرورش بولیور.

بو جهتله جنت والده‌لرك آیاغی آلتنده بولندیغی کبی، پدرلرك قولتوغی ویا قلبجی سایه‌سنده بولنور. بر والده چوجغنی افراط شفقتله شمارده بیلیر؛ فقط البته مقصدی شمارتمق دکل، تربیه ایتمکدر. بر پدر اولادینی شدتله ییلدیره‌بیلیر؛ فقط البته مقصدی ییلدیرمق دکل، تربیه ایتمکدر. زمان کبی، عدد کبی، بعد نامتناهی کبی، خیال بشر، منتهاسنه وارەمیان بر طاقم مصنوعات الهیه دوشونلسون، برده او مصنوعاتك آره‌سنده بر دنیا، او دنیانك اورته‌سنده بر قاچ آرشون بویلو انسان نامنده بر مخلوق تصور اولنسون، انسان کندینه قدرتك موهبهٔ مخصوصه‌سی اولان خاصهٔ عقل ایله شمدی‌یه قدر

میلیارلرجه ابنای جنسنك قبر سكونی اولان - او قوجه دنیایی النده چوجوقلرك اوینادقلری طوب كبی، بر اكلنجه حكمنه كتیردكدن بشقه ابعاد نا متناهی‌ده بیله حكمنی انفاذ ایدیور؛ دینیله‌بیله‌جك درجه‌لرده كشفیات اجراسنه مقتدر اوله‌بیلسون ده ینه بر ارككله بر قادین برلشه‌رك، آره‌لرنده كندی و جودلرندن قوپمه، كندیلرینه نسبت همان انسانك دنیایه نسبتی قدر عاجز اوفاجق بر ملك حاصل اولیو یرنجه ارككلری، قادینلری كولدیره‌جك قدر ساده دلانه خنده‌لرله بریولده، قادینلری، ارككلری آغلاده‌جق قدر معصومانه كریه‌لرله بشقه بر یولده فطرتدن مدنیتدن، معرفتدن نه قدر قوت حاصل ایده بیلمشلر ایسه جمله‌سنی او معصوم ضعیفك مینی مینی اللرینه تسلیم ایتسونلر؛ كوچوجك آیاقلرینك آلتنه صاچسونلر!...

دنیاده طبیعت بشره مدار شرف اوله‌جق بوندن بیوك بر بدیعه وار میدر؟ بو سوق انسانیت، نظر قدرت اوكنده اك مطیعانه بر مسلك عبودیته برهان اولان تماشالردن دكلمیدر؟

جرمینك پدری، بو حكیمانه تصورلری بر كتابده كورمامش سه‌ده قلبنده حس ایدنلردن اولدیغندن حرمندن كندینه یادكار اولان چوجغی اركجه

بیوتدی . چوجق آغلارسه کندی کولر؛ آنی ده کولدیردی . چوجوق خسته‌لنیرسه کندی صحتی آنك محافظه‌سنه حصر ایدر ؛ کندی صحتنه خلل کلمکسزین آنك ده عافیتنی اعاده‌یه موفق اولوردی .

چوجوق دها سکز طقوز یاشنده ایکن، سالم بر فطرته ، لا ابالی بر مشربه ، رندانه بر طوره مالك اولمق استعدادینی کوسترمشدی .

بنیه‌سنده‌کی قوت جزمی‌یه نوجوانلغنی بر بهار انشراح صورتنده کوسترمك طبیعی اولدیغی کبی؛ پدرندن کوردیکی « دنیانی بر مسیره عد ایتمك » تربیه‌سی‌ده کوکلنه بشقه درلو استعدادلر ، بشقه درلو هوسلر و یرمش ایدی . باشی اوجنده ییلدیرم پاطلاسه کوك یوزنده بریسی کولیور قیاس ایدردی؛ کوزینك اوکندن بر جنازه کچسه تابوتی بك صندیغی ظن ایلردی .

درسلرینی عمجه‌سندن اوقودی؛ عمجه‌سی ده باباسی کبی سپاهی یعنی عسکر اوغلی عسکر اولمغله برابر، او زمان همان هر صنفه شامل اولدیغی ـ سلطان سلیمان دورنده‌کی یکیچریلر آره‌سنده سکسان قدر شاعر بولنمسیله مثبت اولان ـ هوس معرفت کندینی فنون موجوده‌نك عمومنی تحصیله سوق ایتمشیدی .

جزمی یه لازم اولان علـو مدن درسلر ویرمك وسپاهیلکه متعلق اولان تعلیملری اوکرتمك ایله برابر، صورت مخصوصه‌ده برده عسکرلك فکری القا ایتمك ایله اوغراشیردی، که او یولده اولان تربیه‌سنك خلاصه‌سی‌ده :

« عسکرلکك شانی کوله‌رك، اولمك وحتی اولورکن بیله کولمکدر . عسکر کوز یاشنی شهید اولدیغی وقت وجودینی تزیین ایدن، یاخـود دشمنی اولدیردیکی زمان قلبجندن اومغلوبك اوزرینه‌دوکیلان قان طامله‌لرنده کورر.

عسکر صحیحاً عسکر ایسه مزارینك اك قرا کلق کوشه‌سنده جنته بر پنجره بولور.

عسکر صحیحاً عسکر ایسه جسمی طوپراقلر آلتنده یاتیرکن روحی کوك یوزلرنده، نامی خلقك لسان افتخارنده کزینه‌جکنی دوشونورده یرك آلتنی اوستیله مساوی و بلکه آلتنی اوستنه مرجح کورر.

عسکر کرچکدن عسکر ایسه راحت دوشکنده ارتحال ایدوبده شویله‌جه بر مزاره آتیلیویرمك ایله شان میداننده شهید اوله‌رق، مزاره بدل بر ملتك قلبنده یاتمق آره‌سنده نه قدر فرق اولدیغنی پك قولای بیلیر.

بو یله عالی، بو یله وطن پرورانه مطالعه‌لردن طولایی‌در، که عسکرلکك اك بیوك بر خصلتی ده میدان

محاربه‌یی بیله بر کوزل میسره، بر کوزل کنزکاه حکمنده عد ایتمك در» کبی سوزلرله چوجغك حسیات علویه‌سنی آچمقدن، یوتمکدن عبارت ایدی.

چوجق سن رشده بالغ اولور اولمز پدرینی و یکرمی یاشنده ایکن عمجه‌سنی غائب ایلدی.

دنیایه یالکز باشنه کلدیکی کبی، دنیاده ینه یالکز باشنه قالدی؛ فقط قدرت صانعك انسانلر ایچون عائله‌دن صکره، الك بیوك استنادکاه اولمق اوزره خلق وتشکیل ایتدیکی جمعیت بشره قاریشه‌بیله‌جك اقتداری حائز اولمشیدی.

اجدادینك قلیجی اتمکی اولان تیمارینی قانون دولت کندیسنه تأمین ایلدیکندن، اسباب تعیشندن ده محروم دکلدی.

چوجق دینیله‌جك قدر کنج ایدی؛ فقط بنیه‌سی اختیارلمقدن مصون عد اولنه‌جق قدر قوی، پدرندن میراث آلدیغی قلیج ایسه‌وجودینی دشمن شرندن محافظه ایتمکه کافی ایدی.

تربیه‌سی اقتضاسنجه، دنیایی هر طرفی موت ایله طولمش؛ بر محاربه میدانی بیلیردی. او جهتله هیچ برشیدن احتراز ایتمدکدن بشقه اولومدن، بلادن قورقمق نصل حال، نصل تصور اولدیغنی ذهننه بیله صیغدیره‌مزدی.

کنجلکی «حسن تربیه‌سی، ضرورتسزلکی مشرب لاابالیانه‌سنه بشقه بر رونق، بشقه بر قوت ویرمش ایدی. احوالی * آچش برر دهان صفاهر حبابدن ـ احوال دهره خنده‌لر ایلرشرابمز! *تعریفنه‌مثال مشخص عد اولنه‌جق قدر رندانه ایدی بر درجه‌که او قدر کنجلك عالمنده عشق بیله طراوت ازهار و یا نشاط عشرت کبی، بر قاچ ساعت ایچنده فنا بولمق شانندن اولان حاللردن قیاس ایدردی.

ایشته جزمی ایله عادل کرایك طبیعتلرنده بر مغایرت کوسترن بو حاللر اولدیغی کبی، او ایکی فطرت‌متضاده‌یی بر برینه تقریب ایدن جهتلرده جزمینك عادل کرای کبی، طبعاً شاعر، فطرة عسکر یارادلمش اولمسی ایدی.

جزمی دنیانك هر کدرندن، هر غصه‌سندن وحتی جدی بر محبتدن بیله سرآزاد اوله‌رق، او کنجلك عالمنده هم اکلنمك، هم میخانه‌ده حافظ دیوانی اوقویان رندلر کبی، اکلنجه‌آره‌سنده‌تحصیلنی اکمال ایتمك ایچون استانبوله کلمشدی.

کندیسی «قلمی قلیجیله کسر، قلیجنی مقطعه‌سنده‌ بیلر» عباره‌سیله توصیفه لایق بر عسکر اوله‌رق،

صورتی نه قدر مهیب ایسه سیرتی او قدر مونس اولدیغندن، اطوار مردانه‌سی، بذله کولقلری سایه‌سنده او زمانك هم الك ممتاز عسکرلرندن، هم الك قدرتلی شاعرلرندن بر خیلیسنه برر برر انتساب ایلدی.

الك اول پیدا ایلدیکی حامیلر ایسه – سرای همایونك الك بیوك جندیسی اولمق جهتیله – اصطبل همایون مدیرلکنده و یا او وقتك تعبیرنجه میراخورلغنده بولنان فرهاد اغا (*) ایله باقیدن صکره، زمانك الك بیوك شاعری عد اولنان نوعی ایدی.

فرهاد اغانك حال وشانی یوقاریده بر درجه‌یه قدر کورلمشدی؛ آشاغیده ایسه دها بر چوق مأثری مشهود اولور.

نوعی، مشهور مرثیه‌سیله باقی‌یه خیر الخلف اولدیغنی اثبات ایدن وخراباتك برنجی جلدنده اولان «نون» قافیه‌لی اوفاق منظومه‌جکیله نفعی‌یی بیله کندینه پیرو ایتمك شرفنه مظهر اولان ذاتدر؛ که اوغلی عطائی شقایق نعمانیه‌یه ذیل یازمش؛ ومع مافیه حیاتنده نفعینك بر چوق هجولرینه هدف اولدقدن بشقه، خمسه نامنده اولان منظومه‌سی ایچون، وفاتندن بر ایکی یوز سنه

(*) برنجی فقره‌ده حالندن بر نبذه بحث اولنان فرهاد پاشادر.

صکرهده شیخ غالب لساننـدن « استانبولمزده نوعی زاده ایتمش تك و پوینی پیاده » تقبیح نابجاسنه اوغرامشدر .

— ١٠ —

جرمینك فرهاد اغایه انتسـابی دهشتلی بر وقعـه‌نك تتابجندن ایدی؛ ممکن مرتبه تعریف ایده‌لم :
استانبولده‌کی حبسخانهٔ عمومی‌یی شـو کتاب عاجزانه‌یی مطالعـه‌یه تنزل بیـورن ذواتك البته اکثری خارجدن مشاهده ایلمشدر .

ایشـته او حبسخـانه بحث ایتدیکمز وقوعاتك زمان جریانی اولان اونبجی عصرده اکثر وزرایه جلوه‌کاه تنزه اولمش بر کوزل سعادتخانهٔ اقبال ایدی .

پیشکاهنده بولنـان و شمدی سلطـان احمـد میدانی دینیلان عرصه ایسه بشـقه بر صـورتده ایدی . واقعـا شمدی اولـدیغی کبی، اوزمان دخی بری مصرك، بری یونانك دلائل عظمتندن اولان ایکی طـاش – بری شکل اهرامیسی، بری شکل عمودیسی – ایله آثار مدنیتـده‌کی بقای هندسی ایکی دلیل ایله کوسـترر؛ وقتیله روم ایمپرا- طورلرینك تختکاه ذوقیاتی اولان او یـلان شکلنده‌کی تونج دیرك ایسه – قیریق دوکوك، دلیك دشیك قیافتیله- ظلمك طبیعتنده‌کی زوال استعدادینی علـنی بر برهـان ایله ابراز ایدر طورردی .

فقط حبسخـانه طرفندن باقلدیغی زمان او تمائیلك

براز اوته‌سنده نظره تصادف ایدن چنار ـ که داللرینه
بیکلرجه مظلوم ویا متهم آصلدیغی ایچون تاریخلرده
« شجر و قواق » عنوانی آلمش؛ و یکیچریلرك جامع‌میدانده
اعدام اولنانلری ینه او آغاجك آلتنه آتلدیغی ایچون
بر شاعرك لساندن « میوه وقتنده یتشدك شجر و قواقك »
یوللو مرحمته، انسانیته یاقشمز بر استهزایه مظهر
اولمش؛ شمدی ایسه قوری‌یه قوری‌یه تاریخ بیلانلر نظرنده
نیجه بیك انسانك چورك کمیکلرندن یاپلمه بر هیکل دهشت
حالنه کلمش اولان شجرهٔ ملعونه‌در ـ بلکه دها دیکلمامش
ایدی .

سلطان احمد جامع شریفنك ـ که آیاصوفیه‌یه پك
قریب اولدیغی ایچون تنها قالیر مضالعه‌سیله مداوم جماعتنه
وظیفه تعیین اولنمشکن، صکره‌لری بایراملرده، مولدلرده
یوزلرجه آلایلرك، بیکلرجه خلقك موقع اجتماعی اوله‌رق
کشف استقبال محال اولدیغنه بر برهان متحجر اولمقده‌در
ـ حضرت هدایی دعای افتاحنی اوقومامش؛ وحتی برنجی
تملی طاشنی وضع ایدن سلطان احمد اول رحم مادره دخی
دوشمامشدی .

جامعك بولندیغی یرده بری صقوللینك، بری
وزیر ثانی احمد پاشانك بربرینه متصل ایکی قوناغی
وار ایدی؛ بو قوناقلر شمدی جامع دیوارینك بولندیغی
یردن برخیلی اوته‌ده اوله‌رق، واقعنا میدان رومل

زماننده‌کی قدر کنیش دکل ایسه‌ده بو کونکی حالنه نسبتله دها واسع و او جهتله عثمانلیلرك او زمان الڭ بیوك اکلنجه‌سی اولان آت اوینا تمغه دها مساعد اولدیغندن، سرای اغالریله وزرانك دائره خلقی او موقعی مهارت جندیانه‌لرینه امتحانگاه اتخاذ ایتمشلردی؛ موسم مساعد اولدقجه تعطیل کونلری جرید اوینامق ایچون اورایه چیقارلر ایدی.

٩٨٤ سنه‌سی شوالنك ایلك جمعه کونی میراخور فرهاد اغا بعض تلطیفات شاهانه‌یی حامل اولدیغی حالده صقوللی محمد پاشا مرحومه کله‌رك، قوناغك میدانه ناظر دیوان اوطه‌سنده بر پنجره‌یه اوطورمش؛ جزمی ایسه وزیر ثانی احمد پاشا قوناغنده — پاشانك توابعندن — بر بیلدیکنی کورمکه کیده‌رك، میدانه ناظر بر اوطه‌ده مصاحبته طالمش ایدی.

او صره‌ده سرای همایون طاقمی آیاصوفیه جهتندن ظهور ایتدیلر؛ وزیرلرك دائره خلقی‌ده قوناقلرك قپوسندن کورندیلر. آت اوینا تمغه، جرید اوینامغه باشلادیلر.

جزمی بر مدت تماشادن صکره، «بونلرك ایچنده آتلی یوق!» دیه‌جك اولدی. بو سوز قونوشدیغی ذاته پك غریب کورنمکله «چوجوق سن نه سویلیورسك؟ عثمانلی آتلیسنك الڭ ممتازی بونلردر!» دینجه جزمی،

«اویله لقردیمی اولور؟ بن بر قلیج تیماره مالك سپاهی یم؛ آلتمه بر خرکله ویرسونلر هپسیله اوغراشیرم !» جوابنی ویردی. دائره خلقنك قوناقده قالانلری کولشمکه باشلادیلر؛ نهایت بحثی آز دیردیلر؛ جزمی‌یی میدانه چیقمغه دعوت ایتدیلر؛ رکوبی ایچون پاشانك آخورندن غایت خرون بر یاغز کردآتی چیقاردیلر؛ بنك طاشنه چکدیلر. جرید ایچون لازم اولان ادوات حیوانك اکرنده موجود ایدی. جزمی بنك طاشنه کلنجه حیوانی سیر ایتمك ایسترمش کبی، بر طور ایله اینه‌رك، وآتك دیزکننددن طوته‌رق، بر ایکی کره اوته‌یه بری‌یه چویردکدن‌صکره، یردن آتلادی، حیوانك اوزرنده بولندی. حیوان خرون ایدی؛ سرکش ایدی؛ فقط جزمی اوزرینه آتیلر آتلمز ــ افندیسنی کورمش عجمی کوله کبی ــ رام اولدی. جزمی‌ده حضاری سلاملادی؛ قپودن چیقدی؛ آتلیلرك آره‌سنه قارشدی. اویونده جرید آتمق، قووالدیغنی ایستدیکی یردن اورمق، اکر بوشالدارق کلان دکنکلری صاوشدیرمق، بر الیله آتك یله‌سنه صاریله‌رق، بر السیله یردن دکنك قاپمق، بلندن یوقاریسیله آرقه‌یه دونه‌رك، اوزرینه آتیلان جریدلری طوتمق خصوصلرنده اوقدر مهارت کوستردی، که سیر ایدنلرك جمله‌سنی حیران ایلدی.

اویله بر کنج سپاهینك جندیلکده سرای اغالرینه وارنجه‌یه قدر غلبه‌سی صقوللی محمد پاشا قوناغندن تماشا ایله مألوف اولان فرهاد اغانك نخوت جندیانه‌سنه طوقوندی. پاشا مرحومه «بو چوجوقله بندن بشقه اوغراشه‌جق کیمسه یوق؛ مساعده بیورکز!» سوزلریله وداع ایده‌رك، آتنه بندی. اوده میدانده جولان ایتمکه باشلادی.

فرهاد اغا کرچکدن زمانك شهسواری ایدی؛ بر قاچ کره میدانك بر باشندن بر باشنه کیتدی کلدی؛ جزمینك بر قاچ کره جریدینی صاوشدیردی؛ فقط کندی جزمی‌یه بر دکنك اوره‌مدی. نهایت ملکه‌سی جهتیله جزمی‌یی احمد پاشا قوناغنك اوکنده صیقیشدیردی. جزمی اکر بوشالتمق ایستدی؛ آرقه‌یه دونوب‌ده دکنك طوتمق امیدینه دوشدی. فرهاد آغانك آتی تماميله تربیه‌لی، کندی‌بندیکی حیوان ایسه بتون بتون خرون اولدیغندن بر درلو آتنك باشنی ایستدیکی یولده اداره‌یه مقتدر اوله‌مدی؛ نه قدر مهارت، نه قدر معرفت کوسترسه دکنك یه‌جکندن و بناء علیه مغلوب کورینه‌جکندن امین اولدی؛ حیوانك بر قاچ کره دکنك ایله بوینه چارپه‌رق، آخورك آرد قپوسنه چویردی.

او قپو ایسه وقتك عادتنجه یالکز بر حیوان

کیره‌بیله‌جك قدر آلچق ، قپونك اوزرنده‌کی دیوارده بر دکل بیك باش پاره‌لیه‌جق قدر متین ایدی . قپونك کنیشلکی ایسه اکر بوشالدارق کچیله‌جك درجه‌ده دکلدی . قپودن نهایت آت صیغه‌بیلیر ؛ و بلکه کچر ایکن اکری بیله سور ینوردی .

فرهاد اغا بو حالی کورنجه ، کندی مشربنه کوره ، دنیانك الك قیمتدار آدملرندن معدود اولان وجندیلکك الك بیوك امید استقبالرندن کوریلنان اویله برکنج سپاهی‌یه — چوجوقلرك اکلنیرکن قیردقلری اویونجقلر کبی — بیهوده یره ضایع ایده‌جکندن ، طولایی فوق الغایه جانی صیقلدی ؛ « اوغلم حیوانك باشنی صوله طوغری چویر ، دیواره چارپه‌جقسك ! » فریادیله نصیحته باشلادی . جرمی ایسه ینه یولنده دوام ایده‌رك ، قپویه بر قاچ آدیم قالیر قالمز ، اکر بوشالتدی ؛ فقط اکر بوشالدیرکن ایکی آیاغنی بردن اوزنکیدن چیقاردی ؛ صاغ النی حیوانك ، باشنی یك یوقاری قالدیرمامسیچون ، قولانه ربط اولنان والسانمزده « بیلان » دینیلان قایشه ، صول النی‌ده کمنه آتدی ؛ قارننك التنه صوقولدی ؛ آخوره سالم اوله‌رق ، دخول ایلدی .

آخور قراکلق ، حیوان یملکنه مأنوس اولدیغندن ، اوراده بر قضا وقوع بولمدی . جرمی‌ده آتك قرندن صیریلدی ؛ اوفاق قپودن دیشاری فرلادی ؛ فرهاد

اغانك اوزنكيسنی اوپدی. هر كون، هر زمان، يانه كيدوب كلمك ايچون امر آلدی. آلديغی امر ايسه او زمانلر حكمنجه بر مشخص اقبال ايدی.

— ١١ —

جرزمينك نوعی‌يه انتسابی اويله بر مخاطره سائقه‌سيله دكلدی؛ طبيعت شاعرانه‌سنك يازديغيله وقوع بولمشدی:

احمد پاشا دائره‌سنده الفت ايلديكی ذات، پاشانك تذكره‌جی يماقلرندن، كندی سنده بر دلی قانلی اوله‌رق، دوستنك ميراخور اغادن التفات كورمسنه خدمت ايتمك كبی، بر خيره مظهر اولديغندن، طولايی پك زياده مفتخر اولمش؛ وبو افتخار ايله توجه ايدن اقبال كندينه عائد ايمش كبی، فاتح جوارنده بولنان خانه‌سنده جرزمی‌يه برده ضيافت ويرمشدی. بو ضيافتده سرای همايون خاص اوطه طاقمندن وصقوللی دائره‌سندن وصاحب ضيافتك قپو يولداشلرندن بش آلتی ذات‌ده مدعو بولنديلر.

حضار عشرته باشلاديلر؛ صحبت ايسه جرزمينك جريد وقعه‌سی دائره‌سنده طولاشير طورردی. هر بری جرزمی‌يه آيری آيری ستايشلر، بشقه بشقه تحسينلر ابذالنده قصور ايتمديلر. نهايت لقردی‌يی فرهاد اغانك توجهی كندی ايچون نه قدر بيوك اقباللره مقدمه

اوله‌بیله‌جكنك تخمین و تعدادی جهتلرینه عطف ایدیلر؛ حتی ایچلرندن بری « بر ایكی كیجه اول رؤیامده آته بنمشدم؛ دولته ایرسك دیدیلر؛ هیچ برشی ظهور ایتمدی. شمدی آكلادم، كه رؤیاده آته بنمكدن بر شی حاصل اولمیور؛ انسان او یانق ایكن، بویله آته بنمكه مقتدر اولورسه دولت آیاغنه كلیور. » كبی سوزلرله نكته كولقلره باشلامشیدی.

جزمی ایسه او خلوصلرك، او ترغیبلرك جمله‌سنه مقابل «اكر صحیحاً كچن كونكی جرید اوینامق بنم ایچون مدار اقبال اولورسه هم كندیمه، هم دولتك حالنه تأسف ایدرم؛ كوستردیكم معرفت نه‌در، كه حقمده اقبالی موجب اوله‌جق؟ برقلیج تعاره مالكم؛ او نعمتك حقنی نه زمان ادا ایتدم، كه بشقه بر دولت ارزوسنه دوشه‌یم؟ بنم اعتقادمجه استحقاقسز ترقی، استحقاقلی محرومیتدن بیك قات شنیعدر. كندی كندینی بولندیغی مرتبه‌یه لایق کورمیان آدم خلق نظرنده نه قدر كوچك قاله‌جغنی دوشونورسه حجابندن یرلره كچر، شمدی مثلا بنم ابراز ایتدیكم مزیت براز آته بنمك، براز جرید آتمقدن عبارت اولیور؛ بومزیتله اولسه‌م اولسه‌م معرفتلیجه بر سایس، یاخود مهارتلیجه بر جرید معلمی اوله‌بیلیرم. بو حال ایله بنی طوتسه‌لرده بر ضابطلكه نصب ایتسه‌لر

خلقك قارشیسنده نه یوزله چیقایم ؟ بکا جناب حق ترقی نصیب ایتدی ایسه ، او فیضه حصولندن اول لیاقت، و او لیاقتی فعلاً اثبات ایده‌جك خدمت میسر ایلسون.» جوابنی اعطا ایلدی . اصحاب مجلس جزمینك سوزلرینی جعلی تواضعه ، رسمی تأدبه حمل ایلمدیلر . فقط حقیقت حالده، جزمی فکرینی، وجدانی شرح ایلشدی؛ چونکه اقباله، ترقی‌یه مائل ایدی. فقط اقبالك، ترقیسنك محصول استحقاق اولمسنه آرزوسی هر شیدن زیاده ایدی .

بو صورتله صحبتك بر خیلی زمانلر دوامی صره‌سنده نشئه‌لرده گرما گرم اولمغه باشلادی .

مجلسده حاضر اولانلرك جمله‌سی اوقور، یازار طاقمدن اولدقلری کبی، موسیقیده‌ده اصحاب اقتداردن ایدیلر . اکانجه اوله‌رق، بر آغزدن اولا باقینك «خوش کلدی بکا میکده‌نك آب وهواسی ــ بالله، نه کوزل پرده یاپلش یقلاسی ! » مطلعنده، وآنی متعاقب نوعینك «کوکل هر جایی، دلبر بی حقیقت، نیلسون نوعی ؟ ــ شکایت بیوفالردن، شکایت بیوفالردن ! » مقطعنده اولان غزللریله نغمه‌ساز اولدیلر .

اوقودقلری شیلر اصحاب مجلسك نظر عبرتنـ

اوكنده حاللرینی تصویر ایدردی؛ زیرا كیمی باقینك یدتیله، عشرته جستانه ستایشلر، انكسارلر ایده‌جك قدر كندندن كچمش؛ كیمی نوعینك شعریله برابر، عشقدن كوردیكی ستملری‌ده برر برر تخطر ایلمشدی.

جرمی ایسه وجودینك، معده‌سنك قوتی جهتیله عشرتنی پك اعلا هضم ایلدی.

تربیه‌سی بشقه یولده، وخصوصیله او زمانه قدر عشقه ویردیكی معنی بتون بتون بشقه طرزده، اولدیغی ایچون اویله ستمی كوره‌جك، جورینه تحمل ایده‌جك معشوقه‌لرله الفت ایتمدیكندن، خاطرینه كله‌جك مشقتلرده یوق ایدی. هله موسیقی شناسلغه هیچ میل ایتمامشدی. میل ایتمش اولسه‌ده طبیعتی مساعد دكلدی.

اصحاب مجلس نه‌دن صكره، جرمینك آهنكه قارشمدیغنه دقت ایلدیلر؛ كندیلریله برابر، نغمه پردازلق ایچون اجباره باشلادیلر. موسیقی ایله الفتی اولمدیغنی سویلدی. اولا اینانمدیلر؛ صكره وقوع بولان تأميناتی اوزرینه ویله بر فندن بهره‌سی اولمدیغنه، تأسف پرده‌سی آلتنده كیزلنمش، برطاقم تعریضلر ایراد ایلدیلر. جرمی، موسیقینك صنایع نفیسه‌دن اولدیغنی بیلرسه‌ده، نسی، واو فنه استعدادی اولمدیغنی افاده ایله برابر، موسیقیده نه قدر لطافت اولسه ینه سویلمسنه دكلسنی

ترجیح ایده‌جکنی علاوه ایتدی . غایت صفوت قلب ایله بیان افکاردن عبارت اولان بو سوزلرینی آرقداشلری کندی کنایه‌لرینه مقابله حکمنده عد ایلدکلرندن، بری کوزه‌لك یاریشنه چیقشیر کبی، «کرچك اونوتمشدم، سز شاعرسکز، هیچ موسیقی‌یه تنزل می بیوررسکز!» سوزلریله استهزایه تصدر ایتدی . سسنك حالی ، او ضاعنك طرزی ایسه مقصدینی آچیقدن آچیغه میدانه قویدیغندن ، جرجی معامله‌یه عینیله مقابله ایله «نه یاپه‌لم افندم! انسانلق طوررکن چالی قوشی اولمغه هوس ایتمك المدن کلمیور . » دیه‌رك، مجلسده بولنانلرك برقات دها حدتنی دعوت ایلدی . شو محاوره‌یه باشلادیلر :

حضاردن بری — البته شعر سویلدیککز زمان دمنکی اوقونان بیتلر کبی، سویلرسکز یا ؟

جرجی — کیم بیلیر !

بر دیکری — یوق یوق ! بك آنلری‌ده بکنمز .

جرجی — او بیتلری بکنمزسه‌م نه اولمق لازم کلیر؟ شعردن ایجه‌ ا کلاسه‌کز سزده بکنمزدیکز، باقینك، نوعینك هر سوزی سحر حلال اولمق لازم کلمزیا!

بر دیکری — بك باقیدن ، نوعیدن ایی سویلر، فضولی قدر سویلر .

جزمی — (حدتنی کتم ایده‌رك) اوت فضولی کبی سویلرم !

اولکی — شمدی بر فضولی دیوانی بولورز ؛ راست کلان یاپراغنی آچارز؛ ایلك صحیفه‌سنده ظهور ایده‌جك اثرینه نظیره سویلیه بیلیرسه‌کز سزه مکمل بر ضیافت ویریرز. یا سویلیه‌مزسه‌کز! ...

جزمی — طبیعی بزده بر ضیافت ویره‌جکز؛ فقط شعری کیم تمیز ایده‌جك ؟ ممیزلك سزه قاله‌جقسه هیچ بحثه کیریشمیه‌لم ! سویلیه‌جکم شیئه شمدیدن فنادر دیرسکز؛ اولور کیدر .

بر دیکری -- اویله دکل ! نوعی بنم خواجه‌مدر؛ اکا کیدر کوستررز .

جزمی — پك اعلا اولور .

محاوره بورایه کلنجه بر فضولی دیوانی بولنمغه لزوم کورندی . بزده ایسه سلطان سلیمان زماننـدن صکره ـ هر اثر ترقی‌یی بشقه ماتلرده ظهور ایدوب‌ده کندمزه ضرر ویرمینجه‌یه قدر قبول ایتمکه تنزل اولنمدیغی کبی ـ باصمه صنعتنی او زمانلر تحری ایتمك دکل، حتی علم چینده بیله اولسه طلب ایتمکه آرامغه مأمور اولدیغمز حالده ، علمك ناشر حقیقیسی

اولمق جهتیله اشرف صنایع بشر بولنان طباعت آیاغمزه کلسه ینه اغتنام ایتمك ایستمدیکمزدن،

« قلم اولسون الی اول کاتب بد (کاشکی فضولی مرتبلری‌ده دوشونه ایدی) تحریرك،

که سواد رقمی سورمزی شور ایلر؛

کاه بر حرف سقوطیله قیلر ناصری نار؛

کاه بر نقطه قصوریله کوزی کور ایلر ! »

قطعه‌سیله خطاطلرك جاهللکندن فریاد ایدن فضولینك دیوانی‌ده ال یازیسیله، ویك نادر بولنمق جهتیله صاحب ضیافتك خانه‌سنده یوق ایدی. سرای همایونه منسوب اولان حضاردن بری آدم کوندردی؛ کندی دولابنده موجود اولان دیوانی کتیرتدی؛ کاغدلر ینك آره‌سنه تفأل ایدرکبی، برخلال صوقدیلر؛ کتابی آچدیلر. برنجی صحیفه‌سنده بغداد وصفنده اولان مشهور قصیده ظهور ایلدی.

جزمی، فضولینك اویله الك کوزل آثارندن برینه تصادف اولندیغنی کورنجه قلباً پك مضطرب وحتی ادعاسنه بیك کره پیشمان اولدیسه‌ده، اکثر انسان ایچون اشد مجازاة اولان مسخره اولمق قورقوسیله هیچ رنك ویرمیه‌رك، « برضیافت ایچون بر قصیده ایله اوغراشمق چکیلاسیر حاللردن دکل، فقط نه یاپه‌لم بخته کیریشمش

بولندق . ان شاالله فرهاد اغا همت ایدرده قصیده حضور پادشاهی‌یه تقدیم اولنور؛ جائزه‌مزی اورادن آلیرز . »دیدی. مدت مقاوله اولان بر هفته‌نك ختامنده نظیره‌سنی کتیردی؛ معارضلرینه تسلیم ایلدی .

جزمی، بو قدر ادعا وعناد اوزرینه سویلنمش بر اثرده طبیعی اولانجه قوتنی صرف ایلدیکی کبی، فضولینك بغداد وصنفندن اقتباس ایده‌رك، قصیده‌سنه بتون ممالك عثمانیه‌نك ستایشیله باشلامش اولدیغندن، جولان طبیعته مقتداسندن بیك قات واسع بر میدان بولمش؛ وبناء علیه نظیره‌سنی کرچکدن نظیره دیه‌جك بر حاله کتیرمشدی .

معارضلر ماجرایی، وجزمینك سن و حالنی تعریف ایده‌رك، قصیده‌یی نوعی‌یه عرض ایتدیلر. نوعی ایسه، نهایت درجه‌ده دلدادهٔ لیاقت، فوق‌الغایه اهل پرور بر ذات ایدی . قصیده‌یی یوقاریدن آشاغی اوقونیجه عادتا وجد کتیرر درجه‌لرده بر مفتونیت ایله شوقینك کمال غلیانندن، نظیره‌یی اصلنه ترجیح ایتمك ایستدی .

متعرضلری « نیچون بیلمدیککز مسائلدن بحثه قیام ایدرسکز ! چوجق نظیره‌یی پك کوزل سویلمش؛ بر طاقم یرلرنده فضولی‌یه‌ده تقدیم ایتمش . فضولینك

« دشت وصحراسنده صدلیلی ومجنون جلوه‌ساز ،
کوهساری اوزره بیك فرهادوشیرین باده خوار !»

بیتی (که قصیده‌سنك الك کوزل پارچه‌سیدر)
نظیره‌ده‌کی

روشنا بر ساحه‌سنده روضهٔ پیغمبری
رونما بر روضه‌سنده کعبهٔ پروردکار !

بیتیله قیاسمی قبول ایدر؟ » سوزلریله تعییب ایده‌رك، وجزمی‌یی همان اوکوندن یانه کتیرده‌رك، بیك درلو تلطیفلره مستغرق ایتمش؛ و بزله کولغنه، حاضر جوابلغنه جودت طبیعتنه، کشایش اخلاقنه باقدقجه همان اوغلی عطایی‌یه ترجیح ایدرجه‌سنه سومکه باشلامشدی .

نوعی بو التفاتلرله قناعت ایده‌مدی؛ قصیده‌یی بالذات تقدیم ایده‌رك، ذاتاً شاعر ونکات شعره تماميله واقف اولان ذات پادشاهیدن او سخن کوی نوظهور ایچون بر چوق احسانلرده استحصال ایلدی .

فرهاد اغا میراخور، نوعی‌ده شهزاده خواجه‌سی اولمق مناسبتیله اویله ایکی حامیٔ صاحب اقتداره انتسابی جزمی‌یه سرای همایون قپولرینی و بناء علیه ترقی واقبال شهراهلرینی تماميله آچمش ایسه‌ده، جزمی اومشربده

بر شی اولمدیغندن، حاملرینه برنجی عرض ایتدیکی تمنی حربه کیتمك ایچون بر توصیه طلبندن عبارت ایدی.

— ١٢ —

وقتا که یوقاروده بیان اولندیغی اوزره ایران سفری آچلدی؛ جرمی کندیسنك ده سوق اولنمسی ایچون طوغری سرای همایونده فرهاد اغانك اوطه‌سنه عزیمت ایلدی. بالتصادف نوعی دخی اوراده ایدی؛ آره‌لرنده جریان ایدن محاره شودر.

فرهاداغا — واه چوجق! سنی‌ده عجم سفرینه کوندره‌جکلرده آنك ایچون رجایه کلدك دکلمی؟ تلاش ایتمه، البته بر چاره‌سی بولنور!

جرمی — خیر افندم! بنی کیسه‌نك بر یره کوندره‌جکی یوق. بوکون آدم آریورلر؛ قوللریمی «چوجقدر» دیه بکنمدیلر! کیتمك ایچون عنایتکزی نیازه کلدم.

فرهاد اغا — نره‌یه؟

جرمی — آی افندم! صلەیه‌دکل، حجه هیچ سفره... حدود بوینه...

نوعی — (تبسم ایده‌رك) چوجق! غوغا شعر سویلمکه بکزه‌مز.

جرمی — نیچون بکزه‌مسون! انسان دوشوندیکی قدر دوکوشمکه‌ده مقتدر اوله‌مزمی؟ بنده‌کزه المده کی

قلم، آلتمده کی یاغز خر کلـه‌دن دهـا سرکش کورینیور.

نوعی — (ینـه تبسم ایده‌رك) شاعرلره قلیج قوللانمغی ده ظاهرسن اوکره‌ده‌جکسك. هیچ‌قان ایله غزل، قصیده‌می یازیلیر؟

جزمی — عبدالله بن رواحه‌یه نه بیوررسکز؟

نوعی — شـو قیـاس مع الفـارقه باق! او ذات کافهٔ فضائلی جامع اولان اصحاب کرامدن ایدی.

جزمی — یا ابو مسلم، یاابو تمام، یا ابو فراس؟

نوعی — ینه قیاس مع الفارق؛ آنلر امرادن ایدیلر؛ هم ده الك بیـوك صفتلری خـاست اولان عرب قـومی آره‌سنده ظهور ایتدیلر.

جزمی — یا فاتح، یا سلطـان سـلیم، یا سلطـان سلیمان؟

نوعی — قیاس مع الفارقلره ختام ویرمیه‌جکمیسك؟ آنلر پادشاه.

جزمی — پك اعـلا یا قاضی فاضـله، درویش یعقوب پاشایه، خصـوصیله بنم کبی، بر سپـاهی اولان یحیی بکه نه دینیله‌جك؟

فرهـاد اغا — چوجوق! سـن اقبـالك ایچـون

ایران خرابه‌لرنده طولاشمغه محتاج دکلسك. ایشته بوراده پدرك مقامنده‌ایکی کشی وار. سوز دکله؛ برنجی فرصتده سنی سپاهیلکدن سرای خدمتنه آلیرم.

جزمی — غریب شی! اول سرای اغالغندن سپاهیلکه چراغ اولورلر ایمش؛ دنیا شمدی بتون بتون عکسنه‌می دور ایتمکه باشلادی!

نوعی — ای جانم! درکاه عالی متفرقه‌لرینه داخل ایدرز؛ او مسلکدن صره‌سیله فیض آلیر کیدرسك.

جزمی — بزم تیماری، بزم قلیجی نه یاپارز.

فرهاد — مرادك نه‌در؟

جزمی — دولتمك ظهورندنبری بکا، بابامه، اجدادمه احسان ایتدیکی پاره‌لرك بدلنی مرکبله تسویه ایده‌میه‌جکم؛ چونکه قیرمزیسی قوقیور. سپاهی کوزیمه عرب کوله قدر چرکین کورینیور. قان ایله ادا ایده‌جکم.

نوعی — نصل قان ایله؟...

جزمی — والله! فلك بنم مشربمه خدمت ایدرسه دشمن قانی ایله.

فرهاد اغا — آره‌ده انسانك کندی قانی‌ده دوکیله بیلیر.

جزمی — دوکیلیورسون؛ طمله یاقوت غائب اوله‌جق دکل آ.

نوعی — بن‌سنك سفره کتدیککی ایسته‌مم.

فرهاد — بن‌ده اوفکرده‌یم.

جزمی — خلافت اسلامیه‌نك بری اعاظم علماسندن، بری اکابر امراسندن ایکی دولتلی، برعسکری وظیفه‌سنك اجراسندن منع ایتمك ایستیه‌جکلرینی هیچ خاطرمه کتیرمزدم.

محاوره بودرجه‌یه واصل اولنجه نوعی ایله فرهاد اغا بربرینه باقشدیلر؛ بر قاچ دقیقه لسان حال ایله مداولهٔ افکار ایتدکدن صکره، نوعی جزمی‌یه توجیه خطاب ایده‌رك، مرادمز سنی مطلقا سفردن منع دکل؛ سرایده تربیه‌کی اکمال ایدی. فقط مادام‌که آرزو ایدیورسك، اوغورك آچیق اولسون. محاربه میدانی‌ده انسان اولانلر ایچون اك بیوك برمکتب عبرتدر. مستعد اولدیغك کمالی او راده حاصل ایدرسك!» دیدی. و فرهاد اغایه دونه‌رك، «عجبا پاشارك هانکیسنه برتوصیه ویرسه‌ك؟ سنان پاشامی، یوقسه مصطفی پاشامی دها مناسب اولور؟» سؤالنی ایراد ایدنجه، فرهاد اغا طبیعی مصطفی پاشایه توصیه ایدلملك اقتضا ایده‌جکنی سویلدی.

آره‌لرنده؛

نوعی — مصطفی پاشانك سزه خصومتی معلومدر . نامـداشی اولان بودین والیسی اقرباسندن ایدی؛ آنك اوغرادیغی قضایه‌ده سزی واسطه ایتدیلر .

فرهاد — مصطفی پاشـا ، اغراضدن سالم بر ذات دکلسه ده، اغراضنی منفعت وجدیاته صرف ایدن دهات زمانه‌دندر ؛ مالایعنی عوارضـه اهمیت ویرمز . بودین والیسی وقعه‌سـنده بنم دخلم اولمدیغنی پك اعـلا بیلیر؛ مأمور ایدم . اوجهتله امرك اجراسـنده معذور ایدم . حال بویله اولمسه بیله بن‌ینه مصطفی پاشایی سنان پاشایه ترجیح ایدرم ؛ چونکه اوته‌کی مبـارك تفاخردن بشـقه بر شـیئه یارامز . لزومسز تجـاوزلر ، فائده‌سز غرضلرله اوغراشمـق آنك کبی ، اطوار عوام فریبـانه ایله مألوف اولانلرك خصایصندندر . خصـوصیله هرنصل اولسـه مصطفی پاشایه مراجعت مجبوریتنده‌یز ؛ سنان پاشـا ذاتاً حربه کیتمیه‌جك .

نوعی — اونیچون ؟

فرهاد — خبرکـز یوقمی ؟ سنان پاشـا بغـداد قولنـه مأمور اولنجـه عسکرك ، مهمـاتك ایشـه یارایه جقـلری تمامیـله مصطفی پاشـایه ویرلـدیکندن، کندی معیتنده‌کی اوردو درمه چاتمه بر شی اولـدیغندن، مصطفی پاشـانك هر طلبی مع زیادة ترویج اولنـدیغی

حالده كنديتك هيچ بر استدعاسنه اهميت ويرلمديكندن طوتديرەرق، دغدغەسنى سامعۀ پادشاهى يه قدر ايصال ايلدى . پاشانك بو حاليله حرب اوزرنده ايكى سردار بولنمق عسكر اسلامى بر طاقم اغراضك كشا كشنه دوشورەجكيچون، شو كتاب افندمز ايكيسندن هانكيسى مناسب ايسه انتخابيله عموم اوردو سردارلغنك آكا حوالەسنى صاحب دولته (*) امر بيورمشلردى ؛ وكيل مطلق حضرتلرى اولا سنان پاشايى چاغرديلر؛ ايرانه كيدرسه نه يولده حركت ايدەجكنى سؤال بيورديلر ؛ مبارك هضم نفس بيلمز، لافزنلكدن چكنمز، همان رستم زال كسلدى؛ اوردو كنديسنه توديع بيوريلورسه تبريزى، شيروانى، بلكه شيرازى، اصفهانى بر حملەده بر باد ايدەجكنه، شاهى بوينونه ايپ طاقەرق، عتبۀ ملوكانەيه كتيرەجكنه دائر بر طاقم خود فروشانه ادعالره قيام ايلدى . آندن صكره مصطفى پاشايى دعوت ايتديلر؛ آنك مكانتى: تربيەسى معلوم يا ! صاحب دولتك سؤالنه، حدود اوزرينه كيدلديكى حالده، اصحاب وقوف ايله مشاوره ايديلەرك الجاآت مصلحته كوره حركت اولنەجغنى ونصرت ايسه ارادۀ الهيەيه تابع حاللردن بولنديغنى بيان ايتدى . صدر اعظم

(*) صاحب دولت اوزمانلر صدر اعظملرك عنوانى ايدى .

حضرتلری‌ده مصطفی پاشایی ترجیح ایله عرض ایلدیلر .

نوعی — شو مبارك صدراعظمك‌ده بو حاللری سویلیر . مصطفی پاشا اقرباسندندر ؛ فقط شهزاده بایزید وقعه‌سندنبری نه درجه کندندن نفرت ایتدیکنی بیلیرم . سنان پاشانك یمنده، تونسده اولان جزؤی، کلی خدمتلری ایسه، پاشا نزدنده خیلیدن خیلی مقبول اولمشیدی؛ حتی اوز تیمور اوغلی کبی، بر قهرمانی آنك خاطرینه رعایةً تکدیر ایتدی. سنان پاشا تعصبده قصوراتیمیور؛ فقط ینه دولت ایشی کلنجه پاشا، حقی التزام ایتمك مسلکندن بر وقت انحراف ایلمیور .

فرهاد اغا — یاافندی حضرتلری. صاحب دولت‌ده سلطنت سنیه‌نك معظمات امورنده اغراضه تابع اولورسه، بو قوت وشوکت نصل محافظه اولنور ؟ .

یوللو بر محاوره جریان ایلدکدن صکره، ایکیسی‌ده مصطفی پاشایه جزمینك جندیلکندن، عرفانندن بحثله بر توصیه نامه اعطا ایلدیلر .

جزمی‌یه فرهاد اغا، بر عرب شاعرینك محصول فکری اولان « آلتون وجودلی، کش خلخاللی، زبر-

جد طرناقلی» توصیفنه موافق بر کحیلان قوله، نوعی بر عجم ادبینك اثر خیالی اولان (سحا بپارهٔ منجمند) تعریفنه مطابق بر قاره خراسان قلیج یادکار ایتمشلر ایدی.

اوچنجی فصل

— ١٣ —

وقتاکه ٩٨٦ سنه‌سنك اول بهاری ایرشدی. ایران سفری، دولتجه مقرر اولمغله برابر، صقوللینك رأی واصراری اوزرینه، تجاوزك دشمن طرفندن ظهورینه معلق طوتلدیغندن، عصیان حالنده بولنان بعض کرجی امراسنك تأدیبی شایعه‌سیله اوردوی همایون اسکداره مرور ایلدی.

یکیچریلرك اشکال کوناکونی، سپاهیلرك قرمزیلی، صاریلی بایراقلریله آرایشی، خصوصیله سردار دائره‌سی خلقنك آلتونلره، کومشلره مستغرق رخت و سلاحلری، تللر، صرمه‌لر ایچنده جبه و خفتانلری اسکدار صحراسنی، ازهارینك جمله‌سی بردن آچلمش؛ بر مناقب طبیعیات باغچه‌سنه بکزتمشیدی.

جزمی ایسه بو احتشامك آره‌سنده چهره‌سنده لمعان ایدن پرتو ذکا حالنده تجسم ایتمش کبی کورینان طور مردانه وآنلره انضمام ایلیان طراوت شبابت جهتلریله قوجه بر اوردونك ایچنده بر مخلوق ممتاز عد اولنه‌جق قدر هر کسك نظر التفاتنی جلب ایدر، طورردی.

وقتاکه او زمانلر وسائط نقلیه‌ده اولان نقصانلر جهتیله بر قاچ آی اوغراشلدقدن صکره، ارضرومه وصول میسر اولدی؛ هر شیدن اول بش آلتی یوز قدر دشمن کلبه‌سی تقدمهٔ وصول اولمق اوزره سر دارك پیش پاینده غلطان ایدلدی. بو کله‌لر وان والیسی خسرو پاشانك هدیه‌سی وامرای اکرادن محمودی حسن بکك محصول همتی ایدی.

شو صورتده، که ایران حکومتی اردونك استانبولدن حرکتنی خبر آلیر آلمز بر زمان اول سفارتله استانبوله کلمش اولان وایرانجه شجاعت و سیاستله بر شهرت فوق العاده‌یه نائل بولنان طوقماق خانی کرجستان محافظه‌سنه تعیین ایلدیکی کبی، تبریزده‌کی عسکرینه‌ده (الله قلی) خان معیتیله وان اوزرندن ممالك عثمانیه‌یه هجوم ایچون امر ویرمشدی.

وان والیسی خسرو پاشا، ایرانلیلرك تجاوزینی و امرای عثمانیه‌دن ایکی ذاتك بر قلعه‌ده محصور قالدیغنی خبر آلدیسه‌ده اسباب مقابله‌یی ایجابنه کوره ترتیب ایتمك ایچون محمودی حسن بکی آلتی یوز آتلی ایله دشمنك مقدار قوتنی کشفه سوق ایلدی.

بو فرقه دشمن اردوسنه تقرب ایدنجه عجملرك قوتی یکرمی بیك کشی‌یه بالغ اولدیغنی کورر (*) وامرا، پاشایه کیفیتی خبر ویرمك ایچون عودت رأینده بولنورسه‌ده حسن بك باشنی آچه‌رق و «بن سکسان یاشنه کلدم، بر کره دشمندن یوز چویرمدم، آرقه‌می دشمن کوره‌جکنه قره طوپراق کورسون» دیه‌رك سل سیف ایله عجم آلایلرینه طوغری آت سورر، یاننده بولنان عسکرك جمله‌سی کندی عشیرتی و بناء علیه کندی عصبیتی اصحابندن اولدیغی جهتله آرقه‌سندن آیرلمزلر، عجمك قره قولنه چاتارلر، بالتصادف تبریز خانی قره قولده بولندیغندن و بویله بر آوج عسکرك او قدر قوتلی بر اردو اوزرینه هجومی عقل قبول ایده‌جك شیلردن اولمدیغی جهتله محمودیلرك صولتی ایرانلیلری عثمانلی اردوسنك کمینه چکمك ایچون بر

(*) ایکی طرف عسکرینك مقدارینی تحقیق ایچون بچوینك ایکنجی جلدنده اوتوز طقوزنجی صحیفه‌یه مراجعت بیورلسون.

دسیسهٔ حربیه‌یه حمل ایلدیکندن ، کمال تلاش ایله بر رجعت امری ویرر، عسکرك انتظامسزلغی وعثمانلی سواریسنك مهاجمات متوالیه‌سی بو رجعتی آز زمان ایچنده بر انهزام قطعی صورتنه تحویل ایلر.

ایران فرقه‌سنك ریاستنده بولنان «الله قلی خان» بر آز کندینی طوپلایوب‌ده عثمانلی عسکرینك آردی کلدیکنی کورنجه حدت وندامتندن سراپا آتش کسیله‌رك اردوسنی تکرار جمع ایله انتقامنی بر مکمل صورتده آلمق ایچون وانی محاصره‌یه شتاب ایدر.

محمود بك ایسه دشمنك حرکتنی خبر آلیر آلمز بر مناسب یرده پوصویه کیره‌رك و بر مهارت فوق العاده ایله عجم اردوسنه ایله شبخون ایده‌رك او قدر کلیتلی بر عسکری دفعهٔ ثانیه‌ده ینه تدمیر اولکی کون ابراز ایتدیکی ، خورشید کبی شعشعه‌لی بر غلبه‌یه بو کیجه‌ده ، مهتاب قدر پارلاق بر مظفریت علاوه ایلر.

— ١٤ —

جزمی کرك فطرتی و کرك تربیه‌سی جهتیله بر عسکر اولدیغی کبی نفسنه‌ده اعتمادی بولندیغندن، لیاقتی سایه‌سنده آرزو ایتدیکی ترقینك حصولنی پك زیاده امید ایدر، وهله کنج اولدیغندن ، ترقیدن بر قاچ قات زیاده اشتهار سودالرنده بولنوردی . واقعا دولتنك

بولنـــده فدای جان ایتمکی وظائفی اقتضاسندن بیلیردی، فقــط فدا کارلغنك بیلنمسنی‌ده کندنجه اووظیفــه‌یه مقابل بر حق عــد ایدردی . نظرنده اقباللك الك زیاده آرزو یه لایق اولان جهتی شهرت ایدی .

هیهــات ! او یاشــده ، او مزیتــده بر کنج بر زمان کلــوب‌ده شهرتی اولــومدن شنیع کوره‌جــکنی و حربه ، صرف ترك حیــات آرزوســیله کیده‌رك تحری ایتــدیکی اجلنه بیله و صــولدن محروم اوله‌جغــنی نره‌دن کشف ایده‌بیلسون .

ایشته جزمی او حسیــات قلبیــه نتایجنــدن اوله‌رق استانبولدن بیك درلو خیــال ظفر واطمئنان اقبــال ایله بر امید مجسم کسلمش اولدیغی حالده چیقمشیدی، رؤیالرنده الك بیــو ك غالبیتلره کنــدی سبب اولدیغــنی کــورر ، خولیالرنده میدان حربه الك اول آت ســورمك امتیازینی کندینه شایسته بولوردی .

ارضرومه واصــل اولوب‌ده طوغریدن طــوغری‌یه دولت عسکرلکنده بولنمیان بر عشیرت مفرزه‌ســنك هم حربی کشاد ایتمك وهمده بر برینی متعاقب ایکی فوق العاده غالبیت قزانمق شرفنه نائل اولدقلرینی ایشیدنجه کندینك او زمانه قــدر سر داره آلای کو ســترمکدن بشــقه بر خــدمتده بولنمدیغندن طــولایی نهایت درجــه‌لرده متأثر

اوله‌رق ایلك ظهور ایده‌جك فرصتده هر نصل اولورسه اولسون، میدانه آتلمغی تمامیله ذهننده قرارلشدیردی.

بر خیلی کونلر بر انتظار شدید ایچنده متأذی اولدقدن صکره، قره قوللرمزدن اللی آلتمش کشی اطرافی طولاشیرکن چیلدیر صحراسنده طوقاق خان اردوسنه تصادف ایده‌رك وقلتلر ینه باقه‌مزین بر مناسب موقع طوته‌رق محاربه‌یه قیام ایتدکلرندن آنلری قورتارمق ودشمنك حالنی اطرافیله تحقیق ایتمك ایچون سردار طرفندن طلیعه‌ده بولنان دیار بکر بکلر بکی درویش پاشانك ایلری حرکته مأمور اولدیغنی جزمی‌یه خبر ویردیلر.

بوخبر، جزمی ایچون انتظارینه نهایت ویره‌بیله‌جکندن بشقه درویش پاشا معیتنده بولنمق ده کندنجه همان حرب کورمك درجه‌سنده ملتزم اولان حاللردن بولندیغیچون الك بیوك مژده‌لردن معدود ایدی.

درویش پاشا صقوللی خاندانندن کریم النفس، شدید الصوله بر کنج قهرمان اوله‌رق جندیلکده ایسه امرانك و بلکه عثمانلی سپاهیسنك عمومنه مرجع عد اولنوردی، حتی او زمانده و بلکه هر وقتده دنیانك الك برنجی سواریسی اولان عرب آتلیلری بیله کندینك شاکرد مهارتی اولمغله افتخار ایدرلردی.

جزمی بویله ایکی قوتلی آرزونك شوقیله همان یرندن فرلایه‌رق سر دارك دائره‌سنه عزیمت ایلدی ، فرهاد اغا ایله نوعینك توصیه‌سی جهتیله ذاتاً دائره‌یه تقرب ایتمش و فطانت و ظرافتیله کندیسنی معتبران توابعه سودیرمش اولمق جهتیله درویش پاشا رفاقتیله کیتمك آرزوسنده بولندیغنی بیان ایدنجه اغالر ، سردار پاشادن یالکز مأذونیت دکل برده قوتلی توصیه آلدیلر .

— ١٥ —

هر نه مسلکده اولورسه اولسون برنجی تشبث ، برنجی حرکت وجدانده نه درلو تأثرلر، فکرده نه یولده تصورلر حاصل ایلدیکی هر کسك نفسنده تجربه ایله بیلدیکی حاللردندر .

جزمینك طریقی اولان عسکرلکده برنجی تشبثدن ظهور ایده‌جك تأثیرات وتصوراتك شدتی ایسه هیچ بر حاله قیاس قبول ایتمز . فطرتده نه قدر لا ابالیلك، مشربده نه قدر قیدسزلق ، کوکلده نه قدر فداکارلق اولورسه اولسون طبیعتك حاسهٔ غالبه‌سی اولان حفظ نفس انهماکی آره‌دن زائل اولمق ممکن دکلدر . هله اعتیادسزلق ، تجربه‌سزلك دنیانك الك ذکی، الك جرأتلی اولان اصحاب تمییزنده بیله ذهناً بر تردد، قلباً بر خلجان حاصل ایتامك احتمالك خارجنده کورینور .

كيديله‌جك ميدان حرب ايسه بر موقع امتحاندر، كه آخرته الك اوزاق مسافه‌سی بر كله‌منزلندن عبارتدر. ائتلاف ايتميانلر ايچون هادم اللذاة اولان موت بالطبع دشمنك افرادنده دكل افرادينك كولكه‌لرنده بيله تجسم ايتمش كبی كوريور. انسان كرنديكی طوپراقلرك هر طرفنی كندی ايچون حاضرلنمش برمزار قياس ايدر. دنيانك نه‌قدر بدايعی، عمرك نه قدر لذايذی، قلبك نه قدر آمالی وار ايسه جمله‌سی بر يره طوپلانيرده عرض اشتياق ايلرجه‌سنه كوز اوكنده دور ايتمكه باشلار.

ايشته جزمی حربه كيتمكه او درجه‌لرده آرزوكش ايكن ينه آتنه بنوب‌ده آلايه كيرنجه بو انفعالات طبيعيه‌دن بردرلو كنديمی قورتاره‌مدی. بوندن بشقه‌عاقل نه قدر كندينه اعتماد ايتسه طالعنه اعتماد ايده‌مز.

بناء عليه اومولمدق يردن بر بادره ظهور ايدوب‌ده مهارت ويا شجاعتنه شئن ترتب ايده‌بيلك واو صورتله كرك حاميلری، كرك آرقداشلری نظرنده آلچقلقله معروف اولمق واهمه‌سی‌ده كوكلنده‌كی اضطرابه خيليدن خيلی قوت ويرمكده ايدی.

فقط فطرتنده‌كی شجاعت، عزمنده‌كی قوت خصوصيله كبر نفسنك مزيانندن اولان داعيهٔ ناموس وسائقهٔ غيرت يوقاريده بحث ايتديكمز حسياته تماميله

مقابله ایدردی . بو تأثراتك یکدیکریله چارپشمسی دها دشمن کورنمدن جزمینك عالم خیالنده بربیوك جنك داستانی کشاد ایلمشیدی .

جزمی بو کشاکشلر ، بو ترددلرله دشمن قارشیسنده کلوب‌ده تفك علوی، قلیج پارلدیسی نظرنده جولان اتمکه باشلاینجه محاربه‌یی نه دها آرزوسی قوه‌ده ایکن تصور ایتدیکی کبی بر صفا واقبال مسیره‌سی حالنده کوردی، نه آرزوسی فعله کلدکدن صکره توهم ایلدیکی کبی بر بلای مبرم جولانکاهی حکمنده بولدی .

حالی نظر امعان اوکنه آلنجه غائب اوزرینه حاصل اولمش افراطلی ، تفریطلی ایکی خیالدن‌ده ذهننی تجرید ایده‌رك حربك ماهیتنه پك قولای حکم ایلدی، یعنی غوغا دینیلان شی نظرنده خطر وظفر احتماللرینك ایکیسنه‌ده تساوی اوزره مساعد برتجربه کاه طالع کورنمکه باشلادی .

درویش پاشا قهرمانلغی ، شهسوارلغی ایله برابر ذاتاً پك کنج وفطرةً پك متهور بر ذات اوله‌رق دشمنی کوردیکی کبی طبیعتنده اولان صولت شیرانه کافهٔ حواس وقواسنه غلبه ایلدیکندن، ایکی طرفك مقدارنجه اولان تفاوته هیچ اهمیت ویرمدی، رایت اقبالی آلتنده

بولنان اوچ در تیوز دلیر ایله (*) قوجه بر اردونك قنبکاهی اوزرینه هجوم ایلدی، کویا که پاشانك فرقه‌سی بر زبانهٔ جهانسوز، مقابله‌سنه کلان دشمن ایسه بر ییغین خاشاك ایدی: برنجی صفده بولنان ایران آلایلری صدمهٔ اولیسنده محو اولدی. بو صولت طاقت برانداز ایله دشمن اردوسنك عمومی تزلزله و حتی بعض فرقه‌لری انهزامه باشلادی ایسه‌ده طوقاق خان او قدر کوچك بر فرقه اوکندن فرار ایتمك رذلتنی موتدن شنیع عد ایده‌رك نهایت درجه‌لرده غیرتلرله عسکرینی ینه موقع ثباته کتیرمش وهر جهته عثمانلیلرك عموماً غلبه‌للك بر فرقه سوق ایده‌رك پاشانك اطرافنی بر دائره صورتنده احاطه‌یه قالقشمش ایدی.

او قهرمان ایسه شکار آلاینه اوغرامش شاهین کبی ساعتده بر فرقه‌یه هجوم ایدر وهر هجومنده اظفار غیرت وجناح اقدامنه تصادف ایدن دشمنك کیمنی یرلره دوکر، کیمنی اطرافه طاغیدیردی.

نه فائده که عثمانلیلر، معاونك فقدانی جهتیله حیات کبی آزالیر چوغالمز، دشمن عسکری ایسه امدادك تعاقبی جهتیله سنین حیات کبی چوغالیر آزالمز بر حالده اولدیغندن، ایرانلیلر مهاجمات متوالیه ایله بزم عسکری احاطه

(*) پچوی تاریخی ــ جلد ثانی ــ صحیفه ٤٠

ایتدیلر ؛ و بر خیلی آدم ده تلف ایلدیلر . درویش پاشـا یاننده بولنان بقیهٔ شهدا ایله ایکی اوچ ساعت قدر قلیج قلیجه بر جنـك رستمانه ایله ینه دشمنی لرزه‌ناك ایتمشـکن طوقاق خان طرفندن اوزرینه بر مکمل سواری فرقه‌سی دها سوق اولندیغنـدن، بو تازه قوت بر صولت شدیده ایله پاشـانك توابع جلادتندن اوتوز قدر دلاوری قربان ایلدکدن صکره، کرز و قلیج ضربه‌لریله کندیسنی آتدن آشاغی المشدی .

مجاهد حیدر اقتدار پیاده بولندیغی حالده تك باشـنه قوجه بر اردو ایله بر خیلی زمان اوغراشدی؛ و بربرینی متعـاقب اوزرینـه هجوم ایدن اوچ عجم فدایسـنی برر قلیجـده ایکی‌پاره ایلدی (*) بو مدافعـهٔ رستم پسـندانه صره‌سـنده شـاکرد جلادتی اولان دائره‌سی طـاقمی بر غـیرت فوق‌العـاده ایله هر بری اطرافنی صاران عجم آلاینی یارارق سلحدارینك یانـنه اجتماع ایتـدیلر؛ وولی نعمتلرینك شـان مربیانه‌سـنی اعلا ایده‌جك برصولتـله پاشـانك اطرافنی صاران عجملری تارمار ایده‌رك کندیسنی ینـه تخت روان اجـلالی اولان زین سمندینـه اصعاد ایلدیلر .

جزمی هرنه قـدر سـپاهی ایسـه‌ده درویش پاشـا

(*) بچوی ــ جلد ثانی ــ صحیفه ۴۰

معيته آلايندن آيريله رق كيتمش اولمق و النده سر دار طرفندن توصيه‌لر بولنمق جهتلريله پاشانك دائره‌سی خلقنه قارشمش و بناء عليه بو صولت قهرمانی يه اشتراك ايتمشيدی .

مخاطره بو بادره ايله ختامه ايرمدی؛ درويش پاشا دوشديكی مهلكه‌دن قورتيلوب ده بنه‌جك بر حيوانه مالك اولنجه بنه فرقه‌سنی احاطه ايدن دشمن آلايلرينی سوند - يرمك اميدينه دوشه‌رك شدتلی حمله‌لره قيام ايلدی؛ وحتی اميد غالبيتنی ده قوهٔ قريبه‌يه كتيردی؛ فقط طوقاق خان پيدرپی يكی فرقه‌لر سوقيله حرب اوزرنده بولنان قوتنی تزييد و تأييد ايتديكندن، اوچنجی دفعه اوله‌رق محاربه علولنمكه باشلادی .

عثمانليلر نه قدر آزالديسه ايرانيلر آنك بر قاچ قاتی چوغالديغيچون، بودفعه‌كی مصادمه اوللكيلره نسبت قبول ايتميه‌جك درجه‌لرده شديد ايدی . عثمانليلرك هرنفری سكز اون كشی ايله اوغراشيرواوغراشانلرك هربری قانك هرطمله - سنی برجوهر جانه بدل ويرر ايدی .

بقيهٔ شهدا ايچنده مجروح اولمدق كيمسه قالمدی؛ فقط اوزمانك سلاحنده شمديكی تأثير اولمديغندن، اكثرينك جريحه‌سی خفيف ايدی .

عاقبت كندی نفسلرينی ولی نعمتلرينه سپر ايتمكده

اولان توابعك سیر کلمه‌سی جهتیله عجملر بر مهاجمهٔ شدیده
ایله پاشانك صاغ طرفنده بولنان برقاچ سواری‌یی عموماً
شهید ایتدکدن صکره، براوق ایله آتنی تلف وبردیکر اوق
ایله کندیسنی مجروح ایده‌رك ینه اوپرتو رخشان حمیتی زمینه
دوشوردیلر .

استعداد طبیعی قوتیله اوقدرجق برزمان ایچنده حاصل
ایتدیکی ائتلاف مهالك سایه‌سنده جیت مردانه‌سی درجه
درجه توسع ایده‌رك بیاغی قابنه صیغیشه‌میه‌جق برحاله
کلمش اولان جزمی، بولندیغی برقاچ یوز آدیم مسافه دن
پاشانك دوشدیکی مهالکه‌یی کورنجه، وجودنده‌نه‌قدر
حرارت غریزیه وارایسه بر دنبره التهاب ایده‌رك بهار
کونشنه اوغرامش آغاجلر کبی درلو درلو رنکلر ایچنده
قالمغه باشلادی؛ کوزلرینی قان بوریدی؛ هر بری یکی
آچلمش برغنچه‌یه بکزه‌دی؛ تویلری اورپردی؛ بردیکن
شکلی باغلادی؛ کندندن کچمش دینیله‌جك برطرز مهیب
ایله

سرکشلك ایتدی توسن بخت ستیزکار
دوشدی زمینه سایهٔ الطاف کردکار!

بیتنی اوقویه‌رق و « پاشا یرلرده یاتیور! دینی، دولتنی
سون آرقه‌مدن کلسون !» دیه‌رك قلیجنی آغزینه‌قارغیسنی
النه آلدی؛ فرهاد پاشانك یادکاری اولان کعیلانك

دیز کینی بو ینه آتدی، باشنی دشمن اوزرینه چویردی، «کسکین اوزنکی» پاشانك بولندیغی طرفه هجوم ایلدی. دائره طاقتدن یانسده اولانلرده مسلك غیرتده جزمی یه مرافقتدن چکنمدیلر، بلکه ولی نعمتلرینك خلاصنه آندن زیاده اقدام ایتدیلر، آنجق جزمینك تحیلاتی روزکار ایله مسابقه ایده‌جك برسرعته مالك اولدیغندن، پاشانك اطرافنی احاطه ایدن دشمن عسکرینه هرکسدن اول اویتشدی، وبر برینی متعاقب بر قاچ عجم تنف ایده‌رك سلاح قوتیله آچدیغی شهراه جلادتدن ملك مؤکل کبی مجروحك یاننه ورود ایلدی، همان یره ایندی، پاشایی کندی آتنه سوار ایلدی. تعظیماً و بلکه ادبه رعایتدن زیاده حرمت ذاتیه‌سنك الجاسنه اتباعاً اوزنکیسنی اوپدیکی صره‌ده ایدی که سلاح آرقداشلری ده بر برینی متعاقب یانلرینه واصل اولدیلر.

بو فرقهٔ ناجیه اقدامات متوالیه ایله ینه دشمن مهاجملرینی اطرافدن دفع ایتمکه باشلامشدی، حیوانی پاشایه تقدیم ایلدیکی جهتله پیاده قالان جزمی‌ده قرن اول مشاهیر غزاتندن (عمرو بن معدی کرب) ك قادسیه ملحمهٔ کبراسنده ابراز ایلدیکی زور بازویه نظیره یاپار کبی بر عجم سوار یسنك دیز کینه صاریله رق و چیره دستانه برمهارتله کندینی اعدام ایده‌رك آلتنده‌کی شاه

بکندی‌یه (*) سواراولدی ، واومجاهدلرك آره‌سنه قارشدی .

او بر آووج اصحاب نجدت، رنك آمیز البسه‌لرینه‌دوکلمش قان‌لکه‌لریله اومیدان حمیته نشـانهٔ ظفر اوله‌رق دیکلمش بر ر سماکی عمود کبی مرکزلرنده ثابت اولدیلر .

آره‌دن براز وقت کچر کچمز دشمن عسکرینك آرقه‌سنده هوادن برسیاه دومان پیدا اولدی، برطرفی یرده سورینه - رك کمال سرعتله بزه قارشی کلمکه، و بزم عسکرك آرقه‌سنده برقزل توز قالقدی، اوجی کوکلره صاریله‌رق نهایت شـدتله دشمنه قارشی یوریمکه باشلادی، برحالده‌که توزك، دومانك دهشتنه باقلسه یرلر، کوکلر بربرینك اوزرینه ییغیلیور ظن اولنوردی .

دشمن طرفنـدن کورینان دومان فورتنه لی بر یاغمور بلوطی، بزم‌طرفدن قالقان توزده سردار پاشـانك درویش پاشا امدادینه کوندردیکی اوز تیموراوغلی عثمان‌پاشافرقه‌سی ایدی .

بری‌ایکی‌طرف ایچون‌ده برقضای آسمانی دیکری یالکز ایرانلیـلره قارشی بر بلای نا کهانی اولان توزلر، دومانلر بربرینی متعاقب معرکه‌یه یتشـدی، بلوط حامل اولـدیغی یاغمور طمـله‌لرینی اردولرك اوزرینه صاچغـه، عثمـان

(*) شساه‌بکندی بر جنس آتدرکه ایرانده چیقان فرس انواعنـك جلهسندن مقبولدر .

پاشاده دشمنه اوطه‌لرله یاریشیرجه‌سنه قورشون یاغدیرمغه باشلادی .

عثمانلیلرك آتشی بر یارم ساعت دوام ایتمش اولسه عجم اردوسنك بتون بتون مضمحل اولمسی مقرر ایدی، نه فائده که او وقتك سلاحی صودن محافظه اولنور شیلردن اولمدیغی ایچون یاغمورك شدتله اون اون ایکی دقیقه ایچنده طوپلر، تفکلر بتون بتون استعمالدن قالمش و ینه ایش قلیجه طیانمش ایدی .

عجم عسکری ایسه درویش پاشا وحتی مؤخراً امدادلرینه کلان بهرام پاشا وموتاب زاده احمد پاشا فرقه‌لرینك مجموعندن یوزده یتمش نسبتنده زائد اولدیغی ایچون — اوزمانلر حکمنجه حسن استعمالی عثمانلیلرك مخصوصاتندن اولان — آتشلی سلاح معطل اولنجه کثرتلرینه کووندیلر، قلیجمزه مقاومت ایده‌بیلمك امیدینه دوشدیلر، اردومزله کوکس کوکسه کلمکدن چکنمدیلر .

عثمان پاشا درویش پاشایه بکزه‌مزدی، درویش پاشا انسان قیافتنده غضنفر ایسه عثمان پاشا غضنفر صولتنده بر انسان اوله‌رق ترتیبات حربیه‌جه زماننده‌کی اصحاب سیفك عمومنه فائق ایدی، او جهتله ایش قلیجه دوشدیکی صره‌ده دخی تعبیه‌ده ابراز ایتدیکی مهارت فوق العاده دشمنك کثرتنی حکمدن اسقاط ایلدی .

اوکله‌دن غروبه‌قدر امتداد ایدن محاربه‌ده عثمان پاشا

تعدد ایدرجه‌سنه برسرعتله هرمخاطره محلنه یتیشه‌رك جبر مافات ایدردی، هرفرصت غالبیتك موقع ظهورنده بولنه‌رق تماميله اغتنامه موفق اولوردی .

درویش پاشا اویله کندندن قدملی، کندندن اقتدارلی برذاتك میدان حربه ورودی اوزرینه یاره‌سنه باقدیرمق ایچون برچادره چکلدی مع مافیه حربك اوفصلنده‌ده ینه دشمنك هجومنه قارشی مقاومت، مقاومتنه قارشی هجومده عثمانلی عسکرینك ممتازی درویش پاشا فرقه‌سنك بقیه‌سی واوبقیه‌نك الك ممتازی‌ده جرمی ایدی .

ایکی عسکر بتون یکدیکرینه قارشدیغی صره‌ده جرمی صول بجاغندن برقارغی یاره‌سی آلمش وآنك‌ده وجعنه آلشمش اولدیغندن، حربی هیچ مهمسه‌مامکه باشلامش، وهله درویش پاشایی قورتارمغه موفق اولمسندن طولایی غوغایی بیاغی جرید اوینامقدن قولای کوره‌جك قدر نفسنه، طالعنه اعتماد حاصل ایلمشدی .

بناءعلیه درویش پاشا چادره چکلنجه جرمی همان غنیمت جسارتی اولان شاه بکندی‌یی آتی اورلمش برچادر اوشاغنه امانت ایدرك ، کندی کحیلانه بندی، میدانه آتلدی . وابراز ایلدیکی تجدت ومهارته بزمکیلری دکل دشمن طاقنك بیله اصحاب شجاعتنی تحسین خوان ایلدی .

الندەکی سیف حمیت بلوطده‌کی یلدیرملره نظیره

یاپارجه‌سنه دشمنك هر تحشدگاهنده بارقه اظهار ایدردی؛ صره‌سی دوشدکجه آت، سلاح قوللانمقده اویله خارقه‌لر کوستردی، که عثمان پاشا کبی کافهٔ حواسی مشاغل حربیه وقف اولمق شاننده اولان جدیات پرور بر عسکری بیله وقت وقت بیاغی ترتیباتنی اونوتدیره‌جق قدر اطوار جندیانه‌سنی تماشایه مجبور ایدردی .

غروب زمانلرینه یقین ایکی عسکر صولك دفعه اولمق اوزره ینه تماميله بربرینه قاریشه‌رق عثمانلیلرك رنکارنك پارلاقلری عجملرك ظلام تحشدی ایچنده متعدد قوس قزحلر پیدا اولمش کبی برشکل غریب حاصل ایتمشیدی . ایرانلیلر هوا بتون بتون قرارنجه‌یه قدر ایستر ایسته‌مز موقعلرنده ثبات ایده‌رك نهایت قراكلقدن استفاده ایله محاربه میداننده بش بیك بوقدر مقتول و بر اوقدر ده اسیر براقدقدن (*) وچادرلرینی، قطارلرینی وسائر هردرلو مهمات حربیه‌لرینی عثمانلیلرك دست اغتنامنه ترك ایلدکدن صکره، مقتدر اوله‌بیلدکلری قدر اوزاغه فرار ایله اردولرینك بقیه‌سنی بتون بتون اضمحلالدن قورتاردیلر .

عثمان پاشا میدان محاربه‌دن عودت ایدنجه اولکی ایشی درویش پاشانك خاطرینی سؤاله عزیمت اولدی .

(*) صحایف الاخبار ـ جلد ۳ صحیفه : ٥٢٥ ـ

درویش پاشاده عثمان پاشایی کورر کورمز جزمی ماجراسنی نقل ایله حقنده نیاز مکافات ایلدی؛ عثمان پاشا بو سوزه قارشی «بن ده بو کون قوله آتلی بر سپاهی کوردم، پاشالرمزدن زیاده ایشه یارامشدی؛ ان‌شا الله ایکیسنه یردن مکافات ایدرز.» دینجه درویش پاشا عسکر ایچنده قوله آتلی بر آدم اوله‌رق کندیسنی قورتاران ده ینه او سپاهی اولدیغنی بیان ایتدیکندن، عثمان پاشا چوجوغك ایکی صورتله مکافاته لایق اولدیغنی بیان ایله درویش پاشا توابعنه جزمینك بولدیریله‌رق کندی یاننه کوندرلمسنی تنبیه ایتدکدن صکره چادرینه عودت ایلدی....

وقتا که جزمی‌یی بولوب یاننه کوتوردیلر؛ پاشا همان یرندن قیام ایده‌رك و اویله تك آتلی بر سپاهی‌یی «کل اوغلم!» خطابیله قوجاقلایه‌رق تلطیفاتنه مستغرق ایلدی؛ باشنه الیله ایکی چلنك طاقدی؛ (٤) آرقه‌سنه بر کوزل خلعت کیدردی؛ کندیسنه بش یوز آلتون، بر آلتون قبضه قلیج، بر زمردلی خنجر احسان ایلدی. پاشا بونلرله قناعت ایده‌میه‌رك دها بر مطلبی اولوب اولمدیغنی سؤال ایدنجه جزمی «پادشاهمزك

(٤) او زمانلرجه اصحاب سیف ایچون نشان افتخار ایدی.

نصرتنه، دولتکرك دوامندن بشقه هیچ بر مطلبم یوقدر؛ بالفرض اولسه بیله سویلکه حیا ایدرم. بنده کز استانبولدن بر قانسز قلیج، بر صوغوق تفك ایله کلمش تك آتلی بر سپاهی یم؛ یالکز بر کره حربه کیردم. درویش پاشایه آت یتشدیرمك کبی اوفاجق بر خدمتله بو قدر عنایاته مظهر اولدم، که اك کوچکی حدمك بیك قات فوقنده در.» سوزلریله مقابله ایلدی.

فی الحقیقه جزمینك بوقاریده تفصیل اولنان اخلاق و آمالنه کوره نظرنده پاره، قلیج، خنجر، خلعت کبی شیلرك اوقدر حکمی یوق ایدی. فقط آلدیغی چلنکلر — اکر سایه سی کیمك باشنه قونارسه بر تاج دولته نائل ایتکله مشهور اولان — هما کرچکدن موجود اولسه ده آنك قنادندن یاپلق لازم کلسه ایدی؛ آنجق بو قدر مسرتنی موجب اوله بیلیردی.

معمافیه مکافات بو درجه ده قالمدی؛ درویش پاشا که شجاعت رستمانه سنه بر سخای حاتمانه علاوه ایدن مکارم پرورلردن ایدی؛ جزمی‌یی یاری موجودینی ایثار ایدرجه سنه احسانه مستغرق ایلدی. او زمانك حسناتندن اولدیغی اوزره سائر پاشالرده قدر آشنالقلرینی جزمینك اکمال مکافاتنده تجربه یه قیام ایتدیلر؛ بر صورتده که

جزمی ایکی کونك ایچنده احتیاجسزلق حالندن غنای
نام عالمرینه وصول بولمشیدی .

بوندن بشقه عثمان پاشا جزمینك حال وقالندن ادب
و عرفانه اولان انتسابنی ده تفرس ایتمکله کندینی
سپاهیلکدن متفرقه‌لغه نقل ایده‌رك اویله هم سیفیله هم
قلمیله خدمته مقتدر و هر درلو تربیه و ترقی‌یه مستعد
بر نادرهٔ زمانه‌یی بتون دائره‌سنه ضبط ایلدی .

جزمی‌ده عثمان پاشا معیتنده تفیض و اشتهاره امکانی
فوق الغایه مساعد کوردیکیچون مشرب لوندانه‌لرنده
توأم یارادلمش قدر موافقت اولان درویش پاشادن
آیرلدیغنه پك زیاده متأسف اولمغله برابر انتساب جدیدندن
طولایی‌ده کرچکدن مفتخر ایدی .

— ۲٦ —

یوقاریده بیان ایتدیکمز غلبه کرجستانده اکثر
امرانك اطاعتنی و اخسخه‌دن تبریزه وارنجه همان بتون
قلعه‌لرك ضبط و یا تسلیمنی انتاج ایلمش و بناء علیه نوبت
تسخیر شروان قطعه‌سنه کلمشدی؛ سردار پاشا او نیتله
اردویی تحریك ایده‌رك قنق نهرینه یقین بر مناسب موقعده
آرام ایلدی . بری طرفدن ایسه طوقماق خانك عرضی
اوزرینه شاه محمد خدابنده تبریز حاکمی امیر خان حدود

اوزرنده اولان اردولرك عمومنه سردار تعيين ايلمش و اوده معيتنه و يريلان مغان حاكمى مراد خان و نخچوان حاكمى شرف خان كبى مشاهيردن يدى سكز ذات ايله طوقاق خانه التحاق ايتمش ايدى . بو اجتماع ايله يكرمى بيك كشى يه بالغ اولان ايرانيلر قنق نهرينه منصب اولان چايلردن بر ينى قيون كچدى ناميله معروف بر يردن كذار ايلديلر ؛ اردونك پراكنده شوراده بوراده طولاشان حيوانلرينه، خربنده لرينه تعرض ايتمكه باشلاديلر .

مصطفى پاشا امير خانك مقابله سنه ينه اردونك سيف مسلول سطوتى اولان عثمان پاشايى سوق ايتمش و حلب بكلر بكى محمد پاشا ايله ذوالقدريه بكلر بكى مصطفى پاشايى ده معيتنه تعيين ايلمشيدى . بو ايكى فرقه بيننده اولان محاربه چلدير عوغاسى كبى انقلابات متنوعه كچرمش بر وقعه دكل ايدى . حربك مبدأندن نهايتنه قدر عثمانليلر مهاجمه ده ، ايرانيلر مدافعه ده اصرار ايلديلر ؛ شو قدر واركه بو محاربه ده عثمانليلرك مهاجماتى چيلدر غوغاسنده كى قهرمانلقلرينه مساوى ، ايرانيلرك مدافعهٔ مأيوسانه لرى ايسه او زمانكى صولتلرينه برقاچ قات غالب ايدى . بونكله برابر عثمان پاشانك مهارت فوق العاده سيله عسكرك اقدامات مردانه سى ينه عجملرى سكز ساعت

ایچنده پریشان ایلدی؛ حتی جان قورقوسی و انهزام شاشقینلغی ایله قیون کچیدینیده بوله‌مدیلر؛ عثمانلیلرك مرمیاتندن تخلیص نفس ایتمك امیدیله آلای آلای نهره آتیله‌رق آب و آتش آره‌سنده افنای وجود ایلدیلر. ایرانك بو اردوسندن آنجق یوزده بش عسکر و بعض خانلرله دمدارلق ایچون نهرك قارشیسنده قالمش اولان امیرخان قرقه‌سی نجات بوله‌بیلمشیدی.

جزمی بو محاربه‌نك مبادیسنده چلدیر وقعه‌سندن زیاده غیرتلی طاوراندی؛ بر قاچ ایران آلاینك زده‌لنمسنه سبب مستقل اولدی. فقط دشمن اردوسنده انهزام کورندکدن صکره بیاغی فتور کتیرمکه باشلادی؛ چونکه تقدیر شجاعت هر دلاورك شاننden اولمق جهتیله جزمیده ایرانلیلرك او قدر مأیوسانه او قدر فداکارانه ثباتنی کوردکجه بیاغی اوزرلرینه وارمغه قیه‌مز اولمشدی؛ حتی یغماکر کروهندن اك بیوك جرأتلری عاجز کشلکه منحصر اولان بر طاقم اراذل دشمنك انهزامندن صکره نهرك کنارینه اینه‌رك امواج بلا ایچنده غلطان اولان بیچاره‌لرك وجودنده نشان تعلیم ایتمکله اکلندکلرینی کورنجه همان اوزرلرینه آت قوپاردی «ذاتاً حیاتی ایله اوغراشان ادملردن نه ایسترسکز؟ اجلدنده‌می مرحمتسزسکز! عزرائیل ایله‌می یاریشه‌جقسکز؟ قاچانی

قوغمق، جان چكيشان خستەبى اولديرمك انسان شاننه ياقيشىرمى ؟ » ديه بر طاقم عتابلره، تكديرلره قيام ايلدى . كنديسنك ايسه عثمان پاشا نزدنده هر كسجه معلوم اولان حيثيتى حريفلرك ذهننده اقوالنـك، اطوارينك تأثيراتنه بر قات دها قوت ويرديكندن، خبيثلر اختيار ايتدكلرى بازيچهٔ معلعونانەدن فراغتله كرى چكلديلر .

— ١٧ —

جرمى بو حشراتى دفع ايله چادرينه عودت ايتمك اوزره ايدى، كه يانى باشندن نهرك ايچندن استمداد ايدر يوللو ايكى ال، و آرەسندن برده باش كوروندى ؛ باشك جرؤ مرئيسى چكەيه قدر كلنجـه او شكل هائل ينه آشاغيلادى ؛ كوزدن نهان اولدى .

جرمى بو وجودك البتـه ذى حيات اولديغنه حكم ايدەرك او كون ايسـه وجداننده ظهور ايدن بر غريب انقلاب ايله نظرنده بر جان قورتارمق بر دشمن اردوسنى محو ايتمكدن بيوك فضيلتلردن معدود اولديغيچون، همان ممكن اولديغى قدر صوينەرق صويه آتلدى ؛ كورديكى آفتزدەنك بر دها ظهورينه انتظار ايلدى .

كندى ساحلده بيومش ؛ و عائلەسنك سوق ايتديكى طريق تربيه اقتضـاسنجه زور بازانه تعليملرك هيچ برنده

اهمـال ایتمامش اولمق جهتیـله یك کوزل یوزمك بیلیر ایدی .

آره‌دن بر ایکی دقیقه کچنجه معهود اللر قرق ، اللی آدیم اوزاقدن ینه کورنمکه باشلامش؛ و جزمی همـان یوزه‌رك طوتمغه شتاب ایلمش ایسه‌ده مغروقك کورندیکی محل آقندی اوزرنده اولدیغنـدن، امداده یتشمك بر درلو قابل اوله‌مدی . کوردیکی ایکی قول دیرسکلرینـه قدر میدانه چیقار چیقماز ینه باتمغه باشلادی؛ بر صورتده که جزمی نقطهٔ مقصوده واردیغی زمان حریف بتون بتون غائب اولمشدی .

جزمینك ایسه ــ ولو نتیجه‌سنده جان مخاطره‌سی اولسـون ــ عزمنـدن دونمك شـاننـدن اولمدیغیچون، مغروقك بر دها میدانه چیقمدیغنی کورنجه کندی نهره طالدی ؛ مطلوبنی آرامغه باشلادی . بر قاچ ثانیه کچرکچمز قولنی اله کچردی . طوتدی، حریفی صـویك یوزینـه چیقاردی .

چیقاردقدن صکره هر نه قدر کندینه صارلمامسنی و یالکز اتکندن طوته‌رق آرقه‌سندن کلمسنی صیق صیق تنبیه ایتدی ؛ و صارلدیغی صورتده ایکیسی بردن هلاك اولاجغنی‌ده آکلاتدی ایسـه ده، آفتزده جان هولیـله ایشـتدیکی سوزلرك معناسنی بیله آکلامیه‌رق جزمینـك

ایکی بازوسنی کندی قوللرینك ایچنه آله‌رق وجودینه بر صورتده صارلدی که حرکتنه امکان براقدی .

جزمی بر طرفدن آیاقلریله یوزمکه، بر طرفدن وار قوتیله طوتلدیغی مضیق بلادن قورتلمغه چالیشیردی . نه فائده‌سی وار که بریکنك کافهٔ قواسی بر یره طوپلانه‌رق حفظ حیات خدمتنه مصروف اولدیغندن، اللری بر برینه کلیدلندی؛ اعصابنك هر بری بر زنجیر کسلدی؛ جزمینك مساعیسنی بتون بتون فائده‌سز براقدی .

بو حال ایله بر چاریك قدر صو یوزنده اوغراشدقدن صکره ایکیسی‌ده طاقتدن قالدیلر؛ نهرك دیبنه طوغری اینمکه باشلادیلر .

حیاتنی تخلیصه چالشدیغی آدم کندی ایچون تجسم ایتمش بر اجل قضاشکلنه کیرنجه بیچاره جزمی محاره‌به‌لرده بو قدر آتشلردن، قلیجلردن قورتولدیغی حالده اختیار ایتدیکی بر خیر اوغرینه اوکنجلکنده هلاك اولمق مطالعه‌لریله او درجه مأیوس اولمشدی که قوللرینه حکمی کچمك لازم کلسه بر قاچ دقیقه اول نهرده بوغلمقدن قورتارمغه چالشدیغی آدمی کندی الیله احناق‌ایتمکه قیام ایتمه‌سی مقرر ایدی .

نهایت نهرك پکده درین اولمیان قعرینه واصل اولنجه قوتنك بقیه‌سنی طوپلایه‌رق و بتون بتون تاب

و تواندن قالمغه باشـلامش اولان حریفی شدتله سلکه‌رك بر طرفه آتدقدن صکره آیاقلرینی یره اوردی ؛ صویك یوزینه صعود ایلدی . ساحله وصول ایچون یوزمکله اوغراشیرکن آفتزده تکرار صویك اوستنه چیقمغه باشلادی. بو دفعه ایسه بیچاره اقتدار حرکتدن بتون بتون بری کورینوردی . او حال اوزرینه جزمینك کوکلنـده ینه مرحمت غلیـانه باشـلادی؛ چکدیکی بو قدر مشـاق ومهالکك صرف بیهوده کتمسنه‌ده بر درلو قائل اوله‌مدی؛ آفتزده‌نك تکرار امدادینه شتاب ایلدی؛ بایغین بر حالده بولنان مغروقك بلنده‌کی قوشاغه ال آتدی .

وجودینه بر ذی روحك اعضاسی تماس ایدیویرمکله حریفك غشی مطلق حالنده بولنان قوهٔ حیاتیه‌سی ینه کمال شدتله حرکته کلدی؛ حریف اولکندن دها قوتلی بر حال ایله جزمی‌یه صارلدی . بر قاچ دقیقه اول مندفع اولان هنکامه دها مهلك، دها ازاله‌سی ممتنع بر طرز ایله تجدد ایلدی .

موسم هرنه قدر یاز اورته‌لری ایسـه‌ده جوارده‌کی جبال شاهقه‌نك بوزلری دها یکی جوزلمکه باشلادیغی کبی هوالرده زیاده‌جه یاغمورلی اولدیغنـدن، نهرده او کون حس اولنور اولنمز بر طاشقنلق وار ایدی .

شو ایکنجی مهلکه‌نك ظهوری صره‌سنـده سیللر

طوفان بلا کبی بر شدت طاقت بر اندزانه ایله خروشه باشلادی. جزمینك حالی ایکنجی فصلك ابتداسنده تصویر اولنان یانغین خیالندن بیك قات مدهش، بیك قات خطرناك ایدی؛ معر که‌نك جنوب غربیسندن شرق شمالیسنه طوغری آقوب کتمکده اولان نهرك کچدیکی یرلر پك زیاده عارضه‌لی اولدیغندن، مجرا «یلان قاوی» بر شکلده بولنه‌رق یکرمی، یکرمی بش آدم آره‌لی زاویه‌لر، چیقندیلرله محاط ایدی.

سیلاب مصیبت خروش ایدنجه طاغلری، صحرالری ایچلرنده بولنان نباتات و ذوات الحیات ایله برابر یرلرندن قوپارمش‌ده سورکلر ایمش کبی صویك یوزنده بیکلرجه سوکلمش آغاجلر، تلف اولمش حیوانلر یوزمکه باشلادی.

جزمی ذاتاً وجودینی احاطه ایتمش اولان بلای مبرمدن قورتلمغه بر چاره بوله‌مز کن بر طرفدن سیلك سوروکلدیکی اشیا، مقاومتی ناقابل بر شدتله اوزرینه هجوم ایلدیکندن، بتون نجاتدن قطع امید ایده‌جك بر حاله کلمشدی.

بر طرفدن مغروق، شکارینه صارلمش اژدر کبی، جزمی‌یی تضییق ایله ازوب طورر کن، بر طرفدن دخی کاه بر آغاجك داللری، کاه بر لاشه‌نك آیاقلری ایکیسنی

بردن احاطه ایدەرك نهرك بر قاچ دقیقەدە بر کره میلنی تحویل ایتمکدە اولان آقندیلری بیچارەیی — کمکلرینی قیرارجەسنە — بر زاویەدن بر زاویەیە چارپار و بوصدمات ایله وجودندە حاصل اولان اوجاع ایسە بتون بتون تاب و توانتی کسر ایدی .

اوتەیە بریەیە چارپندقجە ساحلدەکی قیاپارچەلرینك، آغاج کوکلرینك وجودینە آچدیغی یارەدن دوکیلەرك انجمادە یوز طوتان و نهرك تشکیل ایتدیکی اوفاق تفك کردابلر اوزرندە اکیلە بوکیلە بر شکل مخوف پیدا ایلیان قانلرە باقلسە وجودینك هر طرفنە قارە قارە ییلانلر یاپشمش ظن اولنوردی .

یورغونلقدن، جان آجیسندن بشقە اسمکدە اولان شدتلی بر روزکارك تأثیریلە یارم ساعتدن زیادە صو ایچندە بولنان وجودی بیاغی قانی طونمش، حرارت غریزیەسندن اثر قالمامش دینیلەجك بر حالە کلمشیدی .

بومصائبك تعدیلە جزمینك آرتق اوغراشمغە هیچ اقتداری قالمدیغی صرەدە ایدی کە قورتارمق ایستدیکی آفتزدەنك آغرلغی غلبە ایدەرك ایکیسی بردن ینە آشاغی طوغری ایتمکە باشلادیلر .

نهرك اورادەکی درینلکی اول باتدقلری یردن بر قاچ قات زیادە ایدی . جزمینك قدرتسزلکنە بر دە

شاشقنلق منضم اولدیغندن پك كوزل، یوزمك بلدیكی حالده بر حركتده، بر تشبثده بولنمغی بیله تخطر ایده‌مدی. بر قوهٔ غالبه كندیسنی اسفل سافلینه طوغری چكر كوتوررمش كبی بر خیلی مدتلر آشاغی اینر طورردی. نهایت جسم جامد كبی بر حركت قسریه ایله نهرك قعرینه واصل اولدی. او صره‌ده ایسه بر یكی آفتزدیه بر او یوشقلق عارض اولمغله صاغ قولی بتون جزمینك وجودندن چوز یله‌رك یالكز صول الی طوتوندیغی یرده كلیدلنمش قالمش ایدی. جزمی بو صورتله قوللرینی آزاده كورنجه‌بردن بره امیدلنه‌رك و امیدینك تجدیدیله عقلی باشنه، قوتی یرینه كله‌رك مقتدر اولدیغی قدر چالیشدی؛ صو آلتنده قالمش هوا سرعتیله نهرك اوستنه صعود ایلدی. بر الی جزمینك كوملكندن آیرلمیان عجمه‌ده كندیسیله برابر ایدی. چیقدیغی یر ساحله پك یقین و آغاجدن، لاشه‌دن خالی اولمغله جزمی ممكن اولان اقدامی صرف ایلدی؛ بر ایكی دقیقه‌ده ساحله چقدی؛ یولنده جاننی ساعتلرجه ملك الموتك پنجه‌سنه تسلیم ایلدیكی آفتزده‌یی ده برابر چیقاردی.

كیم بیلیر قاچ ساعتلر دنبری اوسیلاب مصائب ایچنده یوارلنان حریف بتون بتون بیخود اولدیغی كبی جزمینك ده كوردیكی متاعب جهتیله وجودینی قلداتمغه

اقتداری قالمامشدی . مع مافیه اویله ایصلاق ، چبلاق بر حال ایله دیکلنمکه قالقشمق اجلی دعوت ایتمك قبیلندن اوله‌جغی ایچون جزمی اوره‌ده دشمنـك باشی بوش ترك ایلـدیکی حیوانلردن طوته‌رق خسـته‌یی آنك اوزرینه صاردی؛ کندی ده کمال ضعف ایله آتنه بندی ؛ اردویه عودت ایلدی .

چادرینه واصل اولنجه همان بر حکیم جلب ایلدی او وقتـلر حکمنجه صویه دوشانلر ایچون معلوم اولان تدابیرك جمله‌سنی اجرا ایتدیردی . کندیسی چکدیکی مشقتلردن و خصوصیله وجودینده‌کی یره‌لردن عادتا خسته اولـدیغی حالده خدمتکار کبی حریفك اطرافنـده طولاشیردی . خسـته یك کوزل باقلدیغی ایچون بر قاچ کونده اکتسـاب صحت ایلدی . جزمینك راحتسزلکی ایسه سکز ساعت قدر براویقو ایله بتون بتون مندفع اولمش و خسـته‌سی اکتساب عافیت ایدنجه‌یه‌قدر وجودنده‌کی یره‌لرده صاوشمش ایدی .

جزمینك، او حریف یوزندن اوغرادیغی مشـقت بونکله‌ده ختام بولمدی؛ حریفك عافیتـندن آنجق ایکی کون کچمش ایدی که قنق محاربه‌سنده آلنان ومقدارلری پك جزؤی اولان عجم اسیرلری بر کیجه فراره‌قیام ایلدکلرندن، و اللرینه کچیره بیلدکلری سلاحلرله اردوده بر قاچ آدم‌ده

تلف ایتدکلرندن، عثمان پاشا زماننك عادات سیئه‌سنه اتباعاً موجود اولان اسرانك اعدام اولنمسنی امر ایتمشیدی .

جرمی بر دوستنك یانندن عودت ایتمك اوزره ایدی که قورتاردیغی بد بختك اوزرینه بر قاچ کشی هجوم ایده‌رك اللرینی باغلامش و بوینی اورمق ایچون یره چوکرتمش اولدقلرینی مشاهده ایلدی .

حریف ایسه جرمی‌یه جان بهاسنه اوطورمش اولدقدن بشقه اجلك پنجه‌سندن قورتاردیغی بر آدمی جلادلرینه تسلیم ایتمك مشرب مردانه‌سنه هیچ توافق ایدر شیلردن اولمدیغی ایچون همان جلادلره یناشه‌رق بیچاره‌دن نه استدکلرینی سؤال ایلدی . پاشا طرفندن اسیرلرك اعدامیچون امر ویرلدیکنی سویله‌دیلر جرمی ایسه او اسیر دکلدر ؛ بنم آدمم‌در . دیه‌رك حریفی بیاغی بر درجه‌یه‌قدر زور ایله مأمورلرك الندن آلمشدی . ایش بو درجه‌ده قالسه یکده اهمیتی اولمزدی ؛ فقط اوکلرنده بر مثال مروت کورنجه امتثال ایتامك عثمانلی دلاورلرینك شاننددن اولمدیغی ایچون عسکر ایچنده کندینه کوه نانلر جرمینك بو جرأت عاجزپرورانه‌سنی کورنجه کندیلرینك و بلکه سائرلرینك اسیرلرینی قورتارمقده مرحمت یاریشنه قیام ایتدیلر . اوردوده بولنان عجملرك بیاغی یوزده سکساننی اعدامدن خلاص ایلدیلر .

عثمان پاشا فی الحقیقه زمانـنك وزراسنه نسبت پك منصف و حقانیت پرور بر ذات اولدیغی کبی طبعاً غیرت و شجاعت مفتونلرندن اولدیغی ایچون او یولده ابراز استحقاق ایدنلرك مطالب و تمنیاتنی اسعافده مأمولرندن ایلری کیدر ایدی .

فقط دنیاده هرشیدن زیاده موقعنك محافظهٔ حیثیتی و او امرینك تنفیذ احکامی ملتزمی اولدیغندن بو مسلك حکومت پرورانه‌سنه قارشی رعایت خاطر و قبول تمنی شانندن دکل ایدی . خصوصیله اراده‌سنه مغایر حرکتده بولنانلر نه‌قدر اعتمادینه مظهر ایسه سوء حرکتلرینك پاشایه تأسیری ده اوقدر شدید اولوردی . ایشته او جهتله در که جرمینك انتسابنه مغروراً اسیرینی قورتارمقده کوستردیکی جرأت مجرد او انتسابی ایچون حقنده بر قاچ قات زیاده شدتی دعوت ایلدی .

عثمان پاشانك مزاجی غایت عصبی و نادراً ظهور ایدن حدتی پك غالب اوله‌رق جرمینك حرکتنی و خصوصیله نتیجه‌سنده امرینك اجرادن ساقط اولدیغنی خبر آلنجه بر خشم مجسم کسلدی . چهره‌سنه بلوط قرالدیسی کبی بر رنك هائل مستولی اولدی . جرمی‌یی نره‌ده ایسه حضوریته کتیرمك ایچون بریرینی متعاقب بر قاچ آدم ارسال ایلدی . پاشانك اختیار ایتدیکی طور

اوقدر مدهش ، التزام ايلديكی سکوت او درجه غضب آلود ايدی که مجلسنده حاضر بولنسان ميرميرانلر کوز اوجيله يوزينه باقمغه بيله جسارت ايده‌مديلر چونکه عثمان پاشاده فی الحقيقه بکلر بکيلردن اوله‌رق مجلسنده حاضر بولنان پاشالرك اکثری اقرانی ايديلر ؛ فقط قانون عثمانی‌يه يکده خلل کلمامش اولمق جهتيله پاشانك عهده‌سنده بولنسان رياست هر درلو مراتبك فوقندن اولدقدن بشقه قدر ذاتيسی‌ده هر درلو حيثيات عارضه‌يه غالب ايدی .

جزمی بو صورتله صيق صيق آرانديغنی وخصوصيله تحريسنه کلان آدملرك جلادلق خدمتلرنده قوللانيلان طاقدن اولديغنی کورنجه اوغراديغی مخاطره‌نك اهميتنی يك چابوق (چابك) تقدير ايلدی .

مع مافيه پاشانك لطفنه اعتمادينی ينه بتون بتون غائب ايتمدی ، او اعتمادی اولمسه‌ده کنديسی قورقو نه اولديغنی بيلير طاقدن دکل ايدی ، حضور فکر و سکينت قلبنه ذره قدر خلل کتيرمکسزين پاشانك حضورينه عزيمت ايلدی .

عثمان پاشا جزمی‌يی کورنجه بر مجسم تهور کسيله‌رك آغزندن علو يوسکرر کبی بر شدت ، يلديرم پطلار کبی بر صدا ايله « ظاهر سن جاسوسسك » که ويريلان

امرلره قارشی طوریورسك ؛ پادشاهك اردوسنی فساده ویریورسك !» دیمجه حضار کرام دفعةً نتیجه‌یه انتقال ایدرك پاشانك لساندن «قالدیرك ! اولدیرك !» کبی برامر صدورینه میدان ویرمکسزین بربرینی متعاقب تمنی‌یه ، شفاعته قیام ایلدیلر . پاشانك مزاجی اصحاب توسطك جمله‌سی عندنده معلوم اولدیغندن ، نیاز مندانه بر سوز سویلدکجه ترویج مراد ایچون جزمینك بر ده خدمتنی تعداد ایدرلردی . بو صورتله پاشایه براز سکوت کله‌رك « بو دفعه‌لق سزه باغشلادم ؛ اسیرلرك اعدامنه‌ده آنی مأمور ایتدم ؛ کیتسون وظیفه‌سنی اجرا ایلسون ! » دیمش ایسه‌ده جزمینك علو جنابی حیاتیچون اولسون بشقه‌سنه منتدار اولمغی قبول ایتمدیکندن و ادارهٔ کلامده اولان اقتدارینه ایسه خیلدن خیلی اعتمادی اولدیغندن ، هر کسك سکوتندن استفاده ایله سوزه باشلادی ؛ شرکای معرفتندن اولان نوعی زاده‌نك

تأییدن ایتمه صاقین اجتناب
امور سیاستده قیله شتاب ،
که بو دمده بر خونه واردر مجال ،
ولی مرده‌یی زنده یتمك محال .

بیتلرینی مقدمه ایده‌رك حریفی صودن نه صورتله قورتاردیغنی غایت مؤثرانه ، غایت شاعرانه بر ادا ایله تفصیل ایلدکدن صکره « حیاتمی مخاطره‌یه

قویوبده بر جان قورتاردیغم ایچون بنی اعدام ایتمك موافق مروت ایسه آکاده قائلم؛ فقط اسیر اولدیرمك الیمدن کلمز، عسکرم، جلاد دکلم.» سوزلریله ختم کلام ایلدی. عثمان پاشا وقعه‌یی دیکلدکجه کوکلنده‌کی میل معالی غضب وشدتنه بتون بتون غلبه ایتمشیدی، فقط ضعف کوسترمامك و حیثیت امیرانه‌سنه خلل ویرمامك ایچون هیچ طوربنی دکیشدیرمدی «بر عجمی قورتارمق ایچون جانکی مخاطره‌یه آتمقده نه معنی وار ایدی؟ آنلرك بزه ایتدکلرینی بیلمیورمیسك!» سؤالیله عتابه قیام ایلدی. جزمی ایسه ایشك او جهتنی هیچ دوشونمامش اولمق جهتیله جواب تدارك ایده‌مدی. بولدیغی جواب «بنده‌کزك قورتاردیغم آدم شماخی سنیلرندندر، کندی اسمی پرتو و فقط پدرینك نامی عمر، همشیره‌سنك آدی‌ده عایشه‌در. آرقه‌سنده شروان اثوابی کوردیکم ایچون امدادینه شتاب ایتمشیدم.» سوزلرندن عبارت ایدی. بو افاده‌سنك اکثر یرلری حقیقته مطابق و فقط بر ایکی جهتی مغایر ایدی؛ واقعا حریفك پدری عمر وهمشیره‌سی عایشه اسمنده اوله‌رق ایکیسی‌ده سنی ایسه‌ده بر عجم جاریه‌سندن تولد ایتمش اولان پرتو والده‌سنك مذهبنی اختیار ایلمشیدی. فقط بو حقیقتی جزمی‌ده بیلمزدی. ایراد ایلدیکی دروغ مصلحت آمیزك آکا عائد اولان جزؤی

پر تولك اوزرنده شروان البسه‌سی کورملک مسئله‌سندن عبارت ایدی که یوقاریکی تفصیلاتدن‌ده آکلاشیلدیغی اوزره جزمی نهره آتلدیغی زمان حریفك قوللریله باشنك بر پارچه‌سندن بشقه بر برینی کورمامش و بناء علیه بالطبع جنسیتنی، ملیتنی فرق ایتمامش ایدی.

عثمان پاشا بو ایضاحات اوزرینه پرتولك اعدامندن صرف نظر ایتمکله جزمینك فداکارلغی پاشالرك نه درجه تقدیرینی جلب ایلدی ایسه، فداکارلغك انتاج ایلدیکی موفقیتده او مرتبه‌لرده غبطه‌لرینی دعوت ایلدی. بناء علیه ایچلرندن جلب بکلر بکی محمد پاشا شریك اجر اولمق ایچون سوزه کیریشه‌رك «سائر اسیرلر آره‌سنده‌ده سنی بولنمق احتمالی واردر، خصوصیله سنی اولمیانلرك کافة عصیانده شریك اولدقلری ثابت دکلدر، «العفو ذکوة الظفر» حکم جلیلنه تبعیت بیورلمش اولسه مناسب اولور.» دیدی. عثمان پاشاده، الله جزاسنی ویرسون، جزمی ذاتاً هم فعلیله، هم بوراده‌کی سوزلریله امر مزی اجرادن اسقاط ایلدی. بوندن بویله کیمسه‌یه تعرض اولنمسون.» جوابنی اعطا ایلدی.

جزمینك ابتداء و محمد پاشانك اکمال ایلدیکی وساطت

مروتمندانه ایکی بیك قدر بیچاره‌نك جلاد الندن خلاصنه سبب اولمشدی .

عثمان پاشانك مأثر جلادتندن چیلدیر محاربه‌سی کرجستانك مقدمهٔ استیلاسی اولدیغی کبی قنق حربی‌ده بتون شروان ملکنك عثمانلی تصرفنه کچمسنی انتاج ایلدیکندن، کندیسی وزارت پایه‌سی وسردارلق عنوانیله شروان والیلکنه تعیین اولنمشدی . سردار لاله مصطفی پاشا ارضروم مشتاسنه عودت ایلدکدن صکره ، عثمان پاشا یانده قالان اون بیك قدر عسکرله شروانك قلعه‌لرینی تعمیر وملکنی تحریر ایله آسایشنی تأمین ایتدکدن و (ارش) اوزرندن ایران ملکنه کچه‌رك (قره باغ) و (مغان) طرفلرینی غارت ایلدکدن صکره، شماخی‌یی کرسیٔ ولایت اتخاذیله اوراده اقامت ایلمشدی .

وقتاکه عثمان پاشا اردوسی شماخی‌یه واصل اوله‌رق امرا و معتبران عسکر برر خانه‌یه یرلشدیلر ، پرتوده سبب نجاتی اولان جرمی‌یی چاره‌سز کندی اوینه مسافر آلمشدی .

پرتو صولوق صاری بکزلی ، چینی مائی کوزلی ، آز چیچك بوزوغی ، بورننك اوجی آشاغی ، آغزینك ایکی طرفی یوقاری طوغری میل ایله اوق و یای شکلی باغلامش ،بوینونك قیصه‌لغی ، کمیکلرینك قالینلغی‌ده

وجودنده تناسبدن اثر براقامش بر چركين شى ايسه‌ده پدرى اولان ميرزا عمر الا كوزلى ، آل يناقلى ، قير صقاللى متناسب الاعضا ، قلبنك صفوتى چهره‌سنه عكس ايتمش كبى كورينور ، بر مبارك اختيار . همشيره‌سى عايشه ايسه دستكاه قدرتده نمونهٔ جمال اولمق ايچون ياپلمش ؛ تحريرلى مائى كوزلى ، اوزرينه يالديز سرپلمش كبى پارلاق صارى صاچلى ، صاريلغيله برابر غايت كور قاشلى ، آغزى ، برونى اوفاق ، وجودينك هر طرفى بربرينه ياقشمش ملك كبى بر چوجوق ايدى . فقط دها اون ايكى ياشنده اوله‌رق وجودى‌ده ضعيف اولديغندن ، استعداد جسنى بر باقشده نظرلره چارپه‌جق قدر انبساط ايلمامشدى .

ميرزا عمر فقير اولديغى جهتله جرمى يمكنى پيشيرر ، خانه‌سنك ايشنى‌ده اوغليله قزى كورردى . بو صورتله قز ، هر اقشام جرمينك يانده بولنور ، جرمى ايسه شوخ مشرب بلكنه بناء چوجوقله پك چوق لطيفه‌لر ايدردى . عايشه‌نك ذكاسى‌ده كوزللكى درجه‌سنده اولديغى ايچون جرمينك لطيفه‌لرينه ايتديكى معصومانه مقابله‌لرله مجلسه رونقلر ويرر ايدى . بر حالده كه بش اون كونك ايچنده جرمى ايله چوجق بربرينه نسبت احبابدن معدود اولديلر .

ميرزا عمر ايچون جرمى بر احسان الهى قبيلندن ايدى ، پرتوك حياتنى قورتاردقدن بشقه عثمان پاشايه اولان

انتساب مخصوصی جهتیله کندینی، اقرباسنی، احبابنی اردولق عاملرنده وقوعی ضروری حکمنده بولنان تعرضلردن صیانت ایدر ؛ وثروتی قوتیله مهمان اولدیغی خانه‌ده بیاغی میزبانلق ایلر ایدی .

پرتوده جرمینک، کندینی قورتارمق ایچون حیاتنی ایکی دفعه مخاطره‌یه آتمش اولدیغندن وآندن صکره دخی پك چوق احساننی کورمش بولندیغندن، حقنده اولان معامله‌سی بیاغی پرستشکارانه دینیله‌جك درجه‌لرده ایدی .

جرمینك عایشه‌یه التفاتی خانه خلقنك جمله‌سندن زیاده اوله‌رق بو حال ایسه میرزا عمر نظرنده جرمینك پرتوی تخلیص ایتمسندن دها بیوك بر نعمت حکمنده ایدی، چونکه طبیعتلرنده اولان مغایرت جهتیله اختیار پرتوی پك سومز، و فقط عایشه‌یه مزاجنك ملکیت درجه‌لرنده اولمسنه بناء چیلدیرجه‌سنه محبت ایدردی .

میرزا عمر جرمینك چوجوغه توجه ابراز ایلدیکنی و خصوصیله عایشه او یاشه کلنجه‌یه‌قدر قرآن کریم وعلم حال اوقومش و استعدادی قوتیله کوردیکی یازی‌یی سوکمکه باشلامش اولدیغندن و جرمینك شماخیده آره صره عثمان پاشا دائره‌سنه کیتمکدن بشقه بر ایشی اولمدیغندن، چوجوغك تحصیلنی ایلریلتمکی کندیسنه

بربشقه اكلنجه اتخاذ ایتدیکنی کوردکجه سروردن یاغی
غشی اوله‌جق درجه‌لره کلیر؛ وآره‌صره بونلرك صحبتلرینه
« انشالله بیوسونده سزه ویره‌یم ! » کبی لطیفه‌جکلرده
قارشدیوردی .

— ٢١ —

عثمان پاشـا اوصورتله شماخی‌یه یرلشـه‌رك اورالری
سلطنت سنیه‌نك قطعیاً رایت استیلاسی آلتنده طوتمغه
عزم ایتمش و حتی صقوللینك توران ایله بر طریق مواردده
آچق فکرینـه بیله برمرکز اجرا اوله‌بیـله‌جکنی تصور
ایده‌رك اوزمانلر بحر شروان دینیـلان وشمدیلرده ایسه
مکاتب رشـدیه ایچون بوندن تقریباً اوتوز سـنه اول
لیطوغرافیا ایله باصیلان خریطـه‌لره یاسـنکلرك ویا
عنوانلری نسخ معانی قرینه‌سیله ویرلمش اولمسـنه حکم
ایدلمك ممکن اولان ناسخلرك علاوه ایتدیکی بر نقطه‌جق
سایه‌سـنده بحر (خرز) نامنی الان بحر خزرده بر دونما
تدارکنه‌بیله تشبث ایلشیدی؛ فقط پاشانك بوعزم وتشبثیله
حاکم قـدیمی اولان ارش خان شروان ملکـندن قطع
امید ایتمـدی . تبریز حاکمی امیـرخان وکنجه وبردع
حاکمی امامقلی خانله‌ده خبرلشه‌رك وپاشنه بریکرمی بشبیكدن
زیاده عسـکر جمع ایده‌رك اردونك ارضرومه عودتـندن
صکره ارش نهرندن بری طرفه تجاوز ایلدی . امیرخان

ایله امام قلی اول امرده عسکرك اون بش بیك کشیدن عبارت برفرقه‌سیله ارش قلعه‌سی اوزرینه دوشدیلر؛ بکلر بکی اولان قیطاس پاشا یانده بولنان بیك قدر عسکرله ایران فرقه‌سنه مقابله‌دن چکنمدی . او مجاهد عالیهمت‌ده فدارکارلقده درویش پاشا مرتبه‌سنی احراز ایدن حمیت پرورلردن ایدی؛ فقط درویش پاشاقدر مهارت جندیانه وصولت موانع براندازانه‌یه مالك اولمدقدن بشقه اکثریسی اوجاقلره یکی داخل اولان عسکری‌ده درویش پاشانك دائره‌سی خلقنه هیچ قیاس قبول ایتمزدی . بوجهتله خانلر اون برساعت امتداد ایدن برمحاربه‌ده پاشانی اکثر توابعیله برابر شهید ایتدیلر؛ قلعه‌نك‌ده بعض جهتلرینی یغما ایلدکدن صکره، ارش خانه ملحق اولدیلر .

بو قوهٔ کلیه ٩٨٦ رمضاننك طقوزنجی کونی شماخی‌یه کله‌رك خانلر عثمان پاشایه میدان اوقومغه باشلادیلر؛ پاشانك یانده‌کی قوت طوپی اون بیك کشی ایدی . فقط بوفرقه عثمانلی عسکرینك اك مجرب، اك ممتاز قهرمانلرندن اوله‌رق کرك نفسلرینه اعتمادلری، کرك سردارلرینه امنیتلری کمالنده اولدیغندن، پاشا دشمنله میدان محاربه‌سنه کیرشمکدن اجتناب ایتمدی .

او کون وارتسی صباحدن اقشامه‌قدر حرب اولندی؛

اقشاملری طبل آسایش چالنیر وایکی عسکر بربرندن آیریلردی . غوغانك حالی ینه یکرنك اولەرق یالکز بودفعه هجوم ایرانلیلردە، مدافعه عثمانلیلردە ایدی . عثمان پاشا ینه برمعتاد تعبیەدە اولان مهارتیله دشمنك کثرتنی تأثیرسز براقیر، عسکر کوستردکلری عبرت قهرمان پسندانه ایله هر محاربەدە احراز ایده کلدکلری شان حیثه بر رونق دیکر دها علاوه ایلر ایدی . جزمی ایسه، پاشانك شمدیکی یاورلر کبی اوته یه بری یه خبر جیلکی خدمتندە بولنەرق ضابطانه اوامرینی تبلیغ ایتدکدن بشقه لزوم کوردکجه طوپلایه بیلدیکی اوفاق تفك فدائی فرقەلری ایله دشمن آلایلرینی استقباله چالیشیردی .

رمضانك (١١) جی وحربك (٣) جی کونی ایسه عجملر یاموت و یا غلبه عزم قطعیسیله مهاجەلرینی بر درجەلردە تشدید ایتدیلرکه عثمانلی عسکرینی برقاچ کرە یرندن قوپاردیلر؛ فقط آلدقلری مواقعی — عثمان پاشانك همت ومهارتی قوتیله — بر درلو الدە طوتمغه مقتدر اولەمدیلر . عسکرمز طاغ پارچەلرینه تصادف ایتمش امواجه بکزردی؛ دشمنله چارپشدقجه کری چکیلیر، فقط کری چکلدکجه بردها طوپلانەرق ینه اسکی موقعنه کلیردی .

جرمی بر بر اوزرینه ایکی کون فوق العاده
یورولمش اولان کحیلانی اوچنجی کون چادرینك
اوکنده براقهرق چیلدیر غوغاسنده اغتنام ایتدیکی
« شاه بکندی » یه بنمشدی ؛ طرفیندن مبارزه‌لرك
شدت بولدیغی صره‌ده اوزرینه هجوم ایدن ایکی
عجمی تپه‌لدکدن صکره برینی ده اوکنه قاتمش،
واوکندن فرار ایدن دشمنی ایسه کندینی مزراقله
صول اوموزندن یارهلدیکندن انتقام آلمغه پك زیاده
انهماك کوسترمشدی. نه‌فائده‌سی وارکه ـ « شاه بکندی »
قوغدیغی دشمنه ایریشه‌جك قدر سریع دکل ایدی.
کندیسی عجملرك اوق منزلنه قدر یاقلاشدیغی حالده
خصمی آلایلره التحاق ایلدی . جرمی کمال تهورندن
همان آتدن آشاغی آتیله‌رق و « سن ده صاحبلرك کبی
قالتبان ایمشسك جهنم اول! » دیه‌رك حیوانی برطبانجه‌ده
هلاك ایتدی، کندیسی یایانجه اردو یه طوغری عودته
باشلادی. بوحالی کورن عجم سواریلری جرمی‌یی اسیر
ایتمك امیدینه دوشدیلر، بربرینی متعاقب اوچی بشی
بردن اوزرینه هجوم ایلدیلر. جرمی ده آرقه‌سنی
براغاجه طیادی، قلیجیله مدافعه‌یه قیام ایلدی. حتی
یانته الك زیاده تقرب ایدن دشمنك برضربه‌ده غارغیسنی
کسمش، ایکنجی ضربه‌ده آتنی، اوچنجی ضربه ده‌ده

كندينى هلاك ايتمشدى . جزمينك مدافعهٔ شيرانه‌سنى كورن سلاح آرقداشلرى وخصوصيله عثمان پاشانك دائره‌سى خلقى امداد ايچون آت قالديرديلر ؛ وايكى اوچ دقيقه ايچنده آغاجك يانه يتيشه‌رك جزمى يى ده برحيوانه بنديرديلر . آنلرك بوصولتى عجملرك ده مقابله‌يه شتابنى دعوت ايتديكندن ، آلايلر بربرينك امدادينه كيده كيده ايكى اردونك برنجى صف حربلرى تماميله يكديكرينه قاريشدى . احتياطلرده سلاح آرقداشلرينى تأييد ايچون يرلرندن اوينادى ؛ طرفيندن طوب وتفنك صداسى كسلدى ؛ ايكى عسكر مزراق مزراقه ، قليج قليجه ، خنجر خنجره ، حتى بوغاز بوغازه اوغراشمغه باشلادى . ايرانليلرك مقصدى بزم اردونك آرقه‌سنى آلمق ويا تعبير معروفيله خط رجعتنى كسمك ايدى . فقط عثمان پاشا اويله برتپه‌يه استناد ايتمشيدى كه موقعى حكمنجه عثمانلى عسكرينك سلاحندن قورتيله‌رق اوراسنى ضبط ايده بيلمك اون بش يكرمى بيك كشى فدا ايتمكه محتاج ايدى .

كشاكش اوچ درت ساعتلر امتداد ايلديكى حالده واقعا بزم طرفده برانهزام اماره‌سى كورنمدى ايسه‌ده دشمنك كثرتنه نظراً برغلبه حصولى ده مأمول اولنمزدى .

سردارك اميدى ينه اقشام اولوب ده ايكى طرفك

بر بردن آیرلمسنه وایرتسی کون ایچون دها بشقه درلو برطاقم ترتیبات ایله اوغراشلمسنه منحصر قالمشدی .

ناکهان عثمان پاشانك استناد ایتدیکی تپه‌نك آرقه‌سندن اوزاقدن اوزاغه آت ، سلاح شاقردیلری ایشیدلمکه باشلادی . سردار همان نه اولدیغنی تحقیق ایچون جزمی معیتیله بر اوفاجق سواری فرقه‌سی سوق ایلدی. جزمی تپه‌یه چیقنجه کوردی که غلبه‌لك برعسکر، یکرمی دقیقه‌لق برمنزله قدر کلمش آرام ایدیور .

کلان عسکر عادل کرای معیتیله قریم خانی محمد کرایك سوق ایتدیکی قرق بیك قدر تاتارك مقدمه‌سی ایدی ؛ عادل کرایك برادری مشهور غازی کرای ودیکر برادری اولان وصکره‌لری اکری ملحمهٔ کبراسنده بك بیوك خدمتلری کوریلان سعادت کرای ایله خانك اوغلی مبارك کرای دخی بواردوده برابر ایدیلر .

جزمی اردونك وضعندن وعسکرك خیال میال اطوارندن کلانلرك تاتار اولدیغنه حکم ایدنجه بو اعانهٔ غیبیه‌یی تبشیر ایچون یانده‌کیلردن بر ایکیسنی عثمان پاشایه کوندردی ؛ کندیسی‌ده برقاچ کشی ایله کورینان اردو موقعنه آت قالدیردی . محل مقصوده واصل اولنجه تاتارلر آرقه‌سنده‌کی البسه‌دن عثمانلی اولدیغنی اکلادیلر ؛ حرمت مخصوصه ایله عادل کرایك حضورینه کتوردیلر .

جزمی چادره کیرر کیرمز همان اتك او پمك کبی تشریفاته بیله باقیمسزین عادل کرایه « شهزادهم ! نیچون بوراده آرام بیورمسکز ؟ شو تپه‌نك آرقه‌سنده پادشاه عسکری قانلر ایچنده یوز یبور ؛ اون بیك کشی‌یز اطرافزی یکرمی بش بیك عجم صاردی . » دیمکله عادل کرای « طوب وتفنك صداسنی ایشیدیلمیور ! عثمانلیلر بویله می غوغا ایدر ؟ » سؤالنی ایراد ایلدی . جزمی « افندم ! اوچ کوندر اوغراشیورز ؛ ایکی ساعت اول یاقه یاقه‌یه کلدك ؛ طوپه ، تفکه میدان قالمدی . » جوابنی ویرنجه عادل کرای همان کندی یاننده بولنان فرقه ایله امداده شتاب ایده‌رك تاتارلر طولی دیزکین برچاریك ایچنده معرکه‌یه واصل اولدیلر ؛ وآیاقلرینك توزیله استعمال سلاحه باشلادیلر . شهزاده عسکرك کری ده قالان فرقه‌لرینی‌ده مخصوص امرلرله دعوت ایلشدی . بربرینی متعاقب آنلرك ده برازی یتشدی . آره‌دن برساعت کچر کچمز تاتارلرك ورودیله برقات دها قوت بولان عثمانلی عسکری ایران اردوسنی بتون بتون محو ایلدی . بومحاربه‌ده عجملردن براون بیك قدر آدم تلف و براوقدرده اسیر ایدلمش ؛ وخانلرك اکثری‌ده یامقتول ویا کرفتار ایدلمشدی . بوندن بشقه دشمن اردوسنده نه قدر اشیا وار ایسه کافه‌سی‌ده اغتنام ایدلدی .

بو فتح جلیلی متعاقب عادل کرای دشمنك تعقیبنه قیام ایده‌رك وموقعك حالنی بیلدیکی جهتله قلاغوزلق ایتمك ایچون جزمی بی‌ده معیتنه آله‌رق (ارش) نهرینی کذار ایلدی .

ایرانك بقیهٔ سیوفیله خانلرك خزینه وحرم وسائر اشیاسی اوجوارده بریرده بولندیغنی خبر آلدیلر ؛ وبر هجومده درت بیك قدر ایرانلی تپه‌لیه‌رك خانلرك حرملرینی ، جاریه‌لرینی اسیر ایتمکله برابر ارش خانك خزینه‌سنی وعموم عسکرك ایکی بیك دوه یوکی آغرلغنی ضبط ایلدیلر .

جزمینك کرك بو ملحمهٔ کبراده کوستردیکی غیرت کرك — سرداره خبر کتیرمکدن عبارت اولان — مأموریتنك فوقنه چیقارق عادل کرایك دعوتنه یتشمکده ابراز ایلدیکی فطانت عثمان پاشا نزدنده اعتبارینی بر قات دها تزیید ایتمکله علوفه‌سنه دفعةً اوچیوز اقچه ضم ایلدکدن بشقه بر چلنك ، برده خلعتله قدرینی اعلا ایتدی ؛ و غیرتندن اولدیردیکی شاه بکندی‌یه بدل ارش خانك اغتنام اولنان حیوانلرندن غایت قیافتلی ، کومش یون ، دمیری قیری بر نجدی احسان ایلدی .

جزمی ایسه وقعه‌ده فطانت و شجاعتی سایه‌سنده عادل کرایك توجه و محرمیتنی قزانمشدی که بو مظهریت

غنای قلب ومشرب عرفان حکمنجه نظرنده نائل اولدیغی عواطفك جملەسنه مرجح ایدی .

یوقاریده‌ده بر نبذه بیان اولنـدیغی وجهله حزن دائمی‌یه مبتلا وسوداوی برخیاله مستغرق اولان عادل کرای ایله فکری خیالنه غالب واحوال عالمه دائما کوانج طرفندن باقمله مجبول اولان جرمینك مزاجلرنده ظاهرده بر مغایرت و بلکه ضدیت کورینوردی ؛ فقط ایکیسنك‌ده خصائص عالیه‌سندن اولان قوۀ عرفان ومیل معالی الفتلرینـه - اختلافات صدادن حاصل اولان آهنـك موسیقی کبی - بشـقه برلطافت ، بشـقه بر روحانیت ویریردی .

جرمی عادل کرایك حالنده طبیعتك اوحزن علویسنی تماشا ایله غروب سیر ایدر کبی وجداننده برطاقم غریب‌غریب تأثرلر حاصل ایدردی ؛ عادل کرای جرمی‌یی سویلدیر ، لقردیلرندن قلبنك انشراح روحانیسنی تخطرله بلبل سسی دیکلر کبی فکرنده حزین حزین برطاقم شوقلر پیدا ایدردی .

عادل کرایك شماخی‌یه ورودندن بری جرمی ایچون عثمان پاشا طرفندن آلدیغی اوامری اجرا ایتمك وعایشه‌یه درس اوقوتمقدن عبارت اولان مشاغلنه برده عادل کرایه ندیملك خدمتی منضم اولدی ؛ خدمت دکل ایشلرك

اوچیده کندی نظرنده بر نعمت ایدی ؛ چونکه هر بری فکرینه، مشربنه، آرزوسنه تماميله موفق اولدیغندن سوەرك اجرا ایدردی .

— ٢٢ —

عثمانلی عسکری بو یله برسنه ایچنده ایرانك اوچ بیوك اردوسنی محو ایدەرك کرجستان وشروان کبی هر بری بر پادشاهلق عد اولنان ایکی ملکی ضبط ایتدکدن بشقه قره باغ ومغانه قدر سلطنت سنیەنك دبدبهٔ سطوتنی ایصال ایلینجه ایران ارباب حکومتی سلطان سلیم وسلطان سلیمانك ارتحاللریله دولت علیەنك قوتی نەقدر نقصان بولمش اولسه ینه ایرانی آز برهمتله محو ایتمکه کافی اولدیغنی وهله آچیلان حربك مبادئ مصلحتده تخمین ایلدکلری کبی او یله سرحد امراسیله ادارەسی قابل اولەجق اموردن اولمدیغنی پك قولای درك ایلدیلر . بناء علیه ویردکلری قرار اوزرینه او زمانلر شاهك وزارتنده بولنان میرزا سلیمان که اصحاب سیف وقلمدن جری ومدقق برداهیه ایدی ؛ کلی برتدارك ایله شروان اوزرینه حرکت ایلدی. عسکره مدارانضباط، عثمانلیلره مورث دهشت اولمق مطالعەسیله حمزه میرزایی‌ده اردوایله برابر استصحاب ایلمشدی .

میرزانك والـدەسی اولان شهریار دخی ظـاهردە اوغانـدن آیرلامق، حقیقتـدە پای تخت کبی اردویی‌دە کندی نفوذینە محکم ایتمك عزمیلە سوق اولنان عسکرە التحاق ایلدی .

شهریارك بو حرکتنە صحیحاً الك زیادە مروج اولان پریخـان اولەرق مقصـدی دە سلطنت معنویەسنی — تجارب کلیەسی قوتیلە — کندی درایت فوق العادەسنە بیاغی رقابت ایدەبیلەجك اویلە بر ذهن وقادك مداخلەسندن قورتارمق ایدی .

بیچارە محمد خدابنـدە ایسـە شهریارك النـدە عادتا اسـیر حکمندە اولدیغنـدن، یانندە بولنمیەجق اولدقدن صکرە اردویە دکل هر نرەیە کیتمك ایستـسە جاننە منت بیلیردی .

عموم اردوی همـایون سرداری لالا مصطفی پاشـا حالا مشتاسـندن چیقمامش ایدی کە میرزا سلیـمان قرق بیك کشیلك بر مکمل ایران اردوسیلە شروان قطعەسـنە کچەرك شماخی‌یی محاصرەیە قیام ایلدی . او اثنادە ایسە تاتار عسـکری آت چایرلاتمق ایچون محمود آباد دینیلان صحرایە چیقمش اولدیغنـدن، عثمـان پاشـا قوهٔ کلیەیە قارشی یانندە قالان اون بیك قدر عسکرلە ایستر ایستەمز

قلعه آرقه‌سندن حرب ایتمك مجبوریتنده بولنمغله برابر میدان محاربه‌سنده دشمنك بو عسکرینی‌ده اولکی اوچ اردوسنه بکزتمك مطالعه‌سنی خاطردن چیقارمدی. بو تصورك اجراسنی ایسه تاتار عسکریله اردوسنی بر درجه‌یه قدر تکثیر ایتمکه متوقف کوردیکندن، عادل کرای همان کلوب شماخی‌یه یتشمسی ایچون یازدیغی شقه‌یی بر چاوشه تودیع ایله ارسال ایلدی. حیفا که چاوش یولی غائب ایده‌رك دشمنه اسیر اولمش ایدی. میرزا سلیمان عثمان پاشانك مکتوبندن ترتیباتنی اوکره‌نجه تاتارك بشقه بر واسطه ایله خبر آله‌رق امداده شتاب ایله ایران اردوسنی ایکی آتش آره‌سنه دوشوره بیلمسی مطالعه‌سیله فوق الغایه تلاش ایده‌رك شماخی‌یه ورودینك اوچنجی کونی محاصره‌یی رفع ایله برابر عثمان پاشا اردوسنی اغفال ایچون حرکتنی ایران اوزرینه رجعت صورتنده کوسترمشیدی. بو دسیسه ایله شماخینك افق مرئیسندن سالماً آیریلنجه همان محمود آباد اوزرینه تحویل عنان ایلدی.

ارش خان محاربه‌سندن صکره تاتار عسکرینك جزؤ اعظمی سعادت کرای و مبارك کرای ایله قریمه عودت ایلمش؛ و عادل کرای ایله غازی کرای سردارك یاننده طوپی اون بش بیك عسکر ایله قالمشیدی.

شهزادەلر آت چاپرلاتمغـه چیقـدقلری صرەدە یاتلرنده بولنان عسکرك اکثری عادتلری اوزره غارتکرلکه طاغلدیغندن و عثمـان پاشا عسکرینك عودتنی تاتارك آوازۀ هجومنـدن حاصـل اولمش بر دهشت نتیجەسی قیاس ایدەرك میرزا سلیمانك دسیسەسنی کشف ایدەمدیکی جهتـله خانزادەلره ایقـاظ یوللو بر خبر ویا معـاونت ایچون بر مقدار عسـکر کوندرمکه لزوم کورمدیکندن، ایرانك قوۀ کلیەسی محمود آباددە یالکز درت بیـك قدر تاتاره تصادف ایلدی .

عادل کـرای الك بیـوك مزیتی الك چارەسزلك زمانلرنده کوسـترملك شـانندن اولان اعاظمدن بولنمق جهتـیله ناموس حمیتنی محـافظه ایچون موتی اختیـار ایتمکدن چکنمدی؛ ابراز ایلدیکی عثال حمیتـله سکینت فدا کارانەسی — الك بیوك تدبیر حربلری دشمنـه کثرتله غلبەدن عبـارت اولان — تاتار عسـکرینەدە سرایت ایدەرك اوقدر جزؤی بر قوتله کندینك اون مثلی اولان دشمنـه قارشی بیاپی اوچ کون محاربەدە دوام ایلدی . بر طرفدن دشمن برآن آرام و یرمکسزین حربه اقدام ایدر؛ بر طرفدن ایسه یارم ساعتده بر قاچ دقیقه فاصله ایله کوك یوزندن غایت شدتلی، غایت برودتلی بر باران بلا دوکیلور؛ طورردی . تاتارلر حیـدرانه بر همت ،

خداپسندانه بر صبر ایله اولکی ایکی کون ایچنده موجودلرینك نصفندن زیاده‌سنی شهید ویردیلر؛ دشمندن، کندیلرندن ضایع اولان مقدارك بر قاچ مثلی آدم تلف ایلدیلر. اوچنجی کونی ایکندی وقتنه قدر ایسه ایدیلان حرب مأیوسانه ایله عجمدن بر ایکی بیك کشی دها آزالمشدی؛ فقط تاتارك یکونی بیك کشی‌یه تنزل ایتدکدن بشقه آنلرك‌ده آچلقدن، صوغوقدن، یورغونلقدن اللری سلاح طوته‌بیلمك اقتدارندن قالمشدی. چامور ایسه بر درجه‌یه کلمشدی که دشمن اوزرینه کیم آت سورمك ایسترسه بر ایکی آدیم کیدر کیتمز حیوانی دیز قپاقلرینه قدر چاموره باتار؛ جاذبهٔ مرکزیه‌نك برقوهٔ فوق‌العاده‌سنه اوغرامش کبی بولندیغی یرده طوتیلور قالیر؛ کیم پیاده کیتمکه قالقیشرسه کیتمکه باشلارباشلامز کوبکنه قدر یره کومولور؛ رجم ایله محکوم اولمش کبی دشمنك مرمیاتنه هدف اولور طورردی.

عادل کرای او امکانسزلق عالمنده، او مصیبت دورنده ینه قطعا فتور کتورمدی. آلتنده آتلرینك بر قاچی اورلدیغی، بر قاچی ده چاتلادیغی حالده روح مجرد کبی اوقلر، قلیجلر، حربه‌لر، قارغیلر آره‌سنده طولاشه‌رق فرقه‌سنك هر طرفنه یتیشر؛ واقوال وافعالیله عسکرینك مجروحلرینه استمالت، محاربلرینه غیرت ویرر ایدی.

میرزا سلیمان تاتارك جلادت قهرمانیسیله ظفردن مأیوس اولمق درجه‌سنه کلدیکی صره‌ده تجربه سز و فقط عسکرلکجه پك بیوك بر استعداده مالك اولان حمزه میرزا اون بش بیك کشیدن مرکب بر ایران فرقه‌سنی بالذات اداره‌سنه آله‌رق تاتارك صاغ جناحنی اداره ایتمکده و عادل کرایك صولت شیرانه و متانت آهندلانه‌سیله رقابت ایلمکده بولنان غازی کرای اوزرینه هجوم ایلدی .

غازی کرای ایله برابر اولان اوچ یوز قدر دلاور اویله کندیلرینك یکرمی مثلی اولان بر قوتك صدمه‌سیله یارم ساعت ایچنده همان بتون بتون محو اوله‌رق خانزاده‌نك اطرفنی دشمن عسکری قات قات احاطه ایلمشدی .

عادل کرای بو خبری آلنجه همان قوهٔ موجوده‌سنی یاننه جمع ایده‌رك یاره‌لنمش ارسلان تهوریله برادرینك امدادینه شتاب ایتدی .

عادل کرایك بو حرکتی اردونك وضعیتنی بتون بتون تحویل ایده‌رك اردوموقعنك جانب یساری ساقه‌منزلنه کچمش اولدیغندن، حمزه میرزا بو قارغشه‌لقدن استفاده ایده‌رك عسکرینك صاغ جناحنی تحریك ایله تاتارك هم خط رجعتنی قطع ایلدی؛ هم صول جناحنی چویردی .

غازی کرای بولندیغی محیط بلا ایچنده منسوب اولدیغی خاندان جلادته مدار مفخرت اوله‌جق درجه‌لرده مردانه طورانمش و یانسده قالان بر قاچ دلاوردن بك فدا کارانه بر چوق مساعیٔ معاونت کورمش ایدی . فقط شجاعت نه‌قدر فوق العاده اولسه ینه نسبتسز بر کثرته مقابل کله‌بیلمك محال اولدیغندن، حمزه میرزانك بر بر بنی متعاقب سوق ایتدیکی قوریجیلر جریحه‌یه، موته بالقسزین ایتدکلری مهاجمات ایله خانزاده‌یه تقرب ایتدیلر؛ و آلتنده‌کی آتی اتلاف ایله کندینی‌ده یره دوشوردکدن صکره وجودینه ، قوللرینه ، آیاقلرینه اوچر بشر کشی صاریله‌رق دها عادل کرای اومیدان مصائبه یتشمدن اول بیچاره‌یی اسیر ایلدیلر . او جهتله عادل کرایك برادرینی تخلیص ایچون صرف ایتدیکی همت کندیسنی‌ده آنك بولندیغی مخاطره‌یه دوشورمکدن بشقه بر نتیجه ویرمدی .

عادل کرای برادرینك خبر اسارتی اوزرینه تهورینی بر یأس و غیظه تحویل ایله، باری عسکرینك بقیه‌سنی اولسون هلاك و اسارتدن قورتارمق املنه دوشدی ، اقتضا ایدن تدابیره عطف نظر ایتدیکی صره‌ده یانسده قالان بش آلتی یوز قدر فدائینك هر جهتده دشمن فرقه‌لریله محاط اولدیغنی کورنجه غلیان

حميتله سراپا بر آتشپارهٔ غضب كسيلهرك قزيل ياغمور بلوطلرندن لمعان ايدن يلديرم كبی، قانلی چامورلر ايچنده يووارلنه يووارلنه يارلمسی قابل كبی كورينان بر صفك اوزرينه هجوم ايلدی. حمزه ميرزا ايسه خصم صاحب اقتدارينك بر نظرده نيتنی كشف ايدرهك همان هجوم ايتديكی صفك امدادينه احتياطده بولنان بر قاچ آلايی سرعتله سوق ايلديكی كبی كنديده يانده موجود اولان عسكرله تاتارك ساقه و جناحلرينه صوقولمغه باشلادی.

خانزاده كمال تأثرله بو قدر رفقهٔ سلاحنك جنازهلرينی چكنيهرك قصد ايتديكی صفه ايرشديكی صرهده حمزه ميرزانك سوق ايتديكی امداد دخی قارشيسنه واصل اولمشدی.

عادل كرای اوتدبيرندنده مأيوس اولنجه رايت حميتی آلتنده بولنان بقيهٔ شهدا ايله يا آرقهيه و ياخود جناحلردن برينه يوريمك ايستدی، كوردی كه اطرافنده بولنان نقطهلرك هر برنده پيشكاهندن دها بيوك بر ازدحام وار؛ عسكرينی احاطه ايدن دائرهٔ تضييق ايسه كتدكجه طارالوب كليور؛ كمال يأس ايله چارهسز اوكه طوغری هجومنده دوام ايلدی. تكميل فشنكلرينی، اوقلرينی بتيردكدن، يايينی بر قور بجينك باشنده وباشيله برر

پارەلدکدن صکرە ، یالین قلیچ دشمن صفلری آرەسندە دونمکە باشلادی .

دشمنك ایسە الك کزیدە عسکری اولان قور بجیلردن بر قوتلی فرقەشهزادە ایلە توابعنك آرەسنە صوقولدیغندن، رئیسندن ، ادارەسندن محروم اولان دشمنە نسبت یوزدە بر مرتبەسندە بیلە قالمیان عسکر بتون حرکتنی شاشیرەرق برر برر یا شهید و یا اسیر اولمغە باشلادیلر ، المالسلر قدر صاف و متین بر قلبە مالك اولان عادل کرای ایسە غیرت خارق العادەسیلە او قدر دشمنە تك باشنە قارشی طورمق ایستردی .

دشمن اردوسیچون، هر درلو معیندن محروم قالمش اولان، عادل کرایی بر حملەدە شهید ایتمك اسهل امور ایدی ؛ فقط کندینك حیاً الە کچیرلسی ایچون حمزە میرزادن امر قطعی اولمق جهتیلە قوربجیلر اوزرینە سلاح آتمزلر ، وآنك دە غازی کرای کبی آتنی اورمغە چالیشرلردی. برزمان اوغراشدقدن صکرە حیوانی تلف ایتدیلر . خانزادە اکر قاشندن زمینە صیچرادی ، فقط چامورە صاپلانەرق هیچ برطرفدن برآدیم بیلە آتمغە مقتدر اولەمدی . او حال ایلە برابر آغزی دسترەیە دونمش برقلیچ ایلە ینە بر چاریك قدر ، مهاجملرك صولتنە مقابلە ایلدی؛ کویا کە اوقهرمان عدیم المثالك یاری وجودی برمکمل اردو حکمندە ایدی .

عاقبت بر عجم علی الغفله آرقه‌سندن کرز ایله اورارق او بنیان متین جمیتی یوزی اوزرینه دوشوردی. اطرافنده بولنـان اون قـدر قوریجی یانـنـه طوپلانه‌رق فلکله پنجه‌لشمك ایسـتیان ید اقتـدار ینی طوتدیلر، بر ایپك قوشاقله آرقه‌سنه باغلادیلر.

یردن قالـدیردقلری صره ده چهره‌سی اوزر ینـه بولاشان قان، طوپراق لکه‌لر یله کسوفه طوتلمش آفتابی آکدیردی.

حمزه میرزا مالك اولدیغی فطرت قهرمانی مقتضیاتندن اوله‌رق نهایت درجـه‌لرده مفتون شجاعت اولمق جهتیله اسیری اولان خانزاده‌لری کندینـه مخصوص اولان مطنطن چادرلرده مسـافر ایده‌رك کیجه کوندز یانلرندن آیرلمز، وحقلرنده کندی اعضای خاندانه ایده بیله‌جکی حرمت قدر رعایت ایلردی. حتی خانزاده‌لرك اسـارتندن بر اون کون صکره منسوب اولدیغی قومك خصائصندن اولان مبالغـات وخیالات ایله عادل کرای حقنده برطاقم ستایشـلره، تلطیفلره قیام ایده‌رك بر مناسبت دوشوردی، بدایت ملاقاتلرندن بری برنجی دفعه اوله‌رق حاله عطف مقال ایله « فلکك انقلاباتنه تأسف اقتضا ایتمز، باقسه‌کزا اجدادکـزکز بر قاچ یوز سـنه اول جهانکیر ومقتـدای عالم ایکن شمـدی خاندانکز اوزمانلر نامی بیـله معلـوم

اولمیان آل عثمان تابعیتنده بولنیور. اما شرف یته سزده‌درکه جنکیز خان اولادندنسکز! » دیه‌جك اولدی. بوسوزلر ایسه عادل کرایك مسلك سیاستنه بتون بتون مغایر دوشمکله « واقعا انقلابات عالم بیوردیغکز کبیدر، فقط شمدی‌یه قدر فلکك بزه کوستردیکی معامله روی التفات ایدی. یالکز بودفعه بحله قرداشمه لطفنده براز امساك ایتدی. اسیر اولدق؛ شهید اوله‌مدق. مع مافیه اسارتله ده مفتخرز، چونکه دولتمزك خدمتی یولنده اویله برمصیبته اوغرادق، بزم ایچون خاندانمزدن بحث ایتمك مباهات اولنه‌جق برشی دکلدر. شکرلر اولسون‌که جناب حقك عدالتی احفادی اجدادك افعالنه وارث ایتمامش؛ یوقسه بزه جنکیزدن کله‌جك حصهٔ وراثتك جزؤ اعظمی باری دنیا خلقنك وبال خونی اولوردی. آل عثمان ایسه اولاد مجاهدیندر. جناب حق اسلامه ایتدکلری خدمته مکافاة کندیلرینی خلافتله مشرف ایلمش، حکم ایتدکلری اقوامدن حتی برفردك سایه‌سی بیله اوزرینه دوشمیان بوقدر اسلام ملکنده ناملرینه خطبه اوقنیور. بزم الك بیوك شرفمز اوخاندانه اولان خدمتمزدر. » سوزلریله مقابله ایلدی. حمزه میرزا محاربه‌ده اسیر ایتدیکی برذاته محاوره‌ده بوقدر شدتله مغلوب اولدیغندن طولایی پك زیاده متأثر اولمش ایسه‌ده

موقع ونجـابتنك شـاننی محـافظه ایدەرك هیچ رنك ویرمكسزین برمناسبت دها دوشوردی، صحبتی بشـقه جهتلره تحویل ایلدی .

میرزا سلیمان عثمان پاشایه امداد ایچون كلان تاتار عسـكرینك قرق بیك كشـیدن زیاده اولـدیغنی بیلیر وفقط جزؤ اعظمنك ینه قریمه عودت ایلدیكنی بیلمزدی. حال بوكه درت بیـك تاتاری افنا ایدنجـهیه قدر ایران اردوسنك نصفندن زیادەسی هلاك اولەرق عثمان پاشـا اردوسـیله تاتارك بقیەسـنی ایسـه ذهننده برقرق بیك كشـیدن زیاده تخمین ایلدیكندن ، اورالرده اوطورمغی ایران اردوسیچون ارسـلان یتاغنـده او یومق قبیلندن عد ایلردی .

حمزه میرزا قهرمانلغك اكثر خصایصنی جامع اولمغله برابر اوخصایصك رابطهٔ امتزاجی اولان تحمل مشـاق وغلبهٔ شهوات مزیتـلرندن محروم اولمق جهتیله او یله هوسات نفسانیەسـنك الڭ غلیانلی زمانلرنده بتون عمرینی اردولرده كچیرمك ایستەمدیكنه و بر طرفـدن ده آل جنكیزدن او یله ایكی قهرمان شهزادەیی اسـیر اولەرق پای تخته كتورمكدن حاصل اولەجـق طنطنهٔ اشـتهار نخوتنی یك زیاده اوقشـادیغنه بنـاء میرزا سلیمـانك شروانده طورماق حقنده اولان رأینی التزام ایدردی .

فقط عودتك الك بيوك مروجی شهريار خانم ايدی . آنك بوتهالكنسه ، اردوده پای تخت قدر اعمال نفوذه فرصت بولهمامق تجربه‌سی خيليجه ياردم ايتدی ايسه‌ده ، اصل سبب عادل كرای ايدی .

چونكه نفسنه كرچكدن اسير اولان بودلهٔ روزكار خانزاده‌نك — يوقاريده‌كی تعريفندن ده آكلاشيله‌جغی وجهله ايران سيمالرنده كورلمسی محال اولان — حسن جمالنی كورنجه هوس شهوتپرستانه‌سی بر درجه غلبه ايتمشدی‌كه كندنجه عادل كرايه تملكی خاندان صفوينك بتون جهانه مالك اولمسنه ترجيح ايدر اولمشدی .

ذاتاً ايران اردوسی بو اوچ قوتك افكار وآمالنه تابع اوله‌رق حال بوكه اوچی ده بشقه رأيده ، بشقه املده بولنمغله برابر عودت مسئله‌سنده اتحاد ايلدكلرندن همان قره باغ ومغانه طوغری چكلمكه باشلاديلر .

بری طرفدن عثمان پاشا عادل كرای حادثه‌سنی ايشيدنجه فوق الغايه مأيوس اولمش وآرزوی انتقام ايله چلدیره‌جق درجه‌لره كلمش ايدی ؛ آنجق عسكرينك موجودی قلعه‌دن بر خطوه ديشاری چيقمسنه مساعد اولمديغندن ، زنجيره اورلمش ارسلانلر كبی زماننی غريلش غضب وزهر خندكين ايله كچرر ايدی .

وقعه‌دن الك زياده متأثر اولانلرك بری ده جزمی

ایدی؛ عادل کرایه اولان محبت مخصوصه‌سندن بشقه کویا کندیسی برابر بولنسه شهزاده‌یی‌ده درویش پاشا کبی مهلکه‌دن قورتاره‌بیلمك خیالاتیله ذهنی طولدیغندن، تاتارلر آت چاپرلاتمغه چیقدقلری زمان برابر کیتمدیکنه وحتی کیتمدیکی ایچون دنیایه کلدیکنه فوق الغایه اظهار ندامت ایدر اولمشدی .

میرزا سلیمان شرواندن چکیلیرکن عثمانلیلرك تعقیبنه اوغرامق قورقوسیله مقصد حرکتنی ستر ایتمك ایسته‌یرك بوکا چاره اولمق اوزره براز مدت قره‌باغ طرفلرنده ینه عسکر تحشدایتدیرمکله اشتغال ایلمشدی . بوخبر شماخی‌یه عکس ایدنجه عثمان پاشا تاتارك ورودینه قدر عجملرك بردها عثمانلی اوزرینه کله‌بیله‌جکلرینی وشماخینك قابل تحصن بریر اولمدیغنی مطالعه ایله مرکزینی هم اردونك تدارك احتیاجاتنه هم دشمنك مدافعهٔ تجاوزاتنه تمامیله مساعد اولان تیمور قپویه نقل ایلدی؛ جزمی‌ده طبیعی پاشا ایله برابر کیتمشیدی .

اردو شماخیدن آیرلدیغی صره‌ده دوستلرندن، جاملرندن محروم اولان سنیلرك کافه‌سی طبیعی نهایت درجه‌لرده متأسف اولدیلر .

فقط بیچاره عایشه‌نك کدری، ماتمی هیچ کیسه‌لره بکزه‌مزدی؛ جزمی هم خواجه‌سی، هم اکلنجه‌سی،

هم حامیسی، هم ولی نعمتی اولدقدن بشقه پدرینك «یوسون سکا ویره‌یم .» یوللو لطیفه‌لرندن – ازدواج نه دیمك اولدیغنی تخیل بیله ایده‌میان – معصومه‌نك کوکلنده جزمی‌یه برتملك ابدی امیدلری‌ده حاصل اولمش؛ واوجهتله جزمیدن آیرلمق عایشه ایچون لذائذ حیاتك جمله‌سنی بردن غائب ایتمك حکمنده کورنمشدی .

دردنجی فصل

— ٢٣ —

عثمان پاشا تمور قپو یه واصل اولنجه اطرافه کوندریکی استمداد خبرلری اوزرینه اون بشبیك قدر نوغای ایله داغستان امیری شمخال طرفندن‌ده براون بش بیك تیر انداز دلاور کلدیکندن، پاشا همان عادل کرایك ثارینی اخذ ایتمك ایچون قره‌باغ اوزرینه حرکت تشبثاتنه باشلامشیدی؛ فقط اوصره‌ده ایران اردوسنك قزوینه‌قدر چکلدیکی تحقق ایتمکله ایران ملکنك تام کزینه‌قدر صوقیلوب‌ده دشمنی آرامغه رایت حمیتی آلتنده متحشد اولان قوت کافی اولمدیغندن، چاره‌سز سردار مصطفی پاشانك حرکتنه انتظار ایلدی . بوخالی زمانده ایسه سفرك حین کشادنده تدارکاتی مکمل

واستنادگاهلری امین اولمق ایچون، بر بر طاغستان بکلرینی طولاشهرق تطییب واحسانلرله کوکللرینی جلب ایتمکه بذل همت ایتمشیدی .

پاشا بودورندن عودت ایلدیکی وقت وجودجه خیلی ضعیفلامش؛ چهرهسنه بر صولوقلق، ذهننه نظر دقتدن قورتیلهمیهجق درجهلرده بر خفیف طورغونلق کلمشیدی . محرملری بوتغیری سردار پاشانك ایستدیکی قدر سرعتله اردویه چیقمامسندن طولایی حاصل اولان تأثراتنه حمل ایتدیلر؛ فیالحقیقه بوجهتدهده مناسبت وار ایدی؛ چونکه عثمان پاشا تیمور قپویه کلدیکی زماندن بری سرداری بیاغی معدوم منزلهسنده طوتهرق احوال وافکارینی طوغریجه مرکز سلطنته عرض ایتمکه باشلامشیدی؛ فقط سبب حقیقی اودکل، هیچ اومولمدق برحال وجدانی ایدیکه آنك کشفیده یالکز جزمیهمیسر اولهبیلدی .

— ٢٤ —

عثمان پاشا مشاغل حرب وسیاستدن خالی قالدقجه براز تفریح قلب ایچون اقشام اوستی بر عالم تنهاییه چکیلهرك بر مدتجك ساز وعشرتله اکلندکدن صکره محرملرندن برینك دیزینه ویا اوموزینهاتکا ایله برمدتجكده اویور وآندن صکره یا ایشی ویاعبادتیله مشغول

اولوردی (*) جزمی ایسه پاشانك حرب كونلرنده یاوری، ایش زمانلرنده مستشاری اولدیغی كبی اكلنجه عالملرنده‌ده هم صحبتی بولنه‌جق قدر محرمیتنی قزانمشیدی.

اوبولده اولان محرم مجلسلرك برنده ایدی كه پاشا معتادی قدر اكلندكدن صكره همبزمالقنه استراحت ایچون رخصت ویردی یانـده یالكز جزمی بی آلیقویدی. قوجاغنه طیاندی؛ اویقویه بدل حربك اجاآتنه وممالك مفتوحه‌نك الده ایدلمسیچون اوزون اوزادی صحبتلره، استشاره‌لره باشلادی:

جزمی پاشانك معتادی خلافنه اوله‌رق بویله وقتسز آچدیغی محاوره‌نك نتیجه‌سی نره‌یه واره جغنه انتظار ایلر؛ وكندینه وارد اولان سؤاللره ده اویله بر مراق آلتنده بولنان ذهننك تدارك ایده بیلدیكی جوابلری اعطا ایدردی. پاشا ایسه كیرشدیكی مسئله‌نك تفرعاتنه عطف مقال ایده‌رك صحبتی اوزاتمغه چالیشردی. عاقبت بحثی طولاشدیردی طولاشدیردی، «شروانك تصرف آتیسنی تأمین ایچون شمخال خانداننی بر قرابت صهریه ایله عثمانلی عصبیتنه ربط ایتمكدن بشقه چاره اولەمز؛ مرحوم پدر مصرده حیثیتنی خاندان عباسی‌یه منسوب اولان والده‌می ازدواج ایتدكدن صكره

(*) بچوی صحیفه

قزانمش؛ و یمنده‌کی خدمتلرینه‌ده اوحیثیت سایه‌سنده موفق اولمش ایدی. بن‌ده شمخال خاندانندن بر قادین آلیرسه‌م بتون چرکس وداغستان خلقنی کندیمه جان ودلدن جلب ایدرم؛ ایرانك باشنه بیوك بیوك ایشلر آچارم.» سوزلرنده قرار بولدیردی.

جزمی بادیٔ امرده پاشانك سوزلرینی هر دراو فکر خفیدن عاری برتدبیر صورتنده تلقی ایده‌رك «رأی دولتکز عین صوابدر؛ فقط بیلم‌شمخال خاندانندن بریسی وارمیدر؟» دیمشدی. پاشا بوسوزه «اوت! شمخالك برادری طوجه‌لاو بکك برکریمه‌سی اولدیغنی خبر ویردیلر؛ بن‌ده خانه‌سنده مسافر اولدیغم کیجه اوزاقدن او یله بر قرالتی کورمشدم.» جوابیله مقابله ایتمکله جزمینك ذهننه قرالتی کورمك مسئله‌سندن برچوق شبهه‌لر استیلا ایتدی. هله کوز اوجیله، براز دقت ایدوبده پاشانك چهره‌سنده‌کی قانسزلغی، طوداقلرنده‌کی خفیف خفیف تتره‌مك علامتلرینی کورنجه، قزی سودیکنه ذهننده قطعیاً حکم ایلمدی. بوحکمیده حقیقت حاله عینیله مطابق ایدی. پاشا دها یکرمی یاشنده ایکن امرای عسکریه سلك افتخارنده بولنه‌رق زمان نشو و نماسنك کافهٔ لذایذینی خدمت دولت واکتساب شهرت آمالنه

مغلوب ایتمش وبهار نوجوانیسنی چرکینلکك درجهٔ انتهاسنه برتمثال مشخص عد اولنان، جاحظك بیله.

ما ار وجهها حسنا
منذ دخلت الیمنا
فیا شقاء بلدة
احس من کان انا

قطعه‌سیله تعریف ایتدیکی یمن چوللرنده صولدیرمش اولدیغندن، طبیعتنده نه قدر حرارت سودا، نه قدر نائرهٔ محبت موجود ایسه قرق بش، قرق سکز یاشلرینه وارنجه‌یه قدر جمله‌سی قلبنده قپانمش قالمشدی.

نظر امعانی آرزو ایتدیکی وهیچ دنیاده مثلنی کورمدیکی برآفتاب جماله تعلق ایدنجه کویا که ایکی خرده‌بین اوله‌رق نقل ایلدیکی ضیای حسنك شدت حرارتندن کوکلنده‌کی استعداد محبت برشدتله التهاب ایتمشدی‌که حواس وقواسنك هرجهتنی استیعاب ایلشدی. انسان اختیارلامقله کوکل قوجه‌مامق مثلی مشهور اولدیغی کبی عثمان پاشا ذاتاً علائق محبتدن وارسته اوله‌جق قدر مسن دکل ایدی. خصوصیله مراجنده‌کی عصبیتیله برابر اکثر ارباب نجدتك لوازم طبیعتندن معدود اولان غلیان دم، قوهٔ غریزیه، تمایلات شهوانیه کندیسنده مع زیادة موجود ایدی.

کوردیکی رابعــه مهردل خانم ایســه مولدی اولان داغستانك بوزلرینه خورشــیدك انعطافیله حاصل اولان الوان لطائفــدن یارادلمش ظن اولنــه‌جق قدر برجمـال نورانی واداء روحانی یه مالك اوله‌رق کــوزلـکده اقرباسندن اولان پریخانه‌ده تفوق ایدردی. حتی اووقتلر یونانیـلر کبی ، مجارلر کبی ، ایتالیانلر کبی ، چرکسـلر کبی حسن سیماجه دنیـانك کافهٔ اقوامنه راجح عد اولنـان ملتلرك الك نازنین کوزللریله مالا مال اولان استانبوله کلدیکی زمان بیله — پای تختك افراط حسن ایله مشهور اولان دلبرلری طلوع شمســه تصادف ایتمش — ییلدیزلر کبی نظردن غائب اولمش وهواپرستان زمانه‌نك منظومات محبت ومقامات اشــواقی آنك حسن عالم فریبنه انحصار ایتمشدی. (١)

اودرجــه‌لرده متانت قلب وعظمت اخلاقیــله برابر اویله مشکل برموقعده محبتله ائتلافنه تعجب اولنمسون ! شیرلر صیده چیقدیغی زمان کونشــه باقارســه کوزلری یاشـارمامق ممکنمیدر ؟ مع مافیــه جزمی محبتك دهـا جدیاتنــه اوغرامدیغندن ، فکراً پاشـایی استخفاف ایله کوکلندن حافظك

---

(١) یحوی — جلد ثانی صحیفه ٥٠

پیرانه سرم عشق جوانی بسر افتاد
وانراز که دردل بنهفتهم بدر افتاد .

بیتنی برقاچ کره تکرار ایلدی . ظاهرده ایسه پاشایه تعرضه جسارت ایده‌مامکله برابر حال آکلامامزلقدن کلمکی ده عرفانجه بر ذل عد ایلدیکندن ، مشرب شاعرانه‌سنی اله آله‌رق وقوهٔ ناطقه‌سنه برکشایش دیکر ویره‌رك « افندمز ! نه بختیار ایمشسکزکه دولتمزك مؤسسی اولان نامداشکز سلطان عثمان غازی مظهر یتنده یارادلمشسکز ! آنلرده حرم مکرملرینی مهمان بولندقلری بردرکاه عالیدن انتخاب بیورمشلر ایدی . نسللرندن شو عظمتلی خاندان خلافت ظهوره کلدی . ان شا الله افندمزده اختیار ایلدیکلکز جسم نورانی یه ... هانی شو کوردیککزی دمین بیان بیوردیغکز قرالتی یه مالك اولورده اوخاندان خلافتك خدمتنده بولنمق ایچون دنیایه برخاندان جمیت براقیرسکز. طوجه لاو) بك، کریمه‌سنی خلیفهٔ اسلامك شاهلردن حیثیتلی بر وزیر عالیشانه ویرمیوب ده کیمه ویره‌جك ؟ شمخال هم کنده‌نك بیوکی هم داغستانك حاکمی هم ده سنی ایکن بنه قزی شاه شیعه‌نك تحت نکاحنده بولندی . » یوللو اقناعیات ایله آرزوسنه مروج کورنمکه باشلادی . پاشا ایسه جزمینك ایمالرینی برخفیف تبسمله کچیره‌رك « بنم ظنمه

قالیرسه شمخال طاقی مخالفت ایتمز؛ قزی طلب ایچون طرفمدن سنی توکیل ایتمکی مناسب کوردم، لقردی یی آچدیغم ده آنك ایچون ایدی. » دیمکله جزمی پاشا نزدنده حائز اولدیغی امنیت ومحرمیتك بویله بر دلیل جدیدندن حقیقةً ممتدار اولەرق مأموریتنی مفتخرانه قبول ایلدی وهمان ایرتسی کونی یاننه ایکی شاهد آلەرق طوجه لاو بکلك قرارکاهنه عزیمت ایلدی.

شمخال طاقی ایچون ایرانك تحکمندن قورتلمق اخص مطلب و بوکا ایسه سلطنت سنیەنك عنایت وحمایتی سایەسنده بولنمق چارهٔ منفرد اولدیغندن جزمینك تکلیفنی پاشانك اغماکندن بیوك بر شوق وتهالك ایله تلقی ایلدیلر. بناء علیه جزمی خدمتنی برهفته ایچنده کمال سهولتله اتمام ایدەرك بر هفته صکره عروس ایله برابر تیمورقپویه عودت ایلدی. عثمان پاشا بو آرزوی وجدانیسنك حصولندن طولایی ذاتاً حائز اولدیغی مرتبهٔ دولت وفوز غالبیتدن بیوك براقباله نائل اولمش ومهردل ایسه برمشرب اعتدال ایله متخلق اولەرق راحت واعتبار یله وقت کچیرمکدن بشقه براملی اولمدیغندن، عثمان پاشا قدرتده برزوجه دوشدیکنی کندی ایچون فوق الغایه بربختیارلق عد ایلمشدی. فلك هرکسی آنلر کبی قناعت ایتدیکی سعادتدن بهرەدار

ایلسه بو جهان ابنـای جنسمز ایچون عالم محنت دکل برفردوس کامرانی صایلمق لازم کلیردی . هیهات !...

— ٢٤ —

ایران اردوسی قره‌باغدن قزوین اوزرینه چکلدکجه هر قوناقـده شهریار بر فرصت ومنـاسبت دوشـیره‌رك عادل کرایك یاننه کیدر ؛ وایرانده مدیرهٔ دولت ووصیهٔ سـلطنت کندیسی اولـدیغنه درلو درلو دلیللر وخصوصیله قریم خانلغنـك اسـتقلال واقبـالنه دائر برچوق بحثـلر ایدردی . بومبـاحثك آره سـنه طبیعی زوجی اولان شاهك اعمالنی قاریشدقجه اعمالنك برچهره‌یه ویره بیـله‌جکی چرکینلکه وحتی شـاهك ذاتی اولان چرکینلکی او عارضه ایله زیاده لشـدیکنـه دائر بر چوق سـوزلر سـویلر لسـان حال وقالنك ایمالریله عادل کرایه محبتنی کوسـترمکه چالیشر ؛ واثنای صحبتده اورتوندیکی چاری دوزلتمك بهـانه‌لریله عرض جمالدن ده کری طورمزدی . عادل کرای ایسـه نسلاً تاتار وفقط قلباً عثمانلی اولدیغندن ، حرب وصلحه متعلق ایشتدیکی سوزلردن ممکن اولدیغی قدر اسـتفاده ایتمکله برابر قریمك استقلالی جهتلرینه هیچ یناشمدیغی کبی شهریارك مشـتاقانه نـکاهلرینه ، مفتونانه شیوه‌لرینه

دقت بیله ایتمزدی . چونکه شهریار فی الحقیقه کوزلدی؛ فقط عادل کرایك بکنه‌جکی کبی وجدانی کوزللردن دکل شهوانی کوزللردن ایدی . بوندن بشقه سنلرنده‌ده بر بیوك تفاوت وار ایدی.

شهریارك بر شیطنتی ده غازی کرای ایله اولان معاملاتی ایدی؛ قزوینه وارلدیغی زمان ایکی برادری بر درجه‌ده آغرلامق ، بر دائره‌ده بولندیرمق وهیچ اولمزسه دائما برابر بولنملرینه مساعده ایلك آداب ملوك اقتضاسنجه ضروری حکمنده اولدیغندن و بوحال ایسه شهریارك عادل کرایدن امید وار اولدیغی الفت محرمانه‌یه بتون بتون مانع اوله‌جغندن ، ایکی شهزاده‌نك آره‌سنده بر تفاوت اخلاق کوسترمك واو صورتله حقلرنده ایدیله‌جك معامله‌یی‌ده بر برینه بکزتمامك تدبیرینی التزام ایده‌رك عادل کرای ایله کورپشدکجه نه قدر اطوار حرمتکارانه ونازکانه‌سی وار ایسه میدانه دوکه‌رك شهزاده‌یی تربیه‌سی اقتضاسنجه حسن مقابله‌یه مجبور ایتدیکی کبی غازی کرایی کوردکجه بالعکس کنایه‌لر ، ایمالر آلتنده مستور برچوق سوزلرله حمیتنه ، نخوتنه ، وقارینه، حیثیتنه طوقنور ومقابلنده طوقوناقلی جوابلر آلیردی .

قزوینه واریله‌جغی صره‌ده میرزا سلیمان اظهار

سطوت فکریله شهزاده‌لری اسیرلر کبی میرزا حمزه‌نك اوکنده اللری باغلی یایان یورید‌ه‌رك وحشیانه برآلای احتشام ترتیب ایتمك ایستمش ایسه‌ده میرزانك مشربی هر درلو مظالمه تمایلیله برابر بویله دنائتلره تنزل مرتبه‌سندن عالی اولدیغندن وشهریاره کوره عادل کرایی ذره قدر انجیتمك کندی قلبنی یاره‌لمك حکمنده بولندیغندن وزیرك بورأینه ایکیسی ده شدتله مخالفت ایلدیلر. ترتیب اولنان آلایده حمزه میرزا عادل کرایی صاغ، غازی کرایی صول طرفنه آله‌رق قزوینه اوچ شهزاده برابر کیرمشلردی.

شهریار قزوینه واصل اولوب ده شاهی کورنجه حربك احوالنه وعودتك اسبابنه دائر اقتضا ایدن تفصیلاتی ایراد ایلدکدن صکره خانزاده‌لره عطف کلام ایده‌رك وهر سوزینه حمزه میرزا ایله میرزا سلیمانی اشهاد ایلیه‌رك عادل کرایك شجاعت فوق العاده‌سیله برابر عرفان جبلی وحسن تربیه ولطف مشربنی بر طاقم اطرازله تعریف ایتدی. ورعایت ناموس شاهی مقتضیاتندن بولندقدن بشقه او قدر ظرافت اخلاقه مالك برشهزاده‌یی ایرانه مجلوب ایتمك واو صورتله قریم اوزرندن دولت عثمانیه‌یه بر دغدغه چیقارمق احتمالاتنی بر مهارت خرد فریب ایله همان تشبثی

واجب بر مقصد صورتنده كوستردى . و بناء عليه شهزاده‌نك سراى ايچنده بر دائره‌يه مسافر ايدلمسى وكوز حبسنده بولنديرمقله برابر، او يله كنديسنه سزديرلمامك ايچون يانه هركسك كيروب چيقه بيلمسنه رخصت ويرلمسى رأينده بولندى . غازى كرايه كلنجه كندى اثر تحريكى اولان بر قاچ سردجه معامله‌سندن طبعنك خشونتنه وتربيه‌سنك فقدانته دائر برطاقم دليللر استخراج ايده‌رك فرصت بولديغى كبى فرار ايتمسى اغلب احتمال اولديغنه وشهزاده بايزيد يولنده برطاقم طرافدارلر پيدا ايتمك واختلاللرله اوغراشمق كبى حاللردن اجتناب ايتميه‌جكى كنديجه محقق بولنديغنه دائر برطاقم اقناعيات ايراد ايلدكدن صكره آنك ده قهقهه قلعه‌سنده توقيفنى تصويب ايتدى .

كرك شاه وكرك ميرزا سليمان شهر يارك آمال خفيه‌سنى تفرس ايده‌جك قدر دقيق بر فكره مالك اولمدقلرندن سوزلرينى عين حقيقت، رأيلرينى اسلم تدابير عد ايلديلر . يالكز حمزه ميرزا محمود آباد محاربه‌سنده غازى كرايك نه جوهرده برقهرمان اولديغنى كورمش ايدى اعتقادنجه شجاعت اصحابنك هر حالنى معفو و بلكه معذور كوسترمكه كافى اولديغندن قهقهه‌يه ارسالنه

بردرلو قائل اولمق ایستمدی. مع مافیه کندینك حمایهٔ لوندانه‌سی والده‌سنك مغالطات شیطنتکارانه‌سنه غلبه ایده‌مدیکندن اوده بو بحثده ملزم وهیچ اولمزسه ساکت اولمشدی.

قزوینه وصوللرینك ایرتسی کونی غازی کرایی قهقهه‌یه کوندردیلر؛ عادل کرایی سرایه مسافر ایلدیلر. شهریار آرزو ایتدیکی الفتده سهولتی موجب اولمق ایچون خانزاده‌نك اقامتنه سرایك سائر جهتلریله اتصالی آز، بردائره تخصیصنی التزام ایلدی. انتخاب ایتدیکی یر ایسه حرم وسلاملق دائره‌لری آره‌سنده وباغچه اوزرنده طهماسبك کندینه عشرتکاه اولمق ایچون یاپدیردیغی کوشك طرزنده بردائره ایدی‌که نهایت درجه‌لرده کوزل برطاقم لاجوردی نقوش چین آره‌سنده ادوات عیش وعشرت وحالا شوق ومحبته دائر آلتون ایله یازلمش غایت نفیس بیتلر، ایرانك اك کزیده حالیلرندن مرتب اولان دوشمه‌سی (قالیچه) طرز بدیع معماریسنه بررونق دیکر علاوه ایده‌رك قصرك هیئت مجموعه‌سنی شرقده‌کی زینت واحتشامك کاملانه نمونه اولمق ایچون یاپیلمش کبی کوستردی.

عادل کرایك محافظلرینی ده خدمتکار صورتنده کوسترمك بهانه‌سیله ینه شهریار انتخاب ایلدی؛ بوندن

مرادی‌ده دائره‌نك اطرافنه كندی محرمان سفاهتنی پراشدیرمكدن عبارت ایدی .

— ٢٥ —

شهریار بو ترتیباتی اكمال ایلدكدن صكره بر كون عائلهٔ سلطنت اعضاسنك جمله‌سی حضور پادشاهیده بولندقلری حالده عادل كرای ایله محاربهٔ حاضره‌یه وتدابیر آتیه‌یه دائر یولده كلیركن بر چوق محاوره‌لره كیریشدیكنی وشاه طرفندن مكالماتنك دوامنه مأذون اولور ایسه خیرلی بر نتیجه استحصالنه امید وار اولدیغنی بیان ایلدی . خدابنده ایچون شهریارك بر سوزینه اولمز دیمك محال و اعضای سلطنت افرادی ایسه منویات خفیه كشفنه اقتداردن محروم اولدیغندن قادینك عرض ایتدیكی خدمت تكلیفنی مع الممنونیه قبول ایلدیلر یالكز پریخان مجلسده بر لقردی سویلمدی. فقط شهریارك تشبثنده كیزلی بر مقصدی اولدیغنه بداهة حكم ایلدی . چونكه قادینك خصوصی منفعتدن عاری هیچ بر حركتده بولنمیه‌جغنی پك اعلا بیلیردی . او جهتله شهریارك طوری پریخانك نظرنده حلی واجب بر معما شكلنی باغلادی . عمق نظر و حدت فكری اقتضاسنجه مشكلنی حل ایچون خارجدن اماره‌آرامقدن ایسه طوغریدن طوغری‌یه تعلق اولان عادل كرایك

نه قبالــده بر وجود اولدیغنی اوکــرنمك دها مناسب اولهجغنه قرار ویردی که تدبیری بو یولده یاپیلهبیلهجك شیلرك الك مناسبی الك مکملی ایدی.

عادل کرایك حالنی تحقیق ایسه کندنجه اسهل امور ایدی. چــونکه خان زادهیی اســیر ایدوب کتــورن حمزه میرزا، شاه اسماعیلك جلوسی وقعهسنده کوستردیکی حرکات خارق العادهدن طولایی بری پریخانی قادینلغیله ایرانك الك بیــوك قهرمانی عد ایلدیکندن، اعضای خاندانینك جملهسندن زیاده آکا محبت واطاعت ایدردی.

پریخان بر کــون حمزه میرزایه بر مکمل ضیافت ویرهرك دها بوسنده ایکن ایلك محاربهسنده کوستردیکی مهارتلردن شجاعتلردن طولایی شهزادهنك الك حســاس اولان اعصابنی غیجقلایهجق بر چوق ستایشلرله میرزایی عادتا ممنونیتنــدن غشی اولهجق درجهلره کتــیردکدن صکره رجحان فطانتیله مقصدینی بر طاق اوضاع ساده دلانه آلتنده ستر ایدهرك مهمانیله شویله بر محاوره یولی کشاد ایلدی.

پریخان — مظفریتکرك الك زیاده شایان تقــدیر اولان بر یری ده قارشیکزده کی عســکرك حالیدر؛ اســیر ایتــدیککز خانزادهلر عثمانلیلرك الك قهرمان امراسندن اولدقلرینی روایت ایدیورلر.

حمزه — بن عثمانليلرك بشقه عسكريني، بشقه امراسني كورمدم؛ فقط بو دلی قانليلر بحق مرتضى كرچكدن قهرمان ايديلر . والدهم بيلمم نيچون مراق ايتدی‌ده غازی كرايی قهقهه‌يه كوندردی ! حالا آجيسی كوكلمدن چيقميور .

پريخان — ديمك كه سز غازی كرايك شجاعتنی دها زياده بكنديكز .

حمزه — خير ! دنياده عادل كرايه ترجيح اولنه‌جق وبلكه مقابل كله‌جك فرد آفريده موجود دكلدر . فقط الله ايچون بريكی‌ده فوق‌العاده جسور ايدی .

پريخان — عادل كرايك اوقدر شجاعت نره‌سنه ياقيشور ؟ قيصه بويلی قانبور برآدم ايمش .

حمزه — (كوله‌رك) سزه آنی كيم سويلدی ؟ بن مدت عمرمده اوقدر ياقيشقلی، اوقدر لوند بر كنج كورمدم .

پريخان — عادل كرای كنجمی يا ؟

حمزه — يكرمی اوچ، يكرمی درت ياشنده غايت وجاهتلی، غايت خوش صحبت، عالم، عارف، شاعر برقهرمان . فياض قدرت بوقدر فضائلی دكه بروجودده جمع ايلمز .

پريخان — (تبسم ايده‌رك) عجايب شيلردر ! بز بو

خاندانه اجنبی ایمشز کبی سرایمزه مسافر اولانلرك یوزینی بیله کوره‌میورز . کنج ایسه‌ك چوجق دکلز آ ! یکرمی بر باشنه واردق، تدبیرحکومتده اولدقجه اقتدارمزی ایسه دها اون‌سکز یاشنده ایکن کوسترمشیدك . بزده مکالمه‌لره کیریشه‌بیلورز؛ ایشك دولتمزه فائده ویره‌جك یرلرینی کوریرز ظن ایدرم .

حمزه — حقیقت والدهم آنده مناسبتسزلك ایدییور . ذاتاً پدر علیل، وزیر نوظهور، بنم الـدن بر شی کلمز . یالکز براز حرب ایده‌بیلیورم . دولتك امورینی شمدی‌یه قدر والده ایله سز اداره ایدوب طوررکن قریم مسئله‌سنه نیچون قارشمیه‌جقسکز ؟ نه وقت یسترسه‌کز امر ایدك بن کوتورر سزی خانزاده ایله کورشدیررم .

پریخان — بن شاهك امری، والده‌کزك رأیی اولمدقدن صکره هیچ کیمسه ایله کوریشه‌مم؛ هیچ برایشه قاریشه‌مم .

حمزه — بن ایکیسنه‌ده سویلرم .

محاوره بودرجه‌یه کلنجه پریخانك مقصدی تماميله وجوده کلدیکندن صحبتی دکیشدیردی . ضیافت بیتوب حمزه میرزا کیتدکدن صکره ظهوراته انتظار ایتمکه باشلادی .

حمزه میرزا، پدرینی همان اوکون کوره‌رك خاله‌سنك فکرینی برلسان متأثرانه ایله بیان ایتدکدن

صکره پریخانك‌ده مکالماته شریك اولمسی ازالهٔ انفعالی ایچون لازم اولدیغی کبی مسلّم اولان درایتی حکمنجه فائده‌دن خالی اولمیه‌جغنی ایراد ایلدی و بو افاده ایسه شهریارك عادل کرای ایله صیق وتنها کورشه بیلمك ایچون خانزاده ایله آفاقی صحبت قبیلندن اوله‌رق ایتدیکی سوزلری برمکالمهٔ دولیه شکلنه قویه‌رق هر کون ساعتلرجه ازعاج ایلدیکی زمانلره تصادف ایتمشیدی بیچاره شاه باشنده‌کی دغدغه‌یی دفع ایتمك ایچون «پك مناسب اولور؛ همشیره ایله والده‌ك برلشکز ده هرنه ایسترسه‌کز یاپیکز؛ بکا یالکز حاصل اوله‌جق نتیجه‌یی خبر ویریکز!» دیدی حمزه میرزا آلدیغی مأذونیت اوزرینه طوغریجه والده‌سنك یانه کیده‌رك شاهك امرینی تبلیغ ایلدی.

برفطانتك نتیجه‌سی اولان حرکت نه درلو پرده‌لر آلتنده مستور اولسه منشأ ظهوری ینه برنظر فطینه مستور اوله‌مز. شهریار کرك زوجنده، کرك اوغلنده آمال خفیه‌سنی کشف ایتمك اقتداری اولمدیغنی پك اعلا بیلدیکی کبی پریخانك رأیی اولمدقجه وبلکه مبادیسی پریخان طرفندن ترتیب اولنمدقجه سرای ایچنده آکا متعلق برمسئله حادث اوله‌بیله‌جکنه‌ده احتمال ویرمدیکندن، امر شاهینك نه طرفدن القا اولندیغنه پك قولای حکم

ایلدی . معین برمقصدی اولمدقجه هیچ برشیئه تشبث اتمامکده کندیسی ایله هممشرب اولدیغنی بیلدیکی پریخانك بوحرکته - چونکه پریخان عادل کرایك حتی یوزینی بیله کورمدیکی کبی ذاتاً مدت عمرنده محبته ؛ شهوته ذره قدر میلی کوسترر برحرکتده بولنمدیغندن - آره‌لرنده جاری اولان نفوذ رقابتندن بشقه برسبب بولنه‌مامشدی .

شهریار سودیکی کندینه براقلدقدن صکره ایرانك کافهٔ امورنده اجرا ایتدیکی نفوذی بتون پریخانه ترك ایلمکه قائل ایدی .

یالکز کندیسنه خراش جان اولان جهت شو ایدی‌که پریخانك اشتراکه مأمور اولدیغی مکالمه‌لر کندی یالانلرندن تولد ایلمش برطاقم موهوماتدن عبارت اوله‌رق پریخان - وحتی پریخان کبی فطانت فوق‌العاده اصحابندن برداهیه دکل آنك یرنده هرکیم اولسه - عادل کرای ایله برکره کوریشور کورشمز - او یله برباده‌ره ظهورینی خاطره بیله کتیرمکسزین کمال جسارتله - ترتیب ایتدیکی یالانلر میدانه چیقمق مقرر واوحالده ایسه غرض مضمرینی پریخانك نظر دقتندن قورتارمق محال ایدی . اوکنده فلکك بالتصادف حاضرلدیغی دامه دوشمامك ایچون لقردیسنی براز

دیرنجه سویلنیو پرمکله هرام رینه محکوم ایده کلدیکی شاهه
اراده‌سنی کری آلدیرمق کندنجه پك قولای ایدی .
اویله برتشبثده بولنورسه پریخانه عکس ایتمامسی
محالاتدن اوله‌رق اعتقادنجه مسئله نفوذ یاریشی دیمك
اولدیغندن، کندی طرفنده ظهور ایده‌جك غلبه پریخانك
غیظنی دعوت ایلمك مقرر ایدی؛ اواقتدارده برخصمك
غیظندن ایسه نفسنجه تولد ایتمیه‌جك بربلا تصور
ایده‌مزدی . خصوصیله مکالمه‌یی کندی نفسنه حصر
ایتمسی نه مقصدده مبنی اولدیغنی پریخانك بای حال
تحری‌یه قیام ایده‌جکندن واحتمال‌که تحریدن اول
حقیقت حال اوزرینه شبهه‌سنی وبلکه حکمنی دعوت
ایلیه‌جکندن امین ایدی . بناء علیه دها بتر برمصیبته
دوچار اولمق قورقوسیله شاهك اراده‌سنی کری الدیرمق
تشبثنی کوزه الدیره‌مدی . برقاچ دقیقه اتعاب فکر
ایتدکدن صکره براز وقارینی قیردیغی، برآز خلیع
العذارلغی اله الدیغی حالده بو بادره‌یی مقصدینه خادم
ایتمك قابل اولدیغنی مطالعه ایلدی؛ اختیار ایده‌جکی
تدبیری ذهننده قرارلشدیردی؛ فقط حادثه‌دن طولایی
پریخانه طوتدیغی کینی، حمزه میرزایه حاصل ایتدیکی
غضبی‌ده بتون بتون کتم ایده‌میه‌رك « سرائر دولتده

چولوق چوجوق اکلنجه‌سی اولدی؛ اویله سکسان رأی ایله ایشمی کوریلور! اما نه‌مه لازم دولت شاهکدر؛ بزه لازم اولان امرلرینه اطاعتدر.» بوللو منفعلانه بر مقدمه‌دن صکره قاشلرینی چاته‌رق وحمزه میرزانك حدتله یوزینه باقه‌رق «بو تدبیرلری سنمی بولوب چیقاریبورسك؟» سؤالنی ایراد ایلدی. بونك مرادی و جدانسه بر همزبان بوله‌رق رأیك پریخان طرفندن کلدیکنی بر بشقه‌سنك آغزندن‌ده ایشتمك ایدی. حمزه میرزانك اعترافندن مقصد وتدبیرنجه برفائده حاصل اولمزدی؛ فقط کندیسی بومسئله‌ده دخی اویله بر اعتراف ایله کشف حقیقتده اولان اقتدارینه بر برهان علنی دها کورمك ایستردی.

حمزه میرزا ایسه یالکز والده‌سی ایله خاله‌سی بیننده بر برودت حاصل اولماسنی التزام ایلدیکی حالده کویا مسئله‌نك کافهٔ خفایاسنه اطرافیله واقف ایمش کبی «فرض ایدیکزکه بنم تدبیرم اولسون! شمدی یه قدر دولتك هرمصلحتنی برلکده تسویه ایتمیورمی ایدیکز؟ سرائر دولت بیوریورسکز؛ صحبت والده‌م ایله خاله‌مك آره‌سندن چیقوب‌ده عثمانلی سردارلرینه عکس ایده‌جك دکل‌یا! سکسان رأی دییورسکز! حال بوکه آره‌ده سزك ایله آندن بشقه کیمسه یوق. خاله‌م دولتمزه

بیکانه‌میدر ؟ » یوللو مقـابله ایلدی . بو سـوزلرك هر
بری شهریارك قلبنـده بر داغ دیکر آچاردی ؛ فقـط
کندیسی صفوت درونك درجه‌سـنی پك اعلا بیلدیکی
اوغلنه بیله فرض محال اوله‌رق رنك ویره‌بیلمك واهمه‌سـیله
اولانجـه قوهٔ ذکاسـنی هضم نفسـه حصر ایدرك
وسعی‌ده بتون بتـون الدن براقیه‌رق « ماشاالله کوزل
رأی ایتمشسـك ! عادل کـرایی بن تأمین ایدوب‌ده
بحثه اماله ایدنجه‌یه قدر نه‌لر چکمشـدم . شمدی پر یخانه
بردنبره آچیلیرمی ظن ایدرسـك ؟ » دیه‌جك اولـدی ؛
حمزه « سز اوجهتی مراق ایتمیـکز ! خانزاده‌نك بکانده
امنیتی فوق العـاده در ؛ کندی مرد بر ذات ، حقنده
کوستردیکم معاملهٔ مردانه‌یه کفران ایله مقابله ایتمز . خاله‌م
ایله مذاکره ایچون کندیسـنی بن اقناع ایدرم . » یوللو
جواب ویرنجـه شهریار یالانجیلغی دها آچیق ، دها رذیل
بر یولده ظاهره چیقمق مخاطره‌سنه آتیلوب کـکتدیکنی
اکلادیغندن ، بتون بتون جانی باشنه صیچرایه‌رق « صاقین
چوجق ! سن اویله شیلره قارشمه ! بتون بتـون مسـئله‌یی
تشویش ایدرسـك ؛ عادل کرایی ینـه بن کورملی‌یم ده
ایشك چاره‌سـنه باقلی‌یم . » دیه‌رك هیچ برشـیئه تشبث
ایتمامسـنی حمزه میرزایه اکیداً تنبیه ایلـدی . اوموللدق
یردن برحادثه دها ظهورینه میـدان قالمامق اوزره همان

او کیجه‌دن عادل کرای ایله ملاقات ایچون کندینی حاضرلمغه باشلادی .

برقاچ ساعتلر براوطه‌یه چکیله‌رك خان زاده ایله ایده‌جکی بحثی ذهننده بیك شکله ، بیك رنکه قویدی ایسه‌ده دها بادیٔ امرده خاطرینه کلان برتدبیر نظرنده کافه سندن مناسب ، کافه سندن قطعی التأثیر کورینوردی . بناء علیه اوتدبیرك اجراسنه ذهننده قطعیاً قرار ویرمکله عادل کرایك حضورینه کیروب‌ده یاننده‌کی توابعی دفع ایدر ایتمز برقاچ کلمه ایله برمقدمهٔ اعدادیه ترتیبنه بیله حاجت کورمکسزین شو محاوره‌یی کشاد ایلدی .

شهریار — امان خاندانکزك عنایتنه صغندم ! حیاتم مخاطره‌ده ؛ قورتاررسه‌کز سز قورتاره‌جقسکز .

عادل — (بویله دنیاده هیچ برسببه اسنادی قابل اوله‌میه‌جق برخطابه اوغرایجه بردنبره قادینك جنون کتیرمش اولمسنه ذاهب اوله‌رق برقاچ دقیقه شاشقین شاشقین یوزینه باقدقدن صکره) نه‌دیمك ایستیورسکز ؟ اکلایه‌مدم .

شهریار — اکلاده‌یم ؛ صفاکزی ، راحتکزی محافظه ایچون بن بورایه صیق صیق کلمیورمی‌یم ؟

عادل — الله عمر ویرسون ؛ تشریف بیوریورسکز .

شهریار — کلیورم اما نصل کلدیکمی بیلیرمیسکز؟

عادل — سویلامش ایدیکز؛ نره‌دن بیله‌یم!

شهریار — شاهدن نه وقت ایسترسه‌م سزی کاوب کورمکه مأذونیت المق ایچون محاربه‌یه، قریمه، فلانه دائر آره‌مزده جریان ایدن صحبتلره بر مکالمهٔ رسمیه رنکی ویرمشدم.

عادل — امان افندم نه قدر یاکلش بر حرکتده بولنمشسکز!...

شهریار — بیلیورم! فقط نه یاپه‌یم که سزی هر ایستدیکم وقت کوره بیلمك ایچون بشقه چاره یوق ایدی.

عادل — آی افندم بنده‌کزی هر وقت کورمکی نه‌دن اوقدر التزام بیور بیورسکز؟

شهریار — (محبت وستمدن مرکب برنظر حزین ایله یوزینه باقه‌رق) احتیاج وار ایدی!...

— عادل هر نه حال ایسه بر کره اولمش؛ بوندن صکره ایشك آرقه‌سنی کسمك لازم کلیر. ارتق بنده‌کزدن جواب رد الدیغکزیمی بیان بیوررسکز، نه سویلرسکز اوراری سزك اراده‌کزه محولدر؛ فقط مطلقا ایشك آرقه‌سنی کسملی قورقارم‌که نتیجه‌سنده برفنالق ظهور ایتمسون.

شهریار — قورقـدیغکزه اوغرادق ؛ هم اویله بر فنالق ظهور ایلدی‌که ایشـك آرقه‌سـنی کسمکه‌ده امکان براقدی .

عادل — نه‌کبی فنالق؟...

شهریار — بیلم معلومکزمیدر ؟ شـاهك پریخـان اسمنده بر همشیره‌سی واردرکه کـرك بیوك قرداشنك ، کرك بونك جلوسـلرنده قانلی قانلی بر طاقم خدمتـلرده بولنمشدی .

عادل — اویله برشی ایشتمشدم .

شهریار — شاه بوکون بزم موهوم اولان مذاکراته آنی‌ده شریك ایتدی .

عادل — ایشته اصل ایشـك ارقه سنی کسـه‌جك زمان شمدی کلمش‌یا ! بن کـویا مکالمه‌یه آدم تشریك اونندیغنـه جانم صیقلمش کبی کورینورم ؛ بحثـده دوام ایتمم .

شهریار — سز پریخانی بیلیرمیسکز ؟ نخوتنه اوقدر طوقونیلورسه انسانی یر یوزنده دکل، یر التنده بیله راحت براقمز .

عادل — برقادین نه‌یاپه بیله‌جك ؟

شهریار — او سزك بیلدیککز قادینـلردن دکلدر ؛ حیدر میرزایی جلوس ایتـدیرمك ایچـون سرایه کلان

برقاچ بیك كرجینك تك باشنه یالین قلیج اوزرلرینه اوغرایه‌جق قدر جسور، اسماعیل ثانی‌یی شیطانك بیله خبری اولمقسزین برمهارتله آخرته كوندره‌جك قدر حیله‌كار برخنزیر! ولوكه قادین اولسون، انسانه نه‌یاپه‌مز؟ خدا بیلیر بر كره سوء قصده باشلادیغی صورتده بیك جانمز اولسه برینی الندن قورتاره‌میز.

عادل — بنده كزك هیچ برشیدن قورقق عادتم دكلدر؛ فقط مادام كه سز احتراز بیوریورسكز بشقه درلو طورانمق‌ده قابلدر. برایكی كون جعلی مكالمه‌لر ایدرز؛ نهایت ایكی طرفك تكلیفنی قابل توفیق اولمیه‌جق بردجه‌یه كتیررز؛ ایشك طبیعی آرقه‌سی كسیلیر؛ مقصدده ایشك آرقه‌سی كسلمكدر.

شهریار — او هیچ اولمز؛ چونكه شمدی‌یه قدر او موهوم مذاكره‌لر كویا دوام ایدوب طورركن پریخان ایشه داخل اولور اولمز كسیلیویرسه پریخانك كندیسنه استثقال اكلایه‌جغنده هیچ شبهه یوقدر.

عادل — او جهتی اداره ایدرم.

شهریار — ایده‌مزسكز! فقط فرض محال اوله‌رق دیه‌لم‌كه پریخان اداره اولنمش. سزك ذاتاً بوراده قالیشكز، بوراحتكز هپ آره‌ده برصورت اتفاق حاصل ایتمك امیدینه مبنی ایدی. آنی ده بن یاپدم. شمدی او

امید برطرف اولو رسه بتون راحتکز منسلب اولور.

عادل — تك شو ایشك آرقه‌سی کسلسون‌ده بن هر درلو راحتسزلکه راضی یم . قرداشم کبی قهقهه یه کوندره‌جك دکلزمی ؛ نه‌حکمی اولور؟ بن اسیر اولدقدن صکره ایستر سرایده اوطوره‌یم ، استر زندانده بولنه‌یم ایکیسیده نظرمده مساویدر . بلکه قرداشمه رفیق محنت اوله‌جغم ایچون قهقهه‌یی بورایه ترجیح ایدرم .

شهریار — بن اوله‌جکمی بیلسه‌م سزك بردقیقه راحتسزلککزی موجب اوله‌جق برحرکتی اختیار ایده‌مم .

عادل — نیچون؟...

بحث بورایه کلنجه شهریارك سوداسنه کلان غلیان وخصوصیله عادل کرایك محاوره‌ده صغوق برمتانتله ایشك آرقه‌سنی کسمك لازمدر سوزینی افاده‌لرینك همان هرجمله‌سنه نقرات کبی علاوه ایلمسندن طولایی کوکلنده حاصل اولان اضطراب بتون صبر وتمکینی محو ایتمکله چهره‌سنه حما آتشی کبی برقزیللق ، نظرینه مجنون باقیشی کبی بردهشت مستولی اوله‌رق ارقه‌سنه طوغری بی اختیار آغر برایکی آدم آتدی ؛ بردن بره مندرك اوزرینه یقلدی . ویأس

ومفتونيتدن مركب بر نظرله يوقاريدن آشاغى عادل كرايى سوزدكدن صكره « نيچون‌مى؟... كوكلمى يرندن قوپاروبده اوككه‌مى آته‌يم؟ سنى سو يورمده آنك ايچون!... » ديدى؛ اللرينى يوزينه قپادى؛ كمال شدتله آغلامغه باشلادى.

اويله مأمولك خارجنده بر بحثدن بويله استلزام طبيعيسنك ده خارجنده بر نتيجه ظهور ايدنجه بيچاره عادل كراى كنديني كرهٔ زمينك خارجنده بر بشقه عالمه دوشمش قياس ايدرجه سنه بهت صرف ايچنده قاله‌رق بر خيلى زمانلردن صكره تربيه‌سنك اجباريله كنديني طوپلايه‌بيلدى « افندم... شمدى.... مخاطره ميدانده.... چوجقلغك، آغلامه‌نك صره‌سى دكل!.. تدبير نه‌ايسه انى دوشنه‌لم!» ديمكه مقتدر اولدى. بوخطاب اوزرينه شهريارده اضطرابنى بردرجه‌يه‌قدر دفع ايدرك آره‌ده ينه شويله بر محاوره باشلادى.

شهريار — ياپيله‌جق بر تدبير قالدى؛ اوده پريخان بورايه كلديكى زمان كرچكدن بر مذاكره، بر مكالمه يولى آچمقدر.

عادل — نصل مكالمه يولى آچه‌جغز؛ بنم اويله بر مكالمه‌يه كيرشمك ايچون نه پادشاهدن رخصتم وار، نه‌ده برادرمدن.

شهریار — خانزاده سکز ! کوکلکزده حرص جاه یوقیدر ؟ شونك بونك مأذونیتنی نه دوشونیور سکز ! بر مکمل اردو ترتیب ایدیورز ؛ بر قاچ آیه قدر بنه شروان اوزرینه کیده‌جکز ؛ سزی‌ده برابر کوتوررز ؛ عثمانلینك سردارینه غلبه میسر اولورسه معیتکزه لزومی قدر عسکر ویررز ؛ قریمه کیدر خانلق مقامنه جلوس ایدرسکز . اوزمان ایسترسه‌ڭز م طرفه ، ایستر عثمانلی‌یه تابع اولمق ویاخود برطرفه تابع اولمامق الکزده‌در . اما بوزیلو رایسه‌ڭ شمدیکی حالکزه هیچ بر تغیر کلمك احتمالی یوقدر . « اسیر ایدم ؛ برابر طاشیدیلر . » دیدیککز زمان سزه کیم برقباحت ترتب ایتدیره بیلکه مقتدر اولور ؟

عادل — نعوذبالله ! نعوذبالله ! هم خلیفهٔ اسلامه ، هم قرداشمه خیانت ایده‌مم . دنیاده بولنان اراذلك الڭ آلچغی بن‌می اوله‌یم ؟ قریم خانلغی دکل سلطنت عالم ایچون اویله بردنائتی ارتکاب ایده‌مم .

شهریار — نه غریب طبیعت ! بن کندی اقبالی ایچون کندینی غائب ایدوب ده حسرتیله هلاك اوله‌یی کوزه الیورم‌ده ، او عثمانلینك خاطری ایچون بوراده اسیر قالمغی قریم تختنه ترجیح ایدیور !

عادل — عصیان ایله کله‌جك تخته اسیرلکی دکل مزاری بیله ترجیح ایدرم .

شهریار — افندم سزی قریه قدر ایران عسکری کتوروب‌ده تخت‌کزه اجلاس ایدرسه زور ایله کلدیککزی اعلان ایتمکدن عاجزمی قالیرسکز؟ ایستیه‌رك عصیان ایتدیککزه کیم نه ایله حکم ایده‌جك؟...

عادل — بن کندی وجدانمك دلالتیله حکم ایده‌جك دکلمی‌یم؟ هم عصیان، هم ریا حکمدارلغه نه‌قدرده لایق صفتلر!...

شهریار — ایکی کوزم! سز حالکزك اقتضاسیله، بن کندی صنعمله بر بلایه طوتلدق. دفعنه بشقه چاره یوق. هیچ اولمزسه یالکز وعد ایدك شورادن اردویه قدر کیده‌لم نه یاپارسه‌م یاپارم سزی قاچیررم. بن‌ده جانمی قورتارمق ایچون برابر کلیرم.

عادل — یاپمیه‌جغم برایشی نصل وعد ایده‌یم؟ نجابتمه لایق کوردیککز طولاندیریجیلقمیدر؟

شهریار — سز بوقدر عناد ایدرسه‌کز ایشك نتیجه‌سی نره‌یه وارر؟

عادل — (غایت مطمئن وجدی برطرز ایله) قدر نه‌ایسه اوظهور ایدر.

شهریار — (یاننه قوشوب قوللرینی اوموزلرینه آته‌رك) یوق! الله عشقنه ایتمه! کندیکه آجیمیورسك، قهقهه زندانی کوزه الیورسك، بکا مرحمت ایت! هم

ناموسم، هم جانم مخاطره‌ده اولدیغنی کورمیورمیسك ؟ بن سودیکنك ایله اولمکی بشقه برلذت بیلان قادینلردن دکلم! بوقدر محبتمك اوزرینه بکا قیمق پك غدارلق اولور . سنی وجودمه روح ثانی بیلمشدم ؛ شمدی روحمه اجل قضاسی اوله‌جقسك ؟ هیچ انصاف ایتمزمیسك ؟ آه ! هم اولمك ! همده سودیکنك ایله اولمك تحمل اولنور مصیبتلردنمیدر ! باری محبتندن، قصقانجلیغندن اولدیرسه . اوده دکل !.. قیدسزلغندن، عنادندن، کبرندن موتمه سبب اوله‌جق ... » سوزلری بر ادای حزین ایله برر برر آغزندن دوکولمکه باشلادی . پدرینك، زوجنك سایهٔ عنایتنده تاچوجوقلغندن بری یانه اوغرامامش اولان کوز یاشی یولنی غائب ایتمش آواره‌لر کبی چهره‌سنك هرجانبنی طولاشیر طوروردی .

بو تماشای حزین ایله عادل کرایك رقت ومرحمتی یالکز قلبنه دکل فکرینه دخی غلبه ایده‌رك « جدی بر مقاوله‌یه کیرشمك المدن کلمز ؛ فقط چاره‌سز یلان سویلیه‌جکز . باقه‌لم فلك عاقبتنده نه کوسترر ! » دیدی . شهریارك مذاکرات موهومه‌سنی صحیح صورتنده کوستره‌رك ظهوراته انتظاراً پریخان ایله بحثلره کیرشمکه موافقت ایلدی . خان زاده‌نك بو موافقتی شهریاری محقق بر بلادن قورتاردیغی وعادل کرای ایله کورشمك

لذتندن ایستدیکی قدر استفاده‌سنی تأمین ایلدیکی کبی کندیسنجه محبتنك حسن تلقی کوردیکنه‌ده بر دلیل ضمنی حکمنی آلدیغندن ، اوچ عمره بردن مالك اولمش قدر ممنونیتنی دعوت ایلمشدر .

شهریار اوزون اوزادی تشکرلرینی بیتروب‌ده عادل کرایدن آیریله‌جغی صره‌ده پریخانه عطف کلام ایده‌رك شیطانه درس فسون اوکره‌دیر بر مکارهٔ زمان اولدیغنه وهیچ بر سوزینه اعتماد اولنمامق ومجلسنده غایت احتیاطلی طورانلق اقتضا ایده‌جکنه دائر رقیبانه برچوق اخطارلر ، تنبیهلر ایرادنده‌ده قصور ایلمدی .

عادل کرای تنها قالنجه ذهننه غریب غریب خولیالر ، مدهش مدهش تصورلر هجوم ایتمکه باشلامشدی . اوطه‌نك بر باشندن بر باشنه طولاشیر ؛ کندی کندینه کاه خفی کاه جهری اوله‌رق .

« حریف نه‌ده غریب شاه ایمش ! ذاتا نظر بصیرتی علیل ایکن بیچاره‌نك کوزلرینه میل چکمه‌نك نه لزومی وار ایدی ! قوجه ملتنك ایچنده امور دولتنی النه تسلیم ایده‌جك ایکی قادیندن بشقه کیمسه بوله‌مامش ! قادینلرده نه قادین ! اوته‌کنی بیلمم یاشو کوردیکم قادین ! انسان حمزه میرزانك والده‌سی اولدیغنی دوشوندکجه قدرت فاطره‌نك معجزه لرینه حیران اولوب قالیور . ظاهر

سوپرندیلکده چیچک بتدیکی کبی بویله قادینلردن ده اویله اولاد وجوده کلیرمش !.... تحف شی ! اسیر ایکن شو راده اولدقجه اکرام کورییورز ؛ قادین بزه میزبانمزك زوجه سنی قاچرمغی ، ناموسنی برباد ایتمکی تکلیف ایدیور ! خلیفهٔ اسلامك برقوجه ملکنده سلطنت سوریورز ؛ قادین بزی اویله بر ولی نعمته عصیان ایتدیرمك ایستیور ! خانك سایه سنده قریمك ایکنجی پادشاهی یز ؛ قادین بزه آنك مسندینه وبلکه حیاتنه قصد ایتدیرمکی دوشونیور ! نه قدر آلچق مخلوق ایمش که بر انسانده بو قدر آلچقلغه قابلیت تصور ایتمش ! کوکل ایکره نیور ، انسانك چیلدیره جغی کلیور . یا صوك قراره نه دیه‌لم ! خانمك خاطری ایچون خیالباز لق ایده جکز ؛ هیچ یوقدن مکالمه لر ترتیب ایده جکز ؛ هرکسی آلداده جغز ؛ ظهوراتك اوکنده طوتیلورده کری کیده میه جك بر موقعه دوشرسه‌ك نه یاپه جغز ؟ اوراسنی بن ده بیله‌مم ! نیچون بو مخاطره لری بو مسخره لقلری اختیار ایده‌لم ؟ شونك ایچون که خانم بر یالان سوئلمش ؛ شمدی یالانی صحیح کبی کورنمك اقتضا ایدرمش . اوده بزم تصدیقمزه محتاج اولیور ! یالکز تصدیق کافی دکل یالانه اشتراکده لازم کلیور ! نه احتیاج مس ایتمش که کندیسی اویله خطرلی بر یالانی

ارتكاب ايلمش! (خفيف بر تبسمدن صكره) بزى سويورمش ده آنك ايچون يالان سويلككه ضرورت مس ايتمش . بدبخت! بيلمزكه والدهم صاغ اولسيدى آندن كنج بولنه‌جقدى . يا سووب ده نه‌ياپه‌جق؟ فرارمزه چاره بوله‌جق؛ كندى ده آرقه‌مزدن كله‌جك . تحف شى! كوكلمزى اكلنديرمك ايچون كورلو بقيه سنه محتاج ايمشز . باشمزى قورتارمق ايچون قوجه‌لى قارى قاچرمق مجبوريتنده بولنه‌جغز اويله‌مى؟ انسان خيال ايتدكجه تويلرى اورپريور . انسان دوشوندكجه چيلديره‌جغى كليور! ... نه ياپارسك ايشك حقيقتنى ميدانه قويمق قولاى! فقط قارى‌يى اولديررلر واقعا كبرتمكه‌ده مستحق فقط كوكل - ولو طولاييسيله اولسون - جلادلغى بردرلو قبول ايتميور . »

يوللو بر خيلى زمان سويلندى ، دوشوندى ، هر جهته احالهٔ فكر ايلدى؛ شهريارى بلادن قورتارمق ايچون كنديني بلايه آتمقدن عبارت اولان قراره اتباعدن بشقه برچاره بوله‌مدى .

— ٢٦ —

ايرتسى اقشام شهريار پريخانى برابر آله‌رق عادل كرايك دائره‌سنه عزيمت ايلدى .

پریخـان نهـایت درجه‌ده مسـتور بر حالده اولدیغی کبی شهریارده تسـترده بیـاغی آکا تفوق ایتمکه چالشمش ایدی .

شهریار ایدیلان مکالمه‌یه حسـن صـورتله بر نتیجـه ویرلمك ایچون پریخـانك ده مأموریتی اولدیغنـه ونفوذ واقتـدار ودرایت واداره‌سـنه دائر بر چوق مقـدمات ایله سـوزی کشـاد ایدنجـه عادل کرای ایکی دولت آره‌سـنده شـو مبـاینتك بر طرف اولمسی طریق اسلم اوله‌رق بوبابده کنـدیسی توسـیط اولنـدیغی حالده ایشی برحسـن صـورتله ربط ایده‌بیـله‌جکنه پك زیاده امیـد وار ایکن ایشـك بوجهتی التزام اولنمدیغنـدن ، فی‌الحقیقه ایران اردولری مظفر اولـدیغی صورتده کندیسـنك قریمه کیره‌بیلمسنه امکان وار ایسـه‌ده بوظفر پك محقق برشی اولمدیغی کبی قریمـه کیردیکی حالده دخی خانه غلبـه‌سی مسـاعدهٔ بختـه وخصوصـیله ایرانجـه قریمه متعلق تدارك اولدیغنـك اوطرفلره عکس ایتدیرلمامسـنه متـوقف اولدیغنـدن وبرادرینی بوراده اسـیر براقوب کیدرسـه اورالرجـه بتون حیثیـتی زائل اوله‌جغی جهتله طبیعی بر ایش کوره‌میه‌جکندن ، کرك خانه ، کرك دولت علیـه‌یه برشی سزدیرلمامك ایچون کندیسـنك اردویه اسـیر صورتنـده کوتورلمسی غازی کرایك‌ده

بای حال برابر بولنمسی دائره‌سنده طوتمشدی . بحث شهریار ایله بر ایکی ساعت قدر دوام ایتدی ؛ فقط او دائره‌دن چیقارلمدی .

پریخان ایسه یالکز جریان ایدن محاوره‌یی دکلردی ؛ بر کره‌ده لقردی‌یه قاریشه‌رق — « قریمه کیرلدیکی حالده خانه غلبه‌ه مساعدهٔ بخته متوقفدر . » بیورمشدیکز طالعك سزك طرفه توجهنه معاونت ایتمك ایچون رفاقتکزه نه قدر ایران عسکری ایسترسکز ؟ — سؤالنی ایراد ایدنجه ، عادل کرای ضروری اختیار ایتدیکی دسیسه‌یی حدود بویوندن ایلری کوتورمامك عزم قویسنده بولنمق جهتیله یالنه ایران عسکری آلمغی هم مقصدینه ، هم وطن پرورلکنه بتون بتون مغایر کوردیکندن « ایران عسکریله کیررسه‌ك عثمانلی اره‌یه برمذهب مسئله‌سی چیقارر ؛ تاتارك تعصبنی تحریك ایدر ؛ اوزمان موفقیتمز بیاغی محال درجه‌سنه کلیر ؛ بن‌ده ذاتاً وطنمه قارشی سلاح چکه‌مم ! » سوزلریله مقابله ایلدی . پریخان عادل کرایك — جانبندن میدانه چیقمغه تردد ایدرمش کبی — آغزندن بر بر دوکیلان سوزلرینه نظراً شهریارك اولکی لقردیلری تماميله حقیقته موافق اولمدیغنه حکم ایلدی . طوروب طوررکن

آره‌یه بر غازی کرایی برابر کوتورمك تکلیفی چیقدیغنی وعادل کرایك یاننده ایران عسکری ایستمدیکنی ووطننه قلیج چکه‌میه‌جکنی تصریح ایله سوزه ختام ویردیکنی مطالعه ایده‌رك خانزاده‌نك بویله بر مکالمه بهانه‌سیله کرك کندینی، کرك برادرینی اسارتدن قورتارمق املنده بولندیغنی‌ده احتمالات غالبه‌دن عد ایلمشدی . فقط شهریار سوزی بیاغی خانزاده‌یه تعلیمات ویرر بر یولده سویلیوب طورر و کندی ایسه فاجره‌نك هر حالنی اطرافیله بیلیر ایکن مسئله صرف آنك مخترعاتندن برشیٔ اولدیغنی ادراك ایده‌مدی . فی الحقیقه شهریارك چوجوق اکلندیرمکه ماصال (مثل) ترتیب ایدرکبی بویله هیچ یوقدن برمسئله ایجاد ایده‌جکی کیمسه‌نك خیالنه خطور ایدر شیلردن دکلدی . فقط پریخان خبیثه‌نك اخلاق وسوابقنی پیش نظره آله‌رق بجن محاوره‌یه اطرافیله تطبیق ایتمش اولسه ایدی، حدت ذکاسنه نظراً حقیقت حالی کشف ایده‌بیلیردی ؛ آکا مقتدر اوله‌مدی . حتی عادل کرایك میدانده اولان وجاهتی وشهریارك کندنجه مجرب اولان هوسات نفسانیه‌سیله برابر مجلسده‌کی اوضاعندن اولسون خانزاده‌یه ابتلاسنی تفرس ایده‌مدی . چونکه بیچاره‌نك بارقهٔ فطانتنی بر سیه سحاب سودا بورویمش وحتی شهریارك سوزلری حقیقته موافق

اولمدیغـنی و عادل کرالک مقصـدینی ـ آلشـدیغی یره قرا کلقده فنـارسز کیده بیلان آدمـلر کبی ـ ذهننـده اولان ملکـهٔ استخراج کندی کندینـه تبیین ایلـدی • بوقسـه پریخانده اعمال نظر و ادارهٔ افکار اقتـداری بتون بتون منسلب اولمشدی •

— ۲۷ —

کوزلری آنادن طوغمه پردهلی بر صاحب فطانت تصور بیورلسون ! کنجلکننک الک زیاده طراوتی ، حسیات محبتنك الک زیاده شـدتی زماننده ذهننده کندی ایچون بر معشـوق وجـدانی تصویریله عمر بچروب طـوررکن قوهٔ کرامتمای حکمت پیش نظرندهکی حائلی رفع ایدوبده پرستش ایدرجهسنه سودیکی تصویر خیالیسنک روحانی بر جسم وبلکه جسمانی بر روح شکلنه تمثل ایدهرك شو نامتناهی ابعاد فطرتك نورلره غرق اولمش بیك درلو بدایع رنکا رنکی آرهسـنده جلوه سازاولدیغنی کورنجه نهحاله کیررسه پریخانده عادل کرالك مجلسنده اویله بر استغراق شوق ایچنده قالمشیدی •

فی الحقیقه پریخـان طوغدیغندن او کونه کلنجهیه قدر ذوق محبته میلـنی ایمـا ابدر هیچ بر طـورده ، هیچ بر حرکتده بولنمامشدی • لکن بو کوکل صوغوقلغی اویله شهریارك ظنی کبی قوای معنویهسـنه بتون بتـون آرزوی نفـوذ و حرص اقبـال استـیلا ایتدیکندن دکل ایدی •

بالعکس حسیات عالیه‌نك لازم غیر مفارقی اولان تأثرات دقیقه پریخانده مزیات فطرتنك هیچ بردن آشاغی قالمیه‌جق درجه‌لرده موجود ایدی.

او زمانه قدر کیمسه‌نی سومدیسه او بیوك قلبنك استیعاب ایلدیکی قوجه بر جهان محبتی حکمی التنده طوتمغه لایق بر وجود کوره‌مدیکیچون سومدی. کوکلی اجسام لطیفه، فکری شعلهٔ جواله کبی دائما عالم بالایه میل ایدر طوروردی. فطرتنك فوق العاده‌لکی جهتیله نه قدر کوزله تصادف ایدر ایسه نظرنده پك آشاغی کورینوردی. فطانتنك علو یلکی مناسبتیله نه قدر اصحاب ذکاوت کوررسه محاکه‌سنده پك عادی بولوردی.

دنیاده برنجی دفعه اوله‌رق صورتی خیالنك، سیرتی تصورینك فوقنده بر وجود کوره بیلدی که اوده عادل کرای ایدی. عادل کرایك برنجی فصلده تعریف اولنان و آشاغیلرده مناسبت دوشدکجه تفصیل ایدیلان لطافت سیما و تمایز عرفان و اخلاقنه سوابق جلادت و حال اسارتیده بر مزیت دیکر علاوه ایدر؛ و احوالنك شو هیأت مجموعه‌سی ایسه کندیسنی پریخان نظرنده صرف طبیعتك فوقنده، عادتا بتون بتون کندی خاطری ایچون یارادلمش بر مشخص معجزهٔ قدرت کبی کوستردی.

يك نظرده محبت، عوامه كوره خيالات شاعرانه دن معدود ايسه اخلاق عاليه و خصوصيله آنك نتايجندن اولان حسيات شديده اصحابنه كوره نفسنده تجربه ايله ثابت اولان حاللردندر.

پريخانك قابليات محبتى ايسه – آچلق ايچون كونشك ذره قدر بر پرتو التفاتنه متحسر طوران غنچه‌لر كبى – عادل كرايك جاننه مقابل كلديكى آنده انكشافه باشلامشدى. او جهتله بر خرم بهار سعادتده كوكده انفلاق سحرك، پرده كشايش ازهارك تماشاى لطائفيله خيالات عاشقانه‌سنه مستغرق اولمش بر سو دازده‌يه اوزاقدن اوزاغه آقوب كيدن چايلرك چاغلديسى نصل كليرسه پريخانه‌ده مجلسك محاوره‌سى او يولده تأثير ايدردى. چونكه دكلديكى شى مباحثه‌نك مؤداسى دكل، عادل كرايك سسنده اولان آهنك دلفريب ايدى.

بو حال ايله بر ايكى ساعت كذار ايلدكدن صكره ايشى اطرافيله مطالعه ايده‌رك بر بشقه اجتماعده ينه تعاطئ افكار ايدلمك قراريله رفع مجلس ايلديلر. شهريار – افراط شيطنتيله برابر كوكلنده محبت و تردن حاصل اولان خلجان ذهننه‌ده طبيعى بر طورغونلق كتيرمش اولديغى ايچون – بحثك پريخانه دفعةً بو قدر شبهه‌لر ايراث ايدن جهتلرينه هيچ دقت ايده‌مديكندن، مجلسى

امیدندن زیاده آرزوسنه موافق بولمش و کیجه‌سی معشوقنك قوینده یاتار کبی بر مسرت روح پرور ایچنده چکیرمش ایدی .

عادل کرایك حالی — بر عمان طوفان خیزه دوشوب ده وجودی مساعد اولدقجه تخلیص نفسه چالیشه‌رق و قوتندن کسلدکجه امواجك سوقنه تسلیم وجود ایده‌رك ظهوراته انتظار ایلیان بیچاره‌لر کبی — آتلدیغی کرداب مهلکه‌ده اداره فکره مقتدر اولدقجه بر چارهٔ نجات تحری ایده‌رك و یورغونلق ذهننه غلبه ایتدکجه کندینی بتون حیرته و یره‌رك عاقبت کاری بکلمك ایدی .

پری‌خان ایسه — مشاق واذواق حیاتك حقیقتنی تماميله آکلایوب ده حیاتندن بر جهتله متلذذ بر جهتله بیزار اولان بعض حکما کبی — عادل کرایی کوردیکی ایچون بر طرفدن کوکلنده آثارینی کوسترمکه باشلایان حیات محبت جهتیله بر انسان عدمدن عاقل اوله‌رق دنیایه کلمش اولسه حاصل ایده‌بیله‌جکی مسرت قدر صفالره مستغرق ، بر طرفدن ده وصالده تصور ایلدیکی صعوبتلردن طولایی بیك درلو رنج الیم التنده ازیلوب ده آلامنی تسکین ایده‌جك دوالر کوزینك اوکنده طورركن ال ایرشدیرمکدن مأیوس اولان مجروحلر قدر متأذی ایدی .

صباحه قدر کوزلرینه اویقو کیرمدی؛ زمانی ده بیاغی رؤیا کبی کچر ایدی، چونکه اویله یکرمی بر یکرمی ایکی سنه‌دن بری ایچنده عمر سوردیکی بر عالمك — صرف انقلابدن عبارت اولان — طبیعتنی بتون بتون تحویل ایله جحیم حسرتله جنان وصال آره‌سنده بر نوع اعراف حکمنه کیردیکنی کورنجه حالنی او یانقلق، مشهوداتنی حقیقت عد ایتمکه قائل اولمق ایسته‌مزدی. قوهٔ مفکره‌سی عادل کرایلك خیالنی — حکمت طبیعیه‌نك مقعر آیینه‌لرله پیدا ایلدیکی ظل مشخص کبی — پیش نظرنده تجسم ایتمش کوسترر؛ کندی ایسه دائما کوزینك او کندن آیرلمیان او جسم لطیفنی قوجاقلامغه جان آتدیغی حالده انسانك هر املنده اولان نقطهٔ انتها کبی نه قدر تقرب ایدرسه آنی او درجه تباعد ایدر کبی کوردکجه وجودینه اولان اعتمادینی بیله غائب ایده‌رك وارلغنه کندینی ادراك، جسمانیتنه هر طرفنی لمس ایله حکم ایلردی. فقط خیالنك غلیان تمییزینی یالکز بر کیجه ستر ایده‌بیلمشیدی.

وقتا که صباح اولدی؛ کونشك پرتوی جهانی استیعاب ایدن قراکلغی محو ایتدیکی کبی سحرك فیضیله فکرنده طبیعی حاصل اولان انجلاده خیالنده‌کی مظلم مظلم واهمه‌لری ازاله ایلدی. کوکلنده، ذهننده هیچ

اولمزسه شهریار قدر و فقط شهریار برابر اولمقسزین
عادل کرایك مجلس الفتندن مستفید اولمغه چاره
تحری یسندن بشقه بر آرزو، بر خولیا قالمامغه باشلامشیدی.
او چاره‌یی بولمق ایچون هیچ صعوبت چکمدی: شهریارك
ایکی اوچ کیجه‌ده بر کره خدمت شاهیده نوبتجی
قالدیغنی و بناء علیه او کیجه‌لر کندی ایچون بر کوزل
زمان فرصت اولدیغنی دوشونه‌رك معهود مذاکره‌لرك
بر حسن نتیجه‌یه وصولندن زیاده امید کوسترر سه
مکالمه‌یی هر کیجه‌یه بندیرمك و او جهتله شهریارك نوبتجی
بولندیغی صره‌لرده عادل کرای ایله تنها بولنمق قابل
اوله‌جغنه قرار ویردی. حتی محرمانه الفت خیاللرینی
او درجه حقیقت شکلنده کورمکه باشلامش ایدی که
هر سره، هر حقیقته واقف ایمش کبی بزم انسیتلرینه
نکهبان اوله‌جق نوبتجیلری کندی عنایت دیده‌لرندن
بولندیرمق و او عنایت دیده‌لرینی ینه شهریارك آدملری
آره‌سنه صوقشدیردیغی خواص منتسبیندن آییرمق رأینده
بولندی. حتی استخدام ایده‌بیله‌جکی آدملری ذهننده همان
او کیجه‌دن قرارلشدیردی.

پریخان او زمانه قدر فکراً قرارلشدیردیغی هیچ بر
تصوری عیناً فعله چیقارمقدن عاجز قالدیغی ایچون
بو تدابیری‌ده تجاربنه قیاس ایله مقصدینك حصولنجه

قطعی التـأثیر عد ایتمش واوجهتله کوکلنده‌کی اضطرابلر
برکوزل سکونته ، بربیوك مسرته منقلب اولمشدی ·

انجق اوسکونت ، اومسرتده برچـوق زمانلر دوام
ایده‌مدی ؛ انسان ایچون برحالده وخصوصیله آمال محبتده
مقصدك مقدمه‌سـیله دکل نتیجه‌سـیله بیله قنـاعت ایتمك
محالاتدندر ·

حتی روح نه‌قدر لذته مستغرق اولسـه ینـه انك
فوقنـده برلذت تحریسـندن خالی قالمدیغیچون عشـقك
طورلری ، درجـه‌لری کوریلورکه قلبه وصال عالمنـده
هجراندن زیاده اضطراب ویرر · طبیعـتده اولان
اوخاصهٔ غریبه نتـایجندندرکه پریخان املنك حصولنه
اطمئنان حاصل ایدنجه همـان کوکلنده بریکی امل دهـا
پیـدا ایتمکه وبوایکنجی املیچـون اولکندن زیاده
خلجـانلره دوشمکه باشـلادی · اوامل ده محبتنه عادل
کرایدن مقـابله کوره‌بیلمك آرزوی طبیعیسی ایدی · بو
آرزو ایسـه الذه اولان اسـبابی حسـن استعمال ایله
حصوله کلیر حاللردن دکلدی که نفوذینه ، درایتنه اسـتناد
ایتسـونده آکاده برچاره بوله بیله جکندن امیـدوار
اولسون·

پریخـان بوآرزو ایله هردرلو احتمالاتی برر برر
پیش نظردن کچردیکی صره‌ده — دنیـاده برنجی دفعـه

اوله‌رق کوکلنده برمحبت حس ایتـدیکی کبی – ینـه برنجی دفعـه اوله‌رق کندی سیماسـنی دوشـوندی؛ کوزللکی خاطرینـه کلدی. فقط بوخاطره مرأته اولکی بقیدانه نظرندن حاصل اولان تصورلره مسـتند اولدیغی ایچـون پك‌ده اعتمـادینه مظهر اوله‌مدی. همـان یرندن فرلادی؛ آیینه سـنده کندینی برنظر امعـان ایله تماشـایه باشلادی.

اویقـوسزلقدن کوزلرینـه برخمار چوکمش، باقیشی سـوداقدر طاتلی برحزن ایچنده قالمشیدی. تعب جسمانیسیله اشـواق وجدانیسی بربرینه غلبه ایله اوغراشـدقجه اوکوزل چهره‌سی کاه صباحه قالمش مهتابلر کبی نور ایچنده برطونوقلق کوسـترر؛ کاه کونشـك ضیاسنی هنـوز بلع ایتمکه باشـلامش کلغنجـه‌لر کبی پنبه‌لکله ممتزج برنور لطیفه مسـتغرق کورینوردی. بولطائف ایله کندی جمالی کندیسـنه‌ده دنیالری مفتون ایده‌جـك قـدر کوزل کورینوردی.

فقط قلبنه بتون بتون قنـاعت کلمدی؛ کوزللك مقصدینـه خدمت ایده‌بیله‌جکی ایچـون ذهنی کندینی بکنمکده کوکلنه آلدانمش اوله‌بیلمسـنه احتمال ویردیکندن، ساعتلرجه آیینه قارشـیسندن آیرلمدی. اسیر آلیش ویریشی ایدن قوجـه قاریلردن، اوطه‌لق المق ایسـتیان کنج

بکلردن دها مشکلپسندانه برنظرله سیماسنك ، اندامنك هرجهتنی آیری آیری تدقیق ایلدی . محاکمه سنده نهایت درجه‌لرده خصمانه طورانمغله برابر هیچ برطرفنده حسنه سکته و یره‌جك برنقیصه دکل حتی لطائفنك مجموعنه بر حسن دیکر علاوه ایتمیه‌جك قدر عادیلك بوله‌مدی . بوجهتله اندیشه‌سی عادل کرایك مشربنه توافق ایدوب ایتمامکه منحصر قالمشیدی . اواندیشه‌یی‌ده آز زمان ایچنده دفع ایلدی . چونکه طبیعتنده بدایع ، فکرنده حقیقت ایله اوقدر امتزاج اولان برنوجوانك ماهیت جمالی ادراکدن عاجز قاله‌جغنه عقلاً بردرلو احتمال ویره‌مدی . بالعکس کوزللکنه‌نه قدر اطمئنان حاصل ایلدی ایسه عادل کرایه کندینی سودیره‌بیله‌جکنه‌ده اوقدر امیدلر حاصل ایلدی . جرأت، تشبث ، حدت نظر، آرزوی معالی کبی مزیتلرده عادل کرایه نفسنده بولدیغی مشابهت دخی اوامیدلره خیلیدن خیلی قوت ویرمشدی .

کیده کیده امیدینك حصولنی لوح ازلدن تحقیق ایتمشجه‌سنه کوکلنه بر اطمئنان ، برسکون کلمکله اورته‌لق آغارمغه باشلادیغی زمان خزان دورلرینك صبح شافعیسی کبی غریب و یأس آلوده برجال حزین ایچنده بولنان پریخان انفلاق سحردن برساعت کچر کچمز حرارت

محبتدن نامیهٔ نو جوانیسنه کلان فیضان ایله اوقدر رنك رنك لطافتلر ، اوقدر طاتلی طاتلی کشایشلر ، اوقدر نازك نازك تبسملر ایچنده قالمشدی که حالنه باقانلر بدایع نوبهار انسان شکلنه تمثل ایتمش ظن ایلسه روا ایدی . حالندن اغیاره رنك ویرمامك ایچون برمدت مجاهدهٔ نفس ایله کتم سر ورده برملکه پیدا ایلدکدن صکره حضور شاهی‌یه دخول ایلدی . حمزه میرزا ایله شهریار مجلسده حاضر و صحبت ایسه بالطبع عادل کرایه دائر ایدی .

پریخان نهایت درجه‌لرده صوغوق ، فوق العاده بیقیدانه بر طرز ایله کندی فکرینه قالیرسه مسئله بتمش حکمنده بولندیغنی وبلکه شمدی‌یه قدر بر نتیجه‌یه واصل اولنه‌مامسی ایشك صیقیجه طوتیله‌مامسی جهتیله خانزاده‌نك مؤثر بر معاونت کورمکه لایقیله امنیت ایده‌مدیکندن نشأت ایلدیکی اغلب احتمال اولدیغنی سویلدی . ومناسبت دوشوره‌رك عادل کرایك فطانتنی براز استخفاف ایله برابر غازی کرایی برلکده کوتورمك ایستمسی‌ده جالب نظر برحال اولدیغنی ایما ایلدی . بوافاده‌لریله احوال قلبیه‌سنی شهریارك دقت ضمایرکشایانه‌سندن پك کوزل ستر ایده‌رك رقیبنك نظرنده عادل کرایه بیاغی بردرجه‌یه قدر خصم

كوردیکی کبی مذاکراتی صیقی طوتمق رأیی ملاقاتکده سرعتله تکررینی ایجاب ایده‌جکندن پریخانك ایشده کندینه اشتراکی شهریارجه بتون تأثیرینی دکشدیره‌رك اوللری ناکهظهور برمصیبت کبی کورینورکن شمدیلرده غیرمترقب برنعمت حکمنی آلمغه باشلادی .

شاهك حضورنده ویریلان قرار اوزرینه بربرینك حالندن خبردار اولمیان یکی رقیب همان ایکی کیجه‌ده برکره عادل کرای ایله اجتماع ایدر اولدیلر . آره‌ده‌ٔ چکن محاورات ایسه یك‌آهنك اوله‌رق پریخان ، ایران امراسنك افکارینی تأمین بهانه‌سیله غازی کرایك ایرانده قالمسنی ، مقصدك حصولنی تسریع وسیله‌سیله عادل کرایك یاننده ایران عسکری بولنمسنی التزام ایدر ؛ عادل کرای بوتکلیفلره دائر برنجی کیجه ایراد ایلدیکی معذرتلری کاه الفاظنی تحویل وکاه معناسنی ایضاح ایله تکرار ایلر ؛ شهریارده قبولی ناقابل برطاقم تعدیلات ایله کو یا ایکیسنك آره‌سنی بولمغه چالیشیر ایدی . بو اوچ فطنت فوق‌العاده صاحبی هربری بربشقه مقصده مبنی ایشی اوزاتمغله اوغراشه‌رق کندی املارینی ترویج یولنده بربرینك‌ده املنه خدمت ایدر طورررلردی .

شهریار فی‌الحقیقه قرق سکز ساعتده برکره عادل کرایی

کوره بیلکده اوله‌رق بو ایسه اسکی ملاقاتلرینه نسبت پك صیق و بناء علیه اولکی حالنده بولنسه کندنجه فوق الغایه تشکری جالب ایدی . فقط بر کره عادل کرایه محبتنی آچیقدن آچیغه سویلمش بولندی . بو یله جبانك رنجی پرده‌لری ییرتیلدقدن صکره سودیکنه قارشی کوکلنده‌کی منویاتی ستر ایده جك برحال قالمدیغندن ، آرزوسی قدر معاملات ناز و نیاز ایله اکلنمك ایستر و او املنك حصولی ایسه برعالم تنهایی‌یه محتاج بولندیغندن ، دائما اره‌لرینه کیرن پری بخانی قلبا نهایت درجه‌لرده استثقال ایلردی . عادل کرای بالعکس شهریار کندیله کورشدکجه یانلرنده عفتك ، ادبك اویله برظل مشخصی موجود اوله‌رق قادینك خلیع العذارلغنه پرده‌کش رجز اولدیغندن طولایی نهایت درجه‌لرده ممنون ایدی.

پری بخانك ایسه محرمانه الفت شهریاردن بیك قات زیاده شوق ایله آرزو ایلدیکی بربختیارلق اولدیغندن ، عادل کرایك نوبتجیلرینه دائر تصور ایتدیکی تدبیرلرك هپسنی برقاچ کون ایچنده فعله کتیردکدن صکره برچارشنبه کیجه‌سی ایدی که معلوم اولان مجلس مکالمه‌ده شهریار ایله برابر بولنماق ایچون تمارض ایلدی .

عادل کرای ایله تنها کورشمك شهریارك جاننه منت ایدی ؛ فقط رنك و یرمامك ایچون « سز برابر بولنمدقجه

نه فائده حاصل اولور؟ مذاكره‌یی بشقه بر كیجه‌یه براقه‌لم! » یوللو استغناره دوكولدی . پریخانك قادینك بو استغناسنه « ذاتاً مذاكره سزك همتكزله وجوده كلمامشمی ایدی؟ دوامنده بنم بولنشم ، بولنمیشم مساویدر . هم دائما ایكی كشی برابر بولنمقدن ایسه آره‌صره كندیسنی تنها كورسه‌كز دها كوزل اولور صانیرم . بنم تكلیفلرمجه اصل مطالعه‌سی نه ایسه اطرافیله آكلایه بیلیرسكز . » سوزلریله مقابله ایلدی . شهریار ایچون بو رأیه موافقت بر عمر ابدی‌یه دكر نعمتلردن ایدی؛ فقط طالعندن آرزوسنه بو درجه‌لرده موافقتی بر درلو امید ایده‌مدیكی ایچون اوسوزلرك پریخان طرفندن بر تجربه اوله‌بیلسنه احتمال ویردیكندن ، هم تجربه‌یه بر دیكر تجربه ایله مقابله ایدوب‌ده حقیقت حالی آكلامق ، هم ده ظهور ایتمش بر فرصتی بتون بتون الدن قاچرمامق ایچون « حقكز وار اما مجرد بنم خانزاده ایله تنها كورشمكلكمدن حاصل اوله‌جق فائده مكمل اولمز . آره‌صره سزده كندینی یالكز كورملیسكز . بنم تكلیفلرم حقنده‌كی فكرینی تحقیق بیورملیسكزكه مسئله تمامیله تشریح ایدلسون . نه‌یه قرار ویریله‌جك ایسه ایجابنه باقلسون . » دیدی . پریخانك اویله بر رأیده بولنمقدن مقصدی ایسه ذاتاً بونتیجه‌یی استحصال ایدی . ایشك

بو یولده قرار بوله‌جغنـه اولدن امین اولدیغی ایچـون او قـدر زیاده مسرور اولـدی که ممنونیتنـك کتمنـده بر صعوبتـه اوغراسـون . اوفاجق بر همتـله بتون بتون بر طور بی قیـدانه‌یه دوکولدی . شهریارك رأینه « اوده اولور . » کلمه‌لریله برقیصه جواب اعطا ایلدی .

شهریار پریخـانك بو طورینـه باقه‌رق حرکتنـده بر تجربه میـلی ویاخود کندیسـندن شبهه لنمك اماره‌سی اولدیغنـه قطعیاً حکم ایلدی . حقیقت حالده پریخـانك کوکلنـده اویله بر میـل ، فکرنده اویله برشـبهه یوق ایدی . شهریار بو صورتله پریخـاندن کوکلنجه حاصـل ایلدیکی امنیت اوزرینه آمالنه دها زیاده بر وسعت ویرمك مطالعه‌سیله « خاطریمه برشی کلیر : عجبا عادل کرای ایله دائمـا آیری آیری کورشـسه‌ك ، شـاید بربمز ایشـك برجهتنی بوزارسـه‌ق دیکریمز تعمیر ایلسـه‌ك دهـا منـاسب اولمزمی ؟ » دیه‌جـك اولدی بو دفعـه‌ده پریخـان امتحـانه چکلمش اولمق واهمه‌سـنه دوشـه‌رك « بنده‌کزه قالیرسـه بو صورت مناسب دکلدر ؛ دائمـا خان زاده ایکیمزی بر برمزدن آیری کوردیکی حالده نه قدر تأمینـات ویرمش اولسـه‌ق ینه طبیعی بیلمزده اتحـاد اولدیغنـه حکم ایدر ؛ قطع امیـد ایلر ؛ بتون بتون ایش بوزیلور . آره‌صره آیری کورمك بشـقه دائمـا ، تنهـا

کورشمك ینه بشقه‌در اره صره آیری کوریشلورسه مشغولیت کبی کیفسزلك کبی بیك درلو عذر بولنه‌بیلیر یانه هروقت ایری کیدیلنجه عادتك بو تبدلنی نه ایله تأویل ایدرز » سوزلریله مقابله ایلدی ·

پریخانك جوابی شهریارك املنی بر درجه‌یه قدر تحدید ایتمش ایسه‌ده تنها کورشمك قرارینه بتون بتون مانع اولمدیغیچون شهریار – ظاهرده پك معقول کورنمیان – رأینده اصرار ایدوب‌ده پریخانی شبهه‌یه دوشورمکدن ایسه ایشك اودرجه‌سیله قناعتی بیك قات خیرلی کوره‌رك اره‌صره آیری کورشمك دها مناسب اوله‌جغنی اعتراف ایتمش وبو اعتراف اوزرینه پریخانده تجربه‌یه اوغرامش اولمق شبهه‌سندن قورتلمش ایدی ·

شهریار « بن بواقشام خانزاده‌یی بر از صقشدیررم · سزده یارین اقشام کوروشور محاوره‌مزك تأثیراتنی اکلارسکز » دیه‌رك پریخانه وداع ایلدی ·

شهریار عادل کرایك یاننه تنها داخل اولنجه بچن مجلسلرده پریخانی پك کوزل اداره ایلدیکندن ومرحتی کندینك ناموس وحیاتنی محافظه ایتمش اولدیغندن بحثلر آچه‌رق ایرانك مبالغه‌لرندن مداهنه‌لرندن دها بالاتر برلسان ایله برچوق تشکرلر ایتدکدن صکره بحثی محبته

انتقال ایتدیردی وایمادن باشلایه‌رق آرزوسنی اون دقیقه ایچنده صراحته چیقاردی عادل کرای تربیه‌سی، ظرافتی وخصوصیله بولندیغی حالك الجا آتی جهتیله او آرزویی کویا هیچ اڭلامز ایمش کبی برطاقم ذوالوجهین جوابلر واهی امیدلر آلتنده مستور براقمغه چالیشیر والشدیغی اخفای مرام قوتیله شهریاردن نفرتنی ادب وعصمت شکلنده کوسترمکه موفق اولوردی .

شهریار ایسه – هر صاحب املاك حالنده کورلدیکی کبی – عادل کرای طرفندن برد صریح کورمامکی امیدینك تخلف ایتمیه‌جکنه برهان واضح صورتنده تلقی ایلدیکندن ایشك بو درجه‌سنی مأمولندن بیك قات بالاتر بردولت عدایلردی .

ایکی طرف اویله برطاقم حسیات متضاده اره‌سنده ایکی ساعت قدر وقت بچردکدن صکره بربرندن مفارقت ایتدیلر .

شهریار مجلسك ختامی صره‌سنده ایدی که معهود مذاکره‌یه عطف مقال ایدرك ایرتسی اقشام کندی شاهك یاننده نوبتجی اولدیغندن پریخان یالڭزجه کورشمکه کله‌جکنی سویلدی وعادل کرایی کندندن بشقه حمایه ایدر کیمسه اولمدیغنی کوستروب ده معنوی برمنت آلتنده بولندیرمق ایچون بیچاره‌قزه ریاکارلق، ناموسسزلق،

خائنلك وحتى سحارهلك كبى عقلنه كلان هردرلو سيئاتى اسناد ايتمكده – اكا دائر اولان اولكى صحبتلرندن – بر قاچ قات زياده تشديد لسان ايدرك وپريخانك مذمتنه « انسانقانى ايچمش بر مخلوقدن نه اميد ايدرسك » سوزيله ختام ويرهرك عادل كرايه نه قدر اقتدار عرفانى وارايسه جملهسنى احتياطه صرف ايله رنك ويرمامكه اعتنا ايلمسنى تكرار تكرار توصيه ايلدى .

— ٢٨ —

عادل كراى او كيجه لكده دفع بلايه مقتدر اوله بيلديكندن طولايى خواب حضوره طالمشيدى پريخان ايسه ايكى دقيقهجق اولسون كوزلرينى قپامغه مقتدر اولهمدى اوطهسى تنها قالنجه يتاغنك اوزرينه طوغرلدى فكرينى بتون اميد وصاله حصر ايدرك دها كونش طوغمزدن غروبه انتظار ايتمكه باشلادى .

نظرنده زمان انتظارك هر ساعتى اوقات جهنم كبى سنهلردن اوزون كورينوردى فقط اوعذاب مديد ايچنده شوق محبت واميد وصالدن كوكلنده حاصل اولان حسيات ايله اوقدر انبساط، اوقدر فرح بولوردى كه فياض قدرتك دوزخده بيله اذواق جناندن مستفيد اولهجق قدر بر لطف خاصنه مظهر اولمش كبى كورينوردى .

وقتا كه اقشام ايرشدى پريخان وجودى مستور

قاله جغیچون البسه‌سنه اعتنایه حاجت کورمیه‌رك طبیعتنده
نه‌قدر ظرافت وار ایسه مستورینی آچیقلق قدر خاطر ربا ،
انتظامنی پریشانلق قدر کوزل کوسترمکه حصر ایلدی :
ارقه‌سنه کومش تمغالریله براق یلدیزلی کیجه‌لری آندیرر
آچیق مائی برچار اورتوندی چهره‌سنی قپامق ایچون بیاض
تلدن برنقاب اختیار ایلدی اورتوندیکی چارك اوچلرینی
ایچ طرفندن قوشاغنه بر حالده ایلشدیرمشیدی‌که خارجدن
کورنلر ایچون اندامنك تناسبنی عینیله تصویر ایتمك قابل
اولوردی نقابی اوقدر خفیف ایدی‌که تنفس ایتدجه نسیم
سحره اوغرامش برك سمنکبی طاغیلیویره‌جك ظن
اولنوردی .

بوروحانی جاذبه‌لر بوعاشقانه طورلرله عادل کرایك
اوطه‌سنه کیردی برمناسب مقام اختیار ایتدی هرطرفنك
تناسبنی ، لطافتنی ، وجودینك بیاضلغنی ، صفوتنی کوسترمك
ایچون صاغ ایاغنی چارندن طیشاری براقدی صول الینی
دیزینك اوزرینه قویدی اوطوردی بر حالده‌که اوطوردیغی
یردن موملرك انعطاف ضیاسیله چهره‌سی تارنکنه وارنجه‌یه
قدر سچیلیردی ایاغنده‌کی ظریف برعجم پشماغی پارمقلرینك
صورت تشکلنی بیله کوستررالی ایسه بیلکنه قدر بتون
بتون اچیقده بولنوردی .

عادل کرای فوق العاده متمکن بر شهزاده اولمقله برابر

كنجلكنه منضم اولان مشرب شاعرانه‌سی اقتضاسنجه جاذبهٔ حسنه مقاومت شاندن اولمیان و کوکلك عنصر ترکیبی نار طاغلردن النمش دینلکه شایان اولان سینه سوزان محبتدن ایدی رنك طراوتی هاله‌ده پنبه‌لکنی کوسترن انعطاف ضیاقدر دلفریب برلطافت. — جاذبهٔ جمال وزینت اندامی بارقهٔ مهتابدن برالهة‌الجمال تصویری دوکلمش‌ده سمانك اك رنکین، اك نجم آلود بر پارچه‌سنه بورنمش ظن اولنه‌جق قدر نظر ربا بر بدیعه ایله قارشیسنده اوطوران پریخانی کورنجه ووجودینك، اللرینك، ایاقلرینك خیالات رسامانه‌ده بیله مثلی مشهود اولمیان تناسبنه دقت ایدنجه پریخانه همان بر نظرده پرستش ایدرجه‌سنه مفتون اولدی ذاتاً برحسن طبیعت صاحبنه کوره کوزل بر جاله محبت وقته محتاج اولور حاللردن دکلدر ماهیتنده استعداد اولان اجسامه تنور ایچون کونشه برکره مقابل اولمق کفایت ایدر.

عادل کرای ایله پریخان بر بریله برطاقم بحثلر مذاکره‌لر ایدرلردی لکن یاری اویقوده ایکن ایشتدکلری سوزه جواب ویرنلر کبی لسانلری ناطقیت ملکه‌سیله سوز سویلر، ذهنلری درك مسموعات اعتباریله مأل اکلاردی.

خیاللری، فکرلری، تمیزلری، وجدانلری ایسه بربرینك تماشای جمالیله بر استغراق صرف عالمنه دوشه‌رك اذواق

محبتدن، روحانيت سودادن بشـقه برشيله اوغراشمغه وقت بوله‌مزدی.

اويله ايكی سودازدهٔ عفت مزاجك هيچ بری ديكرينك حالندن خبردار اولمقسزين حسن وعشـقك جاذبهٔ طاقت كدازيله روح ووجدان كبی بربرنده محو اولشيجه سنه بچيردكاری اذواق معصومانه حقيقة ملكاری خنده ريز نشاط ايده‌جك لطائف روحانيه‌دن معدود اولسه روادر.

ايكی اوچ ساعت صكره بربرندن آيرلديلر فقط جان بدندن آيريلير كبی آيرلديلر بحثه دائر اولان لقرديلرينـك خلاصه‌سی ايسـه اكلاشلمز برقاچ كلمه ايله پريخان طرفندن اولكی تكليفلرك، عادل كرای طرفنـدن اولكی معذرتلرك تكرارندن عبارت ايدی.

هركس يتاغنه چكيلنجـه — اوملاقاته قدر كنديني سوديره بيله‌جكندن امين اولان — پريخـانك كوكلنه ينه بيك درلو خلجانلر بيك، درلو شبهه‌لر هجوم ايتمكه باشلادی عادل كـرايی اومجلسده اميدندن زياده كنديه اسـير ايلديكی خانزاده‌نك هر حالنـدن آشـكار اولور طورردی فقط معشـوقنك وجودی قارشيسـنده بولندقجه هر طرفی نقاب نور ايله مسـتور كورنديكندن بيچاره پريخانك آفتابه مدنكاه ايدنلر كبی باصره‌سی خـيره‌لر ايچنـده قالمش واو جهتله هيچ بر طور ينـه ذره قـدر دقت ايده‌مامشـيدی

يالكز حفظ ايده بيلديكى سوزلرينى خاطرندن كچيره‌رك شهريار ايله برابر بولنديغى زمانلر ايديلان صحبتلردن دها روحسز بولور و بوحالى ايسه فكراً كنديني بكنمديكنه حمل ايتمك ايستدكجه قلباً مجلسك تنهالغى جهتيله ضرورى اولان تربيه‌يه رعايت كبى بيك درلو تأويللرله او احتمالى دفعه چاليشيردى بوحال ايله بر ديكر ملاقاته انتظار ايتديكى وقتلرى — عليهنه جزاى اعدامى دعوت ايدر بردعوى اقامه اولنانلر قدر — انديشه‌لر اضطرابلر ايچنده كچيردى .

برى طرفدن عادل كراى قرانلق زندانلر ايچنده ايكن اطرافنه نور ياغمغه باشلامش — عذاب آلوده مزارلر التنده ايكن بر ملك مبشر نازل اولمش كبى سراپا شوق وسرور كسيله‌رك پريخاندن بشقه دنياده كوزينه هيچ برشى كورنمز اولمش وكنديني بتون بتون اذواق عشقه تسليم ايدرك آلام عالمى عدم آباد نسيانه قدر اتمش ايدى حيفا كه انك ايچونده بودورهٔ سعادت بش اون دقيقه‌دن زياده سورمدى چونكه شهريارك كنديسنه محبت واو جهتله بالطبع پريخانه رقابتندن حاصل اوله‌جق نتايجه دائر ذهننه عارض اولان واهمه‌لرى دفع ايله اوغراشمقده ايكن بر دنبره قادينك بيچاره پريخانه اسناد ايلديكى صفات سيئه‌يى تخطر ايتدى شهريارك مذمتلرينى خوف

رقابته حمل ایتمك ایستدی ایسه‌ده شاه اسماعیلك اعدامی عموماً پریخاندن بیلندیکی ایچون « انسان قانی ایچمش بر مخلوقدن نه اومارسك » سوزینی بر درلو خاطرندن چیقاره‌مدی . بیاغی اودنا‌ئتده بر قادینه میل ایتدیکندن طولایی کوکلنی یرندن قوپاروب‌ده ایاغنك التنده ازه‌جك درجه‌لرده کندی کندندن نفرت ایتمکه باشلادی حتی مجاهدهٔ نفسده اولان قدرت فوق العاده‌سی جهتیله ساعتلرجه اوغراشه‌رق پریخانك خیالنی بتون بتون ذهندن رفع ایلدی؛ هیچ اولمزسه رفع ایتمش اولمق اعتقادنده بولندی .

ایرتسی اقشام شهریار پریخانك یانه کله‌رك تنها ملاقاتده‌کی مباحثه وحسیاتنك نتیجه‌سنی سؤال ایله « بحثك خلاصه‌سی اولکی مذاکره‌لرك عینیدر . سوزلرندن سزه دائرده هیچ برشی سزدیرمدی عجایب مشربلی بر آدم براز دهامی صیقشدیرملی نه یاپملی » جوابنی النجه بر فرصت ملاقات دها اله کچدیکنه حکم ایتمش وفی الحقیقه سفر زمانی دها کلمدی ایسه‌ده لازم اولان تدارکاتی اکمال ایچون ممکن اولدیغی قدر سرعتله برقرار ویرلمك مهم اولدیغندن طوتدیره‌رق همان او کیجه ینه برابرجه ملاقاته کیدلمسنی رأی ایلشیدی پریخان ایسه بولندیغی بحران تردددن خلاصنه چارهٔ منفرد اولان بورأیی‌ده براز

استغنادن صکره کویا مجرد خدمت شاهیده قصور ایتمامك مجبوریتیله قبول ایلدی.

پریخان فکرنده نه قدر قوت وار ایسه جمله‌سنی تأثرات محبتنه غلبه‌یه صرف ایدرك شهریار ایله برابر عادل کرایك مجلسنه کیتدیکی زمان هر طورینه هر وضعنه او قدر دقت ایتمش ایدی که بارقهٔ ذکاسی بتون بتون کوزلرینه طوپلانمش دنیلسه روا ایدی. فقط عادل کرایك یوزینه دها برنجی باقیشنده پشیمان اولمغه باشلادی چونکه عادل کرای پریخانی کورنجه ـ شدت مفتونیت بر حقلی سبب ایله بر طرف برینه شدت نفرت بدل اولمق طبیعی بولندیغیچون ـ کوکلنده غلیان ایدن غیظی چهره‌سندن کوسترمامکه بردرلو مقتدر اوله‌مدی شهریاردن اولان استکراهنی خفیف خفیف تبسملر نازك نازك استهزالرله ستر ایده بیلیردی فقط نه زمان پریخانه توجه ایدرسه سیماسی جلادینه قارشی یاتان مخنوقلر قدر قورقنج برشکل غریبه کیرردی بیچاره قز بو اوضاعی کوردکجه وجودینك هر ذره‌سی آیری آیری پاره‌لنه‌جك بر درجه‌یه کلمشیدی کویا که معشوقنك جمالندن آییره‌مدیغی خیاط باصره‌سنك هر بری قزغین برمیل اولور بیننه صاپلانیردی کویا که طیشاری اتمغه میدان بوله‌مدیغی کوز یاشلرینك هردانه‌سی برطمله آتش کسیلیر قلبنه دوکولوردی.

شهریار کمال شوق ایله بحثی اداره ایلدیکی صره ده بر قاچ دفعه سوزه قاریشه بیله رك انده ده محبته مغلوبیتندن و عادل کرایك توجهنه عرض اشتیاقدن کندینی اله مدی اولکی مجلسلرك خلافنه اوله رق شهریارك تکلیفلرینی تخفیفه چالشدی خانزاده ایسه نفرتنی او درجه ایلری کوتورمشدی که بیچاره نك بوطور رضا جویانه سنه دقت بیله ایتمدی

عادل کرایك او دقتسزلکنه باقه رق شهریارده دائما پریخانك سوزینی کسر و اولکی تکلیفلرده اصرار ایدردی بحثی آزدیره آزدیره مکالمه یی قطع ایده جك درجه لره کتیردکلری صره ده شهریار ینه لسانی دکیشدیردی خاطر جویانه برطاقم مکالمه لرله عادل کرایی تسکین ایدرك مذاکره یی ایرتسی کیجه یه تعلیق ایلدی .

پریخان چکدیکی بار آلام آلتنده بتون بتون ازلمش، محو اوله جق درجه یه کلمش اولدیغی حالده اوطه سنه کیرنجه همان چارشبنی نقابنی آته رق یوزی اوستنه یتاغه ییقلدی بر ایکی ساعتلر هیچ برشی دوشونمکه مقتدر اوله مقسزین طویه طویه اغلادی انکله ده تسکین اضطراب ایده مدی عادل کرایك حالنی دوشوردی هر وضعنده مبالاتسزلغه دکل بیاغی نفرته نیجه بیك دلیل بولوردی سبب تحری ایدردی خاطرینه ذره قدر

بر شی کتیره‌مزدی شهریارك فسادینه حمل ایتمك ایسترردی حال بوکه انك‌ده عادل کرایی کندندن صکره کورمدیکنه ولو که کورمش اولسون اویله بر فسادده بولنمق لازم کلسه کندینی برابر کوتورمکده بوقدر خواهش کوسترمیه‌جکنه خصوصیله شهریارك اویله بر فساده قیام ایتمسی ایچون ده بر سبب بولنمدیغنه شهریارك ایسه لزومسز یره هیچ بر شیئه تشبث شانندن اولمدیغنه نظراً اکاده بر درلو امکان ویره‌مزدی ذهننه امواج دریا عددنجه واهمه‌لر هجوم ایدر ینه‌جمله‌سی امواج دریا کبی هیچ بر شکلده‌طورمقسزین محو اولور کیدردی وجودی کوکلنده‌کی محبت کبی هم ازیلمش هم‌ده حضوره بتون بتون دشمن اولمشدی کوزلرینه باشنده‌کی سودا کبی قورقنج قرانلقلر چوکردی فقط کویا که او سودا مظلمك دهشتندن اویقو یاننه تقرب ایده‌مزدی .

نظر نده مزاردن هیچ فرقی اولمیان اوطه سنده نارسیده مدفونلر کبی ایکلیه ایکلیه صباحه واصل اولنجه سببسز بلالره ناکهظهور مصیبتلره ده بتون بتون مغلوب اولمق شانندن اولمیان قوهٔ قلب و متانت افکاری سایه‌سنده کندینی بر درجه‌یه قدر واهمه‌لردن تأثرلردن تجرید ایدرك عادل کرایده کوردیکی حالك بأی حال سببنی اکلامغه ذهننده قطعیاً قرار ویردی اوعزم ایله طوغریجه

شهر یارك یاننه کیدرك و کیجه‌کی شدتندن طولایی نخوتنه طوقونمیه‌جق صورتده بر طاقم خفیف تعریضلر-دن صکره ایران ایچون او قدر فائده‌لی بر ایش قوهٔ قریبه‌یه کلمش ایکن بو یله عارضه‌لرله ایستنیلان نتیجه‌یی تبعید ایدوب طورمقده هیچ معنی اولمدیغنی بیان ایله « بو کیجه بن یالکز کیدرم خانزاده‌یی هیچ اولمزسه اولکی ملایمتنه ارجاع ایدرم » دیه‌رك سائقهٔ مصلحتله شهر یاری رأینك قبولنه مجبور ایلدی .

اقشام اولوب‌ده پریخان شهر یارایله بولندیغی زمانلردن دها مستور دها زینتسز بر حال ایله اوطه‌سنه کیرنجه عادل کرایك ینه انفعالات قلبیه‌سی بردن بره غلیان ایلدی بادیٔ نظرده پریخانك او قدر زینتسز بر طرزده کلمسندن ممنون اولمق ایستدی صکره او حال ایچون‌ده بر قاتدها غضبی زیاده‌لشمکه باشلادی پریخان هر نه یاپار هرنه سو-یلرسه کوکلنده قپانمغه یوز طوتمش اولان جریحه‌نك بر طرفنی یارمق تازه‌لمك قبیلندن ایدی بتون بتون انقطاع الفتله چکدیکی اضطراب دروندن قورتلمق ایچون هرچه باد آباد قرار مأیوسانه‌سنی کوزه الەرق پریخانك اك نازك اك ملایم سوزلرینه بیاغی تربیه‌سنه یاقیشمیه‌جق و خصو-صیله بولندیغی حال ایله هیچ مناسبت الميه‌جق درجه‌لرده چرکین مقابله‌لر ایدردی پریخان بو حقارتلری انجق

یارم ساعت قدر چکه بیلدی نهایت بتون بتون صبر وسکونتنی غائب ایلیه‌رك واخلاقی میلنه بیك بلا ایله غلبه ایدرك شو یولده بر مجادله‌یه باشلادی .

پریخان — صانیرم که بن شمدی‌یه قدر سزه رعایتده قصور ایتمدم حقمده بو معامله‌کز نه‌در بر قباحتم وارسه سویلیکز .

عادل — ای بن سزه نه یاپیورم .

پریخان — شو سوزکزدن‌ده نه‌یاپدیغکزی اکلامیورمیسکز عادتا حقارت ایدیورسکز .

عادل — استغفرالله بن اسیر بر آدم‌بر شاه همشیره‌سنه حقارت نه حدمدر .

پریخان — مانع دکل حقارته برده استهزا علاوه ایده‌بیلیرسکز مرد اولانلرك شانی عاجز قادینلره اویله معامله ایتمکدر .

عادل — عفو بیورکز بنده‌کزی سوز سویلمکه مجبور ایدرسکز صکره بلکه تربیه‌نك خارجنه چیقارم .

پریخان — سویلیکز قباحتم نه اولیور سویلزسه‌کز مرد دکلسکز .

عادل — (بر از ترددن صکره) افندمز بن‌ده قان دوکرم اما غوغاده دوکرم کیزلی اوطه‌لر ایچنده دکل .

پریخان جوابدن عادل کرایك مقصدینه انتقال ایدنجه

اللرینی باشنه قویه‌رق و کمال نفرت و حدتله بر آه ایدرك
« شاه اسماعیلی بنم تلف ایتدردیکمه سزی‌ده اینانديرديلر
یانکزه کلدکجه قارشیکزده بو صودن اوریجی بر حیدود
طوریبور فرض ایدییورسکز بکا ایتدیککز حقارتلر
کوکلکزك نفرتندن کلیور اویله‌می؟ اسماعیلی کندی
حیاتمی مخاطره‌یه قویدم ده بن شاه ایتدم خلق بویله
شیلرده بر از نفوذم اقتدارم اولدیغنی بیلیرلر بیچاره‌نك
قاتلی بلنمدیکیچون ذهنلرنده اویله بر قباحتی بکا اسناد
ایتدیلر یوقسه بالله القهار اعدامنده نه رأیم وار ایدی نه‌ده
کندینه قصد اولنه‌جغنی ذره قدر تفرس ایده‌بیلمشدم
(شدتله یوزینی آچه‌رق) یوزمده‌کی نقابی بجابمدن
اورتلمشمیدر صانیورسکز باقیکز! چهره‌مده خائن
قیافتی — کوزمده جلاد باقیشی — برطرفده‌قان لکه‌سی
کوره بیلیرمیسکز بن کیدرم بوندن صکره یانکزه‌ده کلم
شاهنك قاتلی ایچن بر جانور سزه کیم بیلیر نه‌لر یاپمز
دیدی قپویه طوغرلدی صولك اقردیلرینی سویلرکن
ایسه کوزلرندن باران بلا کبی یاشلر دوکولمکه باشلامشدی
بر صورتده که حدتله آل آل اولان چهره‌سی اوزرنده
آقوب کیدن کریه دانه‌لریله شهابلره غرق اولمش بر شفق
بلوطنه بکزه‌مش ایدی .

پریخان فی الحقیقه شاه اسماعیل مسئله‌سنده بیکناه

اولدیغندن قلبنده‌کی اطمینان قوتیله هر سوزی و بلکه هر وضعی معصومیتنه بر برهان بدیهی کسلدی عادل کرایك نظری ایسه فهم حقایق ایچون لسان حالك او قدر طلاقتنه محتاج اولمدیغندن کوکلنده‌کی شبهه‌لر — نفرتلر تماميله امنیته مفتونیته انقلاب ایلدی.

پریخانك او یله بر مهارت دلشکارانه ایله نقابی آچیلوبده عادل کرای بر قاچ کیجه اول پرده آلتندن خیال میال تماشا ایلدیکی مه جمالنی هر درلو حائلدن مجرد اوله‌رق کورنجه کوکلنده‌کی حال محبتدن آرزوی پرستش درجه‌لرینه یاقلاشمش ایدی هله او حال حزین ایله اوطه‌دن چیقمق ایستدیکنی کورنجه بتون بتون اختیاری الندن کتدی همان اوکنی کسه‌رك « الله عشقنه مرحمت بیورکز جرممك نه قدر بیوك اولدیغنی بیلیرم کوزلر-کزدن بغیر حق آقان بر طمله یاش برینه صولك قطره‌سنه وارنجه‌یه قدر قانمی دوکسه‌لرینه آزدر لکن بنی خلقك کفتکوسی الداتمشیدی مرحمت مذهبنده خطایه جزا اولمز قباحتمی عفو ایته‌دن کیتمك خدا بیلیر بنی اولدیر-مکدن بیك قات بتردر » یوللو بر طاقم نیازلره باشلادی

عادل کرایك بو مرتبه تلاشی، تأثر و ندامتدن زیاده سو-دای محبته دلالت ایلدیکندن عادل کرایك اغزندن چیقان هر لقردی پریخانه بر نفحهٔ روح کبی تأثیر ایدردی

پریخان بویله هم معشوقنك شبهه‌سنه غلبه ایتمك و همده محبتنه اطمینان حاصل ایلمك کبی کندنجه هر بری دنیالر دکر ایکی موفقیته نائل اولدیغی حالده ینه فوق العاده براقدام ایله کندینی ضبط ایدرك سروری‌نی کتم ایله «مسافر سکز رعایته بورجلی‌یز الدانمقده‌ده سزه قباحت بوله‌مم چونکه بنی‌ده خلقك خیالات و مفتریاتنی‌ده تمامیله بیلمزسکز بوحادثه‌یی‌ده کان لم یکن حکمنده طوته‌لم» دیدی ینه بر کوشه‌یه اوطوردی بوصره‌ده یالکز اولکی حاللرینه کتیردیکی تغیر، اونوتمش کبی نقابنی آچق براقدن عبارت ایدی ینه مکالمه‌یه باشلادیلر عادل کرایك مفتونیتی بر درجه‌یه وارمشدی که همان پریخانك هر تکلیفنه موافقتی کوزه المق ایسترایدی، فقط ینه خفیف خفیف مخالفتلردن کری طورمزدی اکا سبب ایسه هب پریخاندن ایرلمق مطالعه‌سی ایدی پریخان‌ده عادل کرایدن او قدر ملایمت کوردیکی حالده تکلیفلرینی قبول ایتدیرمکده اصرار ایتمز ایدی که انك سببی‌ده عینیله معشوقندن ایرلمق قورقوسندن بشقه برشی دکل ایدی.

— ۲۹ —

عادل کرای‌ده پریخان کبی او قدر دهشتلی اوقدر جانخراش برمجادله اره‌سنده هم معشوقه‌سنجه اولان

شبهه‌سنی دفع ایتمکه وهم‌ده ایتدیکی بر بیوك مناسبتسزلکی عفو ایتدیرمکه مقتدر اوله‌بیلدیکی ایچون ایکی دنیاسنده بردن نائل سعادت اولمش درجه‌لرده ممنون ایدی فقط براملی وار ایدی‌که حاصل اولمدقجه دنیاده حیاتك برلذتندن مستفید اولمغه امکان تصور ایده‌مزدی او املی ایسه پریخانه محبتنی قبول ایتدیرمکدن عبارت ایدی .

عادل کرای اك مخاطره‌لی زمانلرده حیاتنی قورتارمق ایچون اولومی کوزه الانلر کبی بو املنی‌ده حاصل ایتمك تمنیسیله بر تجربهٔ طالعه قیام ایتمکدن چکنمدی پریخانی تنها اوله‌رق برنجی دفعه کوردیکی زمان برمناسبت دوشوروب‌ده کندیسنه ویرمك ایچون ماجرای محبتی حاوی اولان شو منظومه‌یی ترتیب ایلدی .

« صورت منظومه »

مادرله پدر اولوب بهانه　سوق ایتدی قضا بنی جهانه
خان زاده ایدم ولادتمده　طوغدم ینه پك قلندرانه
عریان‌وسفیل ایدی وجودم　محتاج دکلسه آب ونانه
برقطره سوده دهان آچاردی　مألوف ایدی کریه وفغانه
بکزتسه بنی خطا دکلدی　برکیسه باقوب‌ده عارفانه
زنجیرده ایکلیان اسیرك　قوبنده‌کی طفل ناتوانه

فطرتده تساویٔ ظهوری بو حال ایله خالق یکانه
اطفالده کوستروب طوررکن بیك حجت ایله جهانیانه
بیلم نه سببله واردی دائم کوشمده شو هاتنی ترانه

(یوکسل ! که یرك بویردکلدر)
دنیایه کلیش هنردکلدر

کلدی بدن ضعیفه قوت اولدی یوریمکده بشقه عادت
یرلرده سورنمه وقتی کچدی طوغرلدی سمایه طوغری قامت
محو اولدی بشیك بیك صالنجق اکلنجه یه ذوقه کلدی نوبت
یانمده کی دایه‌لر ایدردی هر حالمه آیری آیری دقت
اما ینه کندی عالمده مخصوص ایدی کندیمه حکومت
رؤیا کبی کچسه‌ده چوجوقلق بردرکوزه خواب ایله حقیقت
حالا او زمانه طالبم بن دوندرمکه عمری اولسه قدرت
اطرافی سیر ایدر صانیردم انسانی ملك جهانی جنت
دیردی ینه متصل باشمده اما که او هاتف هدایت

(یوکسل ! که بویله قدر قالیرسك)
سعی ایله که بی هنر قالیرسك

کلدی دم رغبت معارف اولدم نیجه فنه بنده واقف
هر علمه که صرف دقت ایتدم بر مشکله اولمدم مصادف
هرهانکی کتابی درس ایدنسه‌م کویا بن ایدم اکا مؤلف
ادراکه سعیم اولدی یاور تحقیقمه حافظه‌م مرادف
بربحثی او نوتمدم جهانده براصل ایله دوشمدم مخالف

ایلردی فحـوله هر کـلامم تعیـین مقـاصد و مواقف
عرفـان ازل منـائلنـده فکرمـدی ینـه بکا معرف
تحقیق صفـات خالق ایتدم اسرار ینه اولمدمسـه عارف
طورمز ینه اعتـلای جاهه بو بیت ایله سوق ایدردی هاتف

یوکسـل! هنرکله قانع اولمه
احسـان خـدایه مانع اولمه

خان اولدی قریمه بر برادر چکـدی بنی تختنـه برابر
اولدی هوس شـباب متروك کلـدی یرینـه امور کشور
اولمشـدی مقلدم جهـانده عـدل عمری عطـای جعفر
عزم ایتمشـیدم قلمرومـده ترك ایتمـامکه خراب بریر
بر رأیمه بولـدم معـارض بر امرمی کـورمدم محقر
دورمـده عبـادی کبریانك دلسیر سرور ایدی سراسر
هر کسده‌کی خندهٔ نشـاطك عکسیله آچاردی دلده کلبر
حکممده صفا سورن رعیت اوصافی ورد ایدردی یر یر
اما که ینه ایدردی هـاتف کوکلم بو عتـاب ایله مکدر

یوکـل! که جهان سفیل و دوندر
رغـبت اکا عادتا جنـوندر

حرب آچدی عدویه آل عثمان مردم دیانه کورندی میدان
او رتك شهـا متمدن ایتـدم آت صرتنه نقل مرکزشـان
تیر اولمشـدی المـده نیزه بکزردی کمانه سیف بران
میدانه کیرنجـه ظن ایدردم هر برق بلایی ورد خنـدان

یانمده قضا طوروردی دائم | باشمده اجل دونردی هرآن
طوب اولسه آتلسه باغرمه ارض | اولمزدی بنه کوکل هر اسان
جان قورقوسنه دکرمی برعمر | باقیمی اولور جهانده انسان
کوستردیکم اقتدار ونجدت | ایتمشدی بتون جهانی حیران
حیفا که بنه صدای غیبی | بر بو بله مآل ایدردی اتیان

بو کسل! که بونكده فوقی واردر
انسانلغك آیری ذوقی واردر

بختم نه سیاه ایمش که بیلم | حالله دکشدی حال عالم
برعرصهٔ کیر وداره دوشدم | هیچ مثلنی کورمامشدرآدم
بر حزب قلیل ایدی معینم | اعدا ایسه لشکر عرمرم
برتیغه بدل کلیردی بیك تیر | برآتشه قارشی بیك جهنم
حالبجه اجله پنجه لشدم | ایتدم اوقدر عدوبی درهم
سیفم قیریلوب آتم اورلدی | دوشدم یره واردی کوکسمه دم
نه کاره یارار سنان وخنجر | نه جانلی کزر معین وهمدم
کلدی دم ذلت اسارت | موت اوزلر ایکن دل مؤلم
اغرب که بنه ایدردی تکرار | هاتف بو سوزی بکا دمادم

بو کسل! بوده شیوهٔ خدادر
اسراربنی صورمه کیم خطادر

بو کسل نه دیمك نه در بو تحقیر | هاتف نه دن ایلر امری تغییر
دشمنلرمه اسیر ایدم بن | بوشده اکرچه یوقدی زنجیر
مقصود ایسه رتبهٔ شهادت | بن حاضر ایدم کیم ایتدی تأخیر

تاقلبمـه اولمـدی خلیـده   دستمده‌کی پارچه پارچه شمشیر
حقك دخی اعتناسی وارمش   افعـالنی ایلـكده تصـویر
دنیـاده‌ده بر ملك یاراتمش   ویرمش اکا اقتـدار تقدیر
عادل کبی بر اسـیر طوتدی   کوکلم کبی ملکی ایتدی تسخیر
بو کسل نه دیمك که هاتف غیب   سنسك بکا کوکلم ایتدی تقریر
بو کسلکه قالمـدی مجـالم   بول دردیمه وارسه بشقه تدبیر

« بنشینم و سر بپیش پایت
برخیزم و جان کنم فدایت »

معهود ماجرادن صکره پریخان اوطه‌سنه برنجی دفعه اوله‌رق تنها کلدیکی کیجه عادل کرای ده مخصوصاً منظومه‌سنك تبییضیله مشغول بولنمش ایدی پریخان « اکر محرم دکلسه یازدیغکزی بن‌ده کوره بیلیرمی یم » دینجـه عادل کرای « بنم محرم نه ایشم اوله‌جق عالم تنهاییده اماتهٔ زمان ایچون برایکی بیت سویلدم » جوابنی ویردی پریخان « ابرانلی ایسـه کده براز ترکجه‌ده اکلارز اشعارکزی کورمکه جواز وارمیدر » سوزلریله منظومه‌یی ایستدی عادل کرای کاغدی ایکی قات بوکه‌رك « شو نسخه‌سنی افندمز ایچون یازمشدم برخالی زمانکزده اوقورسکز » دیدی تقدیم ایلدی .

پریخان عادل کرایك کرك اوضاعندن کرك سوزلرندن شعرك کندیسـنه متعلق اولدیغنی یك نظرده تفرس ایلدیکی

ایچون اومجلسده اوقومق ایستمدی الدی قوینه قویدی برزمانلر معتاد اولان صحبتلری تکراردن صکره اوطه سنه چکلدی .

شعری اوقوینجه عادل کرایك صحیفهٔ وجدانی تماميله مطالعه ایتمش وهرحرفنده کندی محبتنی مندرج کورمش کبی بر امنیتلره برسعادتلره مستغرق اولدی فقط کرك اوکونه قدر سکوتی وکرك برقاچ کیجه اولکی معامله سی ایچون عادل کرابی اوزوبده عاشقانه بر انتقام الق هوسندنده بچه مدیکیچون شو غریب مقدمه لی مکتوبی یازدی طرفداری اولان نوبتجیلرك بریله عادل کرایه ارسال ایلدی .

صورت مکتوب

شعرکزی اوقودم حرکتکزك نتیجه سنی بیلیورمیسکز! سوق قضا سزی اسیر ایتمش ینه بوکون قوجه ایرانه حکم ایدن برشاه عالیشانك سراینده اوطوریورسکز میزبانکز سزه کندی شهزاده لرندن ـ اقرباسندن زیاده رعایت ایدییور سزکله رسمی مقاولاته کیریشمك ایستیور حرمنی همشیره سنی امنیت ایدییور تنهاجه اوطه کزه کوندرییور سز ایسه او پادشاهك همشیره سنه حرف اندازلغه محبت پردازلغه قالقشمقدن چکنمیورسکز مطلقا دوشونمش ودوشوندیککز

حالده البته یقین حاصل ایتمش سکزدرکه بو حرکتك جزاسی قهقه زندانی دکل مزار عدمدر !

بوقدر مخاطره‌لری اختیار ایتدیککزی تصور ایتدکجه حیرتمدن نه‌سویلیه‌جکمی بیلمیورم فقط نه‌یالان سویلیه‌یم سونجمدن‌ده چلدیره‌جغم کلیور دنیاده هیچ بر کوکل اولمسه کرکدرکه محبتنه بوندن مؤثر بوندن بدیهی دلیل کوسترمش اولسون کندی تجربه‌لرم میدانده طوریور ظن ایدرمیسکزکه یانکزه برنجی دفعه تنها کلدیکم کیجه نقابمك خفتی جارمك زینتی تصادف قبیلندن ایدی! صانیرمیسکزکه بچن اقشام که ماجراده نقابمی آچدقدن صکره قپامق خاطریمه کلمدی! برقادینه کوره امکانك نهایتی عد اولنه‌جق درجه‌لرده محبتمه دلیللر کوسترمشدم نظرکزده هیچ برینك حکمی اولمدی سز بکا توجهکزی بنم ایچون نفسکزی مخاطره‌یه القا ایتمکله کوستریورسکز بن‌ده سزه اسارت وجدانمی انشاالله یولکزده اولمك قوجاغکزده تسلیم جان ایتمکله اثبات ایدرم. هیهات! عجبا بر بیچاره‌یه روح حقیقیسی اولان جانانك قوجاغنده‌تسلیم جان ایدوب‌ده موتنده حیاتدن زیاده لذت بولمق نصیب ایده‌جك قدر فلکده انصاف وارمیدر.

آه! سن نیچون بومملکتلره دوشدك! جسم لطیفی نور تجلیدن مخلوق برملکك بوقره طوپراقلر ایچنده نه

ایشی وار ایدی بنم ایچونمی کلدك الله عشقنه سویله بنم ایچونسه قدومکه نه درلو پیشکشلر ایثار ایده‌یم جانه جوهر دیمشلر فقط سنك کبی برمهمان عزیزك قدومنه اهدا اولنمق ایچون اوجوهرك ده قیمتی یوقدر باق! نه قدر دلی دلی سویلنوب طوریورم یانه‌یانه‌یم! محبتك انسانده ادراکمی براقیور دها سکا مالك اوله‌مدم الدن قاچرمق قورقوسیله هلاك اوله‌جغم کوکلم سینه‌مدن ایریلوب‌ده روحانی مجلسکك ندیملکی خدمتنده بولنمق روحم بدنمدن چیقوب‌ده نورانی وجودیکه سایه‌لك ایتمك ایستیور.

برنور لطافتسك درونکده اوقدرحرارت ندر شعریکك خیالاتنی آتشله‌می ترکیب ایتدك هرحرفی کوکله یاپشمش جان یاققده محبتکله یاریشیور.

هوای محبتکده انفاس عیسی خاصیتیمی واردر جمالك کوزمدن دور اولدقجه دقیقه‌ده برکره هلاك اولیورم‌ده خیالك نظرمدن کچدکجه وجودمه بر روح دیکر افاضه ایدیور.

آرایش رنکارنکیله تجسم ایتمش نوبهارمیسك عکسك کوکلمده جلوه‌ساز اولدقجه کوزلرمدن نیسان قطره‌لری کبی کریهٔ مسرت دوکیلیور کوکلم ریاض جنت کبی بیك درلو ازهار لطائفله مالامال اولیور.

محبتك دنياده اڭ بيوك برلذت اولديغنى ايشيديردم فقط عذابنده بيله د نيالر دكر بر بشقه لذت اولديغنى بيلمزدم نه‌سو يليه‌يم دها نمدن روحلر جوشان اولسه قلمدن نورلر جريان ايتسه ينه اذواق وجدانمى تصويره مقتدر اوله‌ميه‌جغم . كل ! كل ! سينه‌مى آچ كو كمه باق ! كوركه عشقك نه‌غريب بر كرامته نه‌بيوك براعجازه مالك ايمش عوالم روحانيه‌نك نه‌قدر اذواقى نه‌قدر بدايعى وارايسه نصل برنقطه‌يه جمع ايتمش نصل برلوحه‌يه نقش ايلمش ! آه ! كل ديورم نصل كله جكسك فلك غدارلقده بر طورديكر ايجاد ايتمش عالمى فيوضاتنه غرق ايتمك ايچون يارادلمش برآفتابى برزندان ظلم ايچنده صاقلايور ! ضررى يوق سن روحسك ولوكه مستور اول آمالك سنى آرايه‌رق اياغكه كلير !

ايشته بو كيجه پريخانك كليور ملاقاتده ضرورى شهريارده بولنه‌جق اوف !.. مجلسكه‌ده كلدكجه ذهنمده‌كى قاره قاره خوليالر بيله يانمزه تقرب ايتمكه جسارت ايده‌ميورده باشى اوجزده طولاشان اوكا بوس نه‌در ! عجبا بنم هر آننى برعمره مرجح بيلديكم اوروحانى اذواق محبتى اويقوده‌مى كچير يورز .

برلشديكمز زمان بحثى قيصه كسه‌لم اركن طاغيله‌لم شهريار ايله مذاكره‌يه ختام ويردكدن صكره بن تنها كله‌جكم

ذره کبی آفتاب جمالکه انجذاب ایله کندی کندیمی غائب ایتمك . — نور عالملرینه قارشمق ایچون کله جکم .

مکتوبمی کتیرن قوریجی محرمدر بو کیجه صباحه قدر سزی اوبکلیه جك ساعت بشدن صکره اندن بشقه سرای ایچنده آچیق بر کوز ، اایاقده بر وجود قالمز .

یوقسه سنده اوزمان او بو رمیسك ! او بومه ! بن رؤیامده هیچ برزمان آیرلمیان مثالکه خیالکدن زیاده مشتاق اولمدم بر دقیقه کوزلرمی قاپامق ایسته مزدم بتون عمرمی تخیلکه حصر ایدردم بیلیر میسك که سنی بر دقیقه جق دوشنمك وجودمه ساعتلرجه اویقودن بیك قات زیاده راحت . — بیك قات زیاده سکونت بخش ایدیور فقط رؤیاده مثالك هیچ برزمان کوزمك اوکندن آیرلمیان خیالکدن دها جسمانی دها روحانی حتی دها نورانی دها وجدانی کورینیورده اویقویه راحت ایتمك ایچون دکل سنی ایستدیکم کبی کورمك یولنده راحتمی غائب ایتمك ایچون یاتیورم .

مکتوبمه جواب ایستهمز ! یانکه دعوتسز کلمك مزیتنی بکا براقیرسه‌ك پر یخانکی برکره دها احیا ایتمش اولورسك ! شعر سویلکه مقتدر دکلم که سوزکزی تنظیره هوس ایده‌یم مع مافیه حرکتم حقیقت حالده جرأتکزه برغریب نظیره‌در شعرکز سزی مزار عدمه ایصال

ایده بیله‌جکنی مکتوبمك ابتداسنده یازمشدم سز ایسه ذاتاً کفنی بوینده کزن قهرمانلردن اولدیغکزی فعلیات ایله اثبات ایتمش اولدیغکزدن طبیعی سزك ایچون اولوم پك قورقنج برشی اوله‌مز لکن بن شمدی‌یه قدر برلحظه‌جق حیات کوردم اوده التفاتکه مظهر اولدیغم زمانلردر بوجرأتم بنی اولتفاتدن محروم ایده بیله جکی ایچون دها دنیاسنی یکی اکلامغه باشلادیغی وقت ارتحال ایتمش معصوملر قدر اجینه جق برمصیبته اوغرامغی کوزیمه الدم برمزبله‌یه کونشك ضیاسی دوشر فقط انسانك نظری کوکل بولاندرمق قورقوسیله تعلق ایتمك ایسته‌مز سز صورتده کونش سیرتده انسان دکلیسکز قادینلره لایق اولمیه‌جق یولده عرض ایتدیکم اشتیاقلردن احتمال که .... آه احتمال که .... استکراه ایدرسکز نه‌یاپه‌یم! ریایی عرض محبتدن دها فنا بولدم مادام‌که حالمی هرنه وقت اولسه سویلیه‌جکم قباحتمی برمدتجك پردهٔ ریا التنده صاقلامق طبیعی‌هم سنك هم بنم قدرمزه مغایر اولیور.

حرکتم نفرتکی دعوت ایدرسه هلاك اولورم حال بوکه دردیمی عرض ایتمامش اولسه‌م ینه هلاك اوله‌جغم ایکی درلو اولوم ارەسنده قالمش بربیچاره‌نك حیاتنی قورتارمق اوفاجق برنظر التفاتکزه محتاجدر.

باقی : بیلم نه سحر ایتدك

« رسیده کار بجایی که کفر اگر نبود

ترا پرستم و گفتم خدای من اینست » پری‌خان

عادل کرای مکتوبی انجه مقدمه‌سنی بیك درلو اولوم عذابلری ایچنده بیتیره بیلدی . ذهننه عارض اولان وله . — کوکلنی استیلا ایدن خلجان ایله اوطه‌نك برطرفنه یغیله‌رق ساعتلرجه وجودینك برجزؤینی تحریکه مقتدر اوله‌مدی نهایت چکدیکی اذالردن قورتلمق ایچون زهر ایچمك ایستیان خسته‌لرکبی حیات وآلام حیاتنك ختامنی تسریع ایدر امیدیله کاغدی برکره‌دها الینه الدی اشاغیلرینی اوقومغه باشلادی . بردن‌بره کوزلرینه ایناتمق ایستمدی . تکرار تکرار مطالعه ایتدی . ذهننك ادراك معانیدن عجزینه حکم ایتمك ایستدی . اویله برمقدمه‌دن بویله برنتیجه‌نك ظهوری نظرنده مزاردن ریاض جنتی تماشا ایتمك قبیلندن اولدیغی ایچون بوعالمك احوالندن خارج برنعمت کبی کوریتوردی .

مکتوبی یکرمی اوتوز کره اوقودی هر کلمه‌سنك حاوی اولدیغی معنایه آیری آیری دقتلر ایتدی . عقلی صحیحاً پری‌خانك عرض محبت ایلدیکنه حکم ایدردی فقط بردرلو کوکلی امین اولمق ایسته‌مزدی . ما لك او- لدیغی اومشرب شاعرانه اوقابلیت محبتله برابر بنده

علاقه‌یی ارككلره مخصوص عد ایتمك . — قادینلری یالکز سولمك ایچون یارادلمشدر قیاس ایتمك ایسترده‌ی .

ضعف قلبك بر نوعی‌ده بر بختیارلغه تفاوت امل قورقوسیله اعتماد ایده‌مامکدر ایشته عادل کرایك بو ترددلری ده هب او ضعف قلب اقتضاسندن ایدی فقط پریخان کبی حقیقت قدر کوزل بر وجوددن یالان صادر اوله‌بیله‌جکنه ذهننده بردرلو احتمال ویرمدیکندن دوشونه دوشونه نائل اولدیغی حسن قبوله تماميله اعتماد ایلدی سعادتنك درجه‌سنی لایقیله تقدیر ایتدی اقشام اولنجه‌یه قدر کچیردیکی زمان طبیعتك فوقنده عد اولنه‌جق بر طاقم اشواق ایله مالامال ایدی کویا که حسن کبی نورلر ایچنده طورر . — عشق کبی روحلر اره‌سنده کزردی نظرنده بولندیغی غربت وطن قدر سویملی . — دوشدیکی اسارت حریت قدر جاذبه‌لی کورینوردی .

— ۳۰ —

وقتا که اقشام اولدی وشهریار ایله برابر عقد ایدیلان مجلس — هر طرف بر برینك فکرینه ممکن اولدیغی قدر متمایل کورندیکی ایچون بحثی اوزاتمغه احتیاج قالمدیغندن — همان برایکی ساعت ایچنده طاغلدی عادل کرای اوطه‌سنك کوشه‌سنه چکیله‌رك وکوزلرینی قپویه دیکه‌رك هلال عید بکلرکبی وقف انتظار اولمشدی

اره‌دن بربچق ساعت کچر یکمز قارشیدن پریخان ظهور ایلدی عادل کرایك بتون بتون مأمولنه مغایر اوله‌رق جاری‌ده نقابی‌ده سیاه ایدی بورنك هائل ایسه عادل کرایه صباح العید امل بیلدیکی او زمان وصالی بر دور ماتم شکلنده کوستردی فقط پریخان اوطه‌دن کیروب‌ده قپویی قپایبجه همان اوزرنده بولنان ستره‌لری اتدی یو- قاردن اشاغی کیندیکی بیاض لباسلرله ظلمتدن صیرلمش‌ده نور ایچنده قالمش ابرسحر کبی آغر آغر یوز یپه‌رك یاپراقلرندن تجرد ایتمش‌ده چیچکلره غرق اولمش نهال سمن کبی نازلی نازلی خرامان اوله‌رق کلدی عادل کرایك یاننده اوطوردی .

عادل کرایك صاری‌یه مائل اولان نورانی چهره‌سیله پریخانك صاف بیاض جمالی بعض کره آچیق هوالی صبا- حلرده بربریله امتحان لطافته قالقیشیر کبی بری طلوع ایتمش ایکن بری غروب ایتمیان شمس ایله قمرك برمنظره‌ده طوریشنی آندیریردی .

کیجه آیك اون التیسنه مصادف اوله‌رق مهتاب او- طه‌نك پنجره‌لرندن داخله طوغری برسیلاب نور آقیدیر . — نسیم پنجره‌نك پرده‌لرینی اهتزازه کتیردکجه انعطاف ضیاده حاصل اولان تغیرلردن اوسیلاب نور تموجه کلمش کبی کورینوردی اوطه‌نك خارجنده‌کی باغچه‌یه

دوكيلان ضيادن شبنم دانه‌لرينك هربری برطمله نور كسيله رك طفل طبيعت اومسيرهٔ صفاده طوپلايه بيلديكی قدر آتش بوجكلريله معصومانه بر شهر آيين اجرا ايديور ظن اولنوردی بهارك فيضيله باغچه‌ده‌كی كللرك طبيعتك فوقنده كورنه‌جك قدر كثرتنه باقيلنجه ايران خيالاتنه مبتلا اولان برشاعر ايچون (شعر :) صبر وطاقتسز چيقوب بركل دخی پيدا ايدر . خنـده صيغمز غنجه‌نك كويا لب خنـدانه . تصوريني عالم خيـالدن جهـان مثـاله چيقمش فرض ايتمك قابل ايدی .

كويا كه بخشايش قدرت بويله‌پريلر نزهتكاهی دينيله‌جك قدر لطيف برمكان ايله ملكلر سور سروری عـد اولنه‌جق قدر روحپرور برزمانی اوايكی عاشقك الفت معصومانه‌سنه برقانده‌ـا لطـافت ويرمك ايچون عالم طبيعته احسـان ايلمشيدی .

پريخـان ايله عادلك كرای هيچ بر لقردی سويلكه مقتدر اولمقسزين دقيقه‌لرجه بربرينك حسننده محو اولمشيجه‌سـنه بربريني تماشـا ايتدكدن صكره پريخـان چفته خلقه‌سـيله كيوانك كوزللكني تصوير ايتمك ايسترمش كبی ايكی قوللريله عادل كرايك چهره‌سنی صـاردی وجدانی بر صحبت شوق وغرامه باشلاديلر .

بويله رنك وبوی عصمتله مستور اولان مجـالس محبتك

احوالنی ایضاحه قالقشمق بر غنچه‌یی نفسله آچغه چالیشوب ده صولدیرمق قبیلندن اوله‌جغیچون بو ایکی عاشق عفت پرورك اوبزم صفاده حصه یاب اولدقلری لطائف محبتی تعیین ایتمکه اصحاب مطالعه‌نك خیالنی توکیل ایلدك .

یالکز شوراسنك بیانی لازمدرکه مجلسك مباحثاتی یالکز اذواق عشقه انحصار ایتمدی ایکی عاشق بر زمانلر بربرینك طویه طویه تماشای جمالندن برزمانلرده وجدانلرنده‌کی حسیاتك تعاطئ آثارندن مستفید اولدقدن صکره حالك روحانیتی محبتك انوار لطائفی آغر آغر چکیله‌رك استقبال دیدیکمز لیلهٔ یلدای دهشت هر درلو ظلمتی هردرلو مهالکیله نظر ابتصار اوکنده تجسم ایتمکه باشلادی .

عادل کرای اسارتنی ، پریخان اسارتدن دها مقید اولان موقعنی بر لسان حزن وتأثرله تصویر ایدرك واثنای مباحثه‌ده هربری کوکلندن برامل لساندن برسوز قاچیره‌رق صحبتی صورت مشروعه‌ده وصالك چاره‌سنه انتقال ایتدیردیلر .

عادل کرای او بابده بر تدبیر بوله‌بیلمکدن عجزینی بیان ایدنجه پریخان « حقکز وار حیفا که اسیرسکز الکزده قدرت یوق ! غریبسکز بورانك حالنه وقوفکز

ناقص! قادين اغزينه ياقشمزسه‌ده بر برمزدن كتم ايده‌جك بر سرمز قالمدی بن دوشونديكم تدبيری سويليه‌يم: يارين اقشام سزه شهرياری جزه ايله برابر كوندريرم جزه‌يه‌ده ايما ايله بعض شيلر اكلاديرم مكالمه‌يی اوزاتميكز دولته امنيت كلمك ايچون بنی نكاح ايله ايستيكز اقتدارمه اعتمادلری پك زياده‌در هم موافقت ايدرلر هم ده برادركزی اليقو يمق ياخود يانكزده اردو كوندرمك كبی تكليفلرك هپسندن ال چكرلر » دينجه عادل كرای حيران حيران پريخانك يوزينه باقه‌رق شو محاوره‌يه باشلادی:

عادل كرای — نه سويليورسكز؟ ديمك سزك حقيقت حالدن هيچ خبركز يوق اما نره‌دن‌ده خبركز اوله‌جق سز اومكالمه‌لره جدی نظريله‌می باقيورسكز بنی كرچكدن ايران ايله اتفاق ايدر كرچكدن خليفه‌يه . خانه عصيان ايدرمی قياس ايليورسكز.

پريخان — جدی دكلسه او محاوره‌يی آچمغه نه لزوم وار ايدی؟ راحتده ايديكز اذيتده دكلديكزكه دفع بلا ايچون بويله بر تدبيره قيام لازم كلسون اسارتدن قورتلمق فكر نده اولسه‌كز يالان سويلمكی واسطه ايده‌جك قدر قورقاقلغی سزدن مأمول ايتمم.

عادل. — هیچ بریسی دکل شهریار کندی کندینه اویله بر مکانده تصور ایتمش وقوعنی شاهه سویلمش سزده مأمور اونجه یالانه اشتراك ایتمه‌م رذیل اوله‌جغنی بلکه اعدام اولنه‌جغنی دوشونمش کلدی اغلدی فریاد ایلدی کوکلم خیانتنی میدانه چیقارمغه قائل اولمدی.

پریخان — ذهنمه بر حاللر کلیور! واهمه‌م تجسم ایدیورده‌جادی کبی کوزمك اوکنده طولاشیور!... شهریارك سببسز هیچ بر شیئه تشبث ایتدیکی یوغیدی نه لزوم کورمش که کندینی اویله بر مخاطره‌یه دوشورمش.

عادل — کندنجه لزوم وار ایمش!

پریخان — نصل لزوم؟

عادل — بنجه هر زمان کورشمسی اقتضا ایدرمش اکاده بو یالاندن بشقه بر چاره دوشونه‌مامش.

پریخان — سزکله نیچون هر زمان کورشمسی اقتضا ایده‌جك؟

عادل — بنی سو یورمش‌ده انك ایچون

سوز بورایه کلنجه پریخان مأیوسانه بر فریاد ایدرك ایکی الیله باشنی صیقدی مجنون مجنون اوطه‌نك اطرافنی طولاشمغه باشلادی بر خیلی زمانلر بو حرکت قسریه ایله کزندکدن صکره کلدی اللرینی عادل کرایك دیزلرینه طیادی «بکا و یردیکك خبرك نه اولدیغنی بیلیورمیسك؟

اولوم مژده‌لری ویردك!.. قارینك نه قدر ملعنته .— نه قدر خنزیرلکه قابلیتی اولدیغنی دوشونه‌مزسك! ایکی ساعتلك ذوق شهوانیسی ایچون بتون دنیایی فدا ایدر حالمزدن ذره قدر خبر الیرسه بتدیکمز کوندر بلکه اولدیرمکله .— قانمزی ایچمکله بیله قناعت ایده‌مز!.. شو سرایك ایچنده بر از نفوذم وار بن شهزاده .— او بر فقیر قزی‌ایکن حیثیتمی بیله چکه‌میور شمدی کندیسنه رقیب هم ده غالب رقیب اولدیغمی کوریرسه قودیرمش کوپکلر کبی کندی کندینی یر!. اوف!.. آدیمی ده‌رقیب‌غالب‌قویدم‌سویله!الله‌عشقنه سویله! انی سومیورسك یا؟.. سورسه‌ك بیله بنی دها زیاده سورسك دکلمی؟.. » یوللو سویلنمکه باشلادی عادل کرای پریخانك هر عباره‌سیٔ بر قاچ دقیقه کریهٔ یأس ایله انقطاع ایدن سوزلرینی بهت صرف ایچنده دیکلردی لفردی محبت مسئله‌سنه کلنجه بردنبره وجدانی غلیان ایتدی .— وجودی سراپا آتش حدت کسلدی « دنیاده هیچ انصافك یو- قیدر که کندینی او یله بر جادی‌یه قیاس ایدرسك! انسان نه قدر طبیعتسزاولسه یلانی‌ده سومك احتمالی وارمیدر؟.. بنم کوکلدن او قدر ایچقلغی نیچون مأمول ایتدك » یوللو پریخانه کوره الك بیوك التفاتلردن بیك قات قیمتلی بر از ستملر ایراد ایتدکدن صکره « شمدی تلاش ایتمکدن بر نتیجه حاصل اولمز باش باشه و یره‌لم‌ده چاره‌مزی دو-

شونه‌لم ایکی فکر اتحاد ایدرسه بر دنیا ایله اوغراشه‌بیلیر » سوزیله مقابله ایلدی بر قاچ ساعت مذاکره‌دن صکره پریخان عادل کرایك یاننده عسکر کوتورمامك فکرنده ثبات ایتمسنی . — فقط غازی کرایی قهقهه‌دن چیقارلمق و خانلقله بر خدمتده قوللانلمق شرطیله ایرانده براقغه موافقتله برابر شهریاری اغفال ده دخی دوام ایتمسنی . — پریخانك‌ده اردو ایله کیدرك کندی ایله برابر عثمانلی طرفنه بچمسنی بر رأی سالم صورتنده بیان ایلدی ایسه‌ده عادل کرای « ذاتاً بریکی خبیثه‌نك تکلیفی بتمله عثمانلی ملکنه برابر بچمکدر صکره انك النـدن نصل قورتیله بیلیرز؟ » دیمکله بر قاچ دقیقه‌لر فکر خفیسنی کشفه چالیشیر جه‌سنه عادل کرایك یوزینه دقت ایتدکدن صکره پریخان « سزه بر شی سویلسه‌م خائنلکه حمل ایتمز سکز یا » دیوب ده عادل کرایدن « الله عشقنه شو تکدیری براق جانمه قصد ایتدك ایسه هر دقیقه ده بر کره اولدیرمك مرحمته مطابق دکلدر » جوابنی النجه « والله تعریض مقصدیله سویلدم بنی دیکله یکزینه اولکی یمینی تکرار ایدرم بنم اسماعیل ثانی مسئله سنده صنعم خبرم یوق ایدی فقط خاندانمك بقاسندن امین دکلم حتی نه یالان سویلیه‌یم بقاسنی ده ایسته‌مم شاه علیل بر شی بوقاری ارواح خبیثه کبی عروقنه اعصابنه کیرمش نه امر ایدرسه

انی یاپدیریور بن بوراده اولمسه‌م ایرانده ذوقی ایچون قان دریالری ۰ــ آتش طوفانلری پیدا ایدر حزه‌نك شجاعتنه ۰ــ قهرمانلغکز ایچون سزه اولان مفتونیتنه باقیکز والده‌سندن بترد‌ر ۰

ملك انك النه قالیرسه قیرلرمزده طاغلرمزده برچادر دیرکنه مقابل بیك مزارطاشی بولنور عرضه تسلطدن اوتانمز جان یاقمقدن اوصانمز برغریب جانوردر عباس درت یاشنده برچوجوق خانلر ایچنده نه قدر قان قوقوسیله بسلنور شهید مسلو باتیله چکنیر کشی موجود ایسه اطرافنه طوپلانمشلر اللرنده او معصومی سپر لغنت ایدوب‌ده جانلری بدندن بدنلری ستر عودت ایده‌جك پیرهندن عریان براقیق ۰ــ جنکیزك دورینی اعاده ایتمك ایستیورلر اهالی جمله‌سندن وحتی سایه‌لرنده کندی حیاتلرندن بیزار اولمش برکمسه‌یه برکوتولك ایتمدم هرکسك بر درجه‌یه قدر توجهنه نائل دایم شمخالك طرفدارلری دائما امرمه منتظر طوریور محرم برچوق آدملرم وار فقط هم محرم هم کارکذار کمسه‌یه مالك دکلم اکر اویله بر واسطه‌م اولسه شمدی بودولتی تقلیبه مقتدرم صفوی اولادینك عمومنی طوتار جانلرنه قصد اولنمامق شرطیله یااستانبوله یاقریمه کوندریرز سزك شاهلغکزی‌ده اعلان ایدرز هم خاندان عثمانی ایله اره‌ده‌کی اختلاف

قالقار هم خلق بونلرك شرندن امین اولور هم بز بختیار اولورز هم ده نه یالان سویله‌یم بن‌ده شهریاردن سنی‌سومکه جسارت ایتدیکی ایچون ایستدیکم کبی بر انتقام الیرم یوللو ایضاح مرام ایلدی .

بو تصور عادله بادئ نظرده خولیا قبیلندن کورندی فقط خولیا ایسه‌ده طاتلی برخولیا اولدیغندن بتون ردایتمك ایستمدی شو صورتله بحثه باشلادی :

عادل — شهزاده بایزید وقعه‌سنی تخطر ایتمیورسکز .

پریخان — سز شهزاده بایزید ایشنی تقلیب دولت تشبثنه قالقشدیغندن بیلیرسکز اما ایرانده اعتقاد اویله دکلدر بایزیدی استانبولك طلبی اوزرینه افنا ایتدیلر اعتقادنده‌یز طوغریسی‌ده بو اولسه کرکدر چونکه شهزاده ارتحال ایتدکدن صکره سلطان سلیمانك ظاهرده هیچ برسبب یوغیکن پدرمه بوقدر احسانلری طوقوندی هم سز بو بیوایه علیلی پدرمه .— کندی حالکزی شهزاده بایزیده‌می قیاس ایدرسکز .

عادل — یاره‌ده‌کی مذهب اختلافنه نه‌دیه‌لم .

پریخان — نه دیه‌جکز ایرانه شمدی‌یه قدر حکم ایدن پادشاهلرده سنی بو قیدی نه‌حاجت بو سلطنته عصرلرجه خاندانکزك اعضاسی مالك اولمشلردی ایچلرنده ها. نکیسی شیعی ایدی هانکیسنه ایرانلیلر اطاعت ایتمدی

امین اولکزکه سلطنتی برسلسله‌یه منحصر اولمق سعادتی یالکز عثمانلیلره مخصوصدر ایران اوزرنده صفویلرك حق حکومتی نه‌قدرایسه سزکده اوقدردر بلکه سزك حقکز بزدن زیاده‌در چونکه سلطنتکز هم دها قدیم هم‌دها مدیددر ایرانلیلر محمود غازاندن صکرخاندا۔ نکز سایه‌سنده ایتدکاری راحتی ۔ کوردکاری سعادتی تاریخلرده اوقویورلر قریمده‌کی عدالتی بوراده‌کی ظلم ایله مقایسه‌دن‌ده عاجز دکلدرلر تشبث طوغری طوتیلیرسه مقصدك حاصل اوله‌جغنده شبهه اقتضا ایتمز عاجز قالد۔ یغمز حالده عثمانلی طوپراغنه کچمك قراری بنده الیمزده طوریور ۔

عادل کرای — بنم مزاجم براز غلیظدر برشی سویلسه‌م طارلمزسك‌یا : خاندانکه نصل قیه بیلورسك !

پریخان — خاندانمك نه‌سنه نصل قیه‌جغم ! سوز۔ لرمه دقت ایتمدك شمدی بنی‌بنه اقربا خائنلکی تهمتی التنده‌می کورمك ایستیورسك بنم‌دایم شمخال اولدیغنی بیلمیور۔ میسك ۔

عادل کرای — بیلیورم فقط شمخالدن بشقه اقرباك یوقیدر ، اوراسنی‌اکلامیورم ۔

پریخان — بشقه اقربام اولمسیدی اسماعیلك تحت سلطنته کلمسیچون برقادین ایکن جانمی مخاطره‌یه اتمغه نه‌دن

مجبور اولوردم انك سنيلك دعواسندن بشقه سائر قرداشلرمدن نه فرقى وارايدى خانزادهم! حالامى اكلايه‌مدك بن سنى يم تربيه‌مى والده‌مدن دايمدن كوردم.

محاوره‌نك نتيجه‌سى ايسه عادل كراى ايچون پرى‌خانك بر رأينه مخالفت. نلبنه ملكله كلمش بر الهامه اعتماد ايتمك قبيلندن اولمشيدى.

ايكى مبتلا خيالرينى برقرار جدى صورتنه تحويل ايلدكدن صكره تشبثلرينه محرم وكار اشنا برواسطه تداركى مطالعه‌سنه صرف ذهن ايتديلر پرى‌خان هيچ كيمسه‌يى بوله‌مدى. عادل كراى جزمينك جلبنى تصور ايلدى اصحاب ذكانك مشاورتنده رأيدن رأى تولد ايتمك طبيعى اولديغندن جزمينك جلبنى دوشوندكلرى صره‌ده اكا كوندريله‌جك آدمك كيزلى ويا آشكاره ارسالى شقلرينى مقايسه ايلديلر آشكاره يعنى شهريار ايله شاهك معلوماتى منضم اوله‌رق كوندرلمسى طرفنى ترجيح ايتديلر بوكا بهانه اولق ايچون عادل كراى طرفندن برمناسب آدم ارسالى واكاده ايراندن برديكرينك ترفيقيله قريمك حال حاضرينى اوكرنمكه حصول مقصد ايچون لزوم كوسترمك رأينده بولنديلر پرى‌خان بومناسبتله شمخالدن‌ده معلومات اله بيله‌جكنه اعتماد كوستردى عادل كرايك كنديله برابر اسير اولانلر ايچنده محرمانه قوللانه -

جغی بر ایکی تاتار اولدیغی کبی ظاهرده شهریارك حقیقتده پریخانك منسوبلرندن صادق اسمنده بر داغستانلی و ارایدی که پریخان کندیسنه هرحالنی امنیت ایله سویلیه بیلیردی انکله عادل کرایك یتیملکدن پرورده ایدرك انسان ارهسنه قاریشدیردیغی ابراهیم اسمنده بر بندهسنك ارسالنه قرار ویردیلر.

مذاکرهلرینك نتایجندن برقرار دها حصول بولمشدی که کندیلرنجه ایشك الك مشکل الك جانخراشی ایدی اوده ادملری کیدوب کانجهیه قدر شهریارك شرندن تماميله تحفظه مدار اولمق ایچون ممکن اولدیغی قدر آز برلشمك وفقط مکالمات روحانیهلرینه انقطاع کلمامك اوزره هرکون بر ر مکتوب ایله احوال وجدانیهلرینی بر برینه تصویر ایتمکدن عبارت ایدی ایکیسیده حفظ حیات ایچون عملیات جراحیهیه ایستر ایستمز رضا ویرن بیچارهلر کبی کمال حرمان ایله بوقراره موافقت ایلدیلر ایرتسی کیجه شهریار ایله برلشدیلر هرنه رأی ایتدیلرسه قبول ایتدیردیلر غازی کرایه خانلق تکلیفی ایله آدم کوندردیلر صادق ایله ابراهیمی پریخان طرفندن شمخالله رسمی بعض هدایا شایعهسیله حدوده سوق ایتدیلر پریخان دایهسنه ... عادل کرای عثمان پاشایه خفی بر ر مکتوب یازهرق ایکیسنیده ایرانلیلر نظرنده ابراهیمدن دها امین اولدیغی ایچون صادقه تسلیم ایتدیلر.

پریخانك مكتوبی یالكز شمخالدن كندی امرینه مخالفت ایتمەملرینك ایراندەكی آدملرینه تأكید اولنمسی طلبندن عبارت ایدی عادل كرای كاغدنده درایت وامنیتی جامع برآدمه مالك اولسه ایرانجه برمسئلهٔ داخلیه چیقاره‌بیله‌جكنی واهلیتی جهتیله جزمی بربهانه بولنوبده یانته كوندریلورسه حصول مقصده پك زیاده امیدوار اولدیغنی بیان ایلمشدی.

بوتشبثدن صكره عادل كرای ایله پریخان هفته‌ده اون كونده بركره انجق تنها برلشیرلر وسائر كونلرده اشاغیده نمونه اولەرق برقاچنك صورتی یازیلان مكتوبلرله تسكین اشتیاق وادامهٔ نشاط ایدرلردی.

عادل كرایدن پریخانه:

فراقك بوقدر شدید برعذاب انتظارك بوقدر دلسوز برآتش اولدیغنی بیلمزدم!... كوزلرم تماشای جمالكدن دور اولەلی سكز كون اولمدی وجودم سكسان سنه مزارلرده قالمش‌ده بتون بتون محو اولمغه یوز طوتمش میتلره بكزیور آیینه‌ده‌كی عكسمه باقدقجه كندی كندمدن قورقیورم. هیهات! بوحال ایله بكا نصل محبتك دوام ایده‌جك! محبتك بندن انقطاع ایدرسه بن نصل یاشایه‌جغم! كوكل برزلو مواصلت زمانلرینك معین برفاصله ایله محدود اولدیغنی ایستمیور ولو بردقیقه

ایله تحدید اولنسون اودقیقه انسانه حیاتندن اوزون کورینیور!..

ضرری یوق! اولورم!.. سنك ایچون اوله‌جك دکلمی‌یم! سنك ایچون اولمك عندمده عمر ابدی‌یه مرجحدر. لکن فراقه!... آه او ظالم فراقه! نه‌یاپه‌لم حیاتم فراق ایچنده چکیور! اولسه‌م ینه فراقنه دوشه‌جکم! فی‌الحقیقه موت هجران کبی عمره سورمیه‌جك فقط هجران ابدی‌یی دعوت ایده‌جك!...

هجران ابدی!... نه جانکداز لقردی! نه مدهش تصور!

عجبا «اك قدرتلی جبابره ایله اك عاجز ضعفایی همحال» ایدوب ده نظر حکمت او کنده عدالت مطلقه‌یه بر برهان بدیهی کوسترن قره‌طپراق او عدالت مطلقه حرمتنه اولسون اش یارادلمش ایکی روحك الی‌الابد وصالنه حائل اولمقدن چکینمزمی!...

هجران ابدی!.... نه اولمیه‌جق واهمه! نه کولنج خیال!

عجبا احوالی کندی کبی فانی — اوقاتی دوری کبی محدود اولان دنیای دنینك یالکز هجرانندمی ابدیت حاصل اوله‌جق!... خلاق کریمك قوللرینه نزهتکاه مرحمتی اولان عالم آخرتده وصال عاشقانه‌دن بیوك نه مکافاتی واردرکه محبت کبی اللهك اعز الطافی دنیایه منحصر

آه ! اولسون ده عمر ابدی هجران ایچنده کذار ایلسون بختیارلق اوعاشقلر کدرکه علائق جسمانیه‌دن تجرد ایدرك ارواح علویه یه قاریشیرلر . — اذواق جماله لذائذ محبته مستغرق اولورلر . — نور کبی هرآنده برعالمدن برعالمه انتقال ایدرلر . — خیال کبی هردقیقه‌ده بر جهان شوق برجنت انشراح ایجادینه مقتدر اولورلر !...

یوق ! عشقك بوجهان فانیده‌ده بچیله میه‌جك طویوله‌میه‌جق لذتلری واردر! اولمسه ایدی اوحس علوینك بوعالمده ظهوری عبث حکمنده قالیردی .

نفسمزده تجربه ایتمیورمی یز دوشونیورم : خیالکی پیش نظره الوب ده شو کاغدی قاردلدیغم زمانك برصفاسنی نشئهٔ اخری اذواقنك پك چوقلرینه دکیشه‌میورم .

هجران ایچنده ایکن خیالکله بو قدر لذت بولیورم بزم وصالکده تماشای جمالکله نه حاللره کلدیکمی اندن قیاس ایده‌بیلیرسك !

اوف ! بو هجران نه در! نیچون ایستدیکمز زمان بر برمزی کورمیه‌جکز ! اره‌ده رقیب وارده انك ایچون دکلمی ؟ رقیب اوله‌جغنه قهر اولیدی !

ملعونه بزدن نه ایستر بنی سویورمش نه یاپه‌یم بن کندینی سومیورم بکا محبت ایتمسنی بنمی تکلیف ایتدم که جزاسنی چکه‌یم . حالمی دوشوندجه قان باشمه بردرجه حرارتله

صعود ایدییور که بنم اریوب ده یرلره دوکوله جك طن ایدییورم بیلم سنك محبتکه لایق اوله جق قدر قیمتدار بر شیٔ دکلسه م انك هوساتنه شایان اوله جق قدرده اچقمی یم ! سبحن الله !... عاشق اولدیرمش محبتلر چوق کوردم فقط محبتك معشوق اولدیرن نوعنی هیچ ایشتمامشدم ظاهر فلك اوبلایی ده بنم ایچون صلاقلامش !

اره مزده سکسان آدیم مسافه یوق .— بن ده بوقدر اشتیاق سنده اودرجه مرحمت وارده ینه بر برمزی سکز کونده اولسون کوره میورز کوره میورز دکل کندی اختیار مزله کوره میورز هجرانك بونوعی ده چکیلیر اذیتلردنمیدر .

نه یالان سویله یم بن بوحاله طاقت کتیره میه جکم جادینك برهوسی ایچون اختیاری بر حسرت ایچنده اولمکی بر درلو کوکلم قبول ایتمیور . ایلك کوردیکم زمان کندیسنه طوغریدن طوغری یه نفرتمی بیان ایده جکم ! بندن فارغ اولسون خبیثه وصالکه مانع اولدقجه بنم حیاتمدن یاشیور .— بکا مخصوص اولان اذواق محبتی غصب ایتمش انکله اکلنیور قیاس ایدییورم مرحمت ایت !... بو اقشام یانمه کل ! براز کوکلم سکونت بولسون ! براز عقلم باشمه کلسون ده ایده جکم حرکتده برمناسبتسزلك ایتمیه یم !..

سوزلرمك ربطسزلغندن قوای فکریه مك ارتباطنه نه قدر خلل کلدیکنی اکلارسك .

باقی نه دیه‌یم امرکه منتظرم (شعر :) درد فراقی چکمکه یوق دلده اقتدار . بن اولمك ایسترم بکا قطعی جواب ویر .

عادل کرای

پریخاندن عادل کرایه

مرحمتسز بنی کندکدن دها راحت بر حالده می صانیورسك که هجراندن اوقدر آجی شکایتلر ایدیبور سك ! بن کندی اضطرابمه تحملدن عاجزم سنك محزونلغندن کوکلمده آچیلان یاره‌لره‌ده نصل طاقت کتیره‌ییم !.. یوق !... سویله ! سویله !... نه دردك وار ایسه بکا سویله !... تك سنك کوکلك براز خفت بولسون‌ده ایسترسه بتون عالمك بار آلامی بنم کوکلمه یغلسون !... انصافسز! اواستغنا نه‌در؟ سن بنم ایچون ضعیفلارسه‌ك شکلکده‌کی تغیر محبتمك انقطاعنمی ایجاب ایدر !! بکا عائد اوله‌جق بر تأثریکی کوکلمده‌کی خیالکدن قیمتدار بیله جکمده شبهه‌می ایدرسك !...

یاهله ! وجودکه براز ضعف عارض اولمغله نه اوله‌جق حسنکه زوالمی ترتب ایده‌جك !... مهتاب بوقدر شکلره کیریور هانکیسنده لطافتنه خلل کلدیکنی کوردك !

هایدی بو استغنا که‌ده قاتلانه‌یم . مقصدك ستم اولسه بیله انی‌ده بر بیوك التفات عد ایده‌یم ! اوموت کبی

هجرانِ ابدی کبی هائل سوزلریکه نصل طاقت کتیر !..
بکا اجیمزسه‌ك کندیکه ده آجیمز میسك ! تشأمدن کیم نه فائده
کورمش طوته‌لم که فائده‌سی اولمدیغی کبی ضرری ده اولمسون
قلبه ویرمسی طبیعی اولان بیهوده اذیتلرینی اختیار ایتمکده
نه لطافت واردر !!..

الله کوسترمسون سکا برحال اولورسه بنم صاغ قالمقلغمه
احتمال وارمیدر ! واومزارمی ایبر سونلر فلکك پنجه‌سی
ییله کوکللرمزی بربرندن قوپاره‌مز .

خیال ایله یازی ایله اکلندیککی کندك اعتراف ایدیورسك
او حالده برقاچ کونلك تحسردن اوقدر شکایته حق
وله‌بیلیرمیسك !

هجرانی بزکندیمز اختیار ایتدکسه اختیارمز قلبمزك
آرزوسندنمی نشأت ایتمشیدی ! میدانده اولان مخاطره
موهوممیدر !.. برخائنه‌نك شرندن صاقنمق ایچون اوچ
بش کونلك تحسرلری اختیار ایتمیه‌لم ده بربریمزه قاوشمدن
کندیمزی مزارلرك قوینونه‌می آته‌لم .

اوف ! نیچون ملعونه‌یی خاطرمه کتیردك ! یانمه کلسه کده
وجودمك حرارتنی — حرکتنك حالنی کورسه‌ك اوطه‌مه
انسان قیافتنده بریلدیرم دوشمش قیاس ایدرسك .

سنی سویورمش !!.. دیوانه بیلمزکه شیرك جانه
قصد ایدییور . سندن صاقلامم کوکله حقلی برغیظ مستولی

اولورسه ارسلانلرله بیر تیجیلق یاریشـنه قالقشمق ایسترم خیر! اوندن سنك بر ذره غبار پایکی المغه مقتدر دکلدر. اوف! بکا او یله شـیلر دوشـوندیرمه! بالله! خـنزیری ایاغمك التنده یلان ازرکبی تپه‌لرم! محبت نه‌در بیلورسك! قصقـانجلق نه‌در بیلمزسـك!.. وجودمك هر ذره‌سـنه آیری آیری آتشلر یاغیور. — آیری آیری خنجرلر صاپلانیور یته بویله ایکن صبر ایدییورم سـندن‌ده صبر نیاز ایدرم اکر بنی سوییورسـه‌ك باشم ایچون خـنزیره رنك ویرمه برشی سویله! اکا مغلوب اولمقـدن حاصل اوله‌جق نتیجـه‌یی بیلمیورمیسـك! هم بر برمزه طویمه‌دن فنـا بوله‌جغز هم‌ده یوزینه برکره باققله آتشـه آتلمش جزؤ معدنی کبی باشـدن اشـاغی اریده بیله‌جکمز براپلجغك پنچه‌سـنده زبون اوله‌رق تلف اوله‌جغز. بو کیجه یانکه کلدیکمی ایستیورسك ایاقلری آتشین زنجیرلرله باغلی بر بیچاره‌یی جنت قپولرینی آچوب‌ده نزهتکاهلرینه دعوت ایتمـك نه بیوك غدارلقـدر! هیچ کلـکه مقتدر اولسه‌م سندن دعوته‌می انتظار ایدردم انسان اخص آمالی النـه کچرده اغتنام ایچون تکلیفه‌می محتـاج اولور!..

بو اقشامکی نوبتجی بیلدیکمز دکل! نصل کیزلی کله‌یم آچیقدن کله‌جك اولسه‌م نه بهانه نه وسیله بوله‌یم.

یالکز بکا قیـه‌جق اولسـه‌لر یارم سـاعت ذوقك

ایچون محشره‌قدر هجرانکه قائلم . فقط سکاده قیارلر سنی ذره‌قدر مخاطره‌ده بولندیره‌جق بر تشبثی سنك ایچون سنك امر کله‌ده بردرلو ذهنمه صیغدیره‌میورم. یارین کیجه فرصت بولور کلیرم. الله عشقنه صبرایت حالمدن تفصیلات ویرمك ایسته‌دم تأثرکلك شدتندن قورقارم .

باقی . براوح مزارم بنویسندپس ازمرك
ای وای زمحرومیٔ دیدار دیکر هیچ

پریخان

پریخان بوصورتله فرصت دوشوردکجه یانه کیدرك — فرصت بوله‌مدقجه مخابره‌سنده دوام ایدرك عادل کرایی مقتدر اوله‌بیلدیکی قدر تسکین ایدر وانی تسکین ایده‌بیلمك فرحیله کندی‌ده اولدقجه سکونت بولوردی. کیده کیده سیرکجه کورشمك مشقتنه‌ده، شروانه کوندردکلری ادملرك انتظار ورودینه ده الشدیلر. اولدقجه راحت بر زمان کچیرمکه باشلادیلر. یالکز بودورهٔ ترقب ایچنده ایکیسنك ده راحتنی ایکی حادثه برقاچ کونلر اخلال ایده‌بیلمشدی .

— ٢٩ —

بوحادثه‌لرك بری غازی کرای وقعه‌سیدر : عادل کرای ایله پریخان وشهریارك صوك قراری اجرا اولندیغی صره‌ده قریمه کیتملك وایرانده آرزو ایتدیکی کبی رمسندده بولنمق

شرطلرینی قبول ایدرسه قهقهه‌دن تخلیصنه امکان اولدیغنی بعض معتبر خانلر شاهك امری اوزرینه متعدد مکتوبلرله غازی کرایه بیان ایتمشلردی. بوتکلیف خانزاده‌نك حمیت وطنپرورانه و وقار شاهانه‌سنه طوقوندیغندن ومسئله‌نك خفایاسنه قطعاً معلوماتی اولمدیغندن کلان مکتوبلرك کافه‌سنه بردن آثار بلیغانه‌سندن اولان:

تابوده غم وشادی وحرمان بوده
زین کونه کذشته تاکه دوران بوده
ماتجربه کردیم که درملك شما
راحت همه درقلعه و زندان بوده

رباعیٔ متهکمانه‌سیله مقابله ایلدی.

بوجواب شدیدك دغدغه‌سی سرای شاهی‌یه‌قدر یتشمکله شهریار همان برکیجه پریخانی یانه الەرق عادل کرایك مجلسنه چیقه‌کلدی. وایران دولتنی بویله برحقارته اوغراتدیغی ایچون خانزاده‌یه اوزون اوزادی برطاقم تعریضلره وتعداد نعمت یولنده برچوق زوزکلکلره ابتدارایلدی. پریخان مقابله ایتمك ایستردی فقط سویلیه‌جك برقوتلی سوز بوله‌مزدی بوله‌بیلدیکی مطالعه‌لری سویلمك‌ده کندینه منا-سبت المزدی. فقط عادل کرای اکا احتیاج براقدی «قرداشم‌ده بنم کبی برشهزاده ایکن بورایه کلنجیه‌دك بکا نه‌قدر ملایمت کوستردیکز ایسه اکا اوقدر شدتله معامله ایتدیکز

بورایه کلدك بنی سرایده اوطورتدیکز انی زندانه کوندردیکز کندیسنه اولنه‌جق تکلیف بنم تصورم ایکن بیوك برادری اولدیغم حالده ایکی سطر بر مکتوب یازمقلغمه مساعده ایتمدیکز تکلیفه هیچ بیلمدیکی برطاقم خانلری واسطه ایلدیکز یکرمی برياشنده علو جناب ایله متصف برشهزاده کوردیکی حقارتلر اوزرینــه بویله برتکلیفی حیله یه استهزایه حمل ایتمیوب ده نه یاپار؟ بیوك قرداشی بوراده موقوف طورزکن زندان ایچنده اياغنه کلان حریت ومسند تکلیفلرينه نصل جدی نظریله باقه بیلور ؟ ظاهر چوجوق جانــدن بیزار اولمش چکدیکی بوقدر آلام اوزرینه برده یا مسخره ایدلمك ویابردامه دوشو-رلمك ابستنلدیکنه حکم ایدنجه غیرتنــه طوقونمش حیاتنی مخاطره یه آتمش اویله برمقابله یه جسارت ایلمش بزم بوراده بشقه درلو قرارلرمز اولدیغنی کرامتله می بیله جك؟ نفسکزی انك یرینه قویکز سز الدیغکز تکلیفه نه معنا ویردیکز نصل مقابله ایدردیکز؟ » دینجــه صورت استدلالك قوتی شهریارده اغزینی آچوب ده برسوز سویلمکه اقتدار براقدی همان پریخان بوفرصتی اغتنام ایدرك « شبهه یوق که خطا بزم طرفــده در فقط رباعینك حاوی اولدیغی حقــارتده ایدیلان یاکلشــلق ایچون جزای کافیدر. شمــدی بویله حادثه‌لرله اصل مقصــده خلل کتیرمامکه چالشمق اقتضا ایدر. بز خانمله برابر کرك شاهی کرك امرایی تسکین ایدر

صوصديرز سزده برادركزه مرام اكلادوبده كنديسنى قرار دائره‌سنه كتيرمكه همت بيورمليسكز» سوزلريله اره‌يه برصورت تسويه مطالعه‌سى چيقارمش وعادل كراى‌ده «بن اكا مرام اكلاده بيليرم فقط براز زمان كچمكه وايديله‌جك تشبث اطرافيله وبرابرجه دوشونلمكه محتاجدر» ديه‌رك پريخان ايله الفتى صيقشديرمغه برمناسب وسيله پيدا ايلمشيدى .

نه‌چاره‌كه بووسيله‌دن شهريارده استفاده‌يه باشلدى. ايشته ايكى عاشق راحتسز ايدن حادثه‌لرك ايكنجيسى ده شهريارك هرايستديكى زمان عادل كرايى كورمكه فرصت بولمسى ايدى شوصورتله‌كه شهريار ايله پريخان همان هركيجه كاه منفرداً كاه متفقاً عادل كراى ايله برلشدكلرى جهتله شهريار تنها بولنديغى براقشام مقصد اصليسنه عطف كلام ايدرك وصاله چاره‌لر تحريسنه متلر عرضنه ابتدارايلدى. عادل كراى تكليفنى ينه اولكى كبى آداب عصمته متعلق برچوق سوزلر وصيقلدقجه التباسلى برطاقم وعدلرله دفع وهيچ اولمزسه ايلرى‌يه تعليق ايتمكه چالشيردى. كوكلنده‌كى نفرت اودرجه غلبه ايدردى‌كه پريخانك تأكيدلى يمينلى تنبيهلرى اولمسه خبيثه‌يى بار تحقيرى التنده اولديرمك درجه‌سنه‌قدر كيتمسى مقررايدى .

شهريار ايسه اوعذرلرك او وعدلرك هيچ برينى تسكين

اشتياقه كافی كورمزدی. تكليفنی تكرار ايده ايده ايستديكی كبی موافق برجواب المقدن مأيوس اولنجه «بن اوچ كيجه صكره ينه كله جكم او وقته قدر برچاره‌می بول يوقسه وجودمی بيك پارچه ايده جكلرينی بيلسه‌م آندن صكره يانندن بردقيقه ايرلقلغمك احتمالی يوقدر» حكم قطعيسيله لقرديسنه ختام ويردی مجلسدن ايرلدی.

عادل كرای شهريارك صحيحاً هرردالتی هربلايی كوزه الديغی وهله كنديك بردغدغه‌چيقارمقدن اجتنابنه اطمئنانی اولمق جهتيله جسارتی برقاتدها تزايد ايلديكنی بيلديكيچون كوستردیكی ابرام وانهماكه لايق اولديغی قدر اهميت ويررك دفعی خصوصنده ايسه كندی كنديسنه بررأی بولمقدن عاجز قالمش وتأثيرنده اوله‌جق شدتی بيلديكی حالده چاره‌سز صورتی زيرده‌كی تذكره ايله پريخانك مشاورسنه عرض احتياج ايلمشيدی.

عادل كرايدن پريخانه

امدادمه يتش ملك كوكلم شيطان پنجه‌سنده ازيليور!

عشق ايچون جنون كتيرر ديرلر كرچكميدر بيله‌ميورم فقط بعض حاللرده انسانی جنوندن قورتارديغنی بو اقشام نفسمده تجربه ايلدم. خيالك برملك الصيانه كبی قارشمده طوروبده وجودمی آفتلردن حفظ ايتمسه بنی شمدی‌يه‌قدر جيلديرمش زنجيرلره باغلانمش كورردك. مكر فلك بنی نه‌سيه

بلالره مبتلا اولمق ایچون یاراتمش اوف ! حالمی سویلیه‌-
میه‌جکم دوشندکجه ذهنمده‌کی قره‌قره خولیالر تجسم
ایدیور موت کبی اوزریمه چوکیور قلبمك نبضانی وجود -
مك تنفسی کسیلیور. بیلم که حالمی نصل تعریف ایده‌یم
برساعت اول قاری یانمده ایدی بتون بتون پردهٔ عاری
چهره‌سندن قالدیردی بیاغی برچاپقین .... تو به‌لر
اولسون بکا برعفت مجسمه حضورنده سوء ادب ایتدیره -
جك ...... جبر وقهر ایله کندینی سودیرمك ایستیور
اوچ کیجه صکره یانمه کله‌جکنی ومطلق کندیسنه برچاره
بولمزسه‌م اولنجیه‌قدر اوطه‌مدن آیرلمیه‌جغنی صورت‌قطعیه‌ده
سویلدی‌ده اویله‌جهنم اولدی کیتدی. اویوسه‌م کابوس
کبی رؤیامدن کبرسه‌م سیأت عمل کبی مزارمدن ایرلمیه‌جق !
یاڭی بوملعونه‌نك الندن قورتارمغه برچاره بول یارخصت
ویر بن آندن کندی کندیمی قورتاریرم آه یانمه کلسه‌کده
برایکی دقیقه‌جق یوزینی کوره‌بیلسه‌م کوکلمك بوخلجانی بلکه
براز سکونت بولوردی مرحمت ایدوبده یارم ساعتجك
اولسون کلمزمیسك خدابیلور چکدیکم اذای روحانی عذاب
جهنمه رحمت اوقودیور امداد ! مرحمت !

عادل

هانکی بردردمی هجران ایله تعداد ایده‌یم
سنده داد ایتمز ایسه‌ك بن کیمه فریاد ایده‌یم

جواب اولەرق شوتذ کرەیی الدی .

پریخاندن عادل کرایە

بوقادین سکا دکل اجلنە عاشق اولمش ارقەسندەطولا -
شوب کزیور عجبا هیچ برکرە آینەیە باقرمی عجبا کور
اولەجق کوزلری جمالکدەکی نوری طورکدەکی عصمتی
کورمزمی عجبا یلدیرملر التندە ازیلەجك بینی کندی
یاشیلە سنك نوجوانلغکی مقایسە ایترمی سکا اوقدر تسلط
ایدرك بندن اولومنیمی دیلنیور یاقەسندن طوتوب دە غیای
جهنمە آتمقلغمی‌می ایستیور شرندن چکدیکم عذابلرەشیطان
اوغراسە شایان مرحمت اولور اما او بنم حالمی بیلیورمش
بن آنك حالنی بیلیورم یا اللهم! انتقام انتقام ! برکرەقارشیسنە
طوروبدە طورندەکی اندامندەکی دنائتی کراهتی یوزینەقارشی
سویلیەبیلەجکمی‌یم برکرە ایاقلریمك التنە الوبدە چهرەسنك
یلاندریلرینی یوزمکەمقتدراولەبیلەجکمی‌یم ملعونە نامشروع
برمحبت چیقاردی عموم قادینلرك ناموسنی برباد ایتدی
الویرمدی اورتەیە بریالان قویدی سنی مخاطرەلرە دوشیردی
الویرمدی بنی ایشك ایچنە قاریشدیردی یالانجیلغنە ملعنتنە
تشریك ایتدی الویرمدی بیچارە برادریکی زندانلرە آتدیردی
آندن صکرە جلاد کبی اوزرینە مسلط اولدی آزقالدی بتون
بتون افنا ایدەجکدی الویرمدی سنی فکریکە مخالف بنی
حالە یاقشمز برطاقم تشبثلرە مجبور ایتدی ایکی اك محرم آدمز

ایکی الك مخاطره‌لی کاغدمز قضانك مصیبتك الك ایشلك شهراهلرنده طولاشوب طورییور. ملاحظهٔ عاقبتله خوا- بمزی حضورمزی سلب ایتدی الو یرمدی هفته ده ایکی اوچ کون جادی باقیشی یلان نفسی ایله کل جمالکی صولدیرییور الو یرمیور شمدی‌ده سنك عصمتکی بنم حیاتمی برباد ایتمکه چالیشیور خنزیری برلطمه ایله اسفل سافلینه کوندرمك قدر قولای برشی یوق فقط کریبان اقتداری پنجهٔ ملعنتندن قورتاروبده کندیله برابر دوشمامك ممکن دکل اوزرینه واراسه طپوق التنده ازیله‌جك فقط برعقربك زهریله ایکی انسان‌ده برابر تلف اوله‌جق .

یاربی ! یاربی ! نه‌چیقلمز برکریوهٔ بلایه طوتلدق ! بیلسه‌ك کوکلمدن نه‌لرکچیور؟ بشقه بربهانه بولوب‌ده سرایك اورته یرنده خنجرلیو یه‌جکم قادینلغمه باقمه بن خنجر قلیج قوللانمغه‌ده مقتدر قادینلردنم خنجرلرم قرداشمدن قورقم چونکه او بیچاره‌یی بر بلادن قورتارمش اولورم حمزه بلکه بکا قصد ایدر اره‌ده سن اولمسه‌ك بالله‌العظیم بو یولده اولمکی‌ده قطعا دوشونمم فقط ایستمیورم سنی بو حاللرده براقوب‌ده موت ایله کندیمی عذابدن قورتار- مغی سکا دشمنلك صانیورم غیظ قصقانجلق کوکلمده برر اژدهای جهنم کسلمش آتشین دندانلریله وجودمك هر ذره‌سنی آیری آیری قوپاریورده ینه تحمل ایدیورم.

ممکن دکل سـکا ترتب ایده‌بیله‌جك بر مخاطره ذهنمه کلنجه هیچ بر شیئـه تشبث ایتمك بنم ایچـون ممکن دکل یاتمه کلسـه تحقیر ایتسه اشکنجه‌لره قویسـه وجودمك هر طرفنی آیری آیری پاره‌لسـه حتی ...... آه ...... حتی سنی المدن السـه ینه بر شی یاپمغه مقتدر اوله‌میـه‌جغم ینه بنم ایچون بر دقیقـه‌جق اندیشـه‌یه دوشدیککه کوکلی قائل ایده‌میه‌جکم .

ایتمه ! الله عشـقنه مناسبتسزلك ایتمه ! مردسك قا- دینلردن صبر درسی المق سکا یاقشمز تحمل ایت مقصدکی ممکن اولدیغی قدر محاللره تعلیق ایله او یالا نه یاپارسـه‌ك یاپ الله بر سر رشتهٔ خصومت ویرمه باللهالعظیم ـ اکر جائز اولسه ـ شیطانه رحمت اوقوده‌جق ملعونلردندر .

برده الله عشـقنه پیغمبر حرمتنه اولسـون بنی وقتلی وقتسز دعوت ایدوب طورمه کندم کله‌میورم امریکه اطاعت محبتـکه انجذاب سائقه‌سیله روحم ده نه بدنمدن ایریله‌رق یانکه کلمکه نه‌ده یرنده طورمغه مقتدر اولیور بنی بویله حیات بهر عذاب و عذاب بهر حیات اشکنجه‌سنده براقمق شانکه لایق دکلدر کوریورسك که فرصت دو- دوشوردکجه یانکدن آیرلمامغـه چالیشیورم فلك مساعد اولمدقجه بر برمزدن محروم قالیورسه‌ق نه یاپه‌لم اتحاد رو- حانیتمزله تسلی بولورز .

«چون فاصلهٔ نیت بود فاصلهٔ ما   ما از تو جدا ییم بصورت نه بمعنی»

عادل كرای بو جوابی النجه پریخانك هر امرینه اطاعتی وجدانه مترتب فرائضدن بیلدیکی ایچون چاره‌سز فکرنده اصرار ایده‌مدی   بشقه درلو تدبیرلر مطالعه‌لرله بریکی دلهٔ روزکارك ورودینه انتظار ایلدی .

اوچنجی کیجه ایسه شهریار تقاضای داین کبی باشنه مسلط اولمقده موعدندن بر دقیقه کری قالمدی و استفسار خاطر یوللو مراسم بتربتمز   ینه مقصد معلومی اورته‌یه آته‌رق نیازلره ابراملره قیام ایتدیکندن اره‌ده شو محاوره جریان ایلدی .

عادل — كوزل افندم محبت قوللری   فقط محبتك نتیجه‌سی نره‌یه وارر ؟   وصاله‌می دیه‌جکسکز وصال ایچون بر حق بر مشروعیت اقتضا ایدر .

شهریار — (جعلی بر حجاب ایله) بیله‌میورم عصمت فروشلق ارککلره دوشه‌جك بر زمانه دنیایه کلمشمز .

عادل — ارککلرك هپسنی بیلمم   فقط بزم خاندان اعضاسنك عصمت هر زمان اختیار ایتدیکی حاللردندر .

شهریار — بن بو بهانه‌لره اعتماد ایدرمی‌یم بنی سومیور-سکز لقردینك حقیقتی آندن عبارتدر   اکر اویله دکلسه نیچون ایلك بحث ایتدیکمز کیجه عثمانلی ملکنه کیدیککز وقت ارقه‌کزدن کله‌جکمی سویلدمده قبول ایتدیکز .

عادل — حق‌ده وار ایدی مشروعیتده وار ایدی‌ده آنك ایچون قبول ایتدم.

شهریار — اونصل حق نصل مشروعیت ایمش؟ زوجم صاغ طوروب طورركن بنی نكاح ایله‌می اله‌جقدیكز.

عادل — اوت بلكه نكاح! ایله اله‌جقدم.

شهریار — استهزانك‌ده بو قدر اچیغنی ایشتمدم زوجم ایچرده اوطوریور نكاح اوزرینه نكاحه جواز وارمیدر؟

عادل — وار ایمش كه سلیم اول زماننده شاه اسماعیل اولك حرملرندن تاجلی خانمی طوتدیلر نشانجی جعفر چلبی‌یه تزویج ایلدیلر.

شهریار — اوت! اویله برشی خاطرمه كلیور مادامكه عثمانلی طوپراغنده بر مانع یوق ایمش!..... آه شو كوندردیككز ادملرده كلمزكه نه یاپیله‌جق اینسه شمدیدن تشبث اولنسه.....

بحث بو نتیجه‌یه انتقال ایدنجه عادل كرای همان شاـ قراقلغنی اله الق و «توجه وعاطفت شرفلرینی سز قزاـ نیورسكز باری تحسر مزیتنی‌ده ارككلره براقكز» یوللو بر طاقم كوه‌زه‌لكلر ایتمك ایستدی. فقط لقردیلری كوـ كلندن نفرت ایدرده قاچرمش كبی اغزندن بربری اردنجه دوكلور طورردی.

هر نه حال ایسه بیك بلا ایله جلاد وجدانی اولان

ملعونه‌یی باشندن دفع ایتدکدن صکره بر آنك شهوات نفسانیه‌سی یولنده ارتکاب ایتدیکی دنائتلری برده پریخانك بر محبت معصومانه آتشنده محو اولوب طوررکن هر تدبیرینی بر فکر علوی بر مقصد انسانیته اسناد ایده‌جك مرتبه‌لرده کوستردیکی حسیات طاهره‌یی پیش نظرینه الهرق او ایکی وجودی قدرت فاطره‌نك خلق اضداده اولان کمالنه ایکی برهان مجسم عد ایلردی .

برقاچ کیجه‌دن صکره پریخانك ینه تنها برمجلسنه نائل اوله‌بیلدی ماجرایی تفصیلاتیله برابر حکایه ایلدی عادل کرایك ولو یالان اولسون شهریاره او یله بر وعدی پریخان ایچون قلبنه بیك خنجر صاپلامقدن بتر بر عذاب الیم ایدی فقط نه چاره که ضرورت زواللی قزی او عذاب ده صبر و سکونتله کچشدیرمکه مجبور ایلشیدی چونکه عادل کرایه اویالامق رأیني ویرن کندیسی ایدی رأیك صورت اجراسندن شکایت ایتمکه طبیعی کندنده حق بوله‌مدی اوطه‌سنه چکلنجه چاره‌سزلك تسکین اضطرابده الك بیوك چاره‌سی اولان کریهٔ تأثره قویولدی صباحلره قدر اغلا- دی انکله براز تسلی بوله‌بیلدی .

{ فصل خامس }

—٣٠—

شروانه کوندریلان صادقله ابراهیم پریخانك وردیکی
توصیه‌لر ایتدیکی تنبیهلر سایه‌سنده ایران مملکتنی پك سهو-
لتله کچه‌رك شروان حدودینه واصل اولدیلر عثمانلی قره
قوللرندن قورتلقده‌ده پك چوق صعوبت چکمدیلر چونکه
عادل کرای طرفندن عثمان پاشایه اولان مکتوبك اوست
مهریله ظهریه‌سنی هانکی ضابطه ارائه ایلدیلر ایسه وجهۀ
مقصدلرینه عزیمت ایچون رخصت الدیلر نهایت قزوینندن
چیقدقلرینك یکرمی سکزنجی کونی تیمور قپویه واصل او-
له‌رق ابراهیم عادل کرایك مکتوبنی عثمان پاشایه تقدیم
ایتدی صادق پریخانك کاغدینی الدی شمخال نزدینه
عزیمت ایلدی.

عادل کرایك تشبثی عثمان پاشا ایچون تأییدات غیبیه-
دن معدود ایدی فقط نه فائده‌سی وارکه او صره‌ده
جزمی یانده بولنمدی چونکه هر حالده اعتماد ایلدیکی
او دلیر صاحب فطانتی اندن براز زمان اول دشمنك حر-
کاتنی تحقیق ایچون تفلیسه کوندرمش و جزمی اوراده
بولندیغی صره‌ده اون بیك قدر ایران عسکریله امام قولی
خان قلعه‌یی محاصره ایلشیدی.

عثمان پاشا چارەسز عادل کرایك مکتوبنی کتیرن ادمیلەبرابر سردار لالامصطفی پاشایه ایصال ایدرك جزمی‌یی تفلیسدن قورتارمق ایچون چارەلر ارار طورردی چونکه قلعەنك محاصرەسی اوچ آیه بالغ اولدیغی حالده ایران دو - لتنك تحریکیله عصیان ایدن کرجیلر یوللری کسەرك قلعەیه کوندریلان ذخائری یغما ایدەکلدکلرندن و دها سفر موسمی حلول ایتمامك جهتیله اوزرلرینه بر قوۀ کافیه سوق ایتمکه یکیچری وسپاهك عادات و اطواری مساعد اولمدیغندن چارەسز اصحاب غیرتدن بعض پاشالر دائرەلری خلقیله قلعەیه ذخیره یتشدیرمکه چالیشیر و دشمنك کثرتنه بناء همان هیچ بری استحصال مقصده موفق اولەمزدی .

تفلیس مجاهدلری بر طرفدن عجملرك مهاجمات متوالیەسنه بر طرفدن ده اچلغك تولید ایتدیکی امراض متنوعەیه قارشی طوره طوره یالکز یدی یوز کشی‌یه تنزل ایتمشلردی .

بوفرقۀ ناجیه صوك دانەسنه وارنجەیه قدر ذخیرەلرینی بتوردیلر. قلعەده نه قدر حیوان وار ایسه یدیلر حتی جزمی – فرهاد اغانك هدیەسی اولان قولەکحیلان نظرنده بك قیمتلندیکی ایچون تفلیسه عثمان پاشانك احسانندن نائل اولدیغی قیرنجدیسی ایله کلمش و برسواری‌یه کورەلك بیوك سلاح

عد اولنان او حیوانجغزی‌ده کسه‌رك احبابیله برابر صفای خاطرله اکل ایتمشیدی .

مجاهدلر ضابطلرینك و خصوصیله جزمینك کوستر-دکلری مثال مکانت و ایراد ایتدکلری مقالات تشـویق ایله آچلقدن اولمکی قلعـه‌یی تسـلیم ایتمکه ترجیح ایدر اولمشلر ایدی. بر زمانلر کدی کوپك یمکه باشلادیلر حتی بر کلبی ایکی یوز اقچه‌یه قدر صـاتون الدیلر (*) ینه مقام حمیتده استقراردن نکول ایتمدیلر .

اراهیمك سردار مصطفی پاشا نزدینه ورودی تفلیس محصورلرینك بر بری تعاقب ایدن فریاد نامه‌لری صره-سنده ایدی پاشا قلعه‌یه معاونت نه‌یه موقوف ایسه دو-شونمك ایچون اوتاغنده عموم پاشـالردن مرکب بر مجلس مشورت جمع ایلدی .

خلاصـهٔ مذاکرات ایسـه طبیعی براز امدادایله براز ذخیره ارسالنـدن عبـارت اوله‌رق مطالعه‌لر بو ذخیره‌یی بو امدادی کیمك کوتوره بیـله‌جکی مسئله‌سـنه منعطف اولمشیدی .

آندن بر ایکی کون اول ایسـه صدر اعظم صقوللی محمد پاشانك نجل نجیبی اولان و مراد ثالث و محمد ثالث زمانلرنده‌کی وزرانك الك بهادرلرندن الك قهرمانلرندن معدود

(*) پچوی — جلد ثانی — صحیفه — ٥٧ .

اوله‌جق قدر خدمات جلیله ابراز ایلیان حسن پاشا مر-
حوم که او زمان همان یکرمی یدی یاشنه بالغ اولمش ومحا-
ربه‌یه برنجی دفعه اوله‌رق کلمشدی پدرندن « بیلیرم
تفلیسه ذخیره کوتورمك وظیفه‌سی سکا قاله‌جقدر بو خدمتی
کندینه بر مقدمهٔ اقبال عد ایله احتیاط ایت تدارکلی
کیت » یولنده بر امر الدیغندن (*) ذخیره کوتوره‌کی
عهده‌سنه اله‌جق بر صاحب همت تحری اولنورکن حسن
پاشا کندینی عرض ایلدی. اختیار ایلدیکی فداکارلق
ایسه قحط رجال سائقه‌سیله قبول اولندی. سردار
طرفندن الدیغی تعلیماتلرك بریده تفلیسه کیره‌بیلیرسه جز-
می یی برابر کتیرمه‌سی ایدی.

سردار وسائر امرا حسن پاشانك واصل اولوب اولمدیغنی
تخمین ایله اوغراشمقده وا کثر رأیلر انك ده کیرمسنه امکان
ویره‌مامکده اولدیغی برزمانده‌که ارضرومدن مفارقتنك اون
التنجی کونی ایدی پاشا جزمیده یاننده اوله‌رق اردویه واصل
اولدی وتفلیسه عزیمتله ذخیره وعسکر براقدقدن ماعدا
محاصره ایدن دشمنی ده دفع ایلدیکنی اخبار ایلدی.

اردو خلق حسن پاشانك اوکنجلکی ایله برابر بویله
یلدیرم سرعت ودهشتیله اکمال ایلدیکی سفره علی العموم
حیرتده قالدیلر حتی مصطفی پاشا بدرینه فوق العاده منفعل

(*) پچوی جلد ثانی صحیفه ۵۷ و ۵۸ .

ایکن مجاهد حیدر اقتدارك موفقیت خارق العاده‌سنی کورنجه اعصاب قرابتی ضروری هیجانه کله‌رك پاشایی پدرانه قوجاقلدی » بو طوغان سرعتی بو ارسلان حرکتی شاهین اوغوللرینه مخصوصدر کبی سوزلرله انواع تلطیفاتنه مستغرق ایلدی .

— ٣١ —

اقشام اولنجه پاشانك برنجی ایشی مجلسنی اغیاردن تخلیه ایدرك جزمی‌یی یاننه چاغرمق وعادل کرایك مکتوبنی کوسترمك اولدی جزمی کندیسنه تکلیف اولنان خدمتی بالافتخار قبول ایله برابر ایشك اطرافلی واحتیاطلی طوتلمسی کندیسنك کرك عثمان پاشایی وکرك شمخالی کورمسنه و باخصوص ایرانه امین اوله‌رق کیره بیلك ایچون شمخالدن پرنجانك مکتوبنه جواب المسنه متوقف و بوده زمانه محتاج اولدیغنی سویلدی پاشا جزمینك حقنی تسلیم ایله هیچ اولمامقدن ایسه کچ اولمق اولادر دیه‌رك وکندیسنه احتیاطاً اوچبیك التون اعطا ایدرك همان او کیجه‌دن جزمی ایله ابراهیمی تیمور قپویه ارسال ایلدی .

جزمی عثمان پاشا ایله شمخالی واو صره‌ده شروانه کلمش اولان وعادل کرایك بیوك برادری بولنان محمد کرایی کوردکدن واقتضا ایدن اوراق وتعلیماتی الدقدن صکره

ابراهیم وصادقله برابر ایرانه آچیقدن آچیغه کیرمك ایستدی ایسه‌ده بردرلو مقتدر اوله‌مدی چونکه طوقاق خان باشنده بولنان عسکرله دائما عثمانلی کاربانلرینی اورمق و بزه تابع اولان یرلری غارت ایتمك ایله مشغول اولمق جهتیله مقابله بالمثل ایچون اوز تیمور زاده عثمان پاشا ایله محمد کرای خان تکرار ایرانیلرك پنچه‌سنه دوشمش اولان شماخی‌یه بر مقدار عسکر سوق ایدرك محافظه‌سنه مأمور اولان مازندران حاکمی محمد خانی اعدام ایله قلعه‌یی استرداد ایتدیردکدن و باکو به‌یی‌ده بر تاتار فرقه‌سی واسطه‌سیله تسخیر ایلدکدن صکره — کرتهرینی کذار ایدرك واطرافه اقینجیلر طاغیدارق اوحوالیده بولنان ایران ملکنی تا قزل آغاجه قدر غارت ایتدیردکلری کبی سردار مصطفی پاشا دخی اناطولی بکلربکی جعفر پاشایی قوتلیجه بر فرقه ایله روانك تخریب وغارتنه مأمور ایتمش واو مبارك‌ده انتقامنی بیاغی حدك خارجنه ایصال ایله کرك روان شهرنده وکرك اطرافنده بولنان یالدیزله التونلره مستغرق بر چوق ابنیهٔ عالیه‌یی زیر و زبر ایتدکدن بشقه یکرمی بیکدن زیاده‌ده قادین چوجق اسیر المش اولدیغندن ایران امراسنی برغیظ مفرط — استیلا ایدرك و لونه نام ایله اولورسه اولسون عثمانلی ملکندن کندی حدودلرینه فردمتنفس کچیرمامکه قیام ایلمشلر ایدی حتی جزمی‌یی کوردکلری زمان اوزرینه

هجوم ایدن عجم قره‌قوللری سوزه حوالهٔ سمع ایدر مرام اکلار کروهدن اولمدقلرندن بر هجومده بیچاره صادقله ابراهیمی اعدام ایلدیلر .

جزمینك آلتنده قوله کحیلانی موجود واویله نجیب بر حیواندن استدیکی کبی استفاده ایده‌جك قدر سلاحشوراولدیغی جهتله یانته یاقلاشه بیلانلردن اوچ درت کشی تپه‌لدیکی واوموزندن خفیفجه برغارغی یاره‌سی آلدیغی حالده مهارت جندیانه‌سی سایه‌سنده نفسنی بیك بلا ایله تخلیص ایده‌بیلدی .

بو بادره اوزرینه جزمی سرداره مراجعتله چاره صوره‌مقدن تعلیمات آلمقدن بشقه ذهننده مقصدینه وصول ایچون بر طریق امکان تصور ایده‌مدی همان ارضروه عودت ایلدی کلدیکی صره‌ده ایسه مصطفی پاشا یرده تفصیل اولنه‌جق سببلر اوزرینه سردارلقدن انفصال ایتمشیدی .

داماد پادشاهی صدراعظم صقوللی محمد پاشا که آلتمش سنه خدمت دولتده بولندیغی حالده هیچ برکره دها بیوك بر خدمته انتقال ایتمکسزین هیچ بر مأمور یتندن انفصال ایتمامش اوچ پاشانك بلا فاصله اون بش سنه وکالت مطلقه‌سی خدمتنده بولنمش وبو صورتله زمان وزارتی چاندارلیلردن مقتول خلیل پاشا ایله کوپریلی فاضل

احمد پاشادن بشقه دولت علیه‌ده کلان صدراعظملرك کافه‌سندن زیاده امتداد ایتمش وذوق وشوقیله مشغول ایکی پادشاه زماننده سلطان سلیمان کبی کرهٔ ارضك همان هر طرفنه حکمی نافذ اولان برشهنشاه عظیم الاقتدارك سنه‌لرجه یوقلغنی بیلدیرمامش ودولت عثمانیه‌کبی وسعت ومکنتده جهانکیرلك درجه‌سنه یاقلاشمش بر سلطنت معظمه‌یی مائل اولدیغی وادئ ناقعر یاب انحطاطه سقوطدن ید غالبه‌سنك قوهٔ موانع تید اهتمامیله منع ایتمکه موفق اولمشدی دور حکومتنك سال اخیری اولان طقوز یوز سکسان یدی رمضاننده برکیجه معتادی اوزره تهجد نمازینی ادادن صکره خزینه‌داری خادم حسن آغایی مجلسنه جلب ایدرك دولت عثمانیه تاریخی اوقودرکن حکایه سلطان مراد اولك قوصوه ملحمهٔ کبراسنده شهادتنه کلدیکندن پاشا بر کریهٔ خالصانه ایله بخشایش الهیدن کندیسنه‌ده اویله دولت نصیب اولمسنی طلب ایلدی .

ایرتسی کون سراینده ایکندی دیوانه حاضر بولندیغی حالده دیوانه روشلی بر جرار عرضحال ایدر کبی یاننه تقرب ایتدی وبر بچاق ایله بر قاچ خطرلی یرندن پاشایی یاره‌لدی آره‌دن بر ساعت کچر کچمز مرحوم دار المکافاهٔ آخرته انتقال ایلمشدی .

پاشانك توابعی حدت وتهورله جراری پاره پاره

ایلدیلر بناء علیه خیانتنك سببی نه اولدیغی وبشقه رفیق ومحركلری موجود اولوب اولمدیغی اكلاشیله‌مدی وبناء علیه پاشانك اتلافتی هر مجهولدن بر معلوم استخراجنده خیاللرینی قواعد ریاضیه یه بدل عد ایدن بر طاقم بیهوده كولر كاه سرای طاقمنك وكاه رقباسنك تحریكنه حمل ایتدیلر وحتی قاتلی پاره‌لیانلری ده سرمیدانه چیقمامق ایچون مخصوصاً ترتیب اولنمش بر طاقم اجرتلی جلادلردن كوسترمك ایستدیلر هر نه حال ایسه بو فاجعه ایله عموم اوزرنده وقار واقتدار حكومتك بر مثال ذی حیاتی اولان صدر جلیل الاجتهاد الدن كیدرك یرینه كلان احمد پاشاده ایسه سلفنك سایه‌سی قدر بیله حیثیت اولمدیغندن هر كسه تجربهٔ طالع وازمایش استعداد ایچون بر میدان جسارت اچلدیغی كبی او زمانه قدر مرحومدن حجاب ایتدیكی جهتله ایستدیكی كبی تزییف غیر وتوصیف نفسه مقتدر اوله‌میان سنان پاشا كندنجه اشدر قبا بیلدیكی لالا مصطفی پاشانك ایران اوزرنده‌كی حركتلرینی صرف بطائته بتون بتون غیر تسیزلكه اسناد ایدر وسردارلق كندنده اولمق لازم كلسه بر قاچ ای ایچنده تبریز واصفهانی وبلكه كرمان وخراسانی زیر وزیر ایدرك شاهك كله‌سنی بیله دیوان همایونه كوندرمكه اقتدارندن دم اورردی سنان — پاشانك یولقلقیات خود فروشانه‌سنه كرانقیمت بر طاقم هدایاسی ده

انضمام ایلدیکی کبی تفلیس محاصره‌سنده لالا مصطفی پاشایه بر طور لاقیدانه اسناد اولندیغندن ایران سردارلغی طقوز یوز سکسان یدی اواخرنده سنان پاشایه توجیه اولندی .

جزمی ارضرومه کلدیکی زمان ایسه سنان پاشا دها استانبولدن حرکت ایتمامش ویزینه قائممقام نصب ایتدیکی وان بکلر بکی خسرو ومحمد پاشا سردارك قدومنه انتظاراً هیچ بر ایشه ال سورمامك مسلکنی التزام ایتمش اولدیغندن جزمی اردو مرکزنجه بر معاونت کورمکدن امیدی کسمش وبویله سردارسز براردوده عثمان پاشادن استمداده دخی هیچ بر فائده اوله‌میه‌جغنی قطعیاً تیقن ایلمشیدی بونکله برابر جزمی دولتی طرفندن کندینه احاله اولنمش وحتی کندینه منحصر کبی کوسترلمش بر خدمتدن صعوبت وحتی استحاله‌یی بهانه ایدرك کری طورمغی قدر حمیتنه یاقشدیره‌میان مردان همتدن ایدی .

هله بحق اشتهارینه خدمت ایده‌جك اویله فوق‌العاده وقعه‌لرك ایچنه صوقولمق ذاتاً اك بیوك ارزولرندن اولدیغی کبی دنیاده انتساب ایده‌بیلدیکی اصحاب همتك همان جمله سندن زیاده سودیکی عادل کرایدن کلمه بر تکلیفی رد ایتمك نظرنده ناموسنی کندی الیله اخلال ایلمك درجه‌لرنده بر تنزل بر غیرتسزلك کوربنوز ایدی .

اوجهتله اك بیوك مزیتی صعوبتدن سهولت توطید ایتمك اولان

قوهٔ عرفانه كوونه‌رك ــ الديغى امرك اسباب اجراسنى كندى كنديسنه احضار ايتمكى كوزه الدى حياتنى قورتار- ديغى جهتله كنديسنه الك صادق رفيق اوله‌جغندن امين بولنديغى پرتوى تحرى ايله طوغريجه شماخى‌يه عزيمت ايدرك آنك خانه‌سنه نزول ايلدى ومرامنى كرك ميرزا عمره كرك پرتوه اطرافيله افهام ايتدى.

جزمى ذاتاً فارسى بيلور ولساننده‌كى استعداد ايله هر درلو تلفظى تقليد ايلر ايدى فارسى ايسه پرتوك آنه لسانى ايدى.

اوزون اوزادى بر طاقم مذاكره‌لردن صكره قيافتلرينى تبديل ايله عثمانلى سواريسنك تسلطندن ايرانه چكلمكده اولان روان خلقنه قاريشه‌رق حدوددن كچمكه قرار ويرديلر.

شماخيده برده صوفى نامنده بر عجم وار ايدى كه ايران حكومتى زماننده ميرزا عمر كنديسنى بر جنايتدن طولايى محكوم اولديغى جزاى اعدامدن قورتارمش و پرتو ايسه هر حالنه هر فعلنه تشريك ايلمشيدى پرتوك اخطارى ايله انى‌ده يانلرينه الديلر.

— ٣٢ —

شماخيدن چيقه‌جقلرى كونك صباحى ايدى كه ميرزا عمر حزين بر طور ايله جزمى‌يه توجيه خطاب ايدرك «سز

بو خانه‌یه بر ملك مؤكل كبی نازك اولدیكز اوغلی قورتار-
دیكز بنی صیانت ایتدیكز بو قدر احسانلریكزه مستغرق
اولدق قیزیمی‌ده تربیه‌یه همت ایلدیكز چوجوغه نقدر
محبتم اولدیغنی بیلورسكز اختیارلق وجودمده طاقت براقدی
كندمده پك فنا بر طاقم حاللر حس ایدییورم جناب حق
بیلور اما بزم رحلت یقیندر او قدر تربیه‌دن صكره بن
قزیمی بوراده كیمه ویره‌بیلورم چوجوق معصومیتی جهتیله
ایتدیكمز لطیفه‌لری بتون بتون جده حمل ایتمش حالا
كندیسنی سزه مالك قیاس ایدیور خدا بیلور ایش كندیمه
عائد اولدیغی ایچون سویلیورم سنمه حرمت بیوریكزده
تجربه‌مه اعتماد ایدیكز اقربا تعریفیله كورمدیككز برقادینی
تزوج ایتمك و یاخود صوبی مذهبی نامعلوم اسیرجیلر
خانه‌سنده بیومش بیك اركك قارشیسنده طولاشمش برجاریه
المقدن ایسه بیلدیككز اوقوتدیغكز شو چوجوغی السه‌كز
تربیه‌سنی كندی ایستدیككز كبی اكمال ایدسه‌كز خانه‌كزده
قادینلردن چوق شفقتلی جاریه‌لردن چوق اطاعتلی بررفیقه
بولندیرمش اولوردیكز» دیمكله جزمی « والله بن چوجوغك
هم شكلنی هم حالنی بكنمیورم دیسه‌م یالان سویلمش اولورم
سویلدیككز لقردیلرده تماميله حقیقته مطابقدر فقط یالكز
صاحبندن حیوان و یا افندیسندن اسیر الیركبی پدرموافقتیله
قزالمق مطالعه‌مه توافق ایتمیور عایشه بیوسون اكر بنی

استرسه كمال ممنونيتله اليرم » سوزلر يله مقابله ايلدى .

اختيار جزمينك بو افادهٔ معقولهسنه قارشى « ايش بو درجه‌يه كلدكدن صكره اوته‌سى جناب حقك تقديرينه باقار سز شمديلك عايشه‌يه يالكز اوفاجق بر نشان براقكز او سزى بكنمزسه صكره نشانكزى رد ايدر سز انى ايستمزسه‌كز نشان دكل حتى ارهده نكاح بيله اولسه پدرينك او ينه كوندرمك ينه الكزده‌در » يوللو عرض مرام ايدنجه جزمى بلا تردد پارمغنده بولنان بر اوفاق ياقوت يوزكى چيقاردى نشان اوله‌رق ميرزا عمره تسليم ايلدى .) همان اواقشام جزمى يانده بولنان اوچبيك الونى اوج آيرى كره يرلشدردى كمرلرك برينى كندى ديكرلرينك هر برينى ده رفيقلرينك برى قوشاندى شماخيدن چيقديلر روانه طوغرى يوريديلر .) حدوده ياقلاشنجه بر تنها صحراده بر آغاج دينبه چكلديلر ارقه‌لرندن البسه‌لرينى اتديلر برابر كتيردكلرى برر قات عجم اثوابنى كيديلر ايران داخللرينه طوغرى چكيلان روان فراريلرينه قارشديلر نره‌لى اولدقلرينى صورانلره جعفر پاشانك هجومنده قتل عام كورمش وتخريب ايدلمش اولان صارى كوتيد نامنده بر كويدن اولدقلرينى خبر و يررلر ايدى .

تدبيرلرينى كمال مهارتله اجرا ايتدكلرى ايچون حدودى

بك قولای کچدیلر و یولده هیچ برمانعه‌یه تصادف ایتمکسزین قزوینه واصل اولدیلر .

جزمی‌ده کرك عادل کرایه وکرك پریخانه مکتوبلر وار ایدی فقط صادقله ابراهیم یولده تلف اولدقلری ایچون انلره تقرب ایتمکه النده بر واسطه یوق ایدی قزوینده هیچ بر کمسه‌یی بیلمز ایدی‌که مقصودینه وصول ایچون استمداد ایلسون ایرانك اداب وعاداتنه تمامیله واقف دکلدی‌که کندی کندینه برچاره بولسونده سرایه داخل اوله‌بیلسون نه قدر اتعاب افکار ایلدی ایسه همان هر زمانده هر هر مکانده استحصال امل ایچون الك مؤثر واسطه اولان بذل نقوددن بشقه ایشنه یرایه‌جق بر تدبیر تصور ایده‌مدی همان اجتماعکاهلرده قوریجی طاقی ایله الفته ابتدار ایدرك ضیافتده هدیه‌ده حاتمانه بر سخا ابراز ایتمکه وکندینی دنیانك الك برنجی اصحاب ثروتندن کوسترمکه باشلادی برای قدر اوغراشه اوغراشه قوریجیلر ارەسنده ایکی‌سنی بولدی انلرله الفتی قرشدیردی بر قاچ کونلر کو-رشدکدن صکره ذکاسنده اولان قوۂ فوق العاده ایله ایکیسنك‌ده اخلاقنی تماماً تمیز ایلدی کندیلرینی دائرۂ محرمیته الدی .

او صره‌ده پرتوله صنیده سائر قوریجیلرله کوریشورلر

وجزمینك امری اوزرینه کندی کورشدکلری آدملری ضیافت ایله هدیه ایله تطییبده قصور ایتمزلر ایدی .

نهایت بر کون جزمی جرأت معتادهسیله هر مخاطرهیی کوزینه آلهرق قونوشدیغی سنی قوریجیلردن موسی کاظمه کندیسی قریم خانك دائرهسی معتبرانندن اولدیغنی وعادل کرایه برادری طرفندن پاره و هدایا کتیردیکنی سویلدی و بو مقصدینه خدمت ایدهبیلیرسه حقنده کرك خانزادهنك کرك کندینك هردرلو احسانی مبذول اولهجغنی وعد ایلدی .

موسی کاظم ناموسلی خیرخواه مذهبنه مذهبداشلرینه کمالیله محب بر آدمجکز ایدی فقط جزمینك تکلیفنی قبول ایدهجك قدر جسارته مالك دکل ایدی بناء علیه ایشك رفیق و همشهریسی اولان عباسه آچلمسنی رأی ایلدی .) جزمیده عباسی ایشه یرار مذهبنه محب بر آدم کورمش ایسهده اخلاقنده طمعکارلق حس ایلدیکیچون بونقیصهنك حریفی خیانت درجهسنه سوق ایدوب ایتمیهجکنی اکلامدقجه عباسه اچلمغه جسارت ایدهمزدی بو مسئلهده موسی کاظمی اوزون اوزادی استنطاق ایلدی عباسك بیاغی تفصیلاتی ایله ترجمهٔ حالنی اوقورمش کبی هرحالنی اوکرندی عباسك قورقولهجق قصوری « پاره جانلی » لغنه منحصر اولدیغنه امنیت حاصل ایلدی کندی ایسه مقصدینه

صرف ایچون اوچ بیك آلتونه مالك اولەرق قزوینه
واصل اولنجەیه قدر حیوان لباس مبایعەسیله برابر الندەکی
ودیعەنك همان یوزدە بر ینی صرف ایتدیکندن وموجو-
دینـك بقیەسی او زمانلر حکمنجه ایران قوربجیلرینـك
کافەسنی آشترایه کافی اولدیغندن عباسـك طمعنی ایش بو-
زەجق قدر مضر برحال عد ایتدی همان اوکون موسی
کاظم واسطەسیله عباسی بولدیردی اکادە بی پروا کشف
راز ایلدی عباسك طمعکارلغی قدر جرأتیدە وار ایدی او
جرأته ایسـه بویله ایشلردە طمعکارلغی بر قاتدهـا قوت
و یرردی بناء علیه جزمینك تکلیفنی بلا تردد قبول ایدرك
« خانزادە البته سزی بیلیر قپودن اولمزسه پنجرەدن یانـنه
کیرمکـدە بر مانع یوقدر یارین کیجـه بن خانزادەنك
پنجرەسی التندە نوبتجی یم رفیقمدە یالکز کاظمدر بزقوربجی یز
یانمزدە کنـد بولنمق عادتدر تاجرلر بازارندە بك کـوزل
اپك کندلر وار کاظمه سـپارش بیوریکز اون اوچ اون
درت ارشون قدر بر دانەسنی تدارك ایلسون او بویدە سنی
بك چوق اولسه اوچ آلتونه ویررلر سزه کوندزدن باغچەنك
قپوسنی کوستریرم کیجەدە آچیـق براقیرم ساعت بش التی
رادەلرندە کلیرسـکز کـندی پنجرەیه اتارز چیقارخانزادەیه
هدیەلرکزی تقدیم ایلرسکز بن آشاغیدە بکلرم ایستدیککز قدر
اوطوررسکز ایشکز بتنجه اینرسکز خدمتمزه مکافات اولەرق

بزه اللیشر التون ویرسکز مقصد حاصل اولور» جوابی
و یرنجه جزمی همان کیسه‌سنی میدانه آته‌رق کنند پاره-
سندن ماعدا ایکیسنه دفعةً یوزر آلتـون اعطا ایتـدی
خانزاده‌یی کوردکدن صکره ایکیشر قاتنی دها و یره‌جکنی
علاوه ایلدی .

عباس طمعکارلغنك اظهارینی وقارلوندانه‌سنه مغایر
کوره‌رك الدیغی احسانه مقابل « خیر! بو خدمت ایچـون
و یردیککز پاره بیله چوقدر خانزاده‌یی کوردکدن صـکره
تکرار احسانکزی المغه اوتانورم سز ایش بیـورك بز کو-
ره‌لم لایق اولدیغمز اجرتی ایستمکدن چکنیرز » سـوزلر یله
جزمی‌یی بر تبسم عارفانه‌یه مجبـور ایلدکدن صـکره لازم
اولان کمندك اشتراسنی‌ده کندی عهده‌سـنه اله‌رق وکویا
ایش کندینه عائد ایمش کبی ایرتسی کیجـه‌نك اونودلمامه‌سنی
جزمی‌یه توصیه ایلیه‌رك ایشنه عزیمت ایلدی .

سرای شـاهی‌ده غازی کرای دغدغـه‌سی اونودلمش
شهر یارك عادل کرایه تسلطی‌ده نهـایت بولمش ایسـه‌ده
صـادقله ابراهیمك عودتنـده کوریلان تأخرلر اصحـاب
مشورتجه پك بیـوك اندیشه‌لری موجب اولمغـه باشلادی
شهریار بو تأخرك دوامی مقصدینی‌ده تأخیر ایتدیکی ایچون
مضطرب اولور عادل کرای ایله پر نخـانی مکتوبلری اله
کچمش اولمق واهمه‌سی بیـك درلو خلجانه دوشـورردی

بناء علیه بنه هیچ اولمزسه ایکی کیجه‌ده برعادل کرالك اوطه‌سی شهریار ایله پریخانك یا ایکیسندن و یا ایکیسنك برندن خالی قالمامغه باشلادی بونلر بریره طوپلانیرلر درلو درلو مطالعه‌لرله اتعاب افکار ایدرلر بربرلرینك سوزندن کندی آرزولرینه کوره چیقاره بیلدکلری معنی ایله ایله تسلی بولور طاغیلیرلر ایدی .

بویله اندیشه کیجه‌لرینك برنده‌که شهریار شاهك خدمتنه کیتمش پریخان ایسه میدانی تنها بوله‌رق عادل کرالك اوطه‌سنه جان اتمشدی ایکی عاشق قارشی‌قارشی‌یه کلدیلر کوکللرینك اضطرابیله برابر صیجاغك‌ده افراط درجه‌ده بولنمسی جهتیله‌براز هوا المق ایچون اوطه‌نك نه قدر پنجره‌سی وار ایسه جمله‌سنك درت قنادینی بردن آچه‌رق وکندیلری بر کوشه‌یه چکیله‌رك حسبحاله باشلادیلرمکتوبلرك طوتلمدیغنه برقوتلی دلیللری وار ایدی که اوده آدملری قزوینندن چیقه‌لی ایکی اوچ آیی کچمش اولمسی ایدی‌اکر مکتوبلر طوتلمش اولسه ایدی او زمانه قدر البته ایش میدانه چیقمش اوله‌جغنه‌وحال بوکه هیچ برطرفدن مسئله‌یه دائر برسس ظهور اتمامسنه نظراً ادملرینك بأی حال عثمانلی ملکنه کیردکلرینه تمامیله حکم ایدرلردی بونلرك عثمانلی ملکنه مقتدر اولوب‌ده اورادن چیقمغه مقتدر اوله‌میشلرینه برسبب معقول تصور ایده‌مزلردی .

ایشته عادل کرای ایله پریخان تشبثلرینك عواقبنه ومناسبت دوشدکجه حالات محبتـه دائر اوزون بر محاوره‌یه طالمش اولدقلری صره‌ده ایدی که اوطـوردقلری کوشه‌نك صاغ جانبنده اولان پنجره‌دن برحرکت بر تنفس سسلری کلمکه باشـلادی بیچاره‌لر فنا حالـده اورکدیلر حیرتلرندن وجودلرینك بر ذره‌سنده بیله حرکته اقتدار قالمدی‌دقتلرینی وبلکه حـواس – باطنه‌لرینك جمله‌سـنی اوجهته وقف ایتـدیلر اره‌دن بر دقیقه کچر کچمز ایشتدکلری سس هم زیاده‌لشدی هم اوطه‌یه بتون بتون یاقلاشدی طبیعیدرکه مجلس محرمیتلرینه تقرب ایدوب کلان مخلوق کندیلرینه کوره هادم اللذات اولان موتك قره خبرجیسی قبیلنـدن ایدی ایکیسی بردن جان هـولی هجران قورقـوسی ایله یرلرندن فرلادیلر پریخان جارینی قاپه‌رق اوطه‌دن چکلمك وعادل کرای قلیجنه صـاریله‌رق او بلای ناکهظهوری قارشیـلامق عزمنده ایدی که پنجره‌دن یانلرینه بر کولکه ومتعاقباً عباسنه بورنمش بر آدم آتلدی عادل کرای مأیوسانه بر تهورله او خیال هائلك اوزرینه یوریدیکی صره‌ده مسافر سمکر نمایش ارقه‌سـندن عباسنی آتنجه کوردی که برقاچ ایدن بری قدومنه انتظار ایلدیکی جزمیدر.

بیچـاره‌نك ذهننه اسـتیلا ایدن دهشت دشمن جان قیاس ایلدیکی بر مخلوقـك کندنجـه بر توفیق مشخص

اولدیغنی کورمه‌ی اوزرینه او قدر شدت او قدر سرعتله مسرت واطمئنانه منقلب اولمش ایدی که قلبنده ظهور ایدن خلجانلرك شدتندن بر سوز سویلکه وحتی وجودینك بر عضوینی تحریك ایتمکه مقتدر اوله‌مقسزین النده یالین قلیجیله تمثال هول اولمق ایچون یاپیلمش بر تصویر مجسم کبی بولندیغی پرده دیکلمش قالمش وپریخان ایسه جزمی‌یی بیلدیکی جهتیله اوغرادیغی هول واضطرابی دفعه بالطبع مقتدر اوله‌مدی ایسه‌ده جزمی‌یه کورنمه‌دن اوطه‌دن چیقمغه وقت بوله‌مدیغنه وکورندکدن صکره چیقمق لازم کلسه ملاقات محرمانه‌لرینك تولید ایده‌بیله‌جکی شبهه‌لر عین حقیقت رنکنه کیره‌جکنه نظراً دنیاده قاچ درلو تدبیر تصوری ممکن ایسه سیالهٔ برقیه قوتیله همان هپسنی بردن خیالندن کچه‌رك نهایت اکر وقعه شایع اولورسه بو ملاقاتی‌ده معتاد اولان مذاکره مجلسلری قبیلندن کوسترمکه قرار وبردی عاقبت‌حاله انتظاراً مقامنده ثبات ایلدی.)

پریخانك بولندیغی موقع یان دوشمه‌نك جهتیله جزمی کندیسنی کوره‌مدیکندن مجلسی بتون تنها قیاس ایدرك وشوخ مشرب بلکنی اله‌ارق «ماشا الله شهزاده‌م! دعوت ایتدیککز بندکانکزی‌نه قدرحسن‌قبول بیور یورسکز بو قلیچ‌ده مهمانوازلق لازمه‌لرندنمیدر» دیوب‌ده عادل کرایدن جزمی الله مستحقنی ویرسون اوطه‌یه پنجره‌دنمی کیریلیر جوابنی النجه «قپوده مانع بولنجه پنجره‌دن

دکل طامدن بيـله کيرمك جائزدر » يوللو مقـابله ايلـدی
پريخان جزمی سوزينی ايشـتديکی کبی ايتدکلری تلاشك
اوغرادقلری دهشـتك نه قدر بيهوده نه قدر موهـوم بر
شی اولديغنی دوشونهرك ظنيات ايله حقايق بيننده‌کی مغا-
يرتی خاطرينه کتيردی قهقهه ايله کولمکه باشلادی .

جزمی خنده صداسـيله بری طرفه دونوب‌ده يانلرنده
جار ايچنده بر قادين بولنديغنی کورنجه فنا حالده شاشردی
پريخانك چهره‌سی ميدانده دکلسه‌ده بر شاعره کوره اندام
و خرامندن کوزللکنی تخيل ايتمك مقرر اولديغيچون بويله
برمجلس محبـتی بوزمق مزاج رندانه‌سـنه طوقوندی بو
مناسبتسزلکنه فکرنده عـذر بولوردی چونکـه ايرانه
دعوت واوطه‌يه ضرورت اوزرينه کلمشـيدی فقط عادل
کرايك فکرينی خدمت ملته منحصر بيلديکيچون دعوتنه
اتباع ايدوب‌ده دقيقه‌ده برکره نفسـنی اجلك پنجه‌سـنه
اتارجه‌سـنه يوز بيك مخاطره کچيررك بر محارب دولتـك
پای‌تختنه قدر کيرمکی کوزه کسـديرمش ايکن خانزاده‌يی
اويله بر بزم شوقاشوق وصال ايچـنده کورنجه کلديکنه
قلباً عادتا ندامته باشـلاديغی کبی بو تأثرينی بعض ايمالرله
اواسون اظهار ايتمکدن کنديني‌الەميه‌رق » يالکزاولديغکزی
بيلسه ايدم تعجيز ايتمزدم » « ديجه عادل کرای » مجلس ينـه

يالكز دها كدر شو كورديكك وجود پريخاندركه نه يه تشبث اولنه جقسه آنك ايله برابر تشبث اولنه جق» ديدى و شر-وانك حالنه و جزمينك يوللرده كى سركذشتنه دائر براز معلومات الديغى كبى ابراهيم ايله صادقك تلف اولمسنه بر چوق تأسفله برابر او زمانه قدر بر معنا ويره مديكى تأخراتك حكمتنى پنجره دن كيرمكه موفقيتنى و بوكا خدمت ايدن قور بجيلرك صورت مجلو بيتنى اوكرنديكدن صكره ايلروسيچون ايديله جك حركتى مذاكره يه ابتدار ايلدى .)

پريخان تربيه وظرافتى اقتضاسنجه عادل كراى ايله جزمينك كيزلى بعض سوزلرى ده اوله بيله جكنى مطالعه ايدرك « جزمينك بوراده بولنمسى يكده بنم ..... ياخود شهريارك بوراده بولنمامزه بكرهمز بن كيده يم ده صباحه قدر اطرافكزى قوللايم سز قونوشور مذاكره ايدرسكز يارين جزمى بك قوريجى ضابطلرندن على قولى افشاره مرا-جعت ايتسون آچيقدن اوله رق بكا كلسون دايمدن مكتو-بنى هديه سنى كتيرسون خانلره كنديسى شمخالك ادملرندن اولديغنى وشمخال عثمانليلردن بيزار اوله رق هم ايرانك تدابير حربيه سنه معاونت و همده كويا بنى بوراده خانلردن برينه تزويج ايله داغستان وايران عصبيتلرى اراسنده اولان ارتباطه قوت ويرمك ايچون ممكن اولور ايسه كندى فرار ايدوب كلمك و ممكن اوله مز سه اقرباسندن

یرینی کوندرمك عزمنده بولندیغنی سویلسون » دیدی و جزمی « او یله سو یلرسه‌ك بتون بتون‌ده یالان اولمز چونکه بوراده جدی بر تشبث اولدیغی تحقق ایدرسه شمخال برادرینی کوندرمك نیتنده‌در» جوابنی ویردی پریخان « یا برادری عثمان پاشایه کریمه‌سنی ویردی انك کلسی نصل اولور ایران دولتنك بوندن صکره طوجه‌لاو بکه اعتماد ایتمسی ممکنمیدر » یوللو مقابله ایتدی اکاده جزمیدن «طوجه‌لاو بکی دکل دیکر برادری دانیال بکی کوندره‌جکدر» جوابنی الدی «دانیال بکك بکا محبتی شمخالدن‌ده زیاده‌در او کلیرسه بزم ایچون پك بیوك خیرلر امید اولنور سز مذاکره‌کزه باقیکز بن اطرافی طولاشه‌یم» دیه سویلنه‌رك اوطه‌دن چکلدی .

جزمی ایله عادل کرای تنها قالدیلر شو یولده صحبته باشلادیلر: (جزمی پریخانك شمخال بنی امرادن برینه ویرمك اوزره کله‌جك یولنده اولان لقردیلرینی سویلدیکی زمان عادل کرایك چهره‌سنده حاصل اولان قورقنج قورقنج تغیرلردن کوکلنده‌کی اضطراب عشقی دفعةً اکلامشدی —جزمی— جزمی بنده‌کز نظرکزده ینه اولکی جزمیدر .

عادل — قیمتك بیك قات زیاده‌لشدی دیمك استیورسك .

جزمی — اره صره مناسبتسزلك ایدرسه‌م انفعال بیورلمزیا !

عادل — نه کبی مناسبتسزلك .

جزمی — بویله بزم ایچنده رزم ترتیباتیله اوغراشمغه بو درلو عقلم ایرمدی .

عادل — بزم دکل مذاکره مجلسنده ایدك .

جزمی — قادینلرله مذاکره . . . . .

عادل — اوت ! براز غریب کورینور اما پریخان اکلادیغك قادینلردن دکل بوندن اول شاه اولان اسماعیلك جلوسنه او سبب اولمشدر یالکز تدبیر ایله‌ده دکل هم تدبیر ایله هم شمشیر ایله .

جزمی — ارسلانلر رفیقه‌سنی ینه کندی جنسندن انتخاب ایدر .

عادل کرای — صکره شاه اسماعیلی‌ده او تلف ایتدی دیورلر اما افترادر والله ایش او یله دکل هیچ نه مناسبت!

جزمی — افندمز افترایی ایدن بن دکلم حسن شها - دت یولنده بو قدر تلاشه احتیاج یوق .

عادل — خیر شایدسن‌ده ایشیدرسك تشبثده کوکلکه بر صوغوقلق کلیر دیه سویلیورم .

جزمی — بنده‌کز حالا تشبثه ایصنه‌مدم‌که کوکله صوغوقلق کلسنی تصور بیوریورسکز .

عادل — نیچون .

جزمی — اولا تشبثی بیلیورم .

عادل — سویلیه‌یم بوراده چرکس طاقمنك خیلی قوتی وار شاه بر علیل آدم . حمزه میرزانك مزیتی یکیتلکه منحصر دنیاده بشقه بر شیدن خبری یوق عباس هم بوراده دکل هم درت یاشنده وزارتده بولنان میرزا سلیمان اولدقجه عاقل بر شی ایسه‌ده ادانیدن کله اولدیغندن کرك خانلر کرك عسکر کندیسندن پك متنفردر عموم ایرانده پریخانك یکده بری قدر انفاذ حکمه مقتدر کیمسه‌یی بوله‌مزسك اطرافیله دوشوندك هر کسی ایاقلاندیرمق پك قولای اوله‌جق . هم اخلاقنه هم درایتنه اعتماد اولنور بر واسطه‌مز یوق ایدی‌ده سنی آنك ایچون کتیرتدك شمدی صفوی خاندانك اعضاسنی شورادن طوپلایورسه‌ك ده استانبوله کوندرسه‌ك مقبول اولمزمی ظن ایدرسك .

جزمی — اکلامدم شهزادم ! صفوی خاندانك علیهنه عصیان ترتیب ایدیورسکزده او خاندانك اعضاسندن بر قادین ایله نصل متفق اولیورسکز .

عادل کرای — اوت عالمك حالی بوقدر غریب اولدیغنی بن ده بیلمزدم سویلدیکم عقلك خارجنده کورینور فقط صحیحدر .

جزمی — او قدرده درایتکز عرفانکز ایله برابر کو-

ستردیککز صافدرونلغه انسان حیرتده قالیر کندینی برا-
دری علیهنه سزکله متفق کوسترن بر قادینه نصل اینا-
نیرسکز قرداشنك خاندانك سلطنتنی ییقمغی تصور ایتمسندن
ایسه سزك حیاتکزه قصد ایتمسی دها ملحوظ دکلیدر ؟

عادل — بر بخاندن بکا خیانت تصورنده بولنمه !

جرمی — نیچون .

عادل — بك اینجه‌دن اینجه سؤال ایتمکه باشلادك .

جرمی — مساعده بیوررسه‌کز سؤال ایتمیه‌یم وجدا-
نکزه ترجمان اوله‌یم سو بیورسکزده انك ایچون دکلی ؟

عادل — فرض ایت که سو بیورم نه لازم کلیر .

جرمی — نه لازم کله‌جك معشوقه‌یی هر فنالقدن
تجرید ایتمك محبتك شانندن اولدیغندن سوزینه اینانیر
بو یله مهلکه‌لره دوشرسکز .

عادل — سن انسانه هر سرینی سو یلتمکمی ایستیور-
سك اوده بنی سو بیور .

جرمی — وای ! ایکی عاشق معشوق بو تنها مجلس
الفتلره بو کیجه‌لرجه محبتلره قناعت بیوره‌مدیکز افندمز
آکا حیاتکزی مهر مؤجل تعیین ایدیورسکز اوده افندمزه
جهاز اوله‌رق بر قوجه تخت سلطنتله کلمکه چالیشیور
او یله‌می .

عادل — کوزل خلاصه ایتدك بر برنده اکسك وار

پریخانده بنم کبی سنیدرنه دیرسك جزمی شاعرانه بر تشبث دکلمی .

جزمی — انسانك خیالنی عوالم علویه‌نك اك یوکسك طبقه‌لرینه قدر سوق ایدیور خیالك پارلاقلغی قدر اجراسنده‌ده قابلیت اولسه ! . . . .

عادی کرای — سلطان سلیمك . — صقوللینك بری قاره‌لری ضبط ایدرك . — بری دریالری برلشدیررك حاصل ایتمك ایستدکلری اتحاد ـ اسلام مقصدینی شیعیلر النده اسیر ایکن سنی بر قزك یاردمیله وجوده کتیره بیلیرسه‌م (کرچکدن سویلیورم) شاعرانه بر خیال دکلمیدر ؟

جزمی — افندمزه عرض ایتدم اکر قابلیت اولسه !... خیالك شاعرانه اولدیغنی ظن ایدرم‌که قولکرزده همان افندمزه یقین بیلنلردنم بنده‌کزی خیال شاعرانه‌ده قدرتکزه اقناع ایچون بیچاره صادق ایله ابراهیمی فدا ایدرك بیك بلالر ایچندن بوراره قدر کتیرمکه هیچ احتیاج یوق ایدی .... اکلادق افندم بنده‌کزده اصحاب خیالدنم سزده .... شمدی جدیاته کله‌لم . اکر بز مانع یوق ایسه نصل اولوب‌ده ایشك بو درجه‌یه قدر کلدیکنی اوکره‌نه بیلیرمی‌یم ؟

بو سؤال اوزرینه عادل کرای وقعه‌نك صورت ظهوری اصلندن دها غریبدر «مقدمه‌سیله سوزه باشلایه‌رق شهریار ایله اولان ماجرایی و مجبوریتله یالاندن باشلادیغی بر ایشك

بيك رنكه دوكولدكدن صكره نصل بو قراری انتاج ایلد-
يكنى بر تفصيل حكايه ايتمكله جزمی ایکی قادين قوتيـله بر
دولت فتح ایتمك عادل كرايه مخصوص خارقه‌لردن اولديغنه
دائر بعض لطيفه‌لردن صكره ايكى رقيب اره‌سـنده بولنمق
ايكى آتش اورته‌سنه دوشمكدن دها مخاطره‌لى اولديغنه ايرانك
مذهب داعيه‌سى حصول امله صورت قطعيه‌ده مانع اوله-
جغنه تخت سلطنتده طهماسبك اوغلى اوطوروب طورركن
شهزاده بايزيد وقعه‌سنی تنظيره چاليشيرجه‌سـنه بر تشبثده
بولنمق كار عاقل اولمديغنه دائر ذهنندن كچن تصورلرى برر
برر عرض ايلدى جزمينك لقرديلرنده ايسه عادل كرايك
دوشنمديكى هيچ بر سوز يوق ايدى فقط او مخاطره‌لر ذاتاً
كندى ذهننه كلديكى زمان تأثير ايتديكى حالده بشـقه‌سى
طرفندن اخطـار اولنديغى زمان‌ده حكمسز قالمق طبيعى
ايدى برمدتجك پريخاندن ايشتديكى ومجرد آندن ايشتديكى
ايچون عين حقيقت كورمك ايستديكى دلائلى — كه يوقاريده
بيـان اولنمشدى جزمى‌يه قبول ايتديرمك ايستدى مخا-
طبندن قنـاعت كورمينجه بو درجـه‌يه وارلدقدن صكره
كيرى كيدلمه‌نك احتمـالى يوقدر احتمالى اولسه‌ده بن دونمم
حتى مقصدم يالكز پريخـانه تملك اولسه ايدى ينه يولنده
فداى جان ايتمكدن چكنمزدم شمدى جانمدن زياده سوديكم
بر معصـومه بكا مذهبم نامنه اتحـاد اسـلامه بر خدمت

تكليفنده بولنورسه تشبثك مخـاطره‌سی امیدینه ولوكه بیك قات غالب اولسون تردد كوسترمكلكمك احتمالی وارمیدر ـ محاربه میدانلرنده هر دقیقه كوزمك اوكنده طولاشیر ایكن كرپكلرمی قیرپاجق قدر بر هیجان و یره‌مامش اولان اولو- مدن‌می قاچه‌جغم‌ده یكرمی یاشـنده بر قزك شیعیلر النده قالمش ایكن بنـدن زیاده كندی مذهبنك اعلای شاننی دوشـنن بر ملكك یانـده رذیل می اوله‌جغم دیه‌رك عزم قطعیسنی بیـان ایله یوزینه باقلمز درجه‌لرده بر غضب پیدا ایتدكدن صكره سن عثمانلی اردوسنك شهسوار جلادتی عد اولنان جزمی دكلیسك بر دشمنكی قورتارمق ایچون آتلدیغك بلا كردابنـدن بزم ایش دهامی تهلكه‌لیدركه بو قدر محترز طورانیورسك مقصدمزك .... (هایدی سنك ـ دوشندیككك كبی سویلیه‌یم) خیـالمزك قدسیتنی وحتی شاعرانه‌لكنی بیلمز ایكن شرواندن بورایه قدر كلدكده بوراده‌می وهمه دوشه- جكسك ایشه‌می خلل كتیره‌جكسك سوزلریله اعصاب شجا- عتنی تحریك ایلدیكندن جزمی «مرادم افندمزك مخاطره‌ده اولدیغنی كوسترمك ایدی یوقسه بنده‌كز هیچ بر وقت بلا- دن آفتـدن قورقار جان اسركر طـاقدن دكلم» دیدی . پنجره‌سندن اشاغی چكلدی .

صـباح اولنجه اقشامكی قرار وجهله طوغریجه علی

قولی افشاره وانك واسطه‌سیله پریخانه کیدرك الدیغی اقشامدن الدیغی تعلیماتی بتمامها اجرا ایلدی .

آلتنجی فصل

— ٣٣ —

(   ) سنه‌سی بهارینك اواخرینه طوغری بر کون که میرزا سلیمـان سفر تدارکنی اکمال ایله حـدود اوزرینه یوریمك حقنده هر طرفك وقوعبولان تقاضاسندن بیزار اوله‌رق چادرینی قزوین کنارینه قوردیرمش ایدی خلاصهٔ ترجمه‌لری زیرده کوستریلان مکتوبلری اوقومغه باشلادی .

مکتوب

— ١ —

شمدی‌یه قدر دولت شاهیده ایتدیکمز خدمت معلومدر بو سرحد فقراسـیله عثمانلینك شوکتنه مقـاومت احتمالی قالمدی بزمده دولتمزكده چاره‌سنه باقلمق امر عالیلرینه توقف ایدر . . . . امضا

امام قلی خان

مکتوب

— ۲ —

صیف وشتا دیمدك عثمانلی کاربانك تفلیس وشروان ایله مواردەسنی قطع ایلمکه چالشدق خدمات مشکورەمز نزد شاهیده مشکور اولمشیدی شمدی‌یه قدر بونجه موفقیتلریمزه سبب عثمانلی سردارینك انفصالیله اردو ادارەسنك خالی قالمسیدر شمدی ایسه سنان پاشانك سردار اولەرق ورودی تحقق ایلدی — جاسوسلرمزدن الدیغمز خبرلره کوره مهر صدارت‌ده کندیسنه ارسال ایدلمش بو فقیر بر خیلی زمانلر طرف شاهیدن عثمانلی ملکنده سفیر بولنمشیدم اورالرك عاداتنی اولدقجه بیلیرم نه حاجت ایران ارباب وقوفی ایچون دخی بنم بیلدیکم شیلر مجهول اولان احوالدن دکلدر سنان پاشا اکر فی‌الحقیقه مهر صدارته نائل اولدیسه اوزریمزه بتون عثمانلی ملکنك عسکریله حرکت ایتمك مقرردر ایرانه او قدر عسکر نرەدن کلیر ظننده بولنلمسون سلطان سلیمان زماننده اوزرمزه روم ایلیدن بیله سوق جیش اولنمشدی ایران ویرانەلرنده عثمانلی عسکری بسلەنیلەمز دیه مشهور اولان مثلەده اعتماد یورلمسون بو سنان پاشا نفوذ کلام ویسار بی‌پایانی قوتیله عثمانلی عسکرینی سوق واعاشهٔ جیش ایراندن بیك قات مشکل اولان تونس

ساحللرینه یمن چوللرینه کوتورمش واورالرك فتحنه موفق
اولمشدر کندی غایت عنود خودپسند بر ذات اوله‌رق هر
نه ایشه عزم ایدرسه اتمامنه کافهٔ اقتدارینی بذل ایدر او-
غرادیغی یرلری بای حال یا امرینه اطاعت ایتدیرمك یابتون
بتون خراب ایتمك ایستر تجربه‌مه اعتماد بیورلسون سرعتله
حرکت لازمه‌دندر .   امضـا

طوقاق خان

مکتوب

— ٣ —

سنان پاشانك عهده‌سنه صدارت توجیه اولندیغی و بر
ایکی آیه قدر سرحده داخل اوله‌جغی تحقق ایلدی الدیغمز
خبرلر عثمانلی اسراسندن در او شرفلی قوم اسـیرلکده بیله
یالان سویلمکی بیلمزلر اعتماد بیوریله والسلام

امضـا

امیر خان

میرزا سلیمـان اوچ مکتوب ایله مؤید اولان بو خـبر
هائلدن نهایت درجه‌لرده اورکه‌رك دفع بلایه ذهنجه تدبیرلر
دوشنمکله مشـغول اولدیغی بر زمانده ایدی‌که «نوکر» (او-
شاق)لرندن بری النه بر عرضحال اعطا ایلدی عرضحالی
الدی‌کوز اوجیله صاحبنی تحری ایتدی کوردی‌که‌قارشیسنده

غایت پژمرده. — غایت چرکین بر درویش طوریور عرضحالك مألنی صدقه طلبنه حمل ایله درویشه برقاچ پاره ویرلمسنی امر ایلدی درویشده ظریفانه بر تبسم ایله حضورندن چیقدی غائبلره قاریشدی.

میرزا سلیمان براز وقت صکره یاننده‌کی کاغدلری طوپلادیغی صره‌ده درویشك عرضحالنه دقت ایتدی کوردی که عرضحالك ورقه‌سی اویله صدقه استدعاسنه بکزر برشی دکل هند آبادیسی دینیلان واو زمانلرجه اکابر بیننده مخابره‌ده قوللانیلان کاغد جنسندندر — اومراق ایله بر کره‌ده عرضحالی اوقومق ایستدی آچدی نظرینه شو افاده‌لر اصابت ایلدی.

صورت عرضحال

غفلت بیورلمسون شمخال طاقمی ینه جمعیته باشلادی مقصدلری پریخانی عادل کرایه تزویج ایدرك ایرانده بر دولت جنکیزیه تأسیس ایلمکدر ولی‌النعمتز اولان خاندان صفوی بتون بتون محو ومنقرض اولیور جزمی بك نامنده بر آدم شمخال طرفندن مأمور اوله‌رق بورایه کلدی بو فقیر درویشدخی برابر ایدی جزمی بك غائب اولدی تخمینمه کوره قوریجیلر ارەسنه قارشمش اولسه کرکدر قوریجیلر ایچنده ایکی سنی دوستی وار ایدی برینك نامی «عباس»

بر بنك «موسى كاظم» در انلرى بولديرمق ممكن اولور
حقيقت حالده بالاطراف انلردن تحقيق بيوريلور عادل
كراى ايله پريخان بر برينه فوق الغايه مبتلادر شهريار
خانم دخى غالبا ميانجيلقلرنده بولنيور انك مقصدينى بيله‌مم
قوريجيلر بيننده دوشونيلان شيلرك بريده ذات عاليكزى
اعدام ايتمكدر سزك وجودكز آره‌دن قالقمزسه پريخان وعادل
كراى وشهريار خانم بيننده اولان اتفاقك نتيجه‌سى حصول
بوله‌ميه‌جغنى سويليورلر قوريجيلرى تحريك ايدن شهريار
خانمدر عباس ايله موسى كاظمى بولديرمق عهده‌كزه لازمدر
ميرزا سليمان بركره عرضحالى اوقودى املاسزلغنه ربطسز-
لغنه باقدى هيچ اهميت ويرمامك ايستدى بر كره‌ده حاوى
اولديغى اخبار غريبه‌يى دوشندى خصوصيله شهريارك
قوريجيلرله كندى عليهنه فتنه ترتيب ايلديكنى پيش نظره
الدى هيچ اولمزسه شهرياردن ايشى استيضاح ايتمامك هم
شان درايتنه هم وظيفهٔ وزارتنه مغاير اولديغنه حكم ايتدى
همان او كيجه‌دن سرايه كيتدى عرضحالى شهرياره تقديم
ايلدى .

شهريار اويله هيچ اميد ايتمديكى بر زمانده هيچ اومديغى
بر آدمك هيچ خيال وخاطرينه كتيرمديكى بر مسئله ايچون
ياننه كلديكنى كورنجه طبيعى متغير اولمشيدى فقط عر-
ضحالى اوقور اوقومز حالى تغيردن تأثره تأثردن غيظه

غیظدن عادتا جنـونه انتقـال ایدرك همان میرزا سلیمانك بوغازینه صاریلیرجه‌سنه اوزرینه آتلدی «اوت! میرزا اوت! بو عرضحال تمامیـله طوغریدر سـنی اولدیرتمك ایچون بن آدملر ترتیبیله اوغراشیوردم واسطه‌لرمده عباس ایله موسی کاظمدر کیت آنلری ارات بولدیر بلکه بولدیره‌مزسك نه یاپارسه‌ك یاپ سنیلرك اطرافنی احاطـه ایت بنم مقصدم بشقه ایدی ایشلر بشقه نتیجه ویردی‌مکر مقصده دها قوتلی چالیشانلرده بولنورمش میرزا! نه یوزیمه او یله حیران حیران باقیورسك عادل کرایی...... دیدیکی صره‌ده میرزا سلیمان سوزی کسه‌رك «افندمز او نصل لقردیلر! سز بو کون شاه حضرتلرینـك حیات ثانیـه‌سی ولیعهد سلطنتك نشئهٔ اولیسی بولنیورسکز بو عبد عاجزك خد - متندن ممنون اولمدیغکز حالده عزل وبلکـه اعدام ایتد- یرمك ید اقتـدارکزده ایکن علیهمه بر طاقم اراذلی تسلیط ایتمك شان دولتکزه یاقیشیرمی‌بنی قوریجیلر پاره‌لر ایسـه حامل اولـدیغم وکالت اضافتیله قدر سلطنته نه درجـه خلل ترتب ایده‌جکی تعریفه محتـاج اولان حاللردنمیـدر سپاهی بو درجه یوزه چیقاریلور ایسه ضبطلری نصـل قابل اولـور خاندانکز نصـل راحت ایدر ایاق طـاقمك وزیرده ایتدکلری تجربه‌یی شاه حقنده‌ده تکراره قالقشمیه - جقلرینه امنیت جائزمیدر ملوك ملهمدر یاوقعه شاهه عکس

ایدر ایسه خشمندن قورتلمق قابل اولورمی ! درایتکز مسلم عالم ایکن عرضحالك مألنی اعتراف بیوردیغکزی دوشو- نیورم‌ده سامعه‌مه اعتماد ایده‌میه‌جکم کلیور» یوللو علنی تخطئه وضمنی تهدیدن مرکب برمقاله‌جك ایراد ایتمکله شهریار تهور خردکذارینك ویره‌بیله‌جکی نتیجه‌لری پك قولای تفرس ایدرك شدتله چاغلیوب طورركن صوبی چوغالدقجه آقندیسنی کوسترمیه‌جك صورتده برشکل سکونت پیدا ایدن دیده‌لر کبی کوکلنده غلیان ایدن انفعالاتك ظاهرده‌کی آثارینی ینه او انفعالاتك کثرت وشدتی آلتنده ستر ایدرك بردن بره تحویل لسان ایله «مادام که بنم اعترافم عقل قبول ایده‌جك شیلردن دکلدر یا مجهول برآدمك حقنده کاغد اوزرینه قویدیغی افترایه نصل احتمال ویردکده نفسکده ادراککدن حیا ایتمه‌دن بنی استنطاقه کلدك ! بن بوراده شاهك حرمیم تخت سلطنت اوزرنده اوطو- ریورم بوندن صکره عرشه‌می چیقاجغم که برامله اولسون‌ده کندی دولتمك علیهنده فتنه احداثنه قالقیشه‌یم ! کوز- لرینی برطرفه براقدکده عرضحالی قولاقلرکله‌می اوقودك ؟ ذهنکی خرص اقبال ارقه‌سندن کوندردکده اوقودیغك شیئك مألنی واهمه‌کله‌می اکلامغه چالشدك ؟ کاغد ایچنده شمخالك ینه بر وقعه احداثیله اوغراشدیغنی کورمدکمی ؟ شمخال ایله بنم نه مناسبتم وار ! پریخان شمخالك همشیره

زاده‌سی اولدیغنی بیلمزمیسك بوراده بر جنكیز دولتی تشكیل
ایتمك ایستنلدیكنی اوقومدیغمی عادل كرایك‌ده شمخالك‌ده
پریخانك‌ده سنی اولدقلری خاطركده دكلمیدر ایشته اتفاق
ایتمشلر دولت صفوی‌یی محو ایتمكله اوغراشیورلر هم او-
غراشدقلری‌ده محققدر كویا قریمی بزم طرفه ربط ایتمك
بهانه‌سیله شمخاله شاهك اذنیله آدم كوندرلدیكنی بن‌ده
بیلیورم! مكر پریخانك مقصدی بشقه ایمش شو پادشاه
كریمه‌سنه باق! مردار شهوتیچون بتون خاندانك‌ده بنم‌ده
حیاتمزه قصد ایدیور. آه! بن اكا اوكره‌دیرم والله او-
كره‌دیرم! شهریار ایله اوغراشمق شاه اسماعیلی بوغدیرمغه
بكزرمی ایمش كندیسنه اكلادیرم! ملك قیافتنده ابلیس
كل رنكنده زقوم.) حریف! نه قارشمده پریسنی كورمش
دیوانه كبی آلیق آلیق باقینورسك وزارتك شرطی حیر-
تمیدر؟ شمدی كیت! درویش نره‌ده ایسه بولدیر جرمی بلك
كیم ایسه اله كچیر! ایشك كنهنی تحقیق ایت! اوكنی ال!
یوقسه بالله سنی شاهه سویلرم جهنمده شیطانه یاقیشه‌جق
قدر عذابلر ایچنده كبررسك» دینجه میرزا سلیمان درایت
وطلاقتی قوتیله هرنه درلو موانع ومخاطرات ایچنده اولسه
شاهك خدمتندن فتور كتیرمیه جكنه دائر بر مقدمه‌دن
صكره كوستردیكی حیرت بویله بر بدیهی البطلان بر افترا

ایچون شهریاردن استیضاح بی ادبلکنه جسارت ایتمش ایکن بو خطاسی بر سوء نیته مبنی اولمدیغی بیلنوب ده ینه ایشك تسویه‌سی کندینه حواله بیوریله‌جق قدر عنایت ومرحمته نائل اولدیغندن حاصل اولدیغنی افاده و بوکا بك درلو مبالغات عجمانه واوضاع پرستشکارانه‌دن مرکب بر چوق اعتذارلر علاوه ایله برابر مسئله‌یی پك آز زمان ایچنده ظاهره چیقاره‌جغنه تعهدلر ایدرك شهریارك یانندن ایرلدی .

شهریار اوطه‌سنه چکلدی اما برحالده چکلدی که کویا اوطه‌سی بر ظلمانی مزار — کندی ایچنده‌قصقانجلق کبی . — کین کبی . — حرص انتقام کبی بر بردن مظلم برچوق اخلاق فاسده‌دن مرکب بر قوقش میت ایدی بعض نفوس خبثیه‌نك کبرد کدن صکره جادی اولدیغی مثللرده ایشیدیلر ! بو ملعونه ایسه دها صاغ ایکن آرزو- سنی جادیلره اسناد اولنسان قان ایچمکه . — جان یاقغه حصرایلمشیدی که پریخانك شاهانه جمال عالم تسخیرینی نازنده ادای روح ائتلافنی کندی لطافت پژمرده‌سنه قیاس ایدر عادل کرای نظرنده کندینك اکا تفوقنی آخر حریفك اول بهاره رجحانی کبی محالاتدن بولور و بو یأس ایله عمر کذشته‌سنك هر دقیقه‌سنی کندنجه بر دورهٔ ممات بیلیردی بعض کره‌ده مبادئ شبابندن بری بیك درلو او-

صاف ایشیده ایشیده حسن و آننك كمالنه حاصل ایتدیكی اطمینان ذهننه بر زمانك كذران طبیعیسنی. — اشكالك تحول ضروریسنی اونوتدیره‌جق قدر غلبه ایدر او قوتله كوز- للكنی فنون عشوه‌ده اولان ملكه ومهارتیـله برابر ایفای محبت موهبه‌سنده عمرنده برادری حقنده بیله خاطر نوازانه بر معامله‌یه تنزل ایتامش اولان پریخاندن دون‌عد ایلامكه باشلار واو اعتقاد ایله كندینه مفتون اولمیان عادل كرایی پریخانك‌ده تسخیر ایده‌میه‌جكنه حكم ایلر واو حكم نتیجه- سندن اوله‌رق عادل كرایك پریخـانه نكاح تكلیفی اكر صحیح ایسه مجرد او سایه‌ده ایرانه مالك اولمق املیله ترتیب اولنمش بر دسیسهٔ سیاست اولدیغنـه قرار ویرر واو قرار ایله بر از تسلی بولوردی.

فقط بو پارلاق خولیالر بو یالانجی تسلیلرده صبح كاذب قدر امتداد ایده‌مدی كوز قپامغله كوندزی كیجه‌یه تحویل ایتمك ممكن اوله‌مـدیغی كبی شهریارك تعاملیری‌ده پریخانك بارقهٔ جمالنده اولان تأثیری نظرندن سـتره كافی اوله‌مدی اویله بر حسن عالمكیرك توجهنه اوغرادقدن صكره انجذا- بندن كندینی قورتاره‌جـق هیچ بر كوكل بولنه‌میـه‌جغی شهریار عندنده كونش كبی ظاهر اولمغه باشلادی كونشك ضیاسی مزبله‌یه دوشدكجه بونجه اخـلاط منتنه فرجه‌یاب حدوث اولدیغی كبی او حقیقتك ظهوری ده قادینك طبیعتنده

نه قدر اغراض کامنه وار ایسه جمله‌سنی میدانه چیقاردی. خبیثه نفس اماره‌سنی شیطان ایله یاریشدیرمق ایستردی موتی. — محرومیت امالی. — بالکه عذاب اخرته دنیاده اوغرامغی تماملیه کوزه الدی ایده‌جکی حرکتی ذهننده قرارلشدیردی حتی او کیجه‌دن مقدماتنی حاضرلمق ایچون قپوسنك اوکنده‌کی خادم اغاسنی کوندردی یاننه بر قوریجی دعوت ایلدی بیلدیکی نوبتجیلردن برینه انتظار ایدرکن بر آدم کلدی که شخصی بتون بتون کندیسنجه مجهول ایدی نوبت وظیفه‌سی کبی. — ارقداشلرینك اسمی کبی ایراد ایتدیکی سوزلره قوریجینك جواب ویردیکی صره‌ده شیوهٔ لساندن ایرانلی اولمدیغنی‌ده اکلادی حریفدن کندی اسمنی مملکتنی نه وقت قوریجی یازلدیغنی سؤاله باشلادی قوریجی شهریارك سؤاللرندن شبهه‌سنی پك قولای تفرس ایتمکله اره‌لرنده شویله بر محاوره آچیلدی.

قوریجی — غالبا میرزا سلیمان افندمزی کورمش البته. وقعه‌دن خبر ویرمشدر.

شهریار — نصل وقعه‌دن؟ سنك نه وظیفه‌ك؟ سن کیمسك؟ سحارمیسك؟ خدام صاحبیمسك؟ نه‌دن بیلیورسك؟

ق — خیر افندم هیچ بری دکلم؟ بن شیعیلردن داغستانلی بر قوریجی‌یم میرزا سلیمانه ویردیکم عرضحالی کورمدیکزمی؟

ش — او عرضحالی سنمی ویردك ؟

ق — اوت بن ویردم.

ش — علی حقیچون طوغری سویله سنمی ویردك ؟

ق — سزدن بویله بر سؤال مأمول ایتمزدم بن ویر-
مامش اولسه‌م وزیر حضرتلرینه اویله بر عرضحال ویر-
لدیکنی نره‌دن بیله‌جکم امام زمان دکلم یا !

ش — شمدی پریشان ایله عادل بربرینی سویور
اویله‌می ؟

ق — طوغریسنی بیلم فقط ایکیسی‌ده سنیدر اتفاق
ایتدیلر بوراده‌کی دولت شیعه‌یی باتیره‌جقلر.

ش — سنی شیعی لازم دکل بربرلرینی سویورلرمی ؟
الله سنکده بلاکی ویرسون دولتك‌ده بلاسنی ویرسون
بربرلرینی سویورلرمی ؟ بکا اوراسنی سویله.

ق — بنده‌کز حدتلی دکلم افندمزك حدتنه جواب
ویرمکدن‌ده عاجزم شمدی کیدیورم یقینده انلرك اتفا-
قندن نه‌لر ظهور ایده‌جکنی اکلارسکز مساعده‌کزله برلقر-
دی دها سویلیه‌یم : جاسوسلق المدن کلیر فقط میانجیلق
کلمز.

بو محاوره اوزرینه جریف منحوس عد اولنان یلدیزلر
کبی مغرب اختفاسنه چکلدی شهریار ایسه آنك کیدیشنی
کورمدکدن بشقه یالدیز ضیاسندن بیله محروم اولان کیجه‌لر

كبی برغریب ظلمت ایچنده قالدی كندینی اوبانق ظن ایدر-
دی فقط اطرافنــه باقنیر ظلمتــدن بشقه برشی كورمزدی
اوبانق ایكن اویور اولمق اعتقادنده بولنوردی او حالده‌ده
میرزا سلیماندن .— معهود قوریجیدن الدیغی خبرلر نظر
بصیرتنك اوكنه كلیردی كندی كندینه اعتماد ایده‌مزدی)
كوكلنده حسددن بشقه برحس قالمدی حســد ایسه انتقا-
مندن بشقه برشی دوشندرمز اولدی حسرت قدر ســیاه
برجاره بورندی .— انتقام كبی قان رنكنده برنقاب اور-
توندی طوغریجه عادل كرایك اوطه‌سنه كیتدی .

عادل كرای او زمان كندی خیالی.ـ كندی ملالی ایله
اكلنمكده‌ایدی كوزینك اوكنده‌اویله لدوسلی هواده قاره‌یاغمور
بلوطلری اوزرینه دوشن غروب قزیللغندن یرادلمش كبی بر
مخلوق كورنجه یاتدیغی یردن طــوغرالدی پریخانه انتظار
ایتدیكی ایچون برطرز عاشقانه ایله اوســیاه جارك .— او
قرمزی نقابك التنده مستور اولان وجوده نظر تحسرینی
وقف ایلدی .

سهریار كین مضمر قدر مدهش .— بلای منتظر كبی
آغر برحال ایله عادل كرایه یاقلاشدی یانــه كلدیكی زمان
نقابنی یوزندن قالدیردی .

« خانزادەم بنی بیلدیكزمی ؟ بن ایران شاهنك زوجه‌سی
اولان شهریارم ! سزی بوعزت واقبال ایچنده طوتان بنم !

پریخانی بکا ترجیح ایتمشسکز ایکیکزکده برر آوج قانیله اللریمی قنالیه‌جغم خبرکز اولسون فکر محاربه‌سی قلیج غوغاسنه بکزه‌مز پریخان سنی سو یورسه بن‌ده سو یوردم بلکه آندن زیاده سو یوردم ! سن‌ده زوجم کبی نور نظردن محروم ایمشسك زوجك بنی سومیوب‌ده اوزرمه جاریه الدیغی کبی سن‌ده انی سومشسك‌ده بنی آرزوکه بر واسطه کبی قوللانمشسك ! شهریار سرسم ایمش دیمه ! پریخانك‌ده ذکیدر ! الله ایکیکزی بر بریکزه مبارك ایتسون ! فقط امین اول که قاووشورسه‌کز؛ اخرتده قاوشورسکز! کوررسك ! نه یایه‌جغمی یقینده کوررسك ! » دیدی اوطه‌دن چکلمك ایستدی .

بو بادره اوزرینه عادل کرایك ذهننه پریخانك بولندیغی مخاطره اندیشه‌لری هجوم ایدرك حیاتنی آمال آتیه‌سنی بتون بتون نظردن اسقاط ایلدی مالك اولدیغی مزیات فکریه‌نك جمله‌سنی مجبرانه ومتحکمانه بر عزم قویم ایله وجدانه خادم ایدرك بر قاچ ثانیه ایچنده بر قاچ کونده انجق طوپلانه‌بیله‌جك برچوق ملاحظات وتدابیری پیش نظردن کچیردی دوشدیکی بلادن قورتلق ایچون شهریارك کندینه ابتلاسنی تحریك ایدرك ونخوتنی استغنایه ازدیره‌رك اداره‌سنه جالشمقدن مؤثر بر چاره بوله‌مدی اوجهتله بوتهدیداتنه قارشی نهایت درجه‌لرده لاقیدانه بر طور ایله بر قهقهه قو-

یاردی. اوطه‌سنك بر کوشه‌سنده یایه‌لمش اولان یتاغنه
کیرمك ایچون بلندن خنجرینی باشندن قلپاغنی چیقارمغه
باشلادی.

شهریار تهدیداتنده موت اعلامی قدر دهشت مأمول
ایدرکن عادل کرایه افسانه صداسی کبی اویقو کتیردیکنی
کورنجه یا الدیغی روایتك بتون بتون یالان اولدیغنه و یاخود
ترتیب ایتدکلری فساد ارتق کیمسه‌دن احترازلری قالمیه‌جق
قدر قوت بولدیغنه ذاهب اوله‌رق کندنجه بو احتماللرك
برنجیسی لذت حیاتدن دکرلی ایکنجیسی سکرات موتدن
دهشتلی اولدیغندن بویله مزار طاشی کبی دنیا ایله اخرت
اره‌سنده قالوب طورمقدن ایسه هر نه صورتله اولور ایسه
اولسون حقیقت حالی اوکرنمکه عزم ایتدی بو عزم ایله
ینه قپودن کری دونه‌رك شو مجادله‌یی کشاد ایلدی.

شهریار — خانزاده حضرتلری یاپدقلریکزی کیمسه کو-
ره‌مزمی ظن ایدرسکز؟ شاه خدا بنده اعما ایدلدی ایسه
اطرافنده کیلرك‌ده کوزلرینه میل چکلمدی سز شمخاله یازار
جزمی بکی فتنه‌یه الت ایتمك ایچون بورایه کتیرتمکه قادر
اولورسکز بزانی طوتمقدن سرکزی اوکرنمکدن عاجزمی
قالیرز شهزاده بایزید وقعه‌سندن اولسون عبرت‌ده‌می المدیکزکه
بویله برنحر کته جسارت ایتدیکز.

عادل کرای شهریارك بر طرفدن جزمی‌یی اله کچیردیکندن

واسراری اوکرندیکندن بحث ایدوب طورورکن بر طرفدن ده جزمینك شمخال طرفندن کلدیکنی سویلسنه نظراً وقعه بر درجه‌یه قدر کندیسنه عکس ایتمش ایسه‌ده اویله جزمی طوتلدیغنك وایشك کنهنه وارلدیغنك اصلی اولمدیغنه وشهریارك الحیلدیکی بر ناقص خبرله کندی تدبیر واحتیاطلرینه غلبه ایده‌میه‌جکنه حکم ایدرك بر قات دها اطمئنان وسکینت ایله محاوره‌یی شو صورتله نقل ایلدی.

عادل — ذهنکزه بر فنالق کلدی ایسه بکا مراجعت بیهوده‌در حکیم‌ده دکلم نسخه یازمقده المدن کلمز.

شهریار — اکلادم افندم! یقین حاصل ایتدم شهزادم! بکا خبر ویرنلرك روایتی عین حقیقت ایمش! ایران سلطنتنی لایقیله قورمشسکز! یاپدیغی ایشك طوغریسی سویلدیکی سوزلرك یالان اولمسیله ثابت اولان جانیلر کبی سزده اضطرابکزی کوسترمکه چالشدیغکز تمکین ایله میدانه قویورسکز بر آق چهره‌یه نقاب یراشمدیغی کبی او صفوتلی کوکلکزه‌ده ریا یاقشمیور.

عادل — طبیعت بویا! انسان هر درلو خلیا قورابیلیر بعضیلری خلیاسیله‌ده اکله‌نیر فقط قوریلان خلیایی بشقه‌سنه دکلتمك هله بر انسانك کندینه دائر هیچ یوقدن بر شی توهم ایدوبده صکره‌دوشونیلان وهمك عین حقیقت

اولديغنه ينه او آدمی قاندرمغه چالیشمق ایشیدلمش کوه-
زه‌لکلردن دکلدر .

شهريار — سزه‌بو جسارتلری پریخانك محبتی .— امید
معاونتی و یر یيور دکلمی ؟

عادل — (کندی کندینه) سبحان الله ! باری عشق
ایله شهوتله نه قدر القتم اولدیغنی نفسنده تجربه ایتمامش
اولسه ....

شهريار — آه ! بن بشقه .... پریخان بر روح !
بر ملك ! بر نور ! .... بن .... بن ....

عادل — باری کندینك حسننده شیوه‌سنده اولان کمالی
بیلسه باری جمالنك اداسنك ارککلرده درجهٔ تأثیرینی یکی
اوکرجك‌نه اولسه .

شهريار — البته پریخانك حسنی شیوه‌سی دها کمالده‌در
البته جمالی اداسی ارککلره وهیچ اولمزسه قریم خانزاده-
لرینه دها زیاده تأثیر ایدییور که بزه ترجیح اولنیور .

عادل — باری پریخانك بر کره یوزینی کورمش اولسه‌م.

شهريار — عادل جزمی‌یی کتیرتدیکك .— ایران
تختنی ایستدیککك طوغری اولمش اولمامش اوراسی وظیفه‌م
دکل ! الله عشقنه دنیاده کیمی سورسه‌ك انك باشی ایچون
طوغری سویله ! شو قریی سومیورمیسك ؟

ع — والله نه‌یالان سویلیه‌یم ! سوزلریکزی ایشتدکجه

کندیکزی ایاقده کوزلریکزی آچیق کوروب طورر کن ینه اویقوده‌سکزده صایقلیورسکز ظن ایدیورم .

شهریار — سؤاله جواب ویر خانزادم ! مرادك تحقیر ایسه صکره‌ده ایده‌بیلیرسك ! الله عشقنه سؤاله جواب‌ویر !

عادل — نه جواب ویره‌یم ! شو سؤال ایتدیککز شیئه باقکز سنی براسیر طاغستاندن کیرلی برادم جلب ایتمکله شیعی بر مملکتده سلطنته‌می نائل اوله‌بیلیرمش !

شهریار — یالان سویلمامکه صدد دکشدیرمکدن بشقه چاره بوله‌میور ! بن سزه انی صورمیورم خانزادم ! پری‌خانی سوییورمیسکز ؟ سومیورمیسکز ؟

عادل — صفویلر سایه‌سنده فقردن سلطنته مالك اولدیغکزی دوشونکز ! او خاندانك بو قدر لطفنی کورمش ایکن اعضاسندن برمعصوم قزك‌نامنی ناموسنی‌ارککلك‌مجلسنده ورد زبان ایتمك نه بیوك کفران نعمتدر !

شهریار — بنی بویله دقیقه‌ده بر خنجر اورر کبی آغر آغر اولدیرمکده نه لذت وار سوییورم دیکز سزده قور- تیلورسکز بن‌ده خلاص اولورم .

عادل — بکا مطلقا یالان سویلتمکی ثواب‌می عد ایدییورسکز .

شهریار — دیمك که سومیورسك ؟

عادل — سبحان الله !

شهریار — سومدیككه بر یمین ایت الویرر !

عادل — والله چكلمز اولدیكز ! تساطكز اسارتدن ده طاقتكداز ایمش یا .

شهریار — شمدی چكلمز اولدق اویله‌می ؟ بقالم بنی چكلمز ایمشم یوقسه اولوم عذابمی چكلمز .

عادل — انسان الكزدن قورتلق ایچون اولمكی ده حیاتنه منت بیلیور .

شهریار — اكلاشیلیور ! اكلاشیلیور ! ... اللریمه قانكزدن خنا قویه‌جغم .

عادل — برازده صاچلریكزه سورسه‌كز دها كوزل اولورسكز .

شهریار — آه ! صاچلرمده برقاچ بیاض وار نظركز یانكز اكا تصادف ایتدی اویله‌می ؟ نه قدرقباحت بین ایمشسكز ! دها برقاچ دقیقه اول حسنمك شیوه‌مك كمالندن تأثیرندن بحث ایدیوردیكز كوكلكزله لسانكز اره - سنده نقدر نفاقلر وار ایمش .

عادل — شهریارك بو سوزلرینی تحقیر واستهزادن مركب برقهقهه‌جق ایله كچیرمك ایستدی شهریار ایسه برقاچ دقیقه‌لر كوكایله دوكشورجه‌سنه بر شدتلی تردد كچیردكدن صكره شدتله عادل كرایك یاننه قوشه‌رق » عادل ! عادل ! حیاتمه قصد ایدیورسك ! سكا نه قدر محبتم اولدیغنی

بیلمزسك ! والله بیلمزسك ! ... بیلسه‌ك بر از حالمه اجیردكده بكا بو معامله‌لری ایتمزدك !

براز بكا لطف ایله‌نظر ایت ! بن او یله نفرت ایده‌جك كبی چركین اولوملری آراده‌جق قدر معجزمی‌یم ! مرحمت ایت ! از بجق محبتكی التفاتكی كورسه‌م پریخانكه خدمتكار اولورم التفاتكك محبتكك یالاندن اولدیغنی بیلسه‌م‌ده كندیمی الداتمغه چالیشیرم ! بو یالانجی التفاتلرك شفقتدن مرحمتدن كلدیكنی بیلیرم اكاده قناعت ایدرم» دینجه‌عادل كرای «آی افندم بن سزه نه یاپه‌یم محبتـه دائر برایما بیله ایتمدیكم حالده كنـدی اختراع ایتـدیككز یالانجی تدبیرلره اشتراك ایتمـدیمی ؟ بورادن قریمه برابر كچمكی تكلیف ایدن بن دكلمی ایدم‌تدبیرمز یولنده كیدوب طورمیورمی شمدی‌نره‌دن پریخان مسئله‌سی پیدا ایتـدیكزده كیجه‌وقتی بو قدراوزون برمجادله چیقاردیكز ایشیمزده دوام ایده‌لم باقـه‌لم نتیجـه‌سی نه اوله‌جق فرصت فعلیاته كلنجه بن‌ده برقصـور كوررسه‌كز او وقت ایستدیككزی سویلمكه حقكز اوله‌بیلـور» سوزلریله مقابله ایلدی .

شهریارینه برقاچ دقیقه دوشنـدكدن وعادل كرایدن اوته‌دنبری كوردیكی معاملات متضاده‌یی بر برینـه تطبیق ایلدكـدن صكره پریخان محبتنك وكنـدندن نفرتنك درجه‌سـنی لایقیله تقدیر ایلدیكی كبی سـودای

حسودانه‌سنك شدتی او یله‌جعلی التفاتلرله قناعته‌ده میدان ویرمدیکندن یأس. — ابتلادن مرکب برنظرله عادل کرایی یوقاریدن اشاغی سوزه‌رك « یوق ! .... یوق خانزاده‌م ! ممکن دکل بوحاله تحمل ایده‌جکم سکا بن مالك اوله‌جغم یامزار .... اوزرمزه برفلاکتدر چوکش نهایتنه‌قدر حکمنی اجرا ایدوب کیده‌جکم بنی کندیمه متصرف ظن ایتمه ! کوکله برقوهٔ غالبه استیلا ایتمش بکا هرنه‌ایسترسه یاپدیر یور ایاغمله — اختیارمله جهنمه اتلمق المدن کلیرسنی بشقه‌سنك قوینده کورمکه قاتلانه‌مم بحران محبت طاقت کتیریله‌میه‌جك برحاله کلدی ایکیمزده جان اوزرنده طور یورز بالله هم سکا هم کندیمه قیارم هیچ اولمزسه فلك تصورلرمزی انسان اولادینك الك صکره‌کی فراش مشترکی اولان طوپراق دوشکنده برلشدیرر ! دوشون ! لذت حیاتی خاطرکه کتیر ! هرکسك دنیایه برکره کلدیکنی اونوتمه ! دوشونده بکا برقطعی جواب ویر یارینه‌قدر مهلت ! یارین کیجه قونوشورز » دیه سویلنه‌رك اوطه‌دن چکلدی .

عادل کرای بو بلای ناکهظهورك اهمیتنی تمامیله تفرس ایتمش یعنی شهریارك آرزوی نفسانیسیچون صحیحاً جانه‌قصد ایتمکدن جکنمیه‌جکنه حکم ایلمشیدی اودرجه علو همتله متحلی یارادلمش برکوکل اسارت کبی برمذلته دوشدکدن صکره حیاتده طبیعی برلذت بوله‌مز هله حیاتك اومشاقنه

برده سودیکندن آیرلمق وحتی یولنه جان و یرمکی الڭ بیوك سعادتلردن عدایده‌بیله‌جکی جانانی کندی ایچون مخاطره‌ده کورمك کبی بر طاقم بلالر منضم اولورسه دنیانڭ قره‌طو پراغه و بلکه جهنمه ترجیح اولنه‌بیله‌جك بر حالنی کوره‌مز .

او جهتلرله عادل کرای نظرنده موتڭ بر حکمی وارایسه یاشاغه نسبت اهون کورنمکدن عبارت ایدی حتی پریخانڭ فراقی عندنده موتدن بیك قات شدید ایکن انی ده بر مجاهدهٔ کاملانه ایله کوکلنه قبول ایتدیره‌بیلیر فقط او بیچاره‌یی دوشوردیکی مخاطره‌دن خلاص ایده‌مامك مطالعه‌سنڭ وجدانانه و یردیکی عذاب الیمدن بر درلو کندینی قورتاره‌مزدی .

ساعتلرجه کاه فلجه‌دن طاقت شکن بر بهت .— کاه جنوندن شدید بر تهور ایچنده حالدن حاله انتقال ایدرك « شیطان‌بیله ملائکه‌یه فنالق‌ایده‌میور بن بر ملکی هر درلو لذایذندن محروم ایده‌جکمده شیطاندن شنیع اوله‌جغم .

اولوم بیله ملائکه‌یه تقرب ایلیه‌میور او قاری اوشهریار بر ملکی حیاتندن آیره‌جقده موته رحمت اوقوده‌جق » یوللو برزمانلر سویلندی طوردی نهایت او یقودن او یانیر .— کابوس تسلطندن قورتیلور کبی برغریب حال ایله « آه ! یالان !.. یالان ... شو یلانجی دنیادن الچق اولان‌یالان ! چاره سکامی قالدی » دیه‌رك یرندن قالقدی قلمی کاغدی

الینه الدی بیله رك زهر ایچمكه باشلایان بیچاره‌لرك چهره ـ
سنده‌كی علایم‌قدر حزین برحال ایله شو مكتوبی تحریره
باشلادی .

عادل كرایدن شهریاره

تنبیهكزه اطاعت ایتدم حالك هرجهتنی كوزیمه الدم
عاقبتی اییجه دوشوندم شمدی‌یه‌قدر اكلنجه برحكایه قبیلندن
عد ایلدیكم وقعه‌نك نه‌دهشتلی برحقیقت اولدیغی نظرمده
تماميله تبین ایلدی حیاتمه قصد ایتمك یولنده اولان تهدید ـ
كزی فعله چیقاره‌جق قدر انصافسز اولمدیغكزی بیلیرم
فعله چیقارسه‌كز بیله اهمیت ویرمم چونكه عندمده اولمك
اسیر یاشامقدن بیك قات اهوندر بن‌ممكن دكل اسارته تحمل
ایده‌میه‌جكم بنی كرچكدن سودیككزه برده بوحالدن‌قورتاره ـ
جغكزه قطعی برسوز و یریكز نه‌وقت امرایدرسه‌كز برابر
حدود اوزرینه چیقمغه حاضرم سكونت بولمق ایچون
جوابكزه انتظار ایدیورم .

امضا
عادل

عادل كرای مكتوبی بتیردكدن‌صكره دقتله اوقودی
برازده دونه‌رك « عجبا اعتماد ایدرمی؟ البته ایدر! شیطانك
كوكلنی برامید ایله طولدیر اوامیدك حصولنه امكان كو ـ

سترسه‌ك آنیده الداده‌بیلیرسك هله پریخان ایله‌جرزمی ایله خبرلشنجه‌یه‌قدر ملعونه غفلت‌ایچنده قالسون‌ده‌ایلریسنه الله کریمدر» دیدی .

برازده ماشاالله ! ماشاالله ! بزم یالانجیلقده سارلرینك معرفتی — غیرتی کبی الیشدقجه ترقی ایدر حاللردن ایمش ! یاربی ! بنم دنیاده نه لزومم وار ایدی !... آه ! پریخان پریخان !... سنك ایچون اختیار ایتدیکم شیلره باق !... آه ! آره‌ده اولمسه‌ك‌ده هرکلمه‌سی ایچون برعمر ابدی ویرلسه بن‌اوسوزلری لسانمه الیرمی ایدم یوللوسویلندی ورقه‌یی شهریاره کوندرمك ایچون برواسطه تحریسنه قیام ایلدی قپوسنك اوکنه واررواررمز برقوریجی‌یه تصادف ایدرك « ارقداش ! زوجهٔ شاهی شهریارخانمه تقدیم اولنه‌جق برعرضحالم وارعجبا شمدی ایصالنه امکان بولنه‌بیلیرمی » دینجه قوریجی تاتارشیوه‌سنی آندیرر برترکجه ایله درحال کوتوروب ویره‌جکنی بیان ایدرك کاغدی الدی چکلدی .

عادل کرای شهریارك کندینه‌کمال انهماك ایله کوستردیکی هوسی پك اعلا بیلدیکندن کوندردیکی مکتوب ایله‌حاضر‌ لنوب کلان‌بلایی برقاچ‌کون تأخیرایده‌بیله‌جکنی واوقدرجق برزمان قزانلدیغی حالده ایسه جرزمی‌یه پریخانه معلومات ویررك کندی تشبثلرینی تسریع ایله مخاطره‌نك بتون‌بتون اوکنی المق قابل اوله‌جغنی مأمول ایتمشیدی نه فائده‌سی وارکه

قورقدیغی مهلکه نفسنه دکل پریخانه عائد اولدیغندن واره‌دن یارم ساعت قدر وقت کچدیکی حالده شهریاردن برجواب ظهور ایتمدیکندن تدبیرینک تأثیرنجه اولان امیدی یواش یواش یأسه مبدل اولمغه باشلامشیدی.) شهریارك جوابی یارم ساعت اوزادی، چونکه ملعونه عادل کرایدن ایرلدقدن صکره قسوتلی کوکللرده صاقلانان کدر کبی اوطه‌سنك بر کوشه‌سنه چکیله‌رك پردهٔ ظلام التنده استتار ایدن جانی کبی خیانتنی اجرا ایچون الك اول تصادف ایده‌جك فرصتی انتهازه چاره دوشونمکده ایکن عادل کرایك کاغدینی النجه دفعه ذهننه محاوره‌نك نهایتنده ایراد ایلدیکی تهدیداته خانزاده‌دن جواب ظهورینه وقت براقمقسزین اوطه‌دن چکلدیکی تبادر ایدرك کلان کاغدی اوتهدیداره مقابله ظن ایلدی او یله مقابله‌لرده ایسه عادل کرایك کرك تحقیر و کرك استهزاسنده اولان قوتی تجربه ایله بیلدیکیچون اوقویه‌جغی سوزلرك تأثیریله غیظندن چاتلا- یوب ده انتقامندن محروم اولمق قورقوسیله مکتوبی الدیغی آنده آچمغه جسارت ایده‌مامشدی نهایت براضطراب ایله کاغدی آچه‌بیلدی هرکلمه‌سنی برنوع تردده هرسطرینی بر بشقه درلو احتراز ایله اوقودی اوذکای شیطانیسیله مندرجاتنی عینی عادل کرایك ظنی کبی صرف حقیقت و خصوصیله برنتیجهٔ خوف براثر مغلوبیت قیاس ایلدی مطلب شهوانیسی

بودرجه حصوله قريب اولمش ايكن تهديدنده دوام ايتمك دكل حتى راز صوغوق طورانمش اولسه عادل كرايك مضبوط اولان مشرب استغنا پروانه سى جهتيله نه مقصدى ضايع ايتمك وهيچ اولمز ايسه بر طاقم تأخرلره صعوبتلره دوشورمك مقرر اولديغنه حكم ايدرك كمال تهالك ايله زيرده صورتى محرر اولان كاغدى تحرير ايتدى قپوسنك اوكنده كى خادم اغاسنى چاغردى عادل كرايك كاغدينى كتيرن قورجى يه ويرمك اوزره النه تسليم ايلدى .

شهرياردن عادل كرايه

ظالم ! سنى كرچكدن سوديكمه نصل قطعى سوز ايسترسك ! سنك ايچون قوجه برسلطنتى ترك ايديورم ايكى اوغلمدن ايرلمغى . — دنيا نظرنده ملعون كورنمكى اختيار ايديورمده حالا محبتمه ايناميورسك ! بولنديغك حالدن قورتاره جغمه ده عهد طلب ايتمك اقتضا ايدرميدى ؟ اسارتدن خلاص ايتمينجه سكا نصل مالك اولورم سكا مالك اولمزسه م دنياده نصل ياشارم ! هيچ بر بيچاره يه . — روحك عذاب ايچنده در آنى تخليصه چاليشرميسك ديه سؤال اولنورمى ! سن بنم روحم دكلميسك ؟ سنسز موتى حياته ترجيح ايتديكمى حالا اوكرنه مدكمى ؟ اوزلمه ايكى كوزم ! شونده بش اون كونمز قالدى حمزه يه نه طرفه كيده جكنى اكلامق ايچون

برمکتوب کوندره‌یم جواب کلدیکی کبی بورادن چیقارز آنك بولنمیه‌جغی طرفه‌ده بزکیدرز همان اللّه‌سنی بکا باغشلاسون‌ده ایسترسه بنم حیاتمی‌ده السون سکا احسان ایلسون !

امضا

شهریار

عادل کرای همان یأسك منتهاسنه کلدیکی صره‌لرده ایدی‌که قوریجی قپودن کیررك شهریارك مکتوبنی اعطا ایلدی مطالعه‌سندن بش اون کون قدر قاری‌یی اویالایه‌بیله‌جکنه یقین حاصل ایتدیکندن بر قاچ ساعتلردن بری چکدیکی عذاب روحانی زائل اولدی فقط اوعذاب روحانیدن وجودینه عارض اولان تعب — کوکلنده مشغول اوله‌جق برکدر قالمیجه تأثیرینی تمامیله کوسترمکه باشلادیغندن بشقه ماجرایی پریخانه اوکیجه‌دن خبر ویرمك ایچون یورغونلغه باقسه‌بیله نوبتجیلر اره‌سنده محرملرندن کیمسه بولنمدیغندن تذکره یازمغی ضروری ایرتسی کونه تعلیق ایدرك یتاغنه کیردی راحتجه اویومغه باشلادی ۰

بری طرفدن ایسه شهریار الدیغی امنیت جان بخش ایله کویا که دنیایه برکره‌دها کلمش ایدی سوابق حتی خیال سوابق وارلغندن بتون بتون ایرلمش قیاس ایدر یالکز حظوظات حیاته متعلق اولان تجاربنی بوعمر جدیدندن لایقیله استفاده

ایچون دستور حرکت اتخاذ ایدرك کندی کندینه اکلنجه‌لر دوشونورذوقلر اختراع ایدراه‌لر بولورموفقیتلر ایجادایلردی.

— ٣٤ —

قادین امیدوار اولدیغی سعادتك خیالنی‌یله عین‌حقیقت ظن ایدرك تصوراتندن مدت عمرنده کورمدیکی لذتلره مستغرق اولور وکافهٔ آمالی بر یره طوپلانمش ده همان او دقیقه‌ده پیشکاه آرزوسنه صاچلمش کبی بیك درلو اشواق محبتله اکلنیر طوررکن خادم اغاسی ایچری کیره‌رك کاغدی کتیرن قوریجینك کلدیکنی وکندیسنه عرض ایده‌جك بعض سوزلری اولدیغنی بیان ایدنجه البتده عادل کرای طرفندن بر طاقم التفاتلر کتیردیکنه ذاهب اولدی «نه قدرده احتیاطسزلق! هیچ قوریجی‌یه ده لقردیمی آچیلیر بندن کاغد کتورمدیمی یا محرم قیاس ایتمشدر احتیاطسزلق اولوب‌ده نه فنالق تولد ایده‌بیله‌جك بوندن صکره نه‌دن قورقومز قالدی قوریجی بر مناسبتسزلك ایدرسه نتیجه‌سی کندینك آخرته سفرندن عبارت اوله‌جق جهنمه قدر یولی وار شمدی آنی‌می دوشونه‌جکم ذاتی عسکر اولمش! اولملك ایچون معاش آلیور» یوللو کندی کندینه بر از سویلندکدن صکره خادم‌اغاسنه قوریجی‌یی ایچری کوندرمسنی امر ایلدی قوریجی کلدی شو صحبته باشلادیلر.

شهریار — نه ایسترسك ! مكتوبی عادل كرایه كو-
توردكمی ؟

قوریجی — كوتوردم افندم .

شهریار — نه‌در؟ خانزاده برشی‌می سویلدی.

قوریجی — خیر! هیچ برشی سویلمدی ....

شهریار — ای نه ایسترسك ؟مادام كه برشی‌سویلمامش
بووقت انسانی تعجیز ایتمكده معنا نه‌در ؟

قوریجی — خانزاده‌یه‌پك او قدر اعتماد ایتمه‌كز‌خیرلی
اولور .

شهریار — سنك نه وظیفه‌ك خبیث ! جهنم اول
شورادن .

قوریجی — كیده‌یم افندم قولكز حدت آدمی دكلم .

شهریار — بو حدت ادمی دكلم سوزیله بردن بره او-
یقودن اویانیر كبی كوزینك اوكنده طولاشان رؤیای
استقبالی غائب ایدرلكینه‌سوابقك دهشتلی حقیقتلری
ایچنه دوشمكه باشلادی قوریجینك میرزا سلیمانه معهود
عرضحالی ویرن .— كندیسیله بر قاچ كیجه اول محاوره
ایدن آدم اولدیغنی وسویلمك ایستدیكی لقردی البته برخبر
مصیبت اولمق لازم كله‌جكنی دوشوندی حریفی هیچ
سویلتمامك ایستدی فقط كوكلده برشبهه ظهور ایدنجه
ولو پك قات آغر برحقیقتله اولسون حل ایتدكجه انسانه

کوره راحت قابل اولهمدیغیچون چارهسنز ینه سؤال وجوا-
بنده دوام ایلدی .
شهریار — طور قوریجی باقهیم ! نه سویلیهجکسك ؟
ق — کچن کیجه پربخان ایله عادل کرای بر برینی
سو یبورلرمی دیه سؤال بیورمش ایدیکز انك جوابنی
ویرهجکدم .
شهریار — سویله ! نه اوکرندك ! بر برینی سو یبورلرمی؟
قوریجی — بیلهمیورم .
شهریار — خنزیر ! اوکرندیکك بیلهمامکمیدر؟ جواب
بوکامی دیرلر پادشاهك حرمیله اکلنمکهمی کلدك بالله سنی
یاری بلیکه قدر باشی اشاغی یره کومدیررده اویله کبردیرم .
قوریجی — خیر! ایکیسیده بر برینی سودکلرینی بیله-
میورم دیمك ایستدم بریکی اوتهکنی سو یبور اما اوتهکی
بریکنی سورمیسومزمی اکلایهمدم .
شهریار — بریکی هانکیسی ! اوتهکی کیم ؟ بو هذ-
یانلرله بنی مراقدن هلاك ایدهجکسك سویله کیم کیمی
سو یبور ؟
قوریجی — بری طرفدهکی اوته طرفدهکنی ....
شهریار — دیلك اللهك غضب قلیجلریله طوغرا-
نسون! بری طرفدهکی اوته طرفدهکی نه دیمك بونلرك
آدی یوقمی؟

قوریجی — وار .

شهریار — ای سویلسه‌ك آ؟ یزید !..

قوریجی — تعریفه احتیاج قالدیمی یا؟

شهریار — یاربی ! سن خبرلر احسان ایت ! بو کوپك مضلقا بو کیجه کبرمکه اوزنیور آدلرینی سویله‌یه‌جکمیسك دیلنی تا کوکندن قوپارده‌یم‌ده کوپکلره‌می آتدیره‌یم .

قوریجی — پریخان ... عادل کرای .

شهریار — شو ملعونك عنادینه باق ! بالله سنك هر کمیکنی آیری آیری قردیرم‌ده کبرمکه حسرت اوله‌رق یشادیرم .

قوریجی — افندم بونك اکلاشلیه‌جق نره‌سی قالدی ایشته پریخان عادل کراینی سوییور .

شهریار — دمندن بری اویله سویلسه‌ك اولمزمیدی عادل کرایك پریخانی سومدیکنی نه‌دن بیلیورسك .

قوریجی — سومدیکنی بیلدیکم یوق ! یالکز سودیکنی بیلیورم .

شهریار — بریکنك سودیکنی نره‌دن اوکرندك .

قوریجی — دون کیجه ینه نوبتده ایدم کیجه ساعت التی صولرنده حرم نردبانك شو باغچه اوزرینه اولان قپوسی آچلدی کولکه پیدا اولدی کولکه سیاه ایدی اما یلدیز آیدنلغی ایله کیجه‌نك قرانلغندن فرق اولنوردی برایکی دقیقه

کیجه کیچمز یوریمکه باشلادی کولکه یوریمزیا اکلادم که
انساندر یرمده طوردمنه یاپه‌جغنه دقت ایتدم یوری‌یه‌یوری‌یه
عادل کرایك کوشکنه چیقدی ترتیبلرندن خبرم وار یا شاید
فساد طاقمندن بری ایسه طوتمق املیله ارقه‌سنه دوشدم
باقدم که قپو قپالی اوکنده نوبتجی یوق اوراده طوردم
لقردیلرینی دیکلمکه چالشدم بر درلو ممکن اولمدی بر بچوق
ساعت صکره قپویه یقین بر قاچ لقردی ایشتدم ایچریده-
کنك پریخان اولدیغنی ده عادل کرایی سودیکنی ده اکلادم.

شهریار — نصل لقردی ایشتدك!

قوریجی — پریخانك عادل کرایه محبتنی کوستر بر قاچ سوز ....

شهریار — جهنم قاچغنی زبانی! دها عذابك الویر-مدیمی نصل بر قاچ سوز سویلیه‌جکمیسك؟ یوقسه قلبنی یاردیره‌یم ایچنده صاقلادیغك اسراری او یله‌می ظاهره چیقاره‌یم.

قوریجی — افندمز بیوکلرك شانی بویله خدمتلره مکافات ایتمکدر خدمت ایدن بنده‌یی اولومله قورقوتمق دکل! قولکز شمدی‌یه قدر ویردیکم خبرلره احسان بکلیورم سز بنده‌کزی متصل جان قورقوسنه دوشوریورسکز سویلیه‌جکمی اونوتدیریورسکز.

شهریار — های الله قهر ایتسون! مقصدی احسان ایمش ده جلادلر کبی بندن اشکنجه ایله پاره الەجق.

دیەرك « آل کوزلرینی قره طو پراق طولدیرسون »
عتابیله اوکنه التون طولو بر قرمزی اطلس کیسه آتدی
قوریجی ایرانك او زمانکی عاداتندن اولان سجدۂ شکرانی
برینه کتیردیکی صرەده کیسەیی یردن الەرق ایچنەکی
التونلری بر مرایحەجی دقتیله آغر آغر صایمغه وایچلرنده
اکسکی قلپی اولوب اولمدیغنی اکلامق ایچون هر برینی
آیری آیری کوزدن کچرمکه باشلادی .
شهریار — برقاچ دقیقەکمال نفرت وحدتله قوریجینك
حالنه امعان نظر ایتدکدن صکره بتون عملدن
قالەرق شو سوزلرله مجادلەیی تجدید ایلدی .
شهریار — کوپك نه صایپورسك !
قوریجی — بوده سؤاله محتاجمیدر؟ تمامیمیدر
دکلمیدر آنی اکلایەجغم .
شهریار — شو ملعونه باق الەجغکی می تحصیل اید-
یبورسك احسانك تمامی اکسکیمی اولور .
قوریجی — خیر افندم مقصدم او دکل فقط بوکیسەلر
یوز التونلقدرده ایچنده نقصانی وارمی دیه باقیورم .
شهریار — یوز التون؟ برینه اللی التون ویرسەم نه
یاپەجقدك ؟
قوریجی — بندەکزده ایشتدیکم سوزك یاریسنی سو-
یلیەجکدم .

شهریار — یزید ! سنك یاریکی بر طرفه یاریکی بر
بر طرفه آییردیرم .

قوریجی — ینه مراقدن قورتیله‌مزسکز چونکه
بیلدیکمك یاریسی او ایکی پارچه وجودمده قالیر .

شهریار — شو کافره باق ! حالا التونلری الندہ اوروب
چویرییور .

قوریجی — نصل اویرمم چویرمم یا ایچلرنده قلپ
وار ایسه اکسك بولنور ایسه .

شهریار — حیوان بزم الیمزده قلپ اکسك التون می
اولور . .

قوریجی — قلپزنلر حیله کارلر پاره‌نك نظرلرنده ذره
قدر قدری اولمیان اکا بری براقوب‌ده بزم کبی بر التونی
یوزنجی معاینه‌دن صکره الان فقرایی‌می الداده‌جقلر .

شهریار — (باشنه طوغری بر کیسه التون دها
آته‌رق) الله بلاکی و یرسون ! آل بونی‌ده آل‌ده اکسکی
حیله‌لیسی چیقارسه اکال ایت ! تك سویلیه‌جکك لقردی‌یی
چابوق سویله !

قوریجی — کوردیکزمی ؟ تهدیدك نه قدر بیوك
مضرتی . — احسانك نه قدر بیوك فائده‌سی اولیور دمین
قورقتدیکز معلوماتمك بر ازینی صاقلادم شمدی ایکی قات
احسان بیوردیکز بنده کزده ایکی قات معلومات و یره‌جکم .

شهریار — چابوق (چابك) سویله باقه‌یم !

قوریجی — پاره‌لری صایغه معاینه ایتمکه مساعده احسان بیورمزمیسکز ایچنده قلپی بولنور .

شهریار — حمزه‌نك باشیچون خبردن‌ده واز کچرم سنی شمدی جهنمه کوندررم .

قوریجی — سویلیه‌یم افندمز ! پریخان عادل کرایی سو یور اما عادل کرای پریخانی سومیور .

شهریار — نه‌دن بیلدك یالانجی خنزیر !

قوریجی — والله یالان دکل انی‌ده ایشتدیکم لقردیدن اکلادم .

شهریار — شمدی سکا بر کیسه التون دها ویررسه‌م صایمه‌دن .— نفس اله‌دن ایشتدیکك لقردی‌یی عینیله سویلرمیسك .

قوریجی — صایسه‌م دها خیرلی اولور اما مادام که اویله فرمان بیوریورسکز دیشاریده صایارم .

شهریار — (بر کیسه التون دها اته‌رق) ال دیشاریده صای اکسیکی قلپی وارایسه بنه دکشدیررز کافر بدلا لقردی‌یی چابوق سویله هم عینیله سویله .

قوریجی — یا اکسك یاخود قلب چیقوب‌ده دکشدیرمك ایچون کتیردیکم زمان قلپلری اکسیکلری بشقه یردن بولدم‌ده قارشدیردم ظن ایدرسه‌کز .

شهر یارك ارتق بتون صبری یانارق «ایران دولتنك خزینه‌لرینی ویرسه‌م ینه دها ایسته‌یه‌جکسك پاره قاپمق ایچون اذادن واز کچمیه‌جکسك ! شمدی سنی جلاده تسلیم ایده‌یم عمریکی اکسلده‌یم قلب اقچه کبی طوپراقلر ایچنده ایاقلر التنده سورندیره‌یم ده انسان اوزمك نصل اولور اکلارسك تهدیدیله آدم چاغرمق ایچون قپویه طوغری یلنجه قوریجی طورینی تبدیل ایله« افندم ! بنده کز اطاعتسزلك ایتدم ایشته فرمانکز کبی ایشتدیکم لقردی عینیله سویلیورم » مقدمه‌سیله کلامه‌یه کرشدی .

قوریجی — پریخان عادل کرایك کوشکنه کتدیکی زمان ارقه‌سندن ایرلمدیغمی وفقط نه‌قدر چالشدم ایسه صحبتلرینی ایشیده‌مدیکی عرض ایتمشدم پریخان آیریلیرکن « سزینه پریخانی سومیکز ! پریخان سزك یولکزده اقرباسنی بلکه جاننی ترك ایدر بوراده‌کی تصورمز حاصل اولمزسه عثمانلی ملکنه کچرز جاریه‌کز اولورم سزك قدر عالیهمت برقهرمانه ایران شاهنك همشیره‌سندن مناسب اسیرمی اولور» دیمشدی کندیسی اوطه‌دن چیقارکن قولکز نردبان قپو- سنك آرقه‌سنه صاقلاندم کیتدکدن صکره عادل کرایك قپو- سندن ینه بکلمکه باشلادم اوده « قاچ اولدی ! قاچ اولدی ! اللهم شوقادینك الندن ده نصل قورتیله‌جغم» دیه سویلنوب طوریوردی ظن ایدرم‌که لقردیلر بریکننك اوته‌کنی سودیکنی

اوته کنك‌ده بریکنی سومدیکنی آچیقدن آچیغه کوسترر .

شهریار — (برکیسه التون‌دها آته‌رق) اویله‌برفرصت الیکه‌کچدی‌ده پریخان‌فاحشه‌سنی نیچون‌طوتمدك ! بدلا نیچون طوتمدك ! طوتمش اولسیدك سنی احیا ایدردم سکا اون بیك آلتون ویرردم .

قوریجی — (التونی النده طارته‌رق) اه عمرکزه برکت ویرسون افندمز ! پریخانی‌می طوته‌یم شاهك همشیره‌سنه طوقنمق قوللرکزك حدمیدر ؟ دهٔن افندمز صاپیوردیکز انسانك یاری بلنه قدر وجودینی باشی اشاغی کومدیروبده اویله کبرتمك وار کمیکلرینك هر برینی آیری آیری قیردیر - مق وار دیلنی قوپاروب‌ده کوبکلره آتدیرمق وار قلبنی یاروب‌ده ایچنده صاقلادیغی اسراری میدانه چیقارمق وار یاریسنی برطرفه یاریسنی برطرفه آییرتمق وار جهنمه کوندر- مك وار بونلرك هیچ بری‌ده درتیوز آلتون قزانمغه بکزه‌میور .

شهریار — هایدی شمدی بورادن دفع اول ! بوندن صکره سنی ایشمده قوللانه‌جغم آدم کبی خدمت ایدرسه‌ك احیا ایدرم .

قوریجی — ایده‌مزسه‌م نتیجه‌سی کبرمك اوله‌جق! اوراسی معلوم ! قوللرکز اولدقجه ایشمی بیلیر بندکاندنم کو- کلم التون کیسه‌سنی کفندن زیاده سور افندمز ! هر فر- مانکزی اجرایه حاضرم .

شهریار — آدك ندر ! سنی ایستدیکم زمان نره‌ده بولدیره‌یم !

قوریجی — علی قولی قوریجیلرندن شمدیلك اسمی شروانی جعفردر .

شهریار — شمدیلك نه دیمك ! زمان دکشدکجه انسانك اسمی ده‌می دکیشیر .

قوریجی — اولاغان شیدر افندمز ! زمان هرشیئی دکشدیره‌بیلیر قوریجی بو سوزدن صکره سجدهٔ شکران عادتنی بر کره دها اجرا ایدرك چکلدی .

شهریار یالکز قالنجه قوریجینك عادل کرایدن ایشتدیکنی سویلدیکی « اللهم ! شو قادینك الندن‌ده نصل قورتیله‌جغم » سوزینی عینیله پریخانه معطوف قیاس ایدرك عادل کرایك آنی‌ده سومدیکنه اعتماد حاصل ایتمکه باشلامش و خانزاده‌نك « بنی کرچکدن سودیککزه ... برقطعی سوز ویریکز » عباره‌سنی دوشونه‌رك آنك تأثیری ایسه بو اعتمادی اطمینان درجه‌سنه واردیرمش‌ایدی .

دوشونور دونور عادل کرای پریخانه روی دل کوسترمش ایسه پریخانك کوستردیکی محبتلر اوزرینه آنی‌ده اسارتدن قورتلق مقصدینه خدمت ایتدیرمك ایچون کوسترمش اولدیغنه ذهننده قرار ویرر و بو دفعه کندندن قطعی سوز ایستمسنی پریخانك تدا بیرندن امیدی کسدیکنه

حمل ایدردی بونکله برابر عادل کرای بر کره کندیله کچنمکه قرار ویردکدن صکره سعادت حیاتنی برابر کچنمکده بولمسنی دخی محال عد ایلرزدی .

واقعا پری‌نخانك رجحان حسنی .— طراوت شبابنی .— زیور عصمتنی خاطره کتیرمز دکل‌ایدی فقط کندیده پری‌نخاندن بتون بشقه طرزده بر جاله مالك اوله‌رق هر قلبه کوره ایسه بربشقه نوع حس اولدیغنی ویوز-لرجه مبتلاسی اولان بر کوزلدن یوزلرجه نفرت ایدر آدملرده بولندیغنی بیلدیکندن وعادل کرایك صوك محاوره‌لرنده اغزندن چیقان « باری کندینك حسنده شیوه‌سنده اولان کمالی بیلسه باری جمالنك اداسنك ارککلره درجهٔ تأثیرینی یکی اوکرته‌جك اولسه » یوللو سوزلری خاطره کتیردکجه پری‌نخانك طراوت شبابنی کشایش جمالنجه برنقصان وطور عصمت پرورانه‌سنی شیوه ناشناسلغنه برهان کبی کوررك عادل کرای نظرنده کندی قدربیله تأثیر حاصل ایده‌مدیکنه قطعیاً حکم ایلدی فقط طبیعت بشرده نه‌ضعف عزیبدرکه شهریار بوحکم قطعیسیله برابر عادل کرایك محاوره اثناسنده صاچلرینه آق دوشدیکنه دائر ایتدیکی تعریضی‌ده خاطره کتیردی کویا دلیل زائل اولنجه حقیقت‌ده تحول ایدرمش کبی آینه‌نك قارشیسنه کچوب‌ده کمال اعتنا ایله اوچ بش بیاض قیلی قوپارمدقجه حسنه اولان غرور واطمینانی

اتمام ایده‌مدی شهریار بوصورتله مقصد محبتنی حاصل وسعادت آتیه‌سنی امین ییلدیککندن عادل کرایی تصور ایتدکجه کوزلری نور صفا ایله وجودی روح نشاط ایله طولار ایدی .

دنیاده برالمی براندیشه‌سی قالدی‌ایسه اوده رقیب مغلوبی عدایلدیکی پریخاندن برستشکاه وجدانه هوس تمالك ایله یاقلاشمغه جسارت ایلدیکندن طولایی ظالمانه بر انتقام آلمق آرزوسنك کوکلنه و یردیکی اضطراب ایدی .

— ٣٥ —

عادل کرایك شهریارك دائره‌لری بو تلاشلره اضطرابلره تهدیدلره تحقیرلره تحقیقلره تجسسلره مجادله‌لره ائتلافلره هر زماندن زیاده کشاده بولندیغی اویله بر لیلهٔ غرائبده پریخان هر شیدن بیخبر و قوزیجینك افاده‌سندن اکلاشلدیغی اوزره بر کیجه اول عادل کرای ایله بر بزم تنهاییده بر بچق ساعت قدر وقت کچیردیکیچون تماشای جماله دلسیر تشبثلری قوهٔ قریبه‌یه کلمك جهتیله عمرینك سعادتندن امین اوله‌رق یاتسو وقتنی بر ساعت کچر کچمز یتاغنه یاتمشدی .

رؤیاده عادل کرایی کورر صباح آچیلمش کونش طوغمش کوزلری نور ایله طولمش ظن ایدردی .

کویا که معشوقیله بر صحراده ایدیلر بولندقلری یرك

پیشگاهندن بر اوفاق صو آقاردی اما بر صورتده خفیف اقار و اوقدر معوج شکللر پیدا ایدردی‌که کچدیکی صحرانك اغافتندن ایریله‌میور و اره صره کلدیکی طرفه عودت ایتمك ایستیورده سائقهٔ روزکاره مقاومت ایده‌میور کبی کورینوردی. باشی اوجلرنده بر صالقم سکود وار ایدی داللری یاپراقلری رسوایان محبته پردهٔ استتار اولمغه شایان اوله‌بیله‌جك قدر پریشان ایدی.

صحرانك اوته‌سنده بریسنده اوبك اوبك اوقدر متنوع او قدر متلون چیچکلر ییغلمشیدی‌که فیاض قدرت اورالری تزیین ایچون فلکك سحائب رنك آمیزینی پاره‌لمش‌ده اوته‌سنه بریسنه طاغتمش ظن اولنوردی.

مرغان سحرك نغمه‌لری اوقدر حزین اوقدر مؤثر ایدی‌که هر بری وجدان عاشقانه‌یه ترجمان اولمش الفاظ ایله تعریفی قابل اولمیان اذواق محبتی کوکلره افهام ایله اوغراشیورلر قیاس ایدیله‌بیلیردی.

کویاکه پریخان او صویك کنارینه اوطورمش آرقه‌سنی او صالقم سکوده طیامش ایدی عادل کرایده دیزینه یاتمش پریخانك مثالنی جمالیله مقایسه ایچون او یومش ایدی.

قز پریشان صاچلرینی شهزاده‌نك یوزینه دوکه‌رك جمالنی کاه کونشدن بیله قصقانیرجه‌سنه بتون

اورتر كاه بر دقيقه‌جق حسرتنه تحمل ايده‌مزجه‌سنه بر جهتنی آچار تماشاسنده غشی اولور طورردی .

پریخانك روحنده انبساط . — كوكلنده صفا بر درجه‌ده ایدی‌که بولندیغی حالك رؤيا اولديغنی بیلك دخی لازم كلسه ايدی بتون عمرينك بويله بر رؤيا ايچنده كچمسنه بيك جان ايله قائل اولوردی كويا كه بر انسان دكل طبيعتك فردوس فيوضاتنده يكی پيدا اولمش بر شكوفهٔ رنكين ايدی ژاله‌لرله پرورش بولور نورلرله تنعم ايدردی .

ايشته پریخان خواب جان پرور ايچنده ايدی‌كه اصول اصول قپوسی آچلدی سياه جاره بورنمش بر قادين النده‌كی شمعدان ايله اوطه‌نك داخلنه طوغری بر قاچ كره باقدی شمعدانی خارجده براقدی ايچری كيردی قپوسنی قپادی .

بو وقعه‌دن بر ايكی ثانيه كچر كچمز پریخان وجودينه بر شی طوقنديغنی وطوقنان ماده‌نك كنديسنی خفيف خفيف صارصديغنی حس ايلدی او نازنين اويقوسندن اويياندی اطرافنه باقندی شونی حس ايتدی‌كه استقبال كبی نظر تعلق ايتمز بر قرانلق ايچنده قالمش . — اجل كبی نا مشهود بر جسم ذی حياتيانه چوكمش — ميت كبی صغوق اللريله بدننی صارصيور .

ويقو خماريله يردن بره كنديني طوپلايه‌مدی ذهننده

حقیقتله خیال بر بر ینه قارشـدی اول کوردیکیمی رؤیا ایدی شمدیکی بولندیغی حالمی رؤیادر بر زمانلر آنی تفریق ایده‌مز اولدی نهایت بویله حاللرده معتاد اولان « کیمدر نه ایسترسك » سؤالنی ایراد ایلدی .

« کیم اوله‌جق ! سـوکیلی عادل کرایکزیمی بکلیور ایدیکز! بنم ! بویله ظلمانی زمانـلرده انسـانی کوکللرده براقدیغی کینلر .ـ دنیـاده ارادیغی امللردن دهـا زیاده کلیر بولور اوراسنی بیلیورمیسکز» جوابنی النجـه مخاطبنك کیم اولدیغـنی نه مقصدله کلدیکـنی یك قولای اکلادی یتاغنده طوغرلدی شهر یارك قارشیسنه اوطوردی اره‌لرنده بر شـدتلی معارضه جریان ایتمکه باشـلادی ایکی رقیب کوکللرك ظلام خفاسنده مسـتور اولان ایکی غیظ قدیم کبی تقـابل ایلدیلر بر برینی کورمزلر ایدی فقط اره‌لرنده هر مخاطبه کچدکجه چهره‌لرنده و بلـکه وجدانلرنده حاصل اولان الك کوچك تأثیراتی کورمش کبی حس ایدرلر ایدی.

معارضه‌لری شو یولده ایدی :

پریخان — قادین بـندن نه ایسـترسك ! بو وقت اوطه‌مده نه ایشك وار کابوس کبی انسانی رؤیاسـنده‌می راحت براقیه‌جقسك ؟

شهر یار — براقیه‌جغم ! سندن نه‌می ایسترم شوراده‌کی ایران تختنده اوطوران ارککك برادرك اولدیغی حالـده سن

انکله اشتراکی قبول ایده‌میورسـك .ـ اشتراك نه دیمك ! ذاتاً او تختده ذره قدر حقك یوق ایکن ولی‌نعمتکك الندن المق ایستیورسك‌ده بن سنی دنیـانك الك بیوك دولتی اولان محبتده‌می اشترا که قبول ایده‌جکم .

سندن نه‌می ایسترم ! حیاتمی .ـ حـیاتمك لذائذینی ایسترم‌عمرکدن قوپاریله‌جغنی بیلسه‌م .نه اه‌جغم اکلادکمی؟

پریخان — کیجـه وقتی چیلدیردکسـه بن تیمارخانه بکجیسی دکلم نصل محبت ؟ نصل تخت ؟ نصل اشتراك؟

شهریار — تقلید ایدیـور بریکندن الشمش ! اسرا-رندن خبردار اولانلره دلیلك اسناد ایتمکی آندن اوکرنمش! بیلیورکه تقلیـدك الك کوزلی‌ده مسخره‌لکدر مسخره‌لکی بیله کندینه یاقشدیره‌میور شو تجاهللره باق ! مجسم‌حقیقت اولان شهزاده‌م ! جزمی الده طوریور دایکزدن نه‌مقصد اوزر ینـه کتیرتدیککزی بیلیورز ! شجرة الدره مقلد اوله-جقسـکزابتدا واره‌جغکز آدمی پادشاه ایده‌جکسکز صـکره بیچاره‌یی تختدن دوشـوره‌جکسکز ایاغکزه باصـه‌مق یابه-جقسکز التکزده چکنیه‌جکسکز ازه‌جکسـکز یرینه سز چیقاجقسکز دکلمی ؟ مصور عصمت اولان بانوی جهان ! عادل کرای سزك کبی ریا پرده‌لری ایچـنده صاقلی دکل چهره‌سـنی بن‌ده کوریـورم بر کره مجلسنه کیرن قادین خصوصیله سزك قدر عفتلی استغنا پرور اولور ایسه جاذبهٔ

جمالدن کندینی قورتاره‌میه‌جغنی بن تصور ایده‌مزمی‌یم قیاس ایدرسکز ! یاخود او جمالده‌کی نور لطافتی کورمك سزك او کوزل کوزلر یکزه مخصوصدر دنیاده سزدن بشقه هرکیم وار ایسه یاراسه طوپراغندن یارادلمش هیچ کیمسه اونوردن استفاضه ایدمزمی ظن ایلرسکز ؟ اوت ! شهریارده پریخان قدر طبیعت .— پریخان قدر استعداد محبت نه‌دن بولنه‌جق ؟

پریخان — (شهریارك جزمی شمخالدن کتیردلمش اولمق یولنده‌کی افاده‌سندن عادل کرای کبی استفاده ایله جزمینك طوتلدیغنه امنیت حاصل ایدرك) ادبسزلك الویرر ! غالبا سن زوجکدن تختنی آلوب‌ده دوستکله کندیکه شهوت یتاغی یاپمق ایستیورسك‌که قلبکده اولان سیئات اغزندن‌دوکیلیور ! کندی وهمکی کندی تصورکی بشقه‌سنه اسناد ایتمکده معنی نه‌در؟ حدك وار ایسه فعله چیقارمغه تشبث ایت ! ذره قدر تشبث ایت ! باقه‌لم پریخانك النده بیك جانك اولسه بر ینی قورتارمغه مقتدر اوله‌بیلورمیسك ؟ بن ذاتاً شاه قزی‌یم ! قرداشمك دولتنه نه‌دن کوز دیکه‌جکم‌که او دولت بنم‌ده دولتمدر کنهله کبی سایه‌سنده کچندیکی وجودك قانی ایچمکه چالشمق سنك کبی اسافله یاقیشیر.

شهریار — اوت ! هیچ خانم افندی کندی خاندانی

باتیرمق .ــ ایرانده برسنی دولتی تشــکیل ایتمك کبی شــیلر دوشونهکه .ــ هیچ شاهمزك همشــیرەسی عادل کرای کبی اسیرك اسیر محبتی اولمغه تنزلمی ایدر !!

دون کیجه ساعت التی صولرنده شو نردباندن باغچه‌یه اینوب‌ده عادل کرایك یانه کیدن بر بچق ساعت اوطوران بشقه‌سی ایدی !!

پریخــان — شــو تزویره .ــ شو شرتلکلره باق ! ولوکه کیتمش اوله‌یم عادل کرای ایله بنی کورشدیرن اره‌ده بر تدبیر ســیاست چیقاروب‌ده مذاکره‌یه قارشــدیرن سن دکلمیسك ؟

شهریار — عجائب ! بانوی جهان افندمز خانزاده‌دن ایر یلیرکن قپونك اوکنه کلوب ده « سز ینــه پریخــانی سومیکز پریخان سزك یوللرده اقرباسنی بلکه جاننی فدا ایدر بورادهکی تصورمز حاصــل اولمزسه عثمانلی ملکنه کچرز جاریه‌کز اولورم سزك قــدر عالیهمت بر قهرمانه ایران شاهنك همشیره‌سندن مناسب اســیرمی اولور » یوللو نازلر نیازلر ایتدیکی‌ده بنی تعلیم ایتمشدم نفسکه اعتمادك وار ایســه بو سوزلریکی انکار ایت باقــه‌یم ایشــیدنلر قپونك اوکنده طــوریور برر برر یاقــه‌لرندن طوتار یوز ینــه چارپارم » .

سوز بوراره کلنجه پریخان ماجرای محبتنك شهره‌یار

بتون بتون معلوم اولدیغنی اکلادیغندن انکارده بر فائده کورمدی سوزینی شو وجهله تحویل ایلدی .

پریخان — قادین ! بن مختاره برقزم عادل کرایی سومشم اکا وارمق ایستمشم عیبمیدر ؟ جنکیز اولادندن قزینی همشیره‌سنی هانکی پادشاه دریغ ایدر ! یا سنك انصافك . — هیچ بر شیئه ایمانك یوقمیدرکه علیل ومصیبت زده بر زوجك وارسنی کو یلی کلبه‌سندن سلطنت سراینه کتیرمش قوجه بر دولتك اداره‌سنی الکه تسلیم ایتمش او محبوسلر کبی بر کوشه‌ده اوطوریور یرینه سن پادشاهلق ایدیورسك بو نعمتلرك بو دولتلرك حقنی دوشونمیورسك . — یکرمی یاشنده بر قهرمان اوغلك وار ! ایران سعادتنی شوکتنی انك حیثیتندن شجاعتندن بکلیور کندیکك دکلسه آنك اولسون ناموسنی خاطرینه کتیرمیورسك شهوتکله بر بیچاره اسیره مسلط اولمشسك هم خاندانمزك عصمتنی پایمال ایدیورسك هم او اسیری بندن قورتارمق ایچون حتمده بیك درلو افترایه قالقیشیورسك .

شهریار — طور افندم حدتك لزومی یوق حالمزی اورته‌یه قویه‌لم عقلمزی باشمزه طوپلایه‌لم‌ده انسانجه قو- نوشه‌لم سویلیه‌جکمز شیلری عقله تطبیق ایده‌لم سن ایستدیکك قدر برادریکك نکاحنده بولنمغی بنم ایچون بر شرف بر نعمت کبی کوستره‌بیلیرسك فقط بر انسانه

کوره عمرینی چهره‌سنده‌کی تغیرلری ایله کورمکدن وحتی کندینی بر زنجیره‌دن تفریق ایده‌بیلمکدن عاجز اولان بر آدمه حصر ایتمك سلطنت عالم ایچون دخی چکیلیر بلالردن اولمدیغنی سنده کوکلکدن اعتراف ایدرسك امینم که ذهننده خیالم ایله قالمامشدر قالمش اولسه‌ده شمدیکی حاله بکزه‌مز .

پریخان — جناب حق سنی‌ده قهر ایتسون سنك مزاجنده بولنان قادینلری‌ده .

شهریار — عقلکه هر نه کلیرسه سویله ! عادل کرایی سویورم مطلق سکا خانزاده‌دن ال چکدیره‌جکم .

پریخان — کندکده فلکدن زیاده‌می قدرت تصور ایدیورسك که طالعك ایله آیرمقدن عاجز قالدیغی ایکی قلبی بر بردن تفریق ایتمك امیدینه دوشور یورسك .

شهریار — کندمده اویله بیوك قدرتلر تصور ایتمیورم یالکز تدبیرمك تأثیرسز قالمیه‌جغندن امینم .

پریخان — نتیجه‌سنی ایکیمزده کوریرز دکلمی ؟

شهریار — انتظاره حاجت یوق ! نتیجه شمدیدن کورینوب طور یورجزمی بوراده اختلال ایله اوغراشدیغنه یاری مملکت خلقی شهادت ایدر شاهه بر کره ایش خبر ویرلدیکی کبی اسماعیله ایتدکلریکك او آنده جزاسنی بولورسك .

پریخان — دیلك قوریسون ملعون اسمعیله بن نه یاپدم .

شهریار — قوریجیلر بر امر الیرلر او نازنین کردنکزه بر ابریشم قلیج باغی کچیررلر اندن صکره خانزاده‌یی قیامتده یا کوررسکز یا کوره‌مزسکز .

پریخان — شو دیوانه‌یه باق ! بنی اولوملە قورقوده‌جق ! کندیسی بر افترایی حقیقت شکلنه قویمغه نفسنده اقتدار حس ایدیورده بن ده بر حقیقتی اثبات ایتمکه قدرت کورمیور فاحشه سن ایستدیکك هذیانی سویلرسك‌ده بن بیلدکلریمی سویله‌مزمی‌یم ! بنم لسانم قلیجه‌می کلیر .

شهریار — اویله فنا فنا شتملر ایدوب طورمه ! بو کیجه هرشیئی کوزیمه اندم بن ده ادبسزلککه تقلید ایتمکه باشلادم .

پریخان — های الله قهر ایتسون !

شهریار — صوص دییورم بنی دیکله ! بن هر بیلدیکمی سویلرم سن هیچ بر بیلدیککی سویلیه‌مزسك بنم شاهدم وار سنك یوق ! سن اولسه‌ده سویلیه‌مزسك زیرا پك اعلا دوشونورسك (شاهك همشیره‌سی اوله‌جغنه شیطانك کریمه‌سی اولیدك چونکه او صفته یاقیشه‌جق قدر عقلك واردر) پك اعلا پك رعنا دوشونورسك‌که بن عادل ایله اره‌کزده‌کی محبتی سویلرسه‌م اکا بر ضرر ترتب ایتمك

احتمالی اولەمز چونکه دمنجك سویلیوردك یا ! اختیار ینه مالك بر قرسك خانزاده ایســه جنکیز اولادندندر ســنی سوه‌یلیر اله‌بیلیر کندیسنی بوحالی ایچون بندن بشقه کیمسه تعییب ایده‌مز .— بنــدن بشــقه کیمسه قباحتــلی بوله‌مز یاپدیغکز اختلالی سویلرسه‌م ینه عادله برشی دیمزلر چونکه بر اسیردر هر فرصتله قورتلمغی ایستر دنیــاده مجنونلر بیله اکلارکه بر شاه همشــیره‌سیله بر اســیر بیننده سویلشیلان فسادی تصور ایدن‌ده ترتیب ایدن‌ده شاهك همشــیره‌سی اولمق لازم کلیر اسیر اولنلر بویله ایشــلرده اولسه اولسه بر قوهٔ غالبه‌نك هوسنه الت اولمقدن بشقه هیچ برشی یاپمغــه مقتدر اوله‌مز .

او جهــتله ایش میــدانه چیقدیغی کبی یالکز ســنی کبردرلر عاذله بر شی یاپمزلر محافظه‌سنی دها صقشــدیررم کندم نظارت ایدرم او صورتله ایستدیکم کبی اکلنیرم .

پریخان — صوص ادبسنز !

شهریار — دیکلــه تلاش اتمــه ! بنی دیکله ! ســنی اولدیرمکدن حاصل اوله‌جق کفتکو ناموس سلطنته طوقونه‌جغنی برادریکك کورمیان کوزلری اوکنده ایستدیکم شکله قویمق بنم ایچون الك قولای شیلردندر سنی اولومدن قورتاره‌جغم کوشکمك قارشیســنده اوفاجــق بر یره حبس ایتدیره‌جکم رقابتدن بر کوکلده نه قدر کین حاصل اولدیغی

.— الهجغم انتقام ایله سکا اوکره‌ده‌جکم اویله بر کوچـك اوطه‌یه حبس ایتدیره‌جکم سن زنجیرلر ایچنده ایکلیه‌جکسك بن عادل ایله قارشیکـه کچه‌جکم هرکیجـه ذوق ایده‌جکم قودوردیغکی .— کندی دیشلرکله کندیکی یه یه تلف اولدیغنی کوره‌جکم.

پریخان — (اوزونجه بر قهقههٔ استهزادن صکره) خانم افندی حضرتلری ! بزی او کوجك اوطه‌یه حبس ایتـدیرمدن اول لسانمزی‌ده جادیلره افسـون اوقودیرده اغزمزده حبس ایدر دکلی !

شهریار — افسـون اوقومغه حاجت یوق ! سن ذاتاً بیلدیککی سویلیه‌مزسك براقیورسك که سویلیه‌میه‌جکنه سنی‌ده اقناع ایده‌یم بیلیرسك‌که بنم حالم سکا بکزه‌مز شاه حرمی‌یم عادل کرای ایله بینمزده‌کی محبتی‌خبر ویردیکك کبی آنی ناموس سلطنته تعرض ایتدیکیچون بندن بیـك قات بتر عذابلر ایچنـده تلف ایدرلر حالکدن قالکدن بالبداهه اکلاشیلورکه‌عادلی‌سو یورسك سونجه تلف ایتمکه‌قیه‌مزسك البته قیه‌مزسك ! سویلیه‌مزسـك دیدیکم آنك ایچـوندر شمدی بیلدیککی سویلیه‌میه‌جککه سـنده اعتماد ایتدك یا شمدی قوتمك دزجه‌سنی سن‌ده اکلادك یا .

پریخان — (ینه بر قهقههٔ استهزا ایله) جـلاد یو-رکلی کوبك ! سلاحنی فنا انتخاب ایتمشسك ! دیشـلریکی

ایچه بیلیه‌مامشسك بن عادلی سویورسه‌م وجودیمی اور-
ته‌دن قالدیروب‌ده سنك کبی برفاحشه‌نك النه ترك ایتمك
ایچونمی سویورم صانیرسك بالله سویلرم! هم سوقاغه
فیرلارده بتون قزوین خلقنه ایشتدیره‌جك کبی سویلرم
اما عادلی تلف ایده‌جکلرمش ذاتی بنده حیاتده قاله‌جق
دکلم یا! بن غائب اولدقدن صکره عادلی سنك کبی‌قودوز
مزاجلی معلونلر تلف ایتمسه او کندی کندینی اتلاف
ایدر بز بر بریمزدن صکره دنیاده بر دقیقه یاشامغی عذاب
ابدیدن دهشتلی صایارز سن اوراسنی بیلیرمیسك!

شهریار — عادل‌سندن‌صکره بر دقیقه یاشامز اویله‌می
سنك ایچون حیاتنی فدا ایدر اویله‌می؟

پریخان — عادل بندن صکره بر دقیقه یاشامز یا نه
ظن ایدیورسك! بنم ایچون حیاتنی فدا ایتمز قیاسنده‌می
بولنیورسك؟ بر کره یاشکی دوشون! عادل قدر اوغلك
وار قوجه‌لی بر قادینسك هیچ ارسلانلر بشقه‌سنك آرتیغنه
تنزلمی ایدر بو صولوق چهره‌ك بو سونك کوزلرکله‌عادلك
محبتنه نصل طمع ایدیورسك.

ایشته رغمکه بر بریمزدن ایرلمیه‌جغز! ایشته کورلککه
یا برابر یاشایه‌جغز یا برابر اوله‌جکز.

حسدکدن چاتلا کبرده بنی حبس ایتدیره‌جکك کوجك
اوطه‌یه بدل سن جهنمك اسفل سافلینه کیت! آتشدن

دوكلش زنجيرلر ايچنده انين ايت ! بزم دنياده آخرتده سوره‌جكمز صفالری دوشون ! سن حسدكدن قودور ! هر دقيقه‌ده بر كره كنديكی يه يه بيتيرينه وجوده كل هر زمان دكشدكجه عذابك بر كره دها تجدد ايتسون .

شهريار — شمدی عادل سنك ايچون اولور اوله‌می .

پريخان — آنك يرينه سن كبر ! اقتضا ايدرسه اولور نه‌ظن ايتدك ؟ سوز بورايه منجر اولنجه شهريار پريخانك كولشلرينه تقليد يولنده فقط دها اوزون دها آچيجق بر قهقهه‌دن صكره «بعض حقيقت اوليوركه قرانلقده كورنمسی قابل اوله‌ميور» ديه‌رك يرندن فرلادی ديشاريده براقديغی مومی كتيردی قوينندن عادل كرايدن الديغی مكتوبی چيقاردی «شونی اوقورميسكز» ديدی پريخانه اوزاتدی .

پريخان بو تكليفه « هر نقطه‌سی جكريكه بر داغ سياه اولسون نه‌مه‌لازم » سوزيله مقابله ايتدكدن وشهريار دن خانزاده‌نكدر اوقويكزده باق نه اكلارسكز جوابنی الدقدن صكره كاغدی قاپدی شهريار النده‌كی مومی پريخانك يانده بولنان بر اسكمله‌نك يانه براقدی «غايت مستهزيانه بر طرز ايله عادل كرايكز سزه مبارك اولسون » ديدی پريخانك يانندن برقاچ ادیم كری چكلدی .

پريخان مكتوبی يوقاريدن اشاغی اوقوركن بيچاره

عادلك يالكز شهريارى اويالامق ايچون يازديغى « بنى كرچكدن سوديككزه برده بو حالدن قورتاره‌جغكز قطعى بر جواب ويريكز» عبارەسنه كلنجه بو لقردينك عادل كراى طرفندن اوكونه قدر طوتيلان ادارهٔ كلام طرزينه بكزر هيچ بريرينى كورەمديككندن روحى وجودندن انتزاع ايتمش كبى برحاله كلدى .

چهرەسنده بر طمله قان . — اعضاسنك هيچ بر يرنده جزؤى بر حركت اثرى قالمدى انسان ايكن طاشدن ياپيلمش بر تصويره بكزەدى يالكز تذكرەيى شهريارك چهرەسنه فرلاتمغه برده « سزه مبارك اولسون ! » ديمكه مقتدر اوله‌بيلدى كوزلرينى شهرياره ديككه‌رك ايكى اوچ ثانيه ميتانه بر نظرله اندامنى سوزدكدن صكره اللرى كليدلندى بايلدى بر جسم جامد كبى يتاغنه سريلدى شهريار باشى اوجنده اويله بر نشاطلى اويله بر مسرتلى طرز ايله بيچارەنك حالنى تماشا ايدردى كه خارجدن برى كورسه آنك حياتى‌ده كندى عمرينه علاوه اولنمش قياس ايده بيليردى .

قارى بو ملعون انتقامندن طويه طويه استفاده ايتدكدن وخصوصيله بريخانى هر نصل اولسه ازديكنه وعادل ايله ارەسنده آرتق هيچ بر حائل قالمديغنه برامنيت ديكر حاصل ايلدكدن صكره خانزادەنك تذكرەسنى يردن

آه‌رق صیدینك قاننی ایچوب‌ده یواسنه توجه ایدن اژدرلر کبی صالنه صالنه اوطه‌سنه چکلدی .

زواللی ریخان وجودینه عارض اولان بیخودلك حالنی طبیعتنك قوتی وگنجلگنك یاردمیله برابر انجق ایکی ساعت‌ده دفع ایده‌بیلمش ایدی فکرینی ایسه آیلدقدن صکره‌ده بر ساعت ایچنده انجق طوپلایه بیلدی .

الك اول ذهننه تبادر ایدن مطالعه عادل کرایك تذکره‌سی ایدی خانزاده‌یی صحیحاً روحندن زیاده سور کندینی‌ده اکابر حیوة ثانیه بیلکی لوازم عمرندن .— احتیاجات انسانیه‌سندن عد ایلر ایکن نظرنده بو تذکره عادلك کندیسنه اولان او قدر التفاتلرینی او قدر محبتلرینی یالکزجه اسارتدن قورتلمق ویاخود بر اقباله نائل اولمق ایچون ترتیب اولنمش دسایس کاذبه‌دن عبارت کبی کوسترنجه دنیاده هیچ بر شیئه حتی کندی وارلغنه بیله اعتمادی قالمامغه باشلادی او وقته قدر نظرنده حیاتدن مقصد عادل کرایدن کوردیکی التفاتلر ایدی انلرك‌ده یالانجی اولدیغنه حکم ایدنجه مقصد حیاتی اولمکه منحصر اولدی کندینی پنجره‌دن آتیویرب‌ده دنیانك آلامندن بر ایکی دقیقه اذیتله قورتلمغی نفسنجه الك بیوك سعادتلردن عد ایدردی فقط بر بیوفا ایچون ترك جان ایدرك رقیبنی ارقه‌سندن کولدیرمك کوکلنی چارهٔ خلاص بیلدیکی او یله بر حرکتدن ده‌منع ایلر ایدی .

وجودینه‌عارض اولان اور پرمك کتدکجه تزاید ایتدیکندن یتاغنه چکلدی فقط غائب ایتدیکی آمالنك حسرتیله اولمزدن دفن اولنمش ده مزارنده دیرلمش بر بیچاره کبی زمانی حیاتك‌ده مماتك‌ده آلامنه قیاس قبول ایتمیه‌جك بر غریب عذاب ایچنده کچردی ودوشدیکی مضیق بلادن قورتلمق ایچون هر نه جهته عطف نظر ایلسه‌قارشیسندن عادل کرایك محبتندن محروم اولمق کبی خاك فنا قدر دهشتلی بر سد استحاله پیدا اولدیغندن بر فرجهٔ نجات تدارکنی طاقت بشردن خارج کوریردی .

بوحال جانخراش ایچنده صباحه چیقدیغی ودوشونه دوشونه برشی دوشنمکه بیله اقتداردن کسیلدیکی برزمانده ایدی که محرمی اولان جاریه‌لردن بری یاننه کیردی و ینه محرملردن برقوریجینك کتیردیکنی سوینیه‌رك یتاغنه بر مکتوب براقدی .

پریخان مکتوبك کاغدینه باقوب‌ده عادل کرایدن اولدیغنی اکلادیغی کبی کرامت محبت قدرتنی اظهار ایدرك وجدانی یرندن اویناذی فکرنده‌کی پردهٔ شك‌مرتفع اولدی کاغدك مألنی طبق طبقنه کشف ایلدی .

محشرده مزارندن قیام ایدن التفاتپروردکان الهی کبی تعریفی ناقابل برشوق ایله یتاغندن فرلادی مکتوبی آچدی او کیجه عادل کرای ایله شهریار بیننده ظهورایدن

ماجرایی ومعهود تذکره‌نك سبب تحریرینی اطرافیله اکلادی کندیله شهریار اره‌سنده کذران ایدن حادثه‌یی دوشونمکه باشلادی واقعا اعتقادنجه عادل کرایه اولان محبتنی وخصوصیله عادل کرایك کندینه کوستردیکی میلی اعتراف ایتمسی بر بیوك خطا ایدی شو قدر وارکه قاری ذاتاً کندی محبتنی تمامیله اوکرنمش اولدیغندن انکارك‌ده بر فائده‌سی اولمز ایدی .

عادل کرایك کندینه اولان میلنه کلنجه شهریار ایچون النده‌کی تذکره طوررکن بو بابده ایشتدیکی سوزلره اعتماد ایتمك ممکن دکل ایدی‌که قوللاندیغی لساندن عادل کرایه بر مضرت ترتب ایده‌بیلمك خاطره کلسون کندینك مکتوبی اوقودیغی صره‌ده کوستردیکی یأس — وجودینه عارض اولان بایغینلقله ساخته‌اوله‌بیلمك قابلیتنی بتون بتون غائب ایلدیکندن شهریاره کندیسنك عادل کرایدن بتون بتون قطع امید ایتدیکنه اطمئنان تام کتیرمش اولاسنده اشتباه اولنه‌مزدی بناء علیه پریخان بو حادثه‌نك ظهورینی شهریاری اغفالده شمدی‌یه قدر ایتدیکی تدبیرلرك کافه‌سندن مؤثر کوردیکی ایچون پك بیوك تشکرلره تحمیدلره شایان بر اعانهٔ غیبیه عد ایتدی .

بو شوق ایله همان قالی النه اله‌رق کندی ماجراسنی ده بر مفصل تذکره ایله بیان ایلدی حیفا که عادل کرای

بو تذکره‌یی الدیغی کبی قارینك پریخانه ایتدیکی جفالره حقارتلره خصوصیله بایغینلق بخشنه هیچ طاقت کتیره‌مدیکندن والنده‌کی قوتی جانورك اظفار تسلطنی سوکه‌رك شرندن کرك کندینی کرك پریخانی بتون بتون قورتارمغه کافی کوردیکندن همان شو کاغدی تسوید ایله اولدیغی کبیجه شهریاره کوندرمك احتیاطسزلغندن کندینی الهمامشدی .

﴿ صورت تذکره ﴾

(عادل کرایدن شهریاره)

سیما کزك بو حالیله برابر سزه ضروری کوستردیکم یالانجی محبت اماره‌لرینه جداً ایناندیغکزه قائل اولمق ایرانده هیچ آیینه کورمامکه توقف ایدر ! مسخره‌لك یك اوزادی! قرق یاشنده برقادینه یکرمی درت یاشنده بر آدم محبت ایده‌میه‌جکنی البته سزده بیلیرسکز .

میل معالی ایله متصف اولان بر کوکل پریخان کبی الهی بر نور مجسم امیدانده کز ینوب طورورکن سنك کبی سیرتنك ظلمتی چهره‌سنك روحسز بیاضلغی ایله دوزکونلی

زنجی‌یه بکزه‌یان بر اعجوبهٔ روزکاره میل ایتمك نصل ممکن اولسون .

زوجکزك نعمتنی اوغلکزك حیثیتنی صاچکزك آقنی اشتها کزك دنائتنی دوشونکزده بندن پریخاندن قاوغ اولکز! اقشام بیچاره‌یه ایتدیککز اذالری اوکرندم تکرار ایدرسه‌کز انتقامنی زبانیلره الدیرمغه مجبور اوله‌جغم .

عقلکزی باشکزه دوشوریکز مکتوبکز الده سند طور یبور بر دها پریخانك‌ده بنم‌ده حتی نامزی لسانه آلیرسه‌کز قزوین‌ده هر حرفنی آیری آیری کوزدن کچیرمدك بر آدم براقمیه‌جغمه پریخانك حیاتنه یمین ایله سزی تأمین ایدرم اما بنی‌ده بو یولده اتلاف ایدرلرمش پریخان صاغ اولسون ذاتاً دنیانك نه صفاسنی سوردم که آخرته کیتمکدن قاچنه‌یم هیچ اولمزسه الیکزده شهید اولورده جناب حقدن مکافاتنی کوریرم .

اسیرم بنی بر کیجه بوغدیریویرمك تسمیم ایتدیرمك قولای الیکزدن کلیر اوراسنی بیلیرم فقط سزده شوراسنی بیلیکزکه بوکون قزوین‌ده برادرم وار هر درلو استقبالی آچیق هر درلو اقبالی حاضر یاشی دها یکرمی بشه هنوز وارمش عناصرینك حالی عمر طبیعی‌یه قدر یاشامغه مستعد ثروتی مدت عمرینی سعادت ایچنده کچیرمکه کافی ایکن هرنه‌دن ایسه بنم یولمده فدای جان ایتمکه مراق ایدیور

قیله بر خطا کلمك لازم کلسه کاغد النده‌در بنم. بیاجغمدن بر قاچ قات زیاده تشهیر ایدر عسکر اولدیغی حالده بو یولده جلادلغی‌ده کوزه الیور کوکلرك فوقنه چیقسه‌کز یرلرك دیبنه کچسه‌کز سزی بر ساعت یشاتمز.

ال التندن بر حرکتکزی‌ده ایشتمیه‌یم بیلیرسکز که تحقیقه مقتدرم اکر ایشیدیرسه‌م بزم خاندانده قلیجه کوپك قانی بولاشدیرمق مشئوم صاییلیر اما اوشئامتی‌ده ارتکاب ایدر سزی الله مالك جحیمه تسلیم ایلرم عقاکی باشکه آل یردن فارغ اول عادل

کویا که تذکره دکل بر صاعقه ایدی شهریاره واصل اولور اولمز حاضرلیه طوردیغی دخمهٔ فساد بردن بره قوران ایتدی کیمه طوقوندی ایسه محو و برباد ایلدی.

یدنجی فصل

— ٣٦ —

میرزا سلیمانك شهریار ایله اولان صحبتنی یوقاریده بیان ایتمشیدك.

شاهك ادراك واخلاقجه اولان ضعفنه برده معلولیت منضم اولمق جهتیله وجودیله عدمی مساوی اولدیغی کبی حمزه میرزاده عسکرلکدن بشقه لوازم حکومتك هیچ بر جهتنده وقوف اولمدیغندن دولت ایرانیه‌نك فروعات

اموريني بتون ميرزا سليمان اداره ايدر وفقط كلياتده پريخان ايله شهريارك غلبۀ عرفان ونفوذندن استقلال ادارەيي قورتارمغه مقتدر اولەمزدي .

عادل كراى حادثەسني ايشيدنجه خانزادەنك سيماواندام ومشرب ومشوارنده اولان جاذبۀ خطر ربايه نظراً پريخانك بوكا مفتونيتنده هيچ اشتباه ايتمديكي كبي قرنك شمخال اقرباسندن اولمغله برابر بريد غالبه ودرايت فوق العادەيه مالك بولنمسي جهتلريله ايران حكومتنك بولنديغي عجز تام اراسنده محبوبني تخت سلطنته چيقارمق هوسنه دوشمسني بك عقله ملايم كورر و بويله برتشبثده پريخانك يالكز چركس طاقمندن دكل مشهور اولان اخلاق كريمەسي مناسبتيله — برظلم [آ]جانكداز التنده ازلمكده بولنان — عجملردن بيله معاونت كورەجكني يقيناً بيليردي .

حتى پريخانك مالك اولديغي درايت عموم عندنده حاصل ايتديكي مقبوليته اولان اعتمادندن ايديكه كندي نكاحنه السوبده او قوتله ايران دولتني اداره ايتمك آنك دخي اخص مقصدندن ايدي .

فقط عادل كراى كبي اصالت فطريه ولطافت جسمانيه ايله متحلي برنوجوان طوروركن پريخانك طبيعت بدايع پسندانەسي اويله عوام اراسندن يتشمش التمش ياشنده

بر آدمی قبول ایتمك احتمالی ارلمدیغنی دوشونه‌رك اوخلیادن بتون بتون فارغ اولدی .

بوندن بشقه شهریارك عصمتی ایرانجه پکده مصدق اولمدیغندن کندی ایله اولان محاوره‌سنده تهورله اغزندن قاچردیغی سوزلرایچون صکره‌دن اختیار ایتدیکی تأویللرك میرزا سلیمان نظرنده هیچ حکمی اولمامش یعنی عادل کرایه آنك دخی ابتلاسنه تماميله احتمال و یرمشیدی .

بو یله درایت مردانه وجسارت متحکمانه‌یه مالك ایکی قادینك امراض نفسانیه‌نك اشدی اولان محبت ورقابت سائقه‌سیله ایران دولتنی خطرگاه اضمحلاله دوشوره‌جك بیك درلو تشبثلره قالقشمقدن کری طورمدقلرینی و بوندن صکره‌ده طورمیه‌جقلرینی و بو تشبثلرك ایسه وزارتی حسبیله الك بیوك مسئولیتی وبلکه الك بیوك مهلکه‌سی کندینه عائد اوله‌جغنی دوشوندی کرك قادینلری کرك عادل کرایی زندانه واقتضا ایدرسه مزاره کوندرمکه حاضرلنان ودها حاضرلنمسی محتمل اولان فتنه‌لرك اوکنی المغه عزم ایلدی .

بو یولده شاهه مراجعت ایتسه سوز اکلاتمغه مقتدر اوله‌میه‌جغنی و بلکه پریخان ایله شهریاری کندینه خصم جان ایده‌جکی جهتله انلرك اتهامات مشترکه‌لری اره‌سنده ازیلوب محو اوله اوله‌جغنی بیلیردی حمزه میرزا برقاچ کون اول عسکر جمعیچون مملکتدن چیقمش اولدیغیچون

آندن استعانه‌یه زمان مساعد دکلدی اولسه‌ده استعانه ایتمزدی چونکه حمزه میرزا طوغدیغی زمان والده‌سنك اغوش تربیه‌سنده نه قدر زبون ایسه او یاشنده دخی پنجهٔ درایتنده او صورتله مغلوب اولدیغندن بر سوزینه اینانمامق مقابله ایتمك احتمالی اولمدیغنه و پریخانك ایسه خصائل عا - لیه‌سنی کندینه قبلهٔ اقتدا عد ایتدیکیچون حقنده‌بر سوء ظن وقوعنی بیله کفر منزله‌سنده طوته‌جغنه امین ایدی .

بو جهتله میرزا سلیمانك سرمایهٔ اقتداری کندی درا - یتنه انحصار ایتمشیدی عزمنك اجراسیچون بوله‌بیلدیکی تدبیر ایسه — شهریار ایله محاوره ایدرکن بیك درلو مخاطره‌سندن بحث ایلدیکی قوریجی ایاقلاندیرمق خصوصندن عبارت ایدی .

ایران دولتنجه الك عاجل اولان مخاطره عادل کرای و پریخان اتفاقی اوله‌رق بونلرك تشبثی ایسه سنیلك نامنه اولدیغندن اللرنده‌کی وسائطك مرکزی چرکس وداغستانلی قوریجیلرك ضابطی اولان علی قولیخان اوله‌جغی میرزا سلیمانه کوره بدیهیاتدن ایدی او جهتله میرزا سلیمان علی قولیخانی اورته‌دن قالدیرمق ومعیتنده بولنان قوریجیلری همان حدود اوزرینه سوق ایدیویرمکله ترتیبات فتنه‌یی وسائط اجرادن محروم براقغی دوشونمزدکلدی .

نه فائده‌سی وارکه علی قولیخان جنسیت علاقه‌سیله

پریخانه مربوط اولدقدن بشقه تدابیر کایه‌سیله شهریارکده فوق‌العاده امنیتی قزانمش بر داهیه اولدیغندن حقنده بویله بر حرکته تشبث ایتدیکی کبی‌ینه ایکیسنك خصومت مشترکه‌سنه هدف اوله‌جغنی و بیك جانی اولسه اللرندن قورتیله‌میه‌جغنی مطالعه ایلدیکندن علی قولیخانی محرمیتنه اله‌رق وبو صورتله آنك‌ده منویاتنه محرم اوله‌رق اجراآت زماننده حرکتنی تعطیل ایتمك رأینه قرار ویردی .

اصل کندینك اعتمادی ایسه قوریجیلردن مازندران تفنکجیلرینك ضابطی اولان وشاه عباس زماننده روان مدافعه‌سنده برشهرت فوق‌العاده استحصال ایدن میرفتاحك ـ جد مادریسی بولنان رستم خانه ایدی .

رستم خان بر جرأت پلنکانه ایله برابرحیل سیاسیه‌ده بر مهارت روبهانه‌یه مالك وعسکرینه نفوذی غالب بر آدم اوله‌رق میرزا سلیمانه ایسه حرمت ونسبت فوق‌العاده‌سی اولدیغندن هرامرینه هم اطاعت ایدر هم‌ده عسکرینی اطاعت ایتدیرردی .

بو جهتله میرزا سلیمان اولا رستم خانی جلب ایدرك ماجرایی تفصیل ایتدکدن وایرانده اویله سنی بر دولت تشکلندن کندیلرینه وعمومه عارض اوله‌جق مضراتك هر جهتنی وخصوصیله پریخان ایله شهریار طرفندن عادل کرایه کوستریلان محبتدن عرض حکومت وناموس ملته

ترتب ایده‌جك لکه‌یی تصورده ذره قدر قصور ایتمدکدن صکره عسکر قوتیله بو ایکی قاریی معشوقلریله برابر دولتك باشندن دفع ایتمك ایچون اقتضا ایدن تشبثاتی خانك غیرتنه حواله ایتدی .

رستم خاندن بو یولده ایستدیکی کبی مواعید الدقدن صکره علی قولیخانی یانه دعوت ایلدی ارهلرنده کچن محاوره شودر .

سلیمان — شمخالدن پریخانه جرمی بك نامنده بر آدم کلمش .

علی قولیخان — اوت کلمشیدی بعض هدایاسی وار ایدی قوللرنه مراجعت ایتدی کندم کورشدم .

سلیمان — بن بو دولتك یکانه‌سیمیم بکا نیچون خبر ویرمدیکز ؟

علی قولیخان — دولتجه ایشی اولمیان عادی هدیه ایله کلمش بر آدمی خبر ویربده بو قدر مشاغل ارسنده تصدیعه لزوم کوره‌مامشدم .

سلیمان — بالعکس الزم ایدی جرمینك بورایه بشقه مقصد اوزرینه کلدیکی تحقق ایلدی اوزمان ورودندن خبرم اولمسیدی یاپدیغی فسادی دها مبادیسندن منع ایتمش اولوردق شمدی جرمی نره‌ده ایسه بولدیریکزده بکا کتیریکز .

علی قولیخان — جرمی دها اوزمان عودت ایتمشیدی .

سلیمان — خیر! جزمی بوراده اوله‌جق.

علی قولیخان — بوراده ایسه شمدی کیدر بولدیرم

سلیمان — سزك قور بجیلرده داغستانلی برموسی کاظم ایله برده عباس وار ایمش انلری‌ده ایسترم.

علی قولیخان — عباسی کتیره‌لم موسی کاظم حمزه میرزا حضرتلریله کیتمشدی پك لازم ایسه جلبیچون آدم کوندرمك اقتضا ایدر.

سلیمان — او قدر لزومی یوق بردانه‌سی‌ده کافیدر.

علی — (قپودن چیقـارق) شمدی کیدر اقتضاسنه باقارم.

علی قولیخان فی‌الحقیقه میرزا سلیمانك ظنی کبی پریخان تشبثاتنك مرکزی ایدی چرکس وداغستانلیدن طوغریدن طوغری‌یه حکمی آلتنده ویاخود جنسیت وسنیت مناسبتیله کندینه ارتباط معنوی حالنده بولنـان آلتی یدی بیك قدر قوربجینك رؤسا وخیرشناسانه مقصدی قبول‌ایتدیردیکندن همان ایسـتدیکی ساعتده تقلیب دولت اقتدارینی‌ده حائز اولمشـیدی هله برکره پریخـانك سلطنتی اعلان ایدلمك لازم کلسـه اساس اداره‌سنی تحکیم ایدنجـه‌یه قدر طبیعی مذهب داعیه‌سی مستور طوتیله‌جغنه وقزایسه شاه اسماعیل وقعه‌سـندن بری ایرانك حکمدار معنویسی بیلندیکی کبی حکومتك خلقی ممنون ایده‌جك هرحرکتی پریخانك درایت

ومرحمتنه وموجب شكايت اوله‌جق هر فعلی سائرلرك ظلم وتسلطنه محمول اوله كلديكندن ظهور ايدن انقلاب يالكز عليل وعاجز بر آدمك انزوای طبيعيسی اعلان اولنمش وآنك نامنه بيك درلو اعتسافات ايله مألوف اولان بر قاچ متغلب اورته‌دن قالديرلمش حكمنده كورينه‌جكنـــه نظراً هر كس طرفندن كمال ممنونيتله قبول اولنمق علی قولیخانك اعتقادنجه محقق ايدی بالكه حمزه ميرزانك بيله خاله‌سنك خصائل عاليه‌سنه كوستردیكی مفتونيت قوتيله بر درجـــه‌يه قدر اداره‌سی قابل اولوردی فقط شهريار حياتده براقلسه حمزه ميرزايه خاله‌سندن زياده تأثير نفوذ ايتديره بيلك مخاطره‌سی ميدانده اولديغندن واولديرلسه حمزه ميرزايه هم والده‌سنك قانندن هم اجدادينك سلطنتندن ال چكديرمك ممكن اوله‌ميه‌جغندن عموم اصحاب جمعيتك اتفاقيله تصور اولنان انقلابك اجراسی ميرزانك حدود بوينده حرب ايله اشتغالی زمانـــه تعليق اولنمشيدی چـــونكه حمزه ميرزا ايچون عثمانلی اردولرينك هدف مهاجماتنده ايكن مركز سلطنتده بويله بر حادثه ظهور ايدنجه ايكی آتش اره‌سندن كنديني قورتاروب ده والده انتقامی وسلطنت ميراثی داعيه‌لريله اوغراشمغه ميدان بولمق وميدان اولسه بيله نتيجه‌سنده موفق اولمق احتمالك خارجنده كورينوردی بوندن بشقه ميرزا شجاعت مفرطه‌سی جهتيله دائما تهلكه‌لی موقعلرده بولنه

كلديكندن ضرورت كورنديكی حالده بر قاچ فدايی قوتيله و جودينی اورته‌دن قالديرمق دخی اصحاب جمعيتجه اسهل امور عد اولنوردی پری‌خان اعضـای خاندانندن هيچ بريسنه وحتی نظرنده اجلندن بيله متفرد اولان شهر ياره قصد اولنديغنی قطعا ايسته‌مز وعادل كرای ايسه جانانك بو فكر كريمانه‌سنه بيك جان ايله اشـتراك ايدردی علی قوليخانه كوره ايسه عموم خاندان صفوی اعضاسنك حياتنی مقصدينه متعلق الك كوچك بر فائده ايچون فدا ايتمك اسهل امور اولمغله برابر مسلكنجه پری‌خان ايله عادل كرايك امرينه اتباع مجبور يتنده بولنديغندن وايديله‌جك حركتی حكومتدن ازاله ايديله‌جك ذواتك فقط حياتيـله برابر آرزو اولنـان نتيجه‌يه ايصال ايده‌بيله‌جكنه دائر و يرديكی تأمينات مغفلانه‌سی ايله او ايكی ذهن عاقبت بينی اقناعه بر درلو مقتدر اوله‌مديغندن اوغراشيلان مقصد مقدسی قان ايله لكه‌دار ايتامك عزم قطعيسی ده اجرا آتك تأخرينـه برقات دها ياردم ايدردی .

بوقاريكی محاوره‌نك قيصه‌لغندن .ــ صغوقلغندن .ــ بی پروالغندن‌ده اكلاشيليركه علی قوليخان سليمان ميرزا - دن جزمی لفظنی ايشيـدر ايشتمز ايشك بر درجه‌يه قـدر وزيره عكس ايتمش اولديغنی تماميله تفرس ايلـديكی كبی ميرزا سليمـان ده بو محاوره‌يه كلنجـه‌يه قدر شهر يارك .ــ

پریخانك خصـومت مشترکه‌سـنه هدف اولاق مخاطره‌سی اولمسه علی قولیخانك ازاله‌سنی دنیانك الك قولای ایشلرندن صایوب طوررکن محاوره‌ده کوستردیکی مکانت لاقیدانه‌دن خانك محافظهٔ حیاتنجه تمامیله امنیت بخش اوله‌جق قـدر بیوك بر قوته مالك اولدیغنه یقین حاصل ایتمشیدی .)

علی قولیخان فی الحقیقه جزمی واسطه‌سیله مقصده داخل اولمشسه‌ده شاید کندی بر بلایه اوغرارسه اره‌ده‌کی واسطهٔ اتصال ایله عادل کرای و پریخانی‌ده مخاطره‌سنه تشریك ایتامك ایچون جزمی‌یی بتون بتون عالم اختفایه چکمش ایدی قوریجی رؤساسندن کندینك ایشده‌مدخلی موسی کاظمدن بشقه هیچ کیمسـه عـین الیقین بیلمز ایدی چـونکه مبادئ تشبثنـده رتبه‌سنك کوچکلکیـله برابر استقامت اخلاقی جهتیله چرکسلر .ـ داغستانلیلر عندنده محبـوب قاوب اولان موسی کاظمی جزمی ایله اصحـاب اتفاق‌اره‌سنده واسطه‌ایتمش وجمعیتك ریاستنی انلره منحصر کوسترمشیدی .

افراد جمعیت لزومی‌قدر چوغالدقدن صکره او واسطهٔ اتصالی‌ده اورته‌دن قالدیرمق ایچـون موس کاظمی حمزه میرزانك یانـنه کوندردی موسی کاظمك کیدرکن اصحـاب اتفـاقه ویردیکی تعلیمات جزمیـدن یا بالذات و یا تحریراً ویریله‌جك اوامره اتباع اولنمسنی توصیه‌دن عبارت‌ایدی.

جزمینك اختفا کاهنی ایسه بر کندی پرده کنـدندن
اول مناسبت پیدا ایتدیکی عباس بیلیرلردی عباس فی‌الحقیقه
اوائل مصلحتده کارکذارلغنه بر ازده طمعکارلق قارشدیر-
مشسه‌ده جزمیدن علی قولیخاندن کوردیکی احسانلر آرزو-
سنك بر قاچ قات فوقنه چیقدقدن بشقه کیردیکی مسلك‌ده‌مشرب
لوندانه‌سنه فوق الغایه توافق ایلدیکندن دنیاده مقصدی
اغور ینه چالشمقدن فدا کارلق ایتمکدن بیوك لذت وآرزو
کوره‌مامکه باشـلامش و بناء علیـه علی قولیخان نظرنده
ظاهرده عادی برقور یجی اولمغله برابر حقیقتده الك امنیتلی
الك قیمتلی بر رفیق اولمق مزیتنی قزانمش ایدی .

ایشته بو جهتلره علی قولیخان تشبث نه درجه میدانه
چیقمش اولسه کندیسنك اشترا کی میدانه چیقمیه‌جغندن
بتون بتونه امین‌اولدیغی کبی پریخان وخصوصیله‌شهریارك
حمایهٔ مطلقه‌سیله برابر میرزا سلیمانك او یله دلیلسز شبهه-
لرله حقنده فنالق یاپمغه جسارت ایده‌میه‌جکندن‌ده مطمئن
ایدی مع مافیه‌میرزاسلیمان طرفندن خلاف مأمول‌برتسلطه
قیام اولنور ایسه اکا مقابله خصـوصنده دخی هروقت
پیشنه سپر ایده‌بیله‌جکی بش التی بیك قلیجه کوه‌نور ایدی.

احتیاطی اقتداری بو درجه‌ده اولان علی قولیخـان
طبیعی وزیرلـك‌نه‌بعض تفرعاته حاصل‌ایتدیکی وقوفدن نه‌ده
کندی حقنده کوستردیکی اتهام ضمنیدن احتراز ایلدی .

جزمی‌یه برقات دها احتیاط واختفا توصیه ایتدکدن وعباسه اقتضا ایدن تعلیماتی ویردکدن صکره کوکلنده خوفدن اندیشه‌دن ذره قدر بر اثر موجود اولمدیغی حالده قورقو حالنده کورنمکله وزیری تهدید ایچون بولندیغی عسکرلك صفتنك مترتباتندن استفاده ایدرك کندیده توابعی‌ده سلاحه مستغرق اولدیغی حالده وزیرك مجاسنه عودتلریله جزمینك حالا قزوینده بولندیغنه دائر اولان روایت صرف موهوم اولدیغنی وکلدیکنك اوچنجی کونی کیتدیکنه بر قاچ یوز شاهد اوله‌رق اراده اولنور ایسه آنلری وزیرك حضورینه جلب ایله حقیقتی اوکرنمك ممکن بولندیغنی وفقط بویله اصلسز بر روایته او قدر اهمیت ویریلور ایسه خلق ایچنده بر طاقم کفتکولر پیدا اولندقدن بشقه حکومتك وقعنه‌ده خلل کله‌جکنی سویلدی وزیرك امرینه امتثالاً عباسی برابر کتیردیکنی‌ده علاوه ایلدی .

میرزا سلیمان بو افاده‌لردن هم جزمینك قزوینده هم‌ده علی قولیخانك جزمی‌یی ویرمامك عزمنده بولندیغنه یقین حاصل ایتمشیدی فقط اعتقادینك اظهارنده بر فائده کورمدیکندن اجنبی بر آدمك وجود وعدمندن حکومت علیهنه ایدیلان تشبثاتجه بر بیوك تأثیر اوله‌میه‌جغی مطالعه‌لریله تسلی بولور وعلی‌قولیخان آچیقدن آچیغه تعرض ایدوب‌ده مقصدینك عمومیتنه خدمت ایده‌میه‌جك بر فتنه احداثیله

اصحاب اتفاقك اك بيوك استنادكاهى اولان خاندان شاهى اعضاسنى عليهنه بر قوهٔ احتياط كبى ترك ايتمك و بوصورتله هر بلايى كنـدى اوزرينـه دعـوت ايلمكدن هر نه ياپيله‌جق ايسه دفعةً ياپلق وطوپلانه‌بيله‌جك قوت فتنه‌نك روحى مثابه‌سنده اولان پريخان وعادل كراى عليهنـده استعمال اولنمق تدبيرينى بيك قات مرجح كوردى .

اوجهتـله على قوليخانه قارشو ينه استمالتله اغفـال مسلكنده دوام ايتمك رأينده بولندى جزمينك عودتنه متعلق بيان ايلديكى تحقيقاته تماميله ايناتمش كبى كورندكدن بشقه على قوليخانك بويله بر روايتـه اوقدر اهميت و يريلير ايسه حكومتك وقعنه خلل كله‌جكنه دائرويرديكى رأيى كويا نهايت درجه‌ده تقدير ايله تلقى ايدرك خـدمت شاهيده على قوليخان كبى نظر حكيم اصحابندن كورديكى معاونتى كندنجه مدار موفقيت و باعث مفخرت بيلـديكنى برلسان اطرا ايله بيان ايلدى بو تملقلردن مرادى ايسـه ممكن اولديغى قدر على قوليخانى حسن اعتماد وخلـوص نيتنه اقناع ايتمك وبوصورت ممكن اوله‌مز ايسه بارى على قوليخانك اطوارندن همان باشلايه‌جق كبى كورينان اعـلان خصومت داهيه‌سـنى برمدت تأخير ايله كندى تشبثاتنى اكمال ايلمك ايدى ميرزا سليمان على قوليخانه برقات دها اعتماد و يرمك ايچون عبـاسى‌ده يانته چاغرما-

مغی دوشوندی فقط تحقیق ودفعیله اوغراشدیغی تشبثاته اطلاعی پك ناقص اولدیغندن تدابیرینك اكمالنه خدمت ایده‌جك بعض معلومات المغه اولان شدت احتیاجی تصورینك اجراسنه امكان ویردی .

بناء علیه ینه علی قولیخانه اعتمادنده بر نقیصه كوسترمامك نیتیله و « ذاتاً اراده بر شی یوق كه نه‌یه معلومات النه‌جق ایشیدیلان روایتلرك هپ اراجیف قبیلندن اولدیغی تبین ایدیور اما چاره‌سز وظیفه‌ده قصور ایتمكه كلمز بر كره ده عباسدن سؤال ایده‌لم بر آدمی استنطاق ایتمك وقتی حكومته او قدر خلل ویرمز » مقدمه‌سیله عباسی حضورینه دعوت ایلدی شو یولده استنطاقه باشلادی .

سلیمان — جرمی بكی بیلیرمیسك ؟

عباس — نصل جرمی بكی ؟

سلیمان — نصل جرمی بك اوله‌جق شمخالدن بر یخان افندمزه هدیه كتیرمك بهانه‌سیله عثمانلی طوپراغندن كلان جرمی بكی !....

عباس — داغستاندن بر خیلی زمان اول بر میرزا جرمی كلمشیدی سؤال بیوردیغكز آدم او ایسه بر كره كورشمش ایدم .

سلیمان — نه مناسبتله كورشدك .

عباس — داغستانده پیرفانی بر پدرم وار ایدی آنك

حالندن خبر صوردم او مبارکده یله‌مدی داغستانلی دکل ایمش .

سلیمان — یا نه‌لی ایمش !....

عباس — (کندینی طوبلایه‌رق) نه‌لی اولدیغنی بیله‌میورم نه‌مه لازم که تحقیق ایده‌یم داغستانلی دکل ایمش بکا پدرمدن خبر ویره‌مدی .

علی قولیخان — (تعمیره احتیاج کورمکله سوزه قاریشه‌رق) خیر افندم داغستانلی ایدی بو بیچاره‌نك پدری وفات ایتمش انی سو یلمامك ایچون داغستانلی اولدیغنی انکار ایلدی .

سلیمان — (شبهه‌لی بر طور ایله علی قولیخانه خطاباً) کورشدکلری زمان سزده حاضر می ایدیکز .

عباس — علی قولیخاندن سرعتلی طورانه‌رق) شبهه‌می وار حاضر ایدیلر یا بن قوریجی نفرلردن بر بیچاره‌یم ضابطم یانمده بولنمدقجه دشمن مملکتندن کلمش بر ادمله نصل کور یشه‌بیلیرم باق ! غریب پدرم وفات ایتمش خان حضرتلری انصاف ایدو بده بکا خبر ویرمدیلر باری خبرم اولسیدی بش وقت نمازندن صکره روحنه برر فاتحه اهدا ایدردم .

سلیمان میرزا — کوه‌زه‌لك لازم دکل صوره‌جغم شیلره جواب و یر !

عباس — شمدی‌یه قدر نه سؤال بیوردیکزده جواب ویرمدم .

سلیمان — جرمی بکله قاچ کره کورشدك .

عباس — یالکز بر کره‌جك کورشدم آنده‌ده خان حضرتلری برابر ایدی .

سلیمان — طوغری سویله .

عباس — یالان سویلمکه آلیشـق دکلم که بو تنبیهـه احتیاج اولسون .

سلیمان — یالان سویلیورسك سکا طوغری سـویله دیورم صکره یالانك میدانه چیقارسه آدمی چارمیخه کررلر اوراسنی دوشونمزمیسك .

عباس — طوغری سویلیورم یالانم ظاهر اولورسـه ایستدیککز جزایی ایتمك الکزده‌در .

سلیمان — شمـدی جرمینك بورایه نیچون کلدیکـنی بیلمیورمیسك .

عباس — نره‌دن بیله‌جکم هیچ بنم کبی فقیرك اغزینه دوشه‌جك قدر حکمسز برلایش ایچون دشمن مملکتندن بورالره ادمی کلیر .

سلیمان — سن تلکی طبیعتـلی بر مفسد حیـله‌کاره بکزیورسك انسانی جلاد النده سویلدیرلر .

— (علی قولیخـان نه بی پروا سـوزه قاریشـه‌رق متبسمانه) بو دیوانه‌می مفسد حیله‌کار اولیور !

عباس — (علی قولیخانه) حالمی یك اعلا بیلیرسك الله ایچون سز سویلیکز .

میرزا سلیمان — (علی قولیخانك سوزینه هیچ التفات ایتمیه‌رك عباسـه) کوه‌زه‌لك لازم دکل دیورم صـوردیغم شیلره جواب ویر .

عباس — ایشته نه اراده بیور یبورسه‌کز اکا جواب ویر ییورم یا .

سلیمان — شمدی جرمینك نه ایچون کلدیکنی بیلیور- سك اویله‌می ؟

عباس — نره‌دن بیله‌جکم عثمانلی طوپراغندن کلمش برآدم بلکه ازلده روحلرمز بیله کورشمامش ایکن قوجـه قزوین ایچنده سرداش ایتمکه فقیر عباسی‌می بوله‌جق .

سلیمان — جرمینك نره‌ده اولدیغنی‌ده سو یلیه‌جکسك دکلمی ؟

عباس — بن او ادمجکزی بر کره کـوردم افنـدم او زماندن بری ایاقـلی جانورك نره‌یه کتدیکنی شمـدی نره‌ده اولدیغنی کرامتله‌می بیله‌جکم .

سلیمان — جرمی ایله برابر قور یجیلری ایاقلاندیره‌غـه قالقیشان — ایش طویلدیغی کبی جرمی‌یی صاقلایان سن

دکلیسك خبیث ! شمدی یاپدقلرینك برر برر طوغریسنی سویلیه‌جکسك یوقسه سنك هر اعضاکی دستره‌لرله پارچه پارچه ایتدیریرم .

عباس — افندمزه یاکلش خبر ویرمشلر بیهوده یره وبالمی الیرسکز بن کیم که فتنه قالدیرمغه قالقیشه‌جغم بنم کبی عاجزه دنیاده کیم تابع اولور عمرمده برکوپك بسلیوب ده ارقه‌مدن کزدیرمکه مقتدر اوله‌مدم .

سلیمان — سنی ملعون ! بو عقلیله حکومتی الداتمغه چالیشیور صوردیغم شیلری شمدی سویلزسه‌ك جلاد او- کنده برر برر تقریر ایدرسك خان حضرتلری شمدی بونی قالدیرکزده قوریجیلرك زندانده زنجیره اوزیکز .

عباس — حکم الکزده‌در نه ایسترسه‌کز یاپه‌بیلیرسکز مظلوملره الله امداد ایلسون .

عباس بو محاوره‌نك ختامیله اوطه‌دن چیقنجه علی قولیخان حدت وترددن مرکب بر نظرله وزیری سوزه‌رك «میرزا حضرتلری بو بیچاره‌یی نه جرمك صاحبی اولد- یغیچون زندانه آتەلم» دیه تقاضایه باشلادی ذاتاً میرزا سلیمان مبادئ محاوره‌ده عباسدن هیچ برشی اوکرنمك قابل اوله‌میه‌جغنی وهلهٔ اکلادیغی حالده صکره‌کی لقردیلری علی قولیخانك تشبثاتنه وقوفنی کوسترمك و بو صورتله آنك مجلسه سلاح ایله کلمکده اختیار ایلدیکی مناسبتسز

معامله‌یه ضمنی بر تهدید ایله مقابله ایتمك ایچون سویلدیکندن او مقاصد حاصل اولدقدن صکره عباسك حبسنی امر ایتمه‌سی استنطاقه التزام طبیعیسی داخلنده بر نتیجه ویرمکدن بشقه بر سببه مستند دکلدی او جهتله علی قولیخانك تعریضنه «مقصدم صحیحاً عباسك حبسی دکلدی سرای شاهینك بعض دائره‌لرنده اویله بر کفتکو پیدا اولمش مراق اولنمش امر الدق هر طرفی تأمین ایچون عباس مسئول طوتدق سویلمدك ویری قالدیغنه دائر هر درلو اشتباهی دفع ایتمك ایچون کندیسنی تهدید ایتدك بر شی یوق ایمش که سویلدی ظاهرده افاداتنه قانع اولدیغمزی کوسترسه ایدك ایتدیکمز تهدیدات حقسز بر اثر تهور حکمنده قالیردی اوده حکومتك وقعنه طوقونوردی ذاتاً عباسك حبسنی سزه حواله ایتدکی حقنده تأمینات ویرمش شفاعت ایتمش بزدن رخصت المش اولورسکز کندیسنی ینه خدمتنده ابقا ایدرسکز» سوزلریله مقابله ایلدی علی قولیخان ده الله عمرلر ویرسون مقدمه‌سیله خفیفجه بر تشکر ایدرك ساعتلرجه اره‌لرنده جریان ایدن مسخره‌لکه بو صورتله ختام ویرلدی.

سکزنجی فصل

— ٣٧ —

علی قولیخان میرزا سلیمانك مجلسندن ایریلنجه عباسه جزمینك داغستانلی اولمدیغنه‌دائر اغزندن قاچردیغی سوز- دن طولایی دوستانه بر خیلی توبیخلر ایتدکدن وآنك طرفندن‌ده متأثرانه برچوق اعتذارلر کوردکدن صکره کیجه اولدیغی کبی جزمینك یانه کیتدی میرزا سلیمان وقعه‌سنی تفصیلا بیان ایلدی ایکیسی باش باشه ویردیلر بر خیلی زمان تعاطئ افکار ایلدیلر خلاصهٔ مذاکره‌لری عادل کرای ایله پریخانك قان دوکمکدن تنفرلرینه بر چاره ارامق اولدی چونکه ایکیسی‌ده ایش بو درجه‌ده شیوع بولدقدن صکره برکون کچیرمك عمر ایچنده یالکز برکره اله کچه‌بیله‌جك برفرصتی فوت ایتمك حکمنده اولدیغنه و برایکی کون ایچنده تشبثلری فعله چیقماز ایسه هپسنك بردن محو اوله‌جغنه حکم ایتمشلر ایدی .

پریخان ایله عادل کرایی اقناع ایچون الدن کلان تدبیره باشلادیلر حتی اقناع ممکن اولمز ایسه کندی فکرلریله حرکته‌ده قرار ویردیلر حیفا که یوقاریدن بری اوقویه کلدیکمز هائله‌نك صوك فصلنی اصل مرتبی اولان شهریار

ایکی کیجه صکره ایچون حاضرلادیغندن قرارلرینك اجرا-
سنه زمان مساعد اولمدی .

طقوزنجی فصل

— ٣٨ —

عادل کرایدن شهریاره کوندریلان صوك تذکره البته
خاطرده‌در .

قاری کندینی امیدینك صبح صفای ظهورنده عمرینك
عید اکبر سعادتنده بیلوب طوررکن عادل کرایدن امید-
ینك املنك بتون بتون خلافنه اوله‌رق اویله بر تحقیره
اویله بر تهدیده اوغرایجه عادتا قودورمش عد اولنه‌جق
بر حاله کلدی کویا که طمرلرنده قان یرینه ایرین طولاشمغه
باشلامشیدی .

کوکلنده‌کی اولذتلی محبتلر چوریمش قورتلانمش
میوه‌لر کبی بر زهر اکین غیظه تحول ایتمشیدی ذاتاً سو-
دای خالص دکلدی که مصروف اولدیغی طرفدن حسن
قبول کورمینجه تأثیرینی کندی کوکلنده اجرا ایلسون
عادل کرای آرزوی شهوانیسنه خدمت ایده‌میه‌جکنی آچیقدن
آچیغه میدانه قوینجه نظرنده رقیب غالبی اولان پریخاندن
اشنع کورنمکه باشلادی بر قاچ ساعت اول یولنده جان
ویره‌جکندن بحث ایدن خبیثه بر قاچ ساعت صکره او

قدر تبدل ایلدی که بیچاره‌نك جانه قصد ایتمکدن بشقه بر شی دوشونمز اولدی آغوش تهالکندن قاچان عادل کرایی مزار قوجاغنه تسلیم ایتمکدن بشقه ذهننده بر آرزو قالمدی .

عزم جلادانه‌سنك اجراسنجه دوشوندیکی صورتلردن اك زیاده مزاجنه خوش کلان بر کیجه عادل کرایك اوطه‌سنه کیروب‌ده کندی باشی اوجنه طوردیغی حالده خانزاده‌یی بوغدیرمق ایدی چونکه بو صورت عادل کرایك کندنجه سوهان جان اولان تذکره‌سندن بر فقره‌سنی فعله چیقارمق اوله‌جغیچون تذکره‌دن کوکلنده حصوله کلان تأثیراتك لایقیله انتقامنی المق دیمك اولوردی برده عادل کرایك جان و یورکن بوندن کوره‌جکی رغملره تحقیرلره قارشی ناز اولسون تعریض اولسون شتم اولسون انکسار اولسون سویلیه‌جکی سوزلر کینهٔ پلنکانه‌سنی ایدن ایی تسکین ایده‌بیلیردی فقط بولذتدن بهره مند اولمغه ذهننده بر دراو امکان بوله‌مدی چونکه عادل کرایی پریخان ایله طرفدارلرینك نکهبانلغندن خالی دوشوره‌میه‌جکنه یقینی وار ایدی .

بوندن بشقه عادل کرایه قصد ایدنجه بیلك جانی اولسه پریخانك قلیجندن خنجرندن برینی قورتاره‌میه‌جغنی پك اعلا بیلیردی کندی ایسه حیاتنی محافظه‌یه نهایت درجه‌لرده

اعتنـــا ایتمکله برابر یالکز عادل کرایی اتلاف ایله اکتفا ایتمز پریخانی‌ده آخرت سفرنده اکا رفیق ایتمك ایستردی .

خبیثه‌نك الك بیوك بر قوتی زوجی اوزرینه اعمال ایتدیکی نفوذ ایدی لکن بو مقصـــدی ایچون او قوتی استعماله‌ده مقتدر دکلدی چونکه شاه محمد عندنده پریخانك تأثیری‌ده شهریارك غلبه‌ســندن از دکلدی پریخان علیهنده شاهه مراجعت ایلدیکی صـــورتده ایسه پریخان سؤال کورمدن معاتب اولمق احتمالك خارجنده اولدیغنـــدن بر کره ایش سؤال وجوابه دوشر و پریخـــانك قوهٔ ناطقـــه‌سی حقیقت حالی عادل کرایك النده اولان تذکـــــره ایله مؤید اوله‌رق میدانه چیقاررسه کندی مزارینی کندی الیله قازمش اوله‌جغنده شبهه‌سی یوق ایدی) .

ترویج ارزوسنده اوغلی حمزه میرزادن استعانه‌یه‌ده جسارت ایدمزدی زیرا عادل کرای ایله پریخـــانك فســـاد ترتیبیـــله اوغراشدیغنـــدن بحث ایلسه خاله‌سنی ملکلردن معصوم عد ایدن حمزه میرزایی اقناع ایتمك قولایلقله قابل اوله‌میه‌جغنـــدن بنه ایش مجاوبه‌لره مواجهه‌لره دوشمك او حالده ایســـه بنه وخامت عافیت کندینه قالمق مقرر ایدی عادل کرای ایله پریخانك بربرلرینه محبتنی سویلمك ایستسه حمزه میرزا نظرنده مزیات جلیله‌لرینه او قدر مفتون اولدیغی ایکی وجودك برلشمك آرزوسنده بولنمه‌سی بر نعمت غیر

مترقبه صورتنده تلقی اولنەجغنی واو جهتله کندیسی عادل ایله پریخانك تفریق وبلکه افناسنه بر واسطه تحری ایدرکن وصاللرینی تسریع وتسهیله حمزه میرزا قدر قوتلی بر معین پیدا ایتمش اولەجغنی تیقن ایدردی .

بو مطالعەلردن طولایی مقصدینه وصول ایچون قابل اجرا کوردیکی تدبیر قوریجیلری تحریکه منحصر قالمشیدی بو تحریکلك وسائطنی ذهننده ترتیب ایتدیکی صرەده میرزا سلیمانیده اتفاقنه اله بیلمك امیدلرینه دوشمکه باشلادی چونکه میرزا سلیمانك ذاتاً اقبالی حمزه میرزا سایەسنده حاصل اولدیغی کبی آمال استقبالیده ینه بالطبع وارث سلطنت اولان حمزه میرزایه منحصر ایدی .

بو امید اوزرینه میرزا سلیمانی نزدینه جلب ایدرك شویله بر محاوره کشاد ایلدی .

شهریار — میرزا قلغه‌ای خان حضرتلریله همشیرەمز پریخان حضرتلرینك کمال کرملرندن ترتیبنه چالشدقلری وقعه حقنده الدیغکز روایتی نه درجەیه قدر کوتوره بیلدیکز .

سلیمان — والله افندمز ! ایتدیکم تحقیقلره تخمینلره کوره ترتیب یا هیچ موجود دکلدر یا پك مکمل اولەرق موجوددر .

شهریار — میرزا سز فراستی بو کونلرده کرامت درجه‌

سنه قدر کوتورمکه باشــلادیکز دیمك یولده کبه بر خاتونه راست کلسه‌کز قرنندهکی چوجغك یا قز یا ارکك اولدیغنی ده تخمین ایده بیله‌جکسکز .

سلیمان — مرحمت بیوریکز ! بنده‌کز او قدر شایان استهزا بر کوه‌زه‌لك سویلمدم مســاعده بیوررسه‌کز مرامی ایضاح ایده‌یم .

شهریار استیضاح ایچون چاغردیغمی بیلدیککز حالده ایضاحات ایچون مساعده‌ایستیشکزه انسان نصل کولمسون .

سلیمان — سویلایه‌یم افندم ! معهود درویشك عرضحالنده اسمــلری یازیلی اولان موسی‌کاظم ایله عبــاسی ارادم موسی کاظمی بولــدیره‌مدم میرزا حضرتلرینك یانـنه کیتمش عبــاسی بولدیردم استنطاق ایتدم تهــدید ایتدم داغستانده اولان پدرینی سؤال ایچــون جزمی بکی یالکز بر کره کوردیکنی سویلر افاده‌سنده اصرار ایله برابر صدق مقالنه علی قولیخان افشاری‌ده اشهاد ایدر علی قولیخان کندیسنی تصدیق ایدییور جزمی بك بورایه کلدیکی زمان پریخان خان حضرتلریله عــلی قولیخان کورشــدیرمش ورودینك اوچنجی کــونی‌ده جزمی عــودت ایلمش علی قولیخانك افاده‌سی بو مرکزده‌در اکر افشار افندیلرمزك اعتمادی کبی صادق بر بنده ایســه درویشك عرضحــالی یالانلر اویله ترتیب فلان یوقدر یوق تبدیل اخلاق ایذوب

ده کندیسی فساده داخل اولدیسه اوحالـده پك بیوك بر تهلکه ایچنده بولندیغمزی تعریف اقتضا ایتمز اولکی افاده‌دن مرادم بو حقیقتی عرض ایتمك ایدی .

شهریار — احتمال که هم فساد موجـوددر هم علی قولینك معلوماتی یوقدر .

سلیمان — او احتمال وارد دکلدر سـلطانم چونکه علی قولینك جزمی بکلك کتدیکنه عباسك هیچ برشیدن خبری اولمدیغنه دائر ویردیکی تأمینات او قدر قوتلی اوقدر اطرافلی ایدی که اکر بو تأمینات صحیح ایسـه درویشك عرضحالی بتون یالان اولمق اقتضا ایدر او عرضحا-لك مندرجاتی یالان اولدیغنه حکم ایدرسه‌ك فتنه‌نك وجو-دینی دوشونمکه المزده بر اماره قالمز یالان اولمدیغنـه حکم ایدرسه‌ك او حالده علی قولینك تأميناتی ستر مقصدایچون ریایه حمل اولنمق طبیعیدر .

شهریار — پك اعلا سز ایکی شقك هانکیسنه دها زیاده احتمال ویریورسکز .

سلیمان — قاعدهٔ کلیه‌در افنـدمز ! بز شر جهتـنی دوشونه‌لم تدبیرمزی اکا توفیق ایده‌لم طالعمزه خیر ظهور ایدرسه نه غائب ایتمش اولورز .

شهریار — نصـل نه غائب ایتمش اولورز بیهوده یره بر طاقم تدبیرلره قالقیشیله‌جق بلکه اراده قان دوکوله‌جك .

سليمان — يا بز خيره اعتماد ايدرسه‌لك‌ده صكره شر ظهور ايدرسه بر قوجه دولت محو اوله‌جق دكلمی !

شهريار — اركك دكلميسكز ! هيچ انصافكز يوقدر مع مافيه بردولتی فتنه‌دن مصيبتدن قورتارمق ايچون لازم اولان احتياطی . — شدتی اختيار ايتمكه ضروری بن ده قائل اولورم هم سزه برايكی ساعته قدر وقعه‌نك كرچكدن موجود اولوب اولديغنی اوكره‌نيرم اكر موجود ايسه نه تدبير ايله دفع ايده‌جكز .

سليمان — وقعه‌يی حضور شاهی‌يه عرض ايده‌جكمی يز .

شهريار — سن ديوانه‌ميسك ! پريخانك تهمتنه بزلر دكل بتون دنيا شهادت ايتسه افندمزه قناعت كلمه‌نك امكانی وارميدر .

سليمان — ميرزا حضرتلرينه خبر كوندرسه‌ك نصل اولور .

شهريار — مملكتك حالندن هيچمی خبرك يوق حمزه‌نك خاله‌سنه‌نه قدر مفتون اولديغنی بيلميورميسك او مجنونی كوكدن ملك نازل اولسه اقناع ايده‌مز .

سليمان — ديمك كه عجز حكومته .ـ اقتدار اصحاب فتنه‌يه كچمش آنلر هر ايستدكلرينی ياپه‌بيله‌جكلر بز قارشولرنده مقاومت ايده‌جك بر قوت تدارك ايده‌ميه‌جكز .

شهریار — بن قادین ایکن فتور کتیرمدم سن وزیر ایکن عجزمزه حکم ایدرسه‌ك او زمان طبیعی قارشیلرنده مقاومت ایده‌میز .

سلیمان — شاهدن شهزاده‌دن امداد اولمینجه وزیر نه یاپه‌بیلیر .

عجایب اصحاب جنایتی عسکرلر نوکرلر تأدیب ایتمزده شاهلر شهزاده‌لرمی تربیه ایدر .

سلیمان — استغفرالله ! عسکرلر نوکرلر تأدیب ایدر فقط انلره تربیه امرینی کیم ویره‌جك .

محاوره‌نك طرزندن لایقیله اکلاشیلیرکه کرك شهریارك کرك میرزا سلیمانك مقصدلری قورمجیلری ایاقلاندیرمق و او قوتله پریخان طاقمنك وجودینی ازاله ایتمك ایدی بو مقصدك اساسنجه ارالرنده بر اختلاف وار ایدیکه اوده سلیمانك شهریاری آخرت یولنده دیکرلره رفیق ایتمك آرزوی خفیسنده بولنمسندن و شهریارك او آرزودن بتون غافل اولمسندن عبارت ایدی .

بو آرزو مرتبانسدن اوله‌رق سلیمان خاندان شاهی اعضاسی نظرنده هردرلو مسئولیتدن بری کورنمك ایچون فسادی شهریاره یاپدیروبده خبیثه‌یی ینه کندی قوردیغی دامه دوشورمك عزمنده ثبات ایدر و قورمجیلری تحریك ایچون اقتضا ایدن امرلك شهریار طرفندن ویرلمسنی ایستردی .

شهریار ایسه هر امری ویرمکه هر تشبثی اختیار ایتمکه حاضر ایدی فقط میرزا سلیمانك اخلاقی کندنجه لایقیله مجرب اولمدیغیچون مسندندن وحتی حیاتندن قورقوبده شاهه ویا حمزه میرزایه کشف راز ایده‌بیلمسنی دوشونور . — بویله بر بادره‌یه میدان قالمامق ایچون تشبثك وزیر طرفندن وقوع بولمسنی تمنی ایدردی .

ایشته ایکی قوتلی فکر بودرلو مقاصد خفیه ایله بر برینه یاقلاشمق . — بر بریله اتحاد ایتمك ایستدیلر میرزا سلیمانك تصورات و تشبثاتنده محرك اصلی حفظ جاه . — حفظ اقبال آرزولری ایدی انك ایچون طبیعی مکالماتنده دائما تحفظی طوراندی شهریارك افکار وآمالنده سائق وجدانی قهر رقیب . — اخذ انتقام هوسلری ایدی انك ایچون ایستدیکی کبی مدافعه موقعنده احتیاط حالنده ثبات ایتمکه مقتدر اوله‌مدی زیرده‌کی محاوره‌ده یازیلان سوزلر یله آچیلمغه تجاوز ایتمکه باشلادی .

شهریار — سبحان الله ! بو درجه اقتدارسز ایسه‌کز باری ایشدن چکیلکزده یریکزه بر وزیر بوله‌لم نصل اولیورکه بر اسیر کندی حیاتنی باغشلایان میرزانك عسکرلرینه نوکرلرینه ولی نعمتلری علیهنه حرکت ایتمکه امر ویره‌بیلیورده بر وزیر شاهنی دولتنی قورتارمق ایچون اویله کافر نعمت بر اسیرك محوینه امر ویره‌میور .

سلیمان — یا افندمز نصل اولیورکه شاهك همشیره‌سی دولتنی مضمحل ایتمك ایچون عسکرینی تحریك ایدیورده حلیله‌سی همسرینی .. سلطنتنی قورتارمق ایچون عسکرك حرکتنی فرمان بیورمیور.

شهریار — کیمز دیدی ؟ سکا فرمان بیورمیور دیه کیم سویلدی ! آه ! قلبمده نه وار ایسه هپسنی میدانه دوکدرمك ایستیورسك ! بونلرك وجودی اورته‌دن قالقمدقجه شاه ایچون‌ده نجات یوقدر دولت ایچون‌ده بنم ایچون‌ده سنك ایچون‌ده هرکیجه پریخان عادلك اوطه‌سنده در قوریجیلره سویله همان بو کیجه‌دن کوشکه هجوم ایتسونلر ایکیسنك‌ده جاننی جهنمه کوندرسونلر.

سلیمان — کندیلرینه نه تهمت اسناد ایده‌یم ؟ افندمزده اره صره خانزاده‌نك اوطه‌سنه کیدرمشسکز.

شهریار — آه ! شمدی کوکلم پاره‌لنیو یره‌جك ! بن کیدردم فقط اویالانجی اوحیاسز خانزاده‌نك سوزلرینه وعدلرینه ایناندیردم‌ده کیدردم کویا حدودی کچه‌جك ایدی. قریمی بزه ویره‌جك ایدی شاه‌ده بیلیر.

سلیمان — نصل اعتماد بیوردیکز.

شهریار — نصل اعتماد ایتدم ! آه ! نصل اعتماد ایتدم اوراسنی بنده بیلمم حتی پری ملعونی‌ده بن برابر کوتوردم صاغلقله کوتورمیدم بن نه دوشونیوردم انلر نه دوشو-

نمشلر بن قریمی المـق ایستیـوردم انلر بزدن ایرانی المغی
کندیلرنجه دها مناسب کورمشلر .

سلیمان — عسکره بو حقیقتی نصل افهام ایده‌بیلیرز.

شهریار — پریخان فساد یاپمیه‌جقسه هرکسدن حتی
بندن کیزلی اوله‌رق کیجه وقتی بر اسیرك یاننده نیچون
بولنیور .

سلیمان — احتمال که بشقه سببلرده اوله‌بیلیر ادب مانع
اولمسیدی سویلردم .

شهریار — (کمال حدت‌ودقتله سلیمانك یوزینه‌باقه‌رق)
سویله باقه‌یم ؟ رخصت ویردم نه دیمك ایستیورسك ؟

سلیمان — ایکی کنج ... بر برینك کفوی اولدقلر-
نده‌ده شبهه یوق احتمال که اره‌لرنده ...

سوز بو درجه‌یه کلنجه‌شهریار ایچون پریخانك وخصو-
صیله کندیسنك عادل کرایه محبتلری وزیرجه معلوم
اولدیغنده هیچ شبهه قالمدی فقط میرزا سلیمانك بو تفرسنه
دلیل اوله‌جق اوفاجق براماره کوستررایسه اغراضنی
آمالنی بلکه حیاتنی اقبالنی اویله برروباه جهـاندیده‌نك
اظفار اقتدارینه تسلیم ایدرك پادشاه زوجه‌لکندن وزیر
اسیرلکنه تنزل ایده‌جکنی بالبداهه درك ایلدیکیچون قلبنده
ذهننده نه قدر قوت تمکین وشیطنت وار ایسه بریره طو-
پلایه‌رق برقاچ ثانیه ایچنده امراض نفسانیه‌سنه بتون

بتون غلبه ایتدی اوضاعی دکشدیردی غضب واستهزادن مرکب بر تبسم ایله محاوره‌یی شویوله تحویل ایلدی .

شهریار — اکلادم اره‌لرنده محبت واردیمك ایستیورسکز.

سلیمان — احتمال ....

شهریار — بو احتمالده بر ضرر کورمیورسکز چونکه بربرینك کفوی ایمشلر .

سلیمان — بنده‌کز کفوی اولدقلرنده شبهه یوق دیمشیدم .

شهریار — وقتیله سزك همشیره‌یی کفو کریمی اولان ذات بویله ایلرجه کیجه یاریلری تنها اوطه‌لرده کورشدکدنصکره‌می نکاحنه الشیدی .

سلیمان — خیر ولیهٔ النعم او مقصد اوزرینه‌سویلدم صانکه عسکر طاقی بویله بر فکره ذاهب اولور ایسه

شهریار — عسکر طاقی اویله بر فکره ذاهب اولور ایسه آفرینلر اوقور الفشلار ایلر اویله‌می شاهك قوریجیلری کارخانه بکجیسی وزیری عاشق معشوق میانجیسمیدر شو معتوهلغی براق کیت قوریجیلره امر ویر بو کیجه یارین کیجه ساعت دردن صکره کوشکك اطرافنی طولاشسونلر بر سلاح سسی ایشتدکلری کبی دائره‌یی باصسونلر ایکیسنی ده پاره‌لسونلر ایکی ملعون ایچون هم دولت الدن کیدیور هم ناموس شاهی برباد اولیور .

شهریار قولنده وضعنده کوستردیکی بو قدر تجلد بو قدر شدتدن پك بیوك تأثیرلر مأمول ایدردی فقط میرزا سلیمان خبیثه‌نك ماهیتنی پك اطرافلی بیلدیکیچون هر وضعنك هر قولنك جعلی اولدیغنی اکلامقدن عاجز دکل ایدی یالکز بو تفرسنی اظهار ایدوب‌ده غیظ و تسلطنه هدف اولمامق ایچون ایشتدیکی سوزلرك طوغریلغنه اینانمش کبی کورنمکله برابر کندینی هر درلو مضرتدن مصون ایده‌جك تأمینات احتیاطیه‌یی ترتیب وتدارکدن دخی کیری طورمدی خائفانه برطور ایله بحثی شویوله نقل ایلمدی .

سلیمان — کوزل افندم ! هراراده‌کز عین حقیقتدر امرکزی اجرا ایتسه‌م بنی شاهك میرزانك غضبندن انتقامندن کیم قورتارر .

شهریار — عجایب ! قوریجیلری سزك تحریك ایتدیککزی ظاهر کرامتله بیله‌جکلر .

سلیمان — احتمال که بر کون قولکزه اغبرار ایدرسکزده افندمزده سویلیه‌بیلیرسکز دها پك چوق سویلیه‌جکلرده بولنور مع مافیه اندن احتراز ایتم زیرا مادام که بنم فنالغمه وقوفلری وار ایمش او زمان خبر ویرمامشلر شمدی سویلینلر یا کاذبدر یا بنمله شریك تهمتدر دیه‌بیلیرم یا کندیمی قورتاریرم یا خبر ویرنلری‌ده بلایه اوغرادیرم فقط سن بوراده وزیر دکلیدك نیچون دقت ایتمدك‌ده بویله

بر فســاد ظهور ایتدی سؤالنه نه‌جواب ویریم شاهمزك شهزاده‌مزك قلیجندن نصل باشمی قورتاریرم .

شهریار — یا عادل کرای فسادی میدانه چیقارسه باشنی نصل قورتاره‌جقدك .

سلیمان — اویله بر فســاد صحیحاً موجود اولدیغـنی بیلسه‌م شاهه سویلرم میرزا حضرتلرینــه یازارم شمدیدن اوکنی الیرم اورته‌ده طولاشــان برروایتــدن عبارتدر حال بوکه یاپمق ایستدیکمز شیده بز محرك اوله‌جغز .

شهریار — سنی شاهدن حمزه‌دن بن قورتاره‌مزمی‌یم .

سلیمان — قرق سنه‌یه یقیندر ایش ایچنده بولنیـورم هیچ بر وقت صاغلرك حمایه‌سنی اولولرك انتقامنـدن مؤثر بولمدم .

شهریار — صحیحاً کندی حالکدن‌ده شبهه ویرمکه باشــلادك نه دیمك ایســترسك دها برســاعت اولمدی بز احتیاطلی طورانه‌لم شری دوشونه‌لم‌ده خیر طرفی چیقارسه برشی غائب ایتمیز دین سن دکلمیدك .

سلیمان — اوت ! فقــط غائب ایده‌جکمز شیـلری‌ده تعداد بیوران افندمز ایدیکز .

شهریار — میرزاســنده بر طاقم کیزلی کیزلی قورقولر قوردیلر وار بویله قارشی‌قارشی‌یه اوزیلوب طورمقــدن ایسه بکا امنیت ایتسه‌ك مقصدینی آچیقدن آچیغه سویلسه‌ك

ده ممكن ایسه بر بریمزه معاونت دولتمزه بر خدمت ایده بیلسه‌ك

سلیمان — باشمله جانمله حاضرم فقط باشمدن جانمدن قورقارم .

شهریار — بو قورقویی نصل دفع ایده‌جکز .

سلیمان — بك قولایدر بکا امنیت توجه بیوردیکز امنیت ایکی طرفدن اولور قاعده‌جه لازم اولان‌ده اولا بیوکلرك کوچکلره امنیتیدر افندمز قولکزه امنیت بیوررسه‌کز بن ده افندمزه امنیت ایدر دوشوندیکم شیلری سویلرم .

شهریار — امنیتم ایچون‌سنی نصل تأمین‌ایده‌بیله‌جکم .

سلیمان — سوزلریمه طوغری جواب احسان بیوررسه‌کز امین اولورم .

شهریار — هانکی سوز یکزه یاکلش جواب ویردك .

سلیمان — استغفر الله ! صوردقلریمه دیه‌جکدم تأدب ایتدم‌ده سؤال یرینه سوز قوللاندم .

شهریار — (تردددن زیاده عزمی کوستربرطورایله) صورباقه‌لم .

سلیمان — کستاخلق ایدرسه‌م ان شالله مؤاخذه‌لره غضبلره اوغرامم .

شهر یار — نه صوره‌جق ایسه‌ك صور بنی مقدمه‌لر کریز کاهلرله‌می اولدیره‌جکسك .

سلیمان — افندمز بو قدر لطفکزه حمایه کزه مظهر اولان عادل کرایی سورسکز دکلمی ؟

شهر یار — دیلك قوریسون امامین حقیچون سوم قانی ایچمك ایستیورم کورمیسك کورمیورمیسك مجنونمیسك اکلامیورمیسك .

سلیمان — عفویکزی استرحام ایدرم دیلم طولاشدی کلمه‌یی یا کلش سویلدم سور ایدیکز یرینه سورسکز دیمشم .

شهر یار — اغزك جهنم اتشلریله طولسون نه دیمك ایسترسك فرض ایت که سوردم نجیب بر خانزاده ظن ایدردم عثمانلیلره قارشی کندیسیله بر اتفاق یاپمق ایستدم صکره خیانتنی علم الیقین اوکرندم شمدی حمایه‌می اوزرندن الدم او بنی الداتمقله افتخار ایدیور بن انی جهنمه کو- ندرمکله انتقام الەجغم مقصد شاهه بر خدمت دکلمی بر مملکت فتح ایده‌مدکسه بر دشمن دفع ایتمش اولورز .

سلیمان — سلطانمك فکری بو قدر سیاسیاته معطوف اولنجه بنده کزده بالطبع وظیفه‌مدن خارج سوز سویلیه‌مم بعنایته تعالی شاهك بخت مسعودی قوتیله قریمی آلیر بلکه اسکداره قدر کیدرز دشمن بیوردیغکز ذاتك هیچ حکمی یوقدر شمدی شاه حضرتلرندن امر الیرم قهقهه قلعه‌سنه

کوندررم اوده برادری غازی کرای کبی اجلی کلمه‌دن لحد اختفایه چکلمش اولور .

شهریار — قوللر بومیدی بکا بو یله می امنیت ایده‌جکدك .

سلیمان — قوللر بو یله‌میدی قوللکزه بو یولده‌می امنیت بیوریله‌جقدی .

شهریار — بن سکا نره‌ده امنیتسزلك کوستردم .

سلیمان — یا قوللکز افنـدمزه نه یولده اطاعتسزلك اظهار ایتدم .

شهریار — اکلنیورمیسـك سو یلدیکك لقلردیلردن مقصدك نه‌در بن سکا باشمزده‌کی بلایی نصـل دفع ایده‌جکمزی صوریورم سن اوطورمشسك خانزاده‌یی قهقهه‌یه کوندره‌لم دیه خولیالر قوریورسـك اول خانزاده‌یی بوراده طوتان بن دکلمی ایدم شمدی نه بهـانه بولورم‌ده قهقهه‌یه کوندرلمسنی ایسترم هایدی خیانتنی سو یلمش اوله‌لم پریخانك تدبیرندن دسیسه‌سـندن نصل قورتیلورز قارینك نه قدر جسارتی نه قدر شیطنتی نه‌قدر نفوذی اولدیغنی بیلمزمیسك مادام‌که برکره عادل کرایی سومش مادام‌که برکره بو دولتی سودیکنه تسلیم ایتمك ایستمش اوصاغ قالدقجه بزم حیاتمزه احتمال وارمیدر بوحقیقتلر هیچمی خاطرکه کلمیور .

سلیمان — سوزی خلاصه ایده‌لم افنـدم وقتیله افنـدمز عادل کرایی سـومشسکز او وسـیله ایله برده قریمی الق

فكرينه دوشمشسكزصكره خانزاده‌يی پريخان سومش اولدن قريمی القدنسه كنديسنه ايرانی و يرمك ايستمش عادل كرای ايسه پريخانی دها كنج تكليفنی دها فائده‌لی بولمش شمدی افندمزجه ايكيسنك‌ده وجودی اورته‌دن قالقمق لازم كليور بو خدمت قولكزه تكليف اولنيور دكلی ؟

شهريار — (مستهزيانه) شيطان اولسه‌كزده انسانك قلبنه حلول ايتسه‌كز سر يكی بوندن زياده بيله‌مزسكز چونكه حقيقت حاله بوقدر وقوفكز وار ايدی دمندنبری بنی سويلتمكه چالشمقده نه صفا بولديكز .

سليمان — (كذلك مستهزيانه) فكرمك صحتنه اطمئنان حاصل ايتمك ايستردم افندمز شمدی او مقصد حاصل اولدی فقط بيله‌مم كه اراده بيوريلان خدمتك ايفاسنه نصل مقتدر اوله‌جغم .

شهريار — صحيحاً عاجزميسك يوقسه سنده‌می جمعيت فساده داخلسك .

سليمان — استغفرالله ايكيسی‌ده دكل فقط دوشونديكم بر ايكی جهت وار ذهنمده بردرلو انلره قرار و يره‌ميورم .

شهريار — نه‌در دوشونديكك جهتلر نه‌در .

صحبت بورايه كلنجه ميرزا سليمان اولا علی قوليخانه بر وجهله امنيت ايده‌ميه‌جكنی ثانياً كندی حقنده كرك شاهجه كرك شهزاده‌جه هر درلو شبهاتی دفع ايچون وقعه‌نك

جریانی صره‌سنده قزوینده بولنه‌میه‌جغنی سویلدی شهریار بوقدرجق موانع ایله عزمندن کیری قالیر طاقدن دکل ایدی ینه شو یولده محاوره‌یه باشلادی .

شهریار — مادام که علی‌قولیدن بوقدر امنیتمز منسلبدر شمدی بوغدیریویرزکیم نه دیه‌جك دنیاده بهانه‌نك وسیله‌نك وجودیمی قالمدی .

سلیمان — اندن بیوك احتیاطسزلق اوله‌مز افشاردن کردن داغستانلیدن کورجیدن عشائردن مذهبی مشربی شبهه‌لی نه‌قدر قوریجی وار ایسه هپسی آنك باشنده‌در اکر معهود ترتیب صحیح ایسه مطلق بونلرك اره‌سنده پك چوق اصحاب فساد اوله‌جق ! علی قولیخانی نه بهانه ایله اولدیررسه‌ك اولدیره‌لم بو حرکتمزی البته فسادلرینك طویلدیغنه بردلیل قطعی طوتارلر او حالده ایسه جانلرینی قورتاره‌ق ایچون همان بر بیوك فتنه او یاندیرمغه قیام ایده‌جکلرینه هیچ شبهه یوقدر .

شهریار — حقك وار علی قولیخانی قوریجیلری ایله برابر شمدیدن حدود بوینه کوندرسه‌ك نصل اولور .

سلیمان — ظن چاکرانه‌مجه دها فنا اولور پریخانه کووه‌نیرلر کیتمزلر بلکه ترتیب ایتدکلری فسادی میدانه چیقارمغه حدوده کیتمك ایچون کوره‌جکلری اجباری بهانه ایدرلر .

شهریار — صکره نه یاپارز .

سلیمان — قولکزك بر تدبیر خاطریمه کلیر بیلمم سلطانمجه مقبول اوله جق قدر صائبمیدر بر قاچ کوندنبری حدود بو یندن بربرینی متعاقب یوزلرجه فریاد نامه‌لر کلوب طوریور عثمانلینك برطرفدن تبریز برطرفدن قره باغ حدودینه طوغری تجاوز ایتدیکنی خانلره امیرلره اعلان ایدرز قره باغ طرفندن کلان دشمنه ذاتاً میرزا حضرتلری قارشی طوره جق دکلی انلرك احتیاط قوتی اولمق شایعه‌سیله بنده‌کز علی قولیخان فرقه‌سنی الیر قزویندن بر مرحله اوته کیدرم رستم خانی ده کندی قوریجیلریله تبریزك امدادینه مأمور ایدرز قولکز علی قولیخانه بر مرحله‌دن ایلری کیتمیه‌جکمزی سویلرم بو حرکتدن مقصد دشمنه بر نمایش کوسترمکدن عبارت اولدیغنه کندیسنی اقناع ایدرم هله علی قولی رستم خانك کندندن اول قزویندن چیقدیغنی کورنجه شبهه‌یه محل بوله‌مز شبهه‌لنسه‌ده کیتمم دیه‌مز چونکه مخالفتی ایچون بر معقول سبب کوسترمکه مقتدر اوله‌مز بنده‌کز علی قولیخان ایله کیدر ایکی اوچ ساعتلك بر مرحله‌ده اوطوررم رستم‌خان‌ده قزویندن چیقار رستم‌خان ذاتاً امیندر عسکرینك عمومیده عجمدر نه یاپه‌جق ایسه انلرك قوتیله یاپه‌جق خان قزویندن چیقدیغی کونك کیجه‌سی شهرده فساد ظهور ایتمش اولمق بهانه‌سیله عسکرینی طوپلار

عودت ایدر بوراره قدر کلیر امر ایتدیککز خدمتی بتیرر.

شهریار — ایشته شمدی هرکسی حیران ایده‌جك بر تدبیر ایشتدم ارککلرده بزدن زیاده مکارلق اولدیغنه هیچ احتمال ویرمزدم.

سلیمان — طبیعی دکلدر سلطانم والده همشیره تربیه‌سندن قالمه یاخود زوجه معشوقه مجلسلرنده اوکرنلمه‌در.

شهریار — ایشلك الك مهم جهتنی اونوتدق! قوریجیلر ایکیسنی نصل بر یرده بوله‌جق.

سلیمان — دمین هرکیجه برلشدکلرینی بیان بیوریور دیکز بر سلاح سسنه انتظار امر ایدییوردیکز.

شهریار — اویله‌در اویله‌در تنبیه ایت همان یارین کیجه کلسونلر بر سلاح سسنه انتظار ایتسونلر ایشتدکلری کبی عادلك بولندیغی دائره‌یه هجوم ایتسونلر بری یرلك‌دیبنه کچمش اولسه اوچ دقیقه‌ده سوکیلی جانانڭك یاننه یتیشیر.

بونك اوزینه میرزا سلیمان قولکز یارین چیقارم رستم خانه‌ده اقتضا ایدن تعلیماتی ویررم کوندزین کیدر کیجه عودت ایدر سلاح سسنه منتظر اولور دیدی شهریارك یانندن ایرلدی.

فصل

— ۳۹ —

میرزا سلیمان عثمانلیلرك قره باغه تبریزه هجوم ایتدکلرینه دائر ترتیب ایتدیکی مبالغه‌لره علی قولیخانی اقناعده کوچلك چکمدی.

بالعکس علی قولیخان بو حادثه‌یی تسریع مصلحت ایچون براعانهٔ غیبیه عد ایلدی چونکه شهردن چیقار چیقماز عادل کرای ایله پریخانی اردویه قاچرمق وقزلك سلطنتنی اعلان ایله برابر وزیری توقیف ویا اعدام ایله بتون بتونه عسکردن خالی قاله‌جق اولان قزوینك اوزرینه یوریمك پك ممکن پك سهولتلی کورنمشیدی.

بو ملاحضات خفیه اوزرینه ترتیبات عسکریه‌ده کوریلان سرعت وکندیسیله عسکرینه کوستریلان امنیت ایچون وزیره بیوك بیوك تشکرلر ایدرك ایرتسی کون وایش دها مستعجل ایسه همان او اقشام اراده بیوریله‌جق طرفه حرکته حاضر بولندیغنی بیان ایلدی.

میرزا سلیمان علی قولیخانك بو مسارعتنی بر درجه‌یه قدر اوغراشدیغی مقصدك حصولنده امنیتی قالمدیغنه حمل

ایدرك کندی ترتیبنك بتون بتون قطعی التأثیر اولدیغنه حکم ایتمکله باشلادی علی قولیخانی بیك درلو تلطیفات ایله تسریع حرکت ایچون لازم کلان تدارکاتی اکماله کوندر- دی بو خصم مغفل یانندن آیرلدقدن صکره کمال سکینت وسرور ایله کندینك امین ومستشاری علی قولیخانك رقیب اقتداری اولان رستم خانی نزدینه دعوت ایلدی.

ترتیبنی بی پروا تفصیل ایتدی علی قولیخانی نه یولده اغفال ایتدیکنك تعریفنده‌ده نقصان برجهت براقدی یالکز شهریار ایله اتفاقنی کتم ایلدی.

چونکه اصل مقصدی دفع اغیار ایله حرکاتنده استقلال حاصل ایتمك ایدی فقط بو استقلالی هر حریص عاقلك شانندن اولدیغی اوزره خدمت ایتدیکی ولی نعمتك ایچندن یتشدیکی ملتك ممکن اولدیغی قدر خیرینه صرف ایتمك ایستردی.

اعتقادنجه عادل کرای ایله پریخانك وجودینی قالدیرمقله بر بیوك فتنه باصدیرلش اولور فقط همان او فتنه قدر بیوك بر مضرت وجوده کلیردی که اوده عادل کرایك پرینه بشقه بر معشوق شهوانی بولمقدن وهوسات ملعونه‌سی یولنده هر شیئی فدا ایتمکدن حیا ایتمیه‌جکی مجرب اولان شهریارك شاهه اعمال نفوذده منفرد قالمسی ایدی اوجهتله کندی فکرینه کوره پریخانك اتلافنده صحیح وجدی بر

فائده حاصل اولمق شهریارك‌ده برابرجه وجودی قالقمغه متوقف ایدی نظرنده ایکیسی خسته‌لکله زهرلی علاج حکمنده ایدیلر بری موجود اولدقجه دیکرینك فقدانی هر درلو مضرتی جالب اوله‌بیلیردی هیچ بر فائده‌یی موجب اولەمزدی .

میرزا سلیمان رستم خانی بو مطالعاته طرفدار ایتمکدن عاجز قالمزدی نه فائده‌سی وارکه خاندان صفوینك نه قدر اولاد ذکوری وار ایسه جمله‌سنك والده‌سی شهریار ایدی. بناء علیه اکا تسلط اولنور ایسه اولادینك انتقامندن قور-تلمق مطالعه‌سی رستم خانه پابند اقدام اولمسندن قورقاردی.

حال بوکه رستم خان برجسور عسکر اولمغله برابر اویله بر ایشك تفرعات واحتمالاتیله برابر عواقبنی کورمك خاصه‌سنه مالك اولان قوهٔ نظر اصحابندن دکل ایدی. بوندن بشقه بر وقت واسطهٔ اقبال اولمق ایچون پریخانی ایستیه‌رك اندن موافقت وشهریاردن‌ده پریخانه اویله بر قوتلی معین پیدا ایتمك ایچون مقصدینه معاونت کور-مدیکی جهتله ایکیسی حقنده‌ده قلبنده برکین ابدی تقرر ایتمشیدی . او جهتله میرزا سلیمان ایله ایتدیکی محا- ورەده الزامه بیله حاجت کوسترمدی میرزانك مقصدینی کندی کندینه التزام ایلدی ایتدکلری مباحثه‌ده شو یولده‌در .

سلیمان — بن یارین علی قولیخان فرقه‌سیله اظهار سطوت ایچون قره‌باغ امدادینه چیقیورم .

رستم خان — علی قولیخانه امنیتکز بنده کزدن زیاده میدرکه انی کوتوریورسکز .

سلیمان — نیچون نتیجهٔ کلامی اکلامه‌دن جواب ویررسکز ! سز قور یجیلرکزی اله‌جقسکز سریع ایله تبریزك امدادینه کیده‌جکسکز .

رستم خان — بوراده‌کی فساد فرقه‌سنی کیم باصدیره‌جق .

سلیمان — سوزمك نتیجه‌سنه انتظار بیورك ! تبریز طرفنه تجاوز فلان یوقدر سزك کیدیشکز علی قولیخان طاقنی شبهه‌یه دوشورمامك ایچون برکوسترشدن عبارتدر بزکیجه موقعمزده قاله‌جغز سز مملکتده فتنه پیدا اولدیغنی اعلان ایده‌جکسکز غروب شمسدن برایکی ساعت صکره قزوینه کله‌جکسکز خانزاده‌نك کوشکی اطرافنده کوزجیلر براقه‌جقسکز بر سلاح صداسی ایشیدلدیکی کبی خانزاده‌نك بولندیغی دائره‌یه هجوم ایده‌جکسکز .

پریخان عادل کرای ایله برابر بولنه‌جق ایکیسی .... و .... حتی .... اوچی .... برابر محو ایدیله‌جك یالکز ولی نعمت شاهمزك وجودی محافظه اولنه‌جق بشقه کیمسه‌نك لزومی یوق .

رستم — فرمان سزك امر کزی عینیله اجرا ایدرم .

سليمان — افاده‌ده نتيجه بكلمك هيچ عادتكز دكليدر اراده براوچنجى سوزى وارايدى او اوچنجينك كيم اولدلديغنه دقت بيورمديكز .

رستم — هركيم اولورسه اولسون .

سليمان — شاه‌باشيچون على حقيچون كيم اولورسه اولسونمى .

رستم — بو يمينلره نه‌احتياجم وار .

سليمان — واراوچنجى بن‌اولسه‌م .

رستم‌خان — شاهدن‌بشقه هركيم اولورسه اولسون دينلمه‌شميدى .

سليمان — حمزه ميرزا بولنورسه عباس ميرزا اولورسه نه‌درلو حركت ايديله‌جك .

رستم‌خان — ميرزالرك ايكيسى‌ده دنيانك بررطرفنده كزينيور افندمز شهريار دن بحث ايتمك ايسترسكز صانيرم .

سليمان — فرض ايديكزكه تخمينكز صحيح اولسون .

رستم‌خان — شاهه برفاحشه‌نك نه‌لزومى اوله‌جق . شهريارك ادبسزلكى بتون ايرانه طويلدى خاندان صفوينك ناموسى برباد اوليور .

سليمان — حمزه ميرزانك والده‌سيدر .

رستم — حضرت حمزه حقيچون ميرزا ناموسنى

اودرجه لکه‌دار ایدر ایسه انی‌ده شاهلغه قبول ایتمیز عباسه بیعت ایدرز .

سلیمان — عباسك‌ده والده‌سی دکلمیدر .

رستم — حضرت عباس حقیچون اوده قحبه‌زن بچه‌لك ایدرسه وجودینی قالدیررز شاهه جاریه‌لر تدارك اولنور خاندانی ینه ادامه ایدرز باخصوص عباسك نه وجودی نه‌جانی واردرکه اویله داعیه‌لره قیام ایده‌بیلسون حمزه میرزانك حتی یاشامسندن امید وار دکلم عثمانلیلر «ییرتیجی قوشك عمری از اولور» دیرلر صحیحدر حمزه عثمانلی محاربه‌لرنده تلف اولمسه بیله بر عشرت مجلسنده اعدامنی بن تعهد ایدرم بوقحبه‌نك کندی‌ده اولادی‌ده ایرانه بربلای مبرم اولوب کیده‌جك خاندان صفوی‌یی برباد ایتدیلر حمزه میرزا عرضه تسلطده کوستردیکی جسارتك جزای معنویسنی والده‌سنده خاله‌سنده کوریور شاهدن بشقه اعتماد کاهمز قالمدی کافه‌سنی بر صورتله دنیادن کوندرمك الزمدر بن هر امرکزه حاضرم شاهی اعما ایتدیلر ایسه طواشی ایتدیلر انسان اولادلی قپلومبغه کبی کوز قوتیله وجوده کلمزیا .

میرزا سلیمان بوسوزلره نظراً رستم خانك عزم وشدتنی کندی آرزوسنك مافوقنده بولدی انشاالله جناب حیدر معینمزدر دیه‌رك ایچریدن آتیله‌جق سلاحه ایجه دقت

اولنمسی مسئله‌سندن بشقه برتوصیه‌یه احتیاج کورمدی
بر طرفدن علی‌قولیخان و زیرك یانندن چیقنجه طوغری
جزمینك اختفاخانه‌سنه کیتدی عباسی‌ده یاننه جلب ایتدی
بونلرك ایکیسنه ماجرایی بر تفصیل اکلاتدقدن صکره
تصورلرمزك فعله اخراجیچون بوندن بیوك بر فرصت
اله کچمز بن برکره وزیری توقیف و یا اعدام ایدرم اندن صکره
خالی اولان قزوینی ضبط ایتمك‌ده نه کوچلك چکیله‌جك! رستم
خان قوریجیلرینك بزم قدر قوتیمی وار غیرتیمی وار که اطاعتسزلك
ایتسه‌لر بیله تأدیبلرینه مقتدر اوله‌میه‌لم یا بزمر کزده بر بشقه حکومت
اعلان ایدنجه حمزه میرزا شاهلق داعیه‌سنه قالقیشسه‌رده نه یاپار
قزوینده‌کی قوتله عثمانلی اردولرینك اره‌سندن نصل
قورتیلور عباس میرزانك یانده‌کی خانلره چوجوغك شا-
هلغی ایچون امید و یروب‌ده خراسانده برتفرقه دها پیدا
ایتمك‌ده قابلدر هله نه‌درلو اولسه بوانقلابات و اختلالات
اره‌سنده عثمانلی عسکری برقاچ هفته ایچنده قزوینه یتیشه-
بیلیر یوللو ایضاح مرام ایتدی کندیسی و زیر ایله اردویه
چیقدیغی کونك کیجه‌سی عادل کرای ایله پریخانك نزدینه
کتیرلسنی جزمی ایله عباسه حواله ایلدی و بونلرك معاونتنه
امین ادملرندن اللی قدرده قوریجی براقدی .

فصل

— ٤٠ —

جزمی اوللری بر خیال شاعرانه‌دن عبارت عدایدیکی تشبثك فعلیاتی بو درجه قوه قریبه‌یه کلدیکنی کوردکجه کوکلنده اولان میل معالی و ارزوی اشتهار جهتلریله بو یله فوق‌العاده بر انقلابه واسطه اولدیغندن کندینی ابنای بشرك اك بختیارلرندن صایمغه باشلامش فکرنده حاصل اولان شوق و انشراح ایله مشرب لوندانه و عزم عالیهمتانه‌سنه بر بشقه قوت کلمشیدی ایش بو درجه‌یه کلدکدن صکره ارتق هیچ احتیاطه حاجت کورمدی همان او کیجه‌ساعت درت صولرنده ایرانه کلدیکی زمان مقصدینه‌مدخل وصول اتخاذ ایتدیکی پنجره‌دن طوغریجه عادل کرایك اوطه‌سنه کیردی ایرتسی کون ایچون قرارلشدیریلان حرکتی بیان ایله اجرا آتك تفرعاتی سویلشلمك اوزره پریخانك‌ده اورایه جلب اولنمسنی ایستدی عادل کرای ایچون جزمینك بو تکلیفی شهر آیین سلطنته مقدمه اوله‌رق سور وصال ترتیبی قبیلندن ایدی خانزاده‌یه صورلسه بو قدر زماندن بری هر دقیقه اجلك الك اوغراق کذرکاهلرنده طولاشه‌رق

استحصالنه چالشدیغی مقصدك تقربندن‌می یوقسه بر کونلردر احتیاطاً ملاقاتندن محروم اولدیغی معشوقیله کورشمکه بر لزوملی فرصت ظهورندنمی دها زیاده ممنون اولدیغی البته تعیینندن عاجز قالیردی شهزاده درحال براوفاق پوصله یازدی عباس طاقمندن اولان و بناء علیه دائرهٔ محرمیتده بولنان قپو نوبتجیسیله پریخانه کوندردی .

پوصله‌ده ایشه دائر بر سوز اولمدیغندن بویله نا کهانی بر دعوت پریخانه‌جه بیك درلو واهمه‌لر تحریك ایتمك بیك درلو اندیشه‌لری موجب اولمق لازم کلیردی فقط دعوتی بر قاچ کیجه‌لك افتراقك سوق طبیعیسنه حمل ایدرك ذره قدر تلاش ایتمدی .

وجودینی ستر ایتمکدن زیاده کوسترمك ایچون یاپلمش دینیله‌بیله‌جك بر قات خفیف البسه کندی پریشان صاچلرینی اولدیغی کبی چهره‌سنك اندامنك اوموزلرینك هر طرفنه طاغیده‌رق ارقه‌سنه سیاه بر چارشب الدی غایت عاشقانه نهایت درجه دلفریبانه بر طرز ایله عادل کرایك اوطه‌سنه عزیمت ایلدی .

اوطه‌یه کیروبده جزمی‌یی کورنجه مطالعه‌سنك بتون بتون یاکلش اولدیغنی دفعةً ادراك ایتدی پردهٔ خفا ایچنده حرکت ایدنلر هر حادثه‌دن بادیٔ نظرده برفنالق توهم ایتمك طبیعت بشرك متصف اولدیغی عاجزلکلر

جمله‌سندن اولمق جهتیله کمال سرعت و تلاش ایله بو اجتماعك سببنی سؤال ایتمکه باشلادی .

عادل کرای جواب یرینه سودا زدکانه بر طاقم ملا-طفه‌لره باشلادیغندن استغنا وحدتله بر کره یوزینه باقینجه اره‌ده مأمولدن بیوك بر مسرت خاطره کلمز بر امید طولا-شدیغنی و هلةً تفرس ایلدی .

چونکه عادل کرای ساده اوغراشدیغی مقصدی اساساً قابل اجرا کورمز ایدی یالکز پری‌خان قابل اجرا کور-دیکنه باقاردی‌ده ساده‌قلب سودازده وفکرحمیت‌پرورانه‌سنجه دولتنه بر ایکنجی کشور قزاندیرمق کندینه بر روح ثانی اضافه ایتمك امیدلری و لو خیالده اولسه اویله بر امید ایچنده یشامغی دنیاده ممکن اولان هردرلو اذواقك فوقنده بولوردی ایناتمق ایچون کوکلنه اجبار ایدر طورر ایدی بناء علیه بو یله رؤیاده مثالیله اکلنمکه چالشدیغی معشو-قه‌یی اویانوب‌ده یتاغنده کورمش بختیارلر کبی بونجه آمال دورا دورك بردن بره کسوهٔ امکانه کیردیکنی کورنجه‌قلبنده روحنده نه قدر قابلیت انبساط و انشراح وار ایسه بردن بره سیماسنده جلوه‌ساز اولدی جبهه‌سی افراط یأس و انواع اندیشه ایله حاصل ایتدیکی رنك ظلمانی وچین ترددن قورتلدی بللورین آیینه‌لر کبی برنور صاف ایچنده قالدی المندن تأثیرندن کلبرك خزاندیده‌یه بکزه‌ین چهره‌سی

شبنملرینی هنـوز بلع ایده‌بیلمش و رد سحری کبی بر رنك طراوت کسـلدی کوزلری کونشه طوتلمش کوك یاقـوتلر کبی اطرافنـه بر نور لطافت طاغتمغه باشـلادی دهانی مشخص تبسم شکلنه کیرمش وجودی بر اقبال ذی‌حیات بر امید مجسم اولمش ایدی .

پریخان عادل کرایك حالنه بر نکاه ایتمکله خورشیده مقابل کلمش ماهتاب کبی دفعةً معشوقنك پرتو انبساطندن مستفید اولدی اوده باشدن اشاغه مسرت کسلدی روحانیت جسمنی استیعاب ایلدی بر حالده‌که اندامنه باقانلر قدرتك بو جهانه مخصوص اولان بدایع کوناکونی تماشا ایچون عالم بالادن یر یوزینه بر ملك ایتمش قیاس ایدردی .

ایکی عاشق یکدیکرینك سیر جماننده محو اولورجه‌سنه بر قاچ دقیقه‌لر بر برینه وقف نظر ایلدکدنصکره پریخـان بولندیغی حیرت عشق عالمندن کندینی طوپلایه‌رق عادل کرایك سیماسنده جولان ایدن بوشوق‌وسروره سبب سؤال ایلدی .

جزمی متصف اولدیغی ظرافتله افندمز مکر صحیحاً پری ایشلر ابعاد مطلقه‌یه کنجایشی قابل اولمیان خیالات شاعرانه‌یی کسوهٔ امکان ایچنده جلوه‌سـاز ایتمکه مقتـدر اولیورلر مقدمه‌سندن طوتدردی ماجرایی تفصیلاتیله برابر نقل ایلدی .

جرزمینك مژدهٔ ناکهظهوری پر یخانی سرور وانشرا حك حد انتهاسنه واصل ایتمك لازم کلیردی فقط پر یخان دها عادل کرایده کوردیکی کشایش فوق العاده ایله اوحد انتهانك خارجنه چیقهجق قدر مستغرق نشاط اولمشیدی .

مع مافیه جرزمی‌یه خدمتنه بحق مقابله ایده‌بیله‌جك بر لسان التفات ایله تشکرلر عادل کرایه روحدن وجداندن کلمه بر طوز خالصانه ایله تبریکلر ایراد ایلدکدن صکره ذوقزده استغراق الویردی برازده صورت اجرایی دوشونه‌لم دیه‌رك ایرتسی کون ایدیله‌جك حرکتك ترتیباتنه عطف افکار ایتدیلر .

بر مدت مذاکره‌دن صکره صباح اغارمه‌دن اول علی قولیخانك اردوسنه یتشلمك ایچون کیجه ساعت التی صولر- نده سرایدن چیقارق وخانك شهر کنارنده وسرایه بر چاریك مسافه‌ده بولنان باغچه‌سنه قدر یایان کیدرك اورا- ده اتلانمغه قرار ویردیلر جرزمی ایله‌عباس دها اقشامدن ایکی اوچ صولرنده سرایه کله‌رك یکرمی بش قوریجی ایله بکجیلکده ودیکر یکرمی بش قوریجی باغچه‌ده‌کی حیوا- نلرك محافظه‌سنده مأمور اولدیلر عادل کرای طرفندن جرزمی‌یه ویریلان تعلیماتك بریده کرك کندیسنه وکرك پر یخانه برر قات قوریجی اثوابی وشاید پنجره‌دن ایتمکه

احتیاج مس ایده‌بیله‌جکیچون برده ایبدن مردیون ارسالنی توصیه‌دن عبارت ایدی . پریخانك اك صکره‌کی سوزی « قزوینده کیجه ساعت التیدن صکره کلبلر بیله حاولامز رستم خانده البت قوریجیلرندن نوبتجی براقشدر . امانلو شهرك بزم کیده‌جکمز طرفنده بولنمز . ولو بولنسه‌لر بر قوریجی اشنالغی ایدر کچرز خانزاده ایله بن‌ده قوریجی قیافتنه کیره‌جك دکلی‌یز؟ قرانلقده کوز کوزی کورمز دکل که انسان انسانی فرق ایده بیلسون . یارین اقشام ساعت بشدن اول بوراده برلشیرز » سوزلری ایدی اصحاب مقصد بو قرار اوزرینه امید آتیلرندن لوح محفوظده کورمش قدر امین اوله‌رق بر برندن ایرلدیلر .

بری طرفدن ایسه شهریارده کین مضمر کبی او یومز حرص انتقام کبی وقت مرهوننه انتظاراً ترتیباتنك اکمالیله اوغراشیردی .

دها آقشام قرانلغی باصار باصمز خادم اغالرندن برینی کوندردی حدت آدمی اولمیان احسان الله‌دن لقردی سویلك ایستمیان الدیغی احسانی تعداددن معاینه‌دن چکنمیان بونکله برابر قپو دیکلمکده استراق اسرار ایتمکده برمهارت فوق العاده کوسترن شمدیلك اسمی شروانلی جعفر اولدیغندن بحث ایدن معهود قوریجی‌یی یانه چاغرتدی .

شهریارك دها صادق دها درایتلی آدملری وار ایدی

فقط بو خبيثك بيك درلو مرتكبلكى بيك درلو مناسبتسز لكيله برابر بر طور ابلهانه ايچنده صاقلايه بيلديكى شيطنت پرده احسان طمعى ومجازاة خوفيله خدمتنده ابراز ايده كلديكى على العميا اطاعت ترتيب اولنان دسايس خسيسه‌نك اجراآتنجه هركسك حالندن زياده مدار امنيت ايدى بناء عليه صياد آوه چيقاركن خدمتكارندن زياده كوپكنى اراديغى كبى شهريارده او الچغى شمديكى ايشنده سائر ادملرينه ترجيح ايلدى .

قوريجى يانه كلديكى زمان شهريار جاريله منديرك بر كوشه‌سنه اوطورمش يانده‌ده بر قاچ كيسه التون قويمشدى .

شهريار شو صورتله مباحثه‌يه‌سلاح معنويسنك تأثيرينه كوه‌نان قوريجى‌ده زهرينك تأثيرندن امين اولديغيچون هيچ بر مخلوقدن قورققى قيامت قوپسه حركات بطيهٔ سنى دكشديرملك شأنندن اولميان انكركلر كبى بو يولده مقابله‌يه باشلاديلر .

شهريار — سنى كوزجى قولاقجى نصب ايده‌جك اولدق كوزلرك كور قولاقلرك صاغر اولمغه باشلادى بوقدر زمان اوليور هيچ بر خبر كتيرديكك يوق .

قوريجى — سايهٔ دولتكزده كوزلرم كدى قدر كورر قولاقلرم

تیلکی قدر ایشیدر چاغرله‌دن حضوره دخول ممکن اولیورمی که خبر کتیره‌یم .

شهریار — کلمك ایستدکده ردمی ایتدیلر .

قوریجی — صیق صیق رخصت ایستمکه جسارت ایدر ایسه‌م خدمتی هرکس ا کلامزمی خفی تحقیقاته مأمور اولانلر هرکسك معلومی اولدقدن صکره دنیاده نه او کرنه‌بیلیرلر .

شهریار — سن کورندیکك قدر بدلا دکلمشسك اره صره معقول شیلرده دوشونیورسك .

قوریجی — هرکسك حالنی اقتدارینی کورنشندن ا کلامق ایستیانلرك حالنه اسف اولنور .

شهریار — نه خبرلرك وار بقایم .

قوریجی — خیرلر .

شهریار — کدی قدر کورن چیقاسی کوزلرك تیلکی قدر ایشیدن کسیله‌سی قولاقلرك دنیاده خیرلردن بشقه برشی کورمدی بر شی ایشتمدیمی .

قوریجی — بلکه کورمشدر احتمال که ایشتمشدر .

شهریار — ینه چنکانه‌لك طمرلری طوتدی یاره ایسترسك‌ده انك ایچون سو یلیورسك اویله‌می .

قوریجی — « کرم بکلرسه عیب اولمز کدالر پادشا ـ لردن » .

شهریار — اغزك قره طوپراقلرله طولسون ! شمدی باشمزه برده شاعرلك چیقاره‌جقسك .

قوریجی — استغفرالله حدم دكل . جرمی بكدن ایشتمشدم مناسبت كلدی‌ده اوقودم .

شهریار — سن جرمی‌یی بیلیرمیسك .

قوریجی — انسان انسانی بیلمكله كناهمی ایشلمش اولور .

شهریار — معلوماتكده كناهكده سنكله برابر یرك دیبنه كچسون بكا جرمی‌یی بیلدیكك بیلدیككك لازم دكل ال شونیده بریكیلردن نه بلیرسه‌ك انی سویله تام یوز التوندر . دیر اوكنه بر كیسه آتار قوریجی همان كیسه‌یی آچار آلتونلری صایمغه باشلار محاوره شوطرزه تحول ایدر .

شهریار — ملعون نیه صایه‌جق ! شمدی سنك جلاد- لره هر كمیككی آیری آیری صایدیررم .

قوریجی — صایمزسه‌م مراقدن عقلم باشمده قالمز صكره ایستدیككز معلوماتی یا اكسك یا یاكلش ویریرم .

شهریار — عذرلرده بولور خنزیر ! كچنده طوتدیغمز حیدودآدم صویمه‌سه‌م آجلقدن اوله‌جكدم صویمق ایستد- یكم آدمی اولدیرمسه‌م او بنی اولدیره‌جك ایدی نه یاپه‌یم حركتمده معذورم دییوردی ایدی بوده انسانی هلاك ایتمك

ایچون انك كبی عنرلو بولیور صای خنزیر چابوق (چابك) اول یوقسه بر دقیقه‌ده جهنمه كیدرسك .

قوریجی — اغر اغر صایمزسه‌م صكره حسابی شاشررم تكرار صایمغه احتیاج مس ایدر ینه افندمز بكلر تعجیز اولورسكز .

شهریار — های نفسكك صایسی توكنسون بوكاده بر بهانه بولدی صای نه قدر اغر ایسترسك صای ایشته بنده بشقه پاره ویرمیه‌جكم .

قوریجی — افندمز صاغ اولكز بشقه‌ده احسان بیوررسكز ویرمسه‌كزده قولكز ینه تشكردن عاجزم .

شهریار — برسكوت غضب الود ایچنده طورر قوریجی عریض و عمیق پاره‌یی صایدقدن صكره ینه بحث شو یولده دوام ایلر .

قوریجی — الله عمر ودولتكزی مزداد ایلسون .

شهریار — تمام ایسه سویلیه‌جككی سویلسه‌ك آ .

قوریجی — فرمان بیوریكز سویلیه‌یم .

شهریار — دها نصل امر ایسترسك اوته كیلردن ــ شمدی هانكی اوته كیلر دیه صوراجق ده بكا مردار جكرلرینی یرندن سوكدیره‌جك — پری ایله عادلدن نه خبر ؟

قوریجی — دون كیجه ساعت دردن بشه قدر برلكده ایدیلر .

شهریار — (اوکنه برکیسه دها اتارق) ال قپودن دکلدکی ؟ نه‌سویلشدیلر .

قوریجی — (کیسه‌یه باقه‌رق) بوکوچك یا .

شهریار — اللی التوندر صوردیغمه جواب و یرسه‌ك آ کوپك آغزندن الماسمی دوکیورسك دانه‌سنی یوز التونه‌می اللی .

قوریجی — حدت بیورمیکز ولیة النعم افندمز سو - یلیورم قپولرنده بر بکجی وار ایدی غالبا محرملرندن ایدیکه برساعت قدر اورادن آیرلمدی مجلس طاغیله‌جغنه یقین بر طرفه‌چکلدی بنده کزده اوزمان براز دکلیه‌بیلدم

شهریار — نه سو یلشدیلر .

قوریجی — هپسنی ایشیده‌مدم که

شهریار — دیمك که براز ینی‌ایشتمشسك سویلسه‌ك آ

قوریجی — ایکی کشی لقردی ایدرسه قپونك‌اوکنده دیکلیان ادم سوزلرینك براز ینی اولسون ایشتمامك قابل اولورمی ! هیچ‌افندمزكده بوقدر کوچك کیسه ایله‌احسان و یردکلرینی کورمامشدم .

شهریار — بردها و یررم فقط سویلیه‌جکك لقردی دکرسه هپسنی الندن اله‌جغم .

قوریجی — فرمان افندمزك فقط لقردی دکرسه بریرینه ایکی‌دانه دها احسان بیوررمیسکز .

شهریار — و یررم چابوق سویله !

قوریجی — یارین کیجه ساعت بشدن اول ینه براشه‌ـ
جکلر شهریار بو خبری ایشیدر ایشتمز صالمغه حاضرلنمش
کوپکلر کبی یوزینك سیکرلری دهشتلی برحال ایله چکیلوب
اچیلمغه اغزینك کنارلری یوقاری برونك اوجی اشاغی
میل ایتمکه کوزلری بیوبه بیویه یرندن فرلایه جق کبی
قورقنج برحال حاصل ایتمکه وجودینك هر طرفی تعریف
اولنمز برکین وحدتله ایری ایری تتره‌مکه باشلادی قوریجینك
اوکنه اللیشر التونلق ایکی کیسه التون دها آتدی ارەلرنده
بتون بتون بشقه بر بحث آچیلدی .

شهریار — بنی دیکله سن یارین علی‌قولیخان ایله
کتمیه جکسك .

قوریجی — نصل کیتمیه جکم امر ایدرسه نه‌یاپارم .

شهریار — کیتمزسك .

قوریجی — لطیفه‌می بیوریورسکز بنده‌کز قوریجی
برآدمم غوغایه کیتمم دیه‌جك اولسه‌م اودقیقه‌ده اولدیرر .

شهریار — سن آنك یارین اولدیره‌جکنی دوشونیورسك
سرایدن چیقمق ایسترسه‌ك بن شمدی کبرته‌جکم اوراسی
هیچ خاطرینه کلمیورمی .

قوریجی — قولکزه امر و تهدیده احتیاج یوق خان
افندمزك طرفندن براراده کیدر قالیرم .

شهریار — بك اعلا بر بهانه بولور کوندررز بوراده
قاله‌جقسك شمدی بر تعلیمات ویره‌جکم تمامیله اجرا

ایده‌جکسك دنیاده صاغ اولدقجه کیمسه‌یه سویلیه‌جکسك جانك بوسرك التنده‌در اغزکدن برلقردی چیقدیغی کبی جانك ده برابر چیقار .

قوربجی — سر صاقلامق ایچون نه قدر تهدید بیوررسه‌کز قائلم عمرمده بر سر فاش ایتدیکمی بیلمیورم کرك کندیمه متعلق اولسون کرك بشقه‌سنه . . . بنم بیلدیکمی کیمسه‌نك بیلماسی بك مراقدر سرصاقلایان انسان کندینی هردرلو مخاطره‌دن محافظه ایدر ، بشقه‌سنك بیك یولده یاکلش معلوماتیله اکلنیر عجبا دنیاده اندن لذتلی برشی وارمیدر ؟ الله بیلیر مزاره کیردکدن صکره حالمی سؤال ملائکه‌لرینه بیله قاچ یوز طوپوزدن صکره سویلیه‌جکم .

شهریار — اکلادق کوزه‌لك ایسته‌مز ! ویره‌جکم امر کوچ برشی دکلدر یارین کیجه قوربجی اثوابکله، سلاحکله باغچه‌یه کیررسك بر مناسب یره صاقلانیرسك پریخانی کوزتلرسك اوکچر عادلك یانه کیدر سن بکلرسك مملکتك ساعتی بشی چالمغه باشلادیغی کبی الکده‌کی تفکی بوشالدیرسك .

قوربجی — اتدیغم تفکله کیمی اوره‌جغم ؟

شهریار — کیمسه‌یی اوره‌جق دکلسك تفکی هوایه بوشالده‌جقسك .

قوریجی — یا بری اور یلورسه ؟ . . .

شهریار — اور یلیویرسون ! ایران خلقنی بزه صایی ایله تسلیم ایتدیلریا !

قوریجی — صکره نه اوله‌جق ؟

شهریار — اوراسی سنك وظیفه‌ك دكل ! سن بولنـدیغك یردن بر طرفه چكیله‌جكسك ایرتسی كونی صباحلین یانمه كله‌جكسك؛ اكر خدمتكی لایقیله یرینه كتیرر ایسه‌ك؛ بش یوز آلتون احسان اله‌جقسك صایاجقسك معاینه ایده‌جكسك اكسكی وارسه تماملایه‌جغز قلبی وارسه دكیشدیره‌جكز .

قوریجی — یا تفك آتدیغم ایچون نوبتجیلر طوتارسه ؟

شهریار — اوراسنی دوشوندك (یصدیغك اوزرندن بر كاغد الور الینه ویرر) شو امری الیرسك كیم طوتارسه كوستریرسك . اوقو !

قوریجی — (اوقور) « بو كیجه شروانلی جعفرك ایتدیكی حركت دولتجه كوریلان لزوم اوزرینه بنم امرمله اجرا اولنمشدر . . . » پك اعلا ! اتاجغمز تفكك باروت پاره‌سنی بو احسانلردنمی ویرملم ؟

شهریار — آج كوزلی كوپك ! (اوكنه اللی آلتونلق بر كیسه دها اته‌رق) آل بوده سكا باروت پاره‌سی اولسون !

قوریجی — یا ساعت بشه انتظار ایتمزلرده دها اول برلشیر دها اول آیریلیرلر ایسه ؟

شهریار — سن خنزیرلك ایتمك ایستەمزسەك نه قدر مستعد اولیورسك اول برلشیرلر ایسه سن ده برلشدكلری وقتدن صكره برنجی دفعه ساعت چالمغه باشلادیغی كبی تفككی بوشالدیرسك .

قوریجی — بو احتیاطمك براحسانه ذكر یری یوقیدر؟

شهریار — جهنم اول شورادن یانمده پاره قالمدی ایرتسی كون بش یوز آلتون ویرەجكز دیدك یا !

قوریجی — « فرمان افندمزك ! السدیغم امرلری حرفی حرفنه اجرا ایدرم بوآلتون كیسەلری‌ده نیچون بوقدر كوچولدی! » دیه مردلانەرق اوطەدن چكلدی. شهریار همان الینه برقلم الەرق ایرتسی كیجه ساعت بش رادەلرنده پریخان عادل كرایك اوطەسنده بولنەجغندن واحتمال كه دها اول برلشەجكلرندن ترتیب اولنسان قوریجیلرك بمه حال اقشام اولور اولمز سرایده حاضر بولنمسنی واتیلەجق تفنك سسنه انتظار ایتمسنی میرزا سلیمانه برتذكره ایله توصیه ایتدی، تذكرەیی كوندردی كندی ده صوینسدی، یتاغنه كیردی عادل كرای ایله او زمانه قدر كچیردیكی ماجرایی هر درلو تفصیلاتیله كوزینك اوكنه كتیردی كوكلنده نەقدر یاره وارسه آیری آیری تازەلندی كافهٔ حواس وقابلیاتی

غیظ و کینه منقلب اولدی «آه ! خانزاده حضرتلرینك بزدن پرواسی یوق ایمش! عادل کرای افندمز ایسترسه مکتوبمزی نشر ایدر، بزی رسوای عالم ایلر ایمش! قلیجنی چکرسه وجودمزی ایکی پارچه‌یه آیررمش ! کوونسونلر ! انلر قوللرنده‌کی قوته کوونسونلر !!!. باقه‌لم کندینه مغرور اولوب ده صالینه صالینه میدانده کزن ارسلانلرك اغاجلر اره‌سنده، قامشلقلر ایچنده صاقلانان اژدرلره غلبه‌سی ممکن اوله بیلیرمی ایمش ؟ » یوللو برخیلی سویلندکدنصکره؛ آوینك پواسی اوکنه یاتمش آزغین قاپلانلر کبی؛ اکنه، بوینه سرلدی امیدیله، راحتیله اویقوسنی اویومغه باشلادی .

— ٤١ —

شهریار نه درجه انشراح ایله یاتدی ایسه آندن بیك قات زیاده مسرتله او یاتدی عادل کرای ایله پریخانك ممنونیتلری، انبساطلری ایسه تعریف اولنمز درجه‌لرده ایدی ایکی طرف ده کندیلرینی برعید سعادت عرفه‌سنده قیاس ایدر واقصای امللرینه وصول ایچون کونشك غروبنه انتظار ایلر ایدیلر نظرلرنده او کونك هر دقیقه‌سی رمضان وبلکه ایام قیامت ساعتلری قدر

اوزاردی فقط انتظار نه قدر اوزارسه امیدلرینك کوکللرینه ویردیکی تلذذدن‌ده؛ حیات ایچنده بر دیکر حیات سعادته نائل اولمش قدر؛ ذوقیاب اولورلردی .

ایچلرنده یالکز شهریار ایچون بر اندیشه‌جك قالمش ایدی که اوده قوریجی‌یه ویردیکی آچیق امردن تولد ایده بیله‌جك مخاطره ایدی قوریجی تفکی اتارده ینه مقصد حاصل اولمز واو حالده طوتیلوب ده امری ابراز ایدرسه پریخانك ایده بیله‌جکی شکایتلره مقابل شاهه ویریله‌جك بر جواب حاضرلمق نظرنده الزم کورندی بو یولده نه قدر اتعاب فکر ایتدی ایسه مسئله‌یی بر درجه‌یه قدر زوجنه اچمقدن بشقه چاره بوله‌مدی پریخان ایله سؤال وجوابه میدان براقامق ایچون وقعه‌یی غایت خفیف بر صورتده بیان ایتمکی وخصوصیله افاداتنی اقشام اولوب‌ده شاهك عالم انزوایه چکیله‌جکی زمانه تصادف ایتدیرمکی ذهننده قرارلشدیردی .

اوکون هوایه؛ ماتم لباسلرینی آندیرر؛ بررنك ظلمانی چوکمشیدی بلوطلردن؛ اغلایه اغلایه کوزلرنده یاش قالمامش یتیمان مصیبت زده کبی؛ اره صره بر قاچ طمله یاغمور دوکیلور ایدی اوزاقدن اوزاغه ایکیده برده چاقان شمشکلر فلکك تصورات بشر اوزرینه بر رخندهٔ استهزاسی قیاس اولنوردی .

جزمی شاعرلکندن بتون بتون تجرد ایدرك خیالی فعلیاته، مادیاته حصر ایلدیلدیکندن هوانك بوحالنی کوردکجه وایك یکرمی سکزی اولمق مناسبتیله مهتاب کورنمامك طبیعی بولندیغنی دوشوندکجه کیجه‌یه عارض اوله‌جق ظلمت هول انکیزی هر نظر تجسسه قارشی کندیلری ایچون اك امین، اك مکمل بر پردهٔ استتار عد ایدر، سوینیردی .

اقشام اولدی کونش؛ محاربه میدانلرینك قانلی چامورلرینی اندیرر؛ بر رنك حزین ایچنده غروب ایلدی.

کوزلرنده‌کی عما جهتیله بیدارلق زمانی اویقودن قرانلق بر حال ایچنده یاشایان شاه دها ساعت بره وار یر وارمز بر وقتلر الشدیغی، سودیکی، اکلندیکی عالم روشنایینك رؤیاده اولسون مشاهده‌سیله تلذذ ایتمك ایچون اویومق ایستدی شهریار؛ اشکنجه‌یه مأمور اولمش برجلاد کبی؛ ایاغنك اوجنه دیکلدی دولته دائر مهم سویلیه‌جکلری اولدیغندن بر مقدمه طوتدیرارق ویانده‌کی جاریه‌لری دفع ایدرك اره‌لرنده شویله بر محاوره جریان ایلدی .

شهریار — معلوم شاهانه‌کزدرکه عادل کرای ایله؛ عثمانلی طوپراغنه کچه‌رك؛ قریمی ضبط ایتمك ایچون بر تشبثده بولنمشدق همشیره‌کز پریخانی ده مکالمه‌ده

جاریه کزه تشریك بیوردیکز. غالبـا الدانمشز ! غالبا انلر بربریله محبته قویولمشلر! تصورمزك اجراسنه خانزاده‌نك موافقتی قوهٔ قریبه‌یه کلمشیکن بر آیدن بریدر او تدبیرلرك، او تصورلرك اراده لقردیسی بیله قالمدی .

شاه — بربریله محبته قویولمشلرایسه فنعم المطلوب ! ایکیسـی‌ده کنج ! ایکیسی‌ده شـاهزاده!... نکاح ایدرز اصل قریمی اله کچیرمك او زمان ممکن اولور .

شاهك سوزلری شهریارجـه اولدن معلوم ایسـه‌ده انسان ایچون ؛ محبت کبی، کین کبی ؛ امراض نفسانیه‌ده مقصدینك خلافنه اولان ظنـلرینك حقیقت چیقمسـنه تحمل قولای اولمدیغندن شهریارك الدیغی جواب اوزرینه انفعالات نفسانیه‌سی وجودینه اودرجـه شدتله استیلا ایلدی که سیماسـنه چـوکن شکل هـائلی برکره کورنلر ایچون کوکلنده‌کی خفایایی برر برر کشف ایلمك قابل او- لوردی شاهك عماسی قوجه بردولتك اداره‌سنی شهریارك کیفنه براقش اولدیغی حالده قادینجه بو عمـادن حاصل اولان استفاده‌لرك الك بیوکی ینه اوکیجـه‌کی حالنك زو- جندن مستور قالمسیدر دنیله‌بیلیر .

شهریار بیك بلا ایله وجدانند‌ه‌کی غلیـانلره واندن سسنه عارض اوله‌بیله‌جك تحوللره غلبه ایدرك ینه محـا- وره‌سنده دوام ایتمکدن چکنمدی .

شهریار — شبهه یوق شاهم! اکر عادل قریمه کچمك نیتنده ثابت اولسه بو نیتی قوتلندیرمك ایچون ارەده بر صهریت حاصل اتمك بیوك بر معاونتدر . فقط عادل اسکی نیتنده ثابت کبی کورنمیور برده عسکر طاقی بونلرك ارەسندەکی محبت ادب دائرەسندن چیقدیغنی سویلیور .

شاه — اینانمه ! اینانمه ! پری ایچون او یولده نه سویلرلرسه یالاندر .

شهریار — جاریه‌کزده اینانمیورم نه چارەکه عوام خصوصیله قوریجیلر بك قولای سوز اکلامز بونلر یالکز سؤ ادب اسنادینه قناعت ایتمیورلر پریخان شمخالك همشیرەزادەسی دکلیدریا! اوجهتله کندیسنك سنی اولدیغنه ذاهب اولیورلر کویا افندمزك علتندن، شهزادەلرك بوراده بولنمامسندن استفاده ایدوبده بر فتنه چیقارمق وفتنه قوتیله دولتمزی، مذهبمزی محو ایدرك عادل کرایی تخته کچیرمك، ایرانده برسنی حکومتی تشکیل اتمك ایستیور حتی بونك ایچون شمخالدن جزمی بك نامنده برآدم جلب اتمش انك وساطتیله فتنه ترتیب ایدیور دیورلر هرکس نه بیلسون! پریخانك حیدر وقعەسنده کوستردیکی جرأت خاطرلرده اولدیغی ایچون حقنده نه سویلنسه اینانیرلر .

شاه — ممکن دکل ! پریخاندن بکا خیانت ممکن دکل ! همشیره‌م بنی تختمدن ایندرمکه نیچون محتاج اولسون ؟ ذاتاً دولتی آنکله سن اداره ایتمیورمیسکز ؟

شهریار — حقکز وار شاهم ! جاریه‌کزده بر درلو اینانمق ایسته‌میورم محبت دنیاده مؤثر بر قوتدر ؛ افندمزه چکدیکم ابتلادن بیلیرم ؛ دنیاده انسانه خیال وخاطره کلمز شیلر یاپدریر هله همشیره‌کزك اره صره بنه خانزاده ایله کورشدیکنی ایشیدیورم حال بوکه بر آیدن زیاده‌در جاریه‌کزی هیچ یانلرینه چاغرمیورلر طوغریسی بو جهت ذهنمه بعض شبهه‌لر کتیریور .

شاه — اوراسی قولای ! شبهه‌کز وارسه پریخان بوراده دکلمی ؟ چاغرر، استنطاق ایدرز .

شهریار — هیچ نصل اولور شاهم ! شمدی بر روایت اوزرینه بحث ایدیورز یا ایشتدکلرمز یالان ایسه بیچاره قز ؛ اویله بیوك بیوك افترالره اوغرادیغنی کوردیکی کبی ؛ کدرندن هلاك اولور دولتکزك الك قوی برکنی ییقیلر صکره بر پریخان دها نره‌ده بولورز !

شاه — او جهتده‌ده حقك وار ای نصل ایده‌لم ؟

شهریار — جاریه‌کز ذاتاً افندمزك راحتی، دولتکزك سلامتی ایچون وجودینی فدا ایتمشلردندر .

شاه — بیلیرم ! الله راضی اولسون .

شهریار — اویقوسز قالیرم، راحتسز اولورم، کیجه کوندز اوغراشیرم. اکر عادل ایله تنها کوریشدیکمه یاخود بوراده اویله بر فساد ترتیبنه اوغراشدیغنه دائر بر صحیح خبر آله‌بیلیرسه‌م او زمان ایجابنه باقارز.

شاه — پك مناسب اولور.

بو محاوره بیچاره علیه کوره اویقویه طالمقله اوغراشان بر چوجغك مثل دیکلمسی قبیلندن ایدی. شهریارك ایسه پریخانی مدافعه‌ده شاهدن بر سوز ایشتدکجه قلبنه بر خنجر صاپلانیر، کندی بر سوز سویلمکه مجبور اولدقجه صانکه جکرینك بر پارچه‌سی قوپارده آغزندن دوکیلیردی. محاوره دوام ایتدیکی مدت برجهنم عذابی کچیردی. مع‌مافیه مقصدینی استحصال ایلدی. چونکه اکر ایستدیکی کبی پریخان ایله عادل پاره‌لنیرسه عسکرك حرکتندن کندی مسئول اولمزدی. فقط تشبثنده موفقیت حاصل اولمزسه قوریجی‌یه و بردیکی امری شاهدن آلدیغی مأذونیته اسناد ایتمك نظرنده پك قابل کورینوردی.

— ٤٢ —

شاه ایله شهریار بو محاوره ایله مشغول ایکن «شمدیلك اسمم جعفردر» دیان معهود قوریجی یانده بر ارقداشیله باغچه‌ده

اغاجلر اره‌سنده؛ كنديلرى كيمسه‌يه كورنميه‌جك وفقط عادل كرايك كوشكى ايله بر يخانك دائره‌سنى كوره‌بيله‌جك؛ بر موقعده اختفا ايلدى.

بو كوشك ايله دائره سرايك صاغ طرفنده بولنه‌رق او طرفك قپوسنى محافظه ايسه على قوليخان طاقمندن عباس رفاقتنده قالانلره مودوع ايدى. بونلر بره اقسام اولنكى قرار وجهله جرمى‌يى برابر الەرق موقعلرينه كلديلر سرايك صول طرفنده‌كى قپولرى رستم خان طاقمنك محافظه‌سنده اولديغى كبى رستم‌خان‌ده ميرزا سليمان طرفندن الديغى امر اوزرينه كونش غروب ايدر ايتمز همان يانده‌كى عسكرك بر طاقيله قزوينه عودت ايدرك شهرى احاطه ايتدى. بيك بش‌يوز قدرقوريجيله سرايك اطرافنى قوشاتدى صول طرفده‌كى قپولرك قرق اللى كشيدن عبارت اولان محافظلرينه‌ده بر او قدر آدم دها علاوه ايلدى.

سرايك باغچه‌سى بيوك بيوك اغاجلر ايله ترتيب اولنمه خيابانلره منقسم اولديغندن بربرينه بر يولده قارشى كلمدكجه كيمسه‌يى كورمك ممكن اوله‌مزدى. يالكز معهود قوريجينك اختيار ايتديكى ير وار ايدى كه بكلديكى كوشك ايله دائره‌نك ايكيسندن بشقه دها بعض كذركاهلرى وخصوصيله جرمينك طوتديغى موقعى كوررايدى

کورمکه واسطه ایسه یالکز سرایك بعض پنجره‌لرندن باغچه‌یه عکس ایدن خفیف خفیف ضیالرله اره صره چاققده اولان دهشتلی شمشکلرك انجلاسی ایدی.

معهود قورنجی دها پریخانك ظهور ینه بر خیلی زمان اولدیغندن اکا دائر ایده‌جکی حرکتی وقت مرهونه تعلیق ایله نظر تحریسنی جزمینك حالنه حصر ایتمشیدی ساعت اوچی کچدیکی صره‌ده ایدی که جزمی عباسك یانه کیدرك بر شی سویلدی عباس اورادن ایرلدی باغچه‌نك اوته‌سنی بریسنی طولاشمغه باشلادی .

قورنجی ذاتاً جزمی‌یی ومقصدینی بیلیر ایسه‌ده او کیجه ایچون ترتیب اولنان تشبثدن خبردار اولمدیغندن جزمیدن بر قاچ لقردی وشهریاردن بر قاچ کیسه آلتون قاپمق نیتیله اطرافی تجسس ایشنی یانده‌کی ارقداشنه تودیع ایتدی؛ قوش صیدینه چیقان ییلان کبی؛ یرلرده سورینه‌رك وحرکتنده بر یاپراق قلدانمسنه بیله میدان ویرمامك ایچون نهایت درجه‌لرده آهسته طورانه‌رق بر چاریك قدر مدتده جزمینك سوزلرینی ایشیده‌بیله‌جك بر یره صوقولدی او اثناده عباس دخی کلدیکندن زیرده‌کی قیصه‌جق محاوره‌لرینی دیکلمکه باشلادی .

جزمی — نه خبر عباس ؟

عباس — رستم خان طاقمی غلبه‌لك قپولرده هر

رماندن ایکی قات زیاده قورقنجی وار سببنی صوردم برطاقی «بز خانك ارقه‌سندن یارین حرکت ایده‌جکز ارقداشلرمزه وداعه کلدك» دیورلر فقط اوضاع اواوضاعه بکزه‌مز! تاشورلره قدر صوقولیورلر، هر کسی کوزلیورلر، هرلقردی‌یی دیکلمکه، اوکرنمکه چالیشیورلر برشیدنمی قوشقولاندیلر طورلرینی بردرلو بکنه‌مدم.

جزمی — بدلار نه دن قوشقولانه‌جقلر؟ ینه دیدکاری کبی ارقداشلری ایله کورشمکه کلمشلردر باغچه‌ده کزر، اکلنیرلر لقردی دیکلادکلرینك اهمیتی یوق هر کس ایچون متجسسلك طبیعی دکلمیدر یا! خصوصیله بویله بیوك یرلرده طاشلردن، اغاجلردن دنیانك حوادثی اوکره‌نیلیر ظن ایدرلر.

عباس — احتمال که سزك دیدیککز کبیدر فقط بوقدر غلبه‌لك ارەسنده بزم تصور فعله چیقامز ذره قدر احتیاطسزلق مقصدی بتون برباد ایدر.

جزمی — طوغریدر! خان همان یارین حرکت ایتمیوریا! تهلکه‌لی اوله‌جغنه وارسون ایکی کون صکره اولسون فقط بریکیلره نصل خبر ویره بیلیرز؟

عباس — مدخل معلوم!...

جزمی — خان ایچون نه یاپاجغز؟ بیچاره اندیشه‌سندن هلاکمی اولسون؟

عباس — ایسترسه‌کز شمدی آدم اوچوررم .

بومحاوره‌دن صکره عباس جزمینك یانندن ایرلدی قوریجی‌ده کلدیکی کبی غایت آهسته برطور ایله ینه اسکی مقامنه چکلدی ارقداشنك یانه کلدی؛ کندی‌جزمی‌یی دیکلمکده ایکن؛ سرایدن سیاه چارشبله بری چیقارق طوغری عادل کرایك اوطه‌سنه کیتدیکنی خبر آلدی .

خبر مصیبت کبی سیاهلر ایچنه غرق اولوب عادلکرایك یانه کیدن مخلوق شهریار ایدی . قادین شاهدن ایستدیکی بولده حرکته مأذونیت النجه عادل کرایی برکره کوروب‌ده نظر تحقیری، تعریضات جانکدازی ایله ازه ازه تشفیٔ صدر ایتمك ارزوسندن بر درلو کندینی الەمدی . دها پریخانك موعدینه بر ساعت قدر زمان اولدیغندن طوغریجه خانزاده‌نك یانه کیدرك حتی اشتغالق بیله ایتمکسزین چارشبنی آچدی بلای نازل کبی برکوشه‌یه اوطوردی . کوزلرنده بر قورقنج خونریزلك نشانه‌سی، چهره‌سنده برمدهش انتقام مسرتی کورینوردی رنکی اودرجه صولمش ، وجودی او قدر ضعیفلمش ایدی‌که هیأتی تکرار جانلانمش جنازه‌یه بکزردی حقیقت آخرتدن بری عودت ایدوب‌ده عادل کرایه کورونسه ایدی؛ او یله برامید کیجه‌سنده خصوصیله معلوم اولان ماجرالردن صکره؛ شهریارك اوحال ایله یاننه کلمسی قدر حیرت

ودهشت و یرمك قابل اولەمزدی عادل كرای، حیرتله نظرینی شهریارك چهرەسنه دیكەرك دقتلی باقار، كوكلندەكی خفایایی سیماسندن سیر ایتمكه چالیشیردی.

شهریار برخیلی زمانلر اظفار غلبەسنده اسیر اولان خصمنك بولندیغی توحش واضطرابی تماشا ایله تسكین غیظ ایتدكدن صكره سوزه باشلایه‌رق «خانزاده حضرتلری! ایشته یانكزه كلدك!... ایشته پریخان فاحشەسنك سیئاتنی برر برر یوزكزه قارشی سویلمك ایچون كلدك! مكتوبكزی نه وقت نشر ایدەجكسكز؟ بنی نه وقت برقلیچده ایكی پارچه ایتمكه همت بیورەجقسكز؟ اوف! بوكیجه جانم قان ایستیور یا بنم قانم دوكیلەجك یا بشقەلرینك قاننی سیر ایدەجكم... هله سزك كبی، پریخان كبی شهزادەلرك قانی اولور ایسه!... كنجسكز، عاشقسكز! طمارلركزده‌كی قان البته دها زیاده قاینار» كبی مجنونانه وفقط جلادانه برطاقم سوزلر وعادل كرای ایسه «قودوردیكز ایسه بنم باشمه مسلط اولمیكز. قانه اوقدر مراقكز وارسه وجودكزدن چیقانلری‌ده سیر ایده بیلیرسكز كیفم یوق بورادن دفع اولیكز تعجیز ایدیورسكز!» یوللو خطابلرله شهریارده بوكا مقابل «ینەمی وصلت مواعدەلری وار؟ اره‌كزه رقیب اولورم دیەمی بنی دفع ایتمكه چالیشیورسكز؟» طرزنده جوابلر ایله شدتلی

بر مجادله طوتدردیلر عادل کرای قادینك کلیشنی تصادفدن
بشقه برشیئه حمل ایتمز ایدی فقط؛ مقصدینك اجراسنه
تشبث اولنه‌جغی کیجه؛ اویله بر تصادفك ظهور ینه
بك فنا مضطرب اولور و پر بخانه برخبر کوندرمك
ایچون ذهننده چاره بوله‌مامغله برابر شهریارك اوطه‌سنه
کلدیکنی البته جزمی طاقندن برینك کورمش وسائرلره‌ده
خبر ویرمش اولمسنی دوشونه‌رك تسللی بولوردی .

بری طرفدن ایسه قوربجی ارقداشندن اوکیزلی
مسافرك هانکی قپودن چیقدیغنی صوروب‌ده شهریارك
اوطوردیغی دائره‌دن کورندیکنی اوکرهنجه یأس وتردد
ایله آغزینی، قاشلرینی اوینادەرق برزمانلر کندی کندینه
« بزم ارقداشك کوزلری‌ده یاکلش کوره‌بیلیر بریکی ذاتاً
عادلك یانـه کلیه‌جکدی احتمال که پربخان ؛ نوبتجیلره
کندینی سزدیرمامك ایچون ؛ اوقپودن چیقمشدر هم
نصل اولسه بوفرصتی غائب ایتمکه کلمز ایش افندمزك
ایستدیکی کبی اولمزسه یارین بش یوز آلتوندن محروم اولورز
جرمی الدن چیقارسه ضایعات انك اوچ درت مثلنه وارر
ذاتاً قطعی امرمز وار عادل کرایك اوطه‌سنه کیرلدیکی
زماندن صکره ساعت چالمغه باشلادیغی کبی سلاحمزی
بوشالده‌جغز چارشب التنده‌کی مخلوقك کیم اولدیغنی
بن کرامتله‌می بیله‌جکم ؟ اما برفنالق وقوع بولورمش

نه‌یاپه‌لم ! ایران خلقنی شهریاره صاپی ایله‌و یرمامشلر بزه صایقسز بیله تسلیم ایتمدیلر .... قضا ایله یاکلشلق ظهور ایدرسه نیچون حقم اولان احسانی اله‌میه‌جق ایمشم!....»

کبی براز مدت سویلندی طوردی . بو صره‌ده ایسه مملکتک ساعتی؛ عمر بشردن بر ساعت دها اکسیلدیکنه تأسفله فریاد ایدر کبی؛ بر صدای هائل ایله دردی چالمغه باشلادی ساعتک چالمسی ختام بولونجه قوریجی تفکنی اوزاتدی بر قاچ ثانیه نشان الدی بر شمشک ضیاسندن استفاده ایدرك نشانی طوتدیردی تفك آجی آجی پاتلادی جزمی بولندیغی موقعده طوپراغه سرلدی ! ...

رستم خان طاقی بو اشارتی ایشتدکلری کبی سرایك هر قپوسندن هجومه باشلادیلر علی قولیخانك قوریجیلری؛ بو قدر غلبه‌لکه قارشی طورمقده اولان عجزلرینی بیلدکلرندن؛ هر بری باغچه‌نك بر کوشه‌سنه کیرلندیکی کبی تفکی آتان معهود قوریجی ایله ارقداشی رستم خان طاقنه قاریشدیلر اصحاب اتفاقدن موقع ثباتده یالکز عباس قالمشدی که اوده بر اغاجك یاپراقلری اره‌سنه صاقلانه‌رق جزمی‌یی کوزه‌دردی .

شهریار بویله وقتسز تفك صداسنی ایشتدیکی کبی ترتیبنك بتون بتون هبا اولدیغنه و بلکه قوریجیلر خانزاده ایله برابر بولندقلری زمان اوطه‌یه کیررلرسه

کندینی پریخان ظن ایده‌جکلرندن وحتی شهریار اولدیغنی بیلسه‌لرده؛ کیجه وقتی بر کنج آدم ایله بولندیغنی کورنجه؛ غیرتلرینه یدیره‌میه‌جکلرندن قیامت کندی باشنه قوپاجغنی لایقیله اکلادی، دهشتندن تویلری اورپردی، صاچلرینك کولکه‌سی چهره‌سنك هر طرفنه عکس ایتدی اوموزینك اوزرنده باش یرینه کیرپی شکلنده برشی کورنمکه باشلادی، کمال سرعتله چارشبنی ارقه‌سنه الدی؛ عادلکرایه بر سوز سویلمکه مقتدر اولمقسزین؛ قپودن طیشاری فرلادی.

عادلکرای ایسه؛ قادینك هیچ اومولمدق بر زمانده کندی یانه کلمسنه، کلیرکلمز قاچدن، اولومدن بحث ایتمسنه، خصوصیله بویله مناسبتسز بر وقتده سرای شاهی ایچنده ایشیدیلان تفك سسی اوزرینه اوقدر تلاش ایله اورادن یقیلوب کیتمسنه باقارق؛ اراده کندی علیهنه ترتیب اولنمش بر سوءقصدك وجودینه قطعیاً حکم ایتدی، همان یردن قالقدی، سلاحلانمغه باشلادی.

بری طرفده بیچاره پریخان؛ خیال اقبال ایله عالم تصورده پیله مثلی کوج بولنور بر سعادت ایچنده؛ اوکیجه کینمك ایچون کتیرتدیکی قوربجی اثوابنی وجودینه اویدرمقله اوغراشیرکن تفك سسنی ایشتدیکی کبی؛ سامعه‌سنه صور محشرك صدای هول انکیزی کلمش کبی؛ بولندیغی غفلت سکوندن بردنبره کندینی الهرق رهکذار املنده

ينه بر وادیٔ بلا، بلکه بر عالم عذاب اچیلدیغنی دفعةً
اکلادی. وارلغی بتون ارەدن غائب اولدی عادل
کرای ایله شهریاردن بشقه دنیاده بر موجود بولندیغنی
تخطر ایده‌مامکه باشلادی.

یردن صیچرادی؛ حیدر میرزا وقعه‌سنده استنادگاه
اقتداری اولان واو زماندن بری اوطه‌سندن بر دقیقه
ایرلمیان؛ خراسانی قلیجنی قاپدی؛ ارقه‌سنه برچار المغی
بیله تخطر ایتمکسزین؛ بر بیاض کیجه‌لك لباسیله
طیشاری اوغرادی شهریارك دائره‌سنی طولاشدی کندینی
اوراده بولمینجه؛ صیدینی غائب ایتمش شیردرنده کبی؛ کمال
دهشتله عادل کرایك کوشکنه طوغرلدی. پریخان ایله
شهریار بولده؛ نور ایله ظلمت کبی؛ بر برینه قاوشدیلر چهره-
لر ینه باقیلسه؛ وجدانلرندن عکس ایدن حال ایله؛ بری
صفوت فداکارانه‌دن کوزل، بری خیانت کیندارانه‌دن
چیرکین کورینیردی.

پریخان؛ حیات سعادتنجه اجل قضا حکمنده بیلدیکی؛
ملعونه‌یی رهکذار عزمنده کوردیکی کبی «آه! شهریار!
باق شو ملعونه‌یه!.. بو وقت نره‌لرده کزیورده یردن
یوزینه جهنم غلولری فرلامیور، کوکدن باشنه غضب
ییلدیرملری یاغمیور!..» دیه باغرارق بر طرز هائل
ایله اوزرینه یوریدی فقط بریکی خیشه؛ دوشدیکی

تهذکه‌نك اهمیتنی لایقیله تقدیر ایدرك؛ قرانلقدن استفاده ایتدی، اغاجلرك یاپراقلری ارەسنده غائب اولدی .

رستم خان طاقمی؛ عادل کرایك دائره‌سندن چیقان شهریار اولدیغنی و پریخانك ایسه آنی ارەیوب کلدیکنی کورنجه؛ غیظ وتهورلرینی بتون بتون شهریاره حصر ایتدیلر؛ همان ملعونه‌یی تحری ایده ایده اغاجلر ایچندن اوغراتدیلر او کمال تلاش ایله سرایه طوغری کیدر، قوربجیلرك اك جرأتلی ، اك متهور کروهی‌ده ارقه‌سندن تعقیب ایدردی .

شهریار طوغریجه شاهك خوابکاهنه صغندی زواللی علیل ! اویقودن اویاندی، زوجه‌سنی حمایه‌سنه الدی قوربجیلرك دفعی ایچون بر طاقم کلمات اقناعیه ایراد ایتمکه باشلادی شهریار ایسه پریخانك، عادل کرایك فتنه ترتیبیله اوغراشدیغنی، دولت، شیعیت مخاطره‌ده بولندیغنی اکلاتمغه چالشدی فقط سوزلری؛ غیرت زوری، ناموس داعیه‌سیله عادتا جنون حالنه کلمش اولان؛ قوربجیلرك شتوم غلیظه وتشنیعات کستاخانه‌لری اراسنده؛ محاربه‌لرده دغدغهٔ سلاح ایچنه قارشمش مجروح ایکلدیسی کبی؛ کیمسه‌نك قولاغنه کیرمدی . قاری‌یی شاهك یانندن ایردیلر؛ کویا که قوربجیلردن هر بری سیئاتندن برینك عذابنی اجرایه مؤکل زبانی ایدی؛ قوللرینه، صاچلرینه

صارلدیلر، یره اوردیلر؛ قودوز کوپك، زهرلی یلان کبردر کبی؛ وجودینی پارهلمکه باشلادیلر خبیثه برفریاد استرحام ایدرسه مقابلنده یوز ضربهٔ نفرینه اوغراردی!..
شاه ایسه شهریارك حکومته متعلق دسایسندن، ازعاجاتندن بیزار ایدی فقط علیل اولمدن حسننه حاصل ایتدیکی مفتونیت کوکلنده تمامیله باقی ایدی؛ شهریارك پریخانه سو یالدیکی کبی؛ کندینی زنجیدن فرق ایتمامك نرهده قالیر!.
صوك کوردیکی زمانده کی شکلنی عینیله ذهننده صاقلامش، وحتی ییل کچدکجه سیماسنه عارض اولهبیلهجك تغیرلری خیالنه بیله کتیرمامشیدی .... دنیاده بر بیوك اکلنجهسی قالدی ایسه شهریارك خاطرنده اولان خیال حسنی ایدی وجدانناك الصوك تسلیهسی، عمرینك الیبوك سعادتی اولان شهریاری قورتارمق ایچون ایتدیکی وعدلر، وعیدلر قالمدی فقط صداسی دائما قارینك انین استرحامی، قوریجیلرك فریاد تهوری اره‌سنده غائب اولور کیدردی بیچارهنك علیل اولمسی؛ هر زمان ایچون بیوك بر مصیبت ایسه او کیجه یانی باشنده جریان ایدن هائلهیی کورهمدیکندن طولایی؛ کندنجه بر نوع بختیارلق عد اولنه‌بیلیردی .
شهریار؛ کندی افعالیله جناب حقك غضبنی دعوت ایدن جهنمیلر کبی؛ عذاب آخرتك الك شدتلیلرینی دنیاده کچیرهرك بیك فریاد مأیوسیت، بیك اضطراب حرمان

ایچنده بلاسنی بولدی، بر چارلك مدتده روحنی مالكه جحیمه تسلیم ایلدی. فقط اوکیجه‌نك فاجعهٔ جانکدازی بو نکله‌ده ختامه ایرمدی :

— ٤٣ —

قوربجیلرك؛ رئیس فتنه اولان؛ رستم خاندن الدقلری امر «سرای شاهیده‌کی قادنلردن بعضیلری کیجه‌لری عادل کرای ایله کوریشه‌رك خاندان صفوینك ناموسنه خلل ویردکلرندن باغچه‌ده تفك سسی ایشیدیلدیکی کبی همان عادل کرایك اوطوردیغی کوشکه هجوم ایله اوراده بولنانلری پاره‌لمکدن» عبارت ایدی.

هجومه حاضرانیر حاضرلنمز قارشیلرنده شهریاری بولدیلر، تهمتی اکا منحصر کوردیلر، تهورلرینی، غضبلرینی‌ده اکا حصر ایتدیلر شهریار؛ عادل کرایك اوطه‌سندن چیقمقله برابر؛ نظرلرینه باغچه‌ده تصادف ایتدیکندن انکله مشغول اولدقلری صره‌ده خانزاده‌یی خاطرلرینه کتیرمدیلر. هله پریخاندن قطعا شبهه‌لری بیله یوق ایدی قزك مشرب جهانداورانه واطوارمردانه‌سنی؛ حیدر میرزا وقعه‌سندن بری؛ تماميله بیلدکلرندن یالین قلیج باغچه‌ده بولنمسنی؛ کندیلری کبی؛ خاندانك ناموسنی وقایه مقصدینه

حل ایتدیلر بربخان ؛ کیسه‌نك عادل کرایه‌ویاخود کندیسنه تعرض حالنده بولنمدیغنی کورنجه؛ براغاجك التنه چکلدی؛ انجام کاره انتظار ایله برابر؛ باغچه‌نك بر طرفندن بر طرفنه چالقانمقده اولان خلق ارەسنده عنایت‌دیده‌لرندن هانکی قوریجی‌یه تصادف ایدرسه یانته چاغرر، وقعه‌نك سببنی، ماهیتنی اوکرنمك ایستردی قوریجیلرك ایسه کافه‌سی؛ ایشك ختامنه قدر کیسه‌یه افشای اسرار ایتمامك ایچون یمینلی بولندقلرندن؛ « بورایه امر ایله کلدك » سوزندن بشقه بر جواب ویرمزلردی .

کندی بر عالم حیرت ایچنده وهله ایشدن ذره قدر اولسون معلومات المق اندیشه‌سنده ایکن صول طرفندن بری بر صدای مهیب ایله «اوزرکزده شاهکزك هیچ حق نعمتی یوقیدر ؟ ولی‌نعمتکزك؛ مسافری اولدیغی، اسیر ایکن شهزاده‌لردن زیاده عنایات والتفات کوردیکی حالده؛ عرضنه قصد ایدن تاتار اوغلنی حالامی یاشاده‌جقسکز ؟ . . » دیه قوریجیلری تعزیره باشلادیغنی ایشیدنجه ترتیب اولنان دام خیانتك ماهیت واهمیتنی تمامیله اکلادی . بردنبره جوهرنده‌کی علویتك خواص لازمه‌سندن اولان مکانت فوق‌العاده ایله، بر خزینهٔ معالی اطلاقنه شایان اولان وجداننده نه‌قدر قابلیات عزم واقتدار وار ایسه بر یره طوپلایه‌رق وسسندن امرك

صاحبی رستم خان اولدیغنی درك ایدرك غایت تأثیرلی بر صدا، غایت دهشتلی بر وضع ایله « ملعون! عثمانلی ملکلك یاریسنه استیلا ایدیور سنی شاهك امریله حربه كوندردیلر غوغادن قاچوق، قحبه‌لکنی ستر ایتمك ایچون بشقه بر چاره بوله‌مدق دولتك اداره‌كه ویردیکی عسکری اغراضکك اجراسنه آلت ایتدك شاهك حرمنه کیرمکه، مهماننی اولدیرمکه، خزینه‌سنی یغمایه ویرمکه، بلکه جاننه قصد ایتمکه چالیشیورسك اویله‌می ؟.. » دیدی یالین قلیج رستم خانك اوزرینه اوغرادی .

دائما وهله بویله وقایع عظیمه هنگاملرنده نفوذ تحکمی التنده بولنمغه الیشمش اولان قورجیلرك بر طاقمی؛ مجرای قدیمنی بولمش سیللر کبی؛ پریخانك اطرافنه آقوب کلمکه باشلادی؛ وقعه‌نك مبادیسنده رستم خان طاقمنك کثرتندن قورقوب ده باغچه‌نك اوته‌سنه بریسنه صاقلانان؛ علی قولیخان قورجیلری ده پریخانك اطرافنده بولنانلره التحاق ایتدیلر .

بونلردن یالکز عباس؛ قورجیلرك اخلاقنی تجارب عدیده ایله پك کوزل اوکرنمش اولدیغی جهتله نصل اولسه غلبه رستم خان طاقمنده قاله‌جغنه حکم ایلدیکندن؛ بیهوده یره جان ویرمکدن ایسه بر جان قورتارمغی دها خیرلی کوردی جزمینك؛ اره‌صره وجودنده کورینان حرکتلردن

حیاتده اولدیغنی اکلادیغی ایچون؛ تخلیصنه برچاره بولمق نیتیله یاننده ایرلمدی بر ده تفکی اتان معهود قوریجی؛ غالبا حدت آدمی اولمدیغی کبی غوغا آدمی‌ده اولمدیغندن؛ بر موقع سلامتده بولنمق ایچون اولا رستم خان قوریجیلرینه قاریشدیغی حالده؛ اصل غوغا ظهور ایدرسه انلر ارەسنده چیقاجغنه، مخاطره وار ایسه انلر ایچنده بولنمقده اولەجغنه حکم ایدرك؛ قارغاشەلق ارەسنده بر سهولتله غلبەلکدن ایرلدی، ارقداشنی‌ده یاننه آلدی، تفکی اتدیغی موقعده اختفا ایلدی.

رستم خان؛ وقعەنك کسب ایتدیکی حال وشکلی کورنجه؛ یاغی بتون بتون وله کتیرمشیدی پریخانك خوف شمشیریله نه مقصدینی ناقص براقمغه، نەده اجراآتنده دوام ایتمکه جسارت ایده بیلیردی ذهنی؛ ایکی مقناطیس ارەسنده قالمش معدن پارچەسی کبی؛ بر موقع ترددده صالنمش قالمشیدی یالکز؛ مشرقدن ضیای سحر طالغلدقجه اغر اغر غرب طرفنه یغیلان قرانلق کبی؛ پریخان اطرافده‌کی ازدحامی سوکه سوکه یاننه تقرب ایتدکجه؛ توابعیله برابر؛ قدم قدم کلدیکی جهته طوغری چکیلیر طورردی.

بویله رستم خان ایچون خوف جان امید غلبەیه بیك قات فائق کورندیکی بر زمانده ایدی‌که؛ قوریجیلردن دائرۀ

شاهی‌یه قدر هجوم واوراده شهریاری اعدامه جرأت ایدن؛ اراذل مقتوله‌یی صاچلرندن سورکلیه‌رك باغچه‌یه چیقاردیلر؛ جسمنده‌کی مادیاتك‌ده آیریجه بر طاقم جنایتلری وار ایمش کبی؛ اعضاسنك هر برینی قلیجلر، بیچاقلرله بری‌برندن آییرمغه باشلادیلر.

رستم خان او خونخوارلرك بولندقلری تهور عقورانه‌یی؛ جانی قورتارمق وبلکه تشبثنی اتمام ایتمك ایچون؛ بر بیوك فرصت اتخاذ ایدرك «شو دیوانه‌لره باق! جانسز قالبدن نه ایسترسکز؟ خیانتنه شریك اولان پریخان؛ برقابده یمك یدیککز، بر بایراغك آلتنده جان آلوب جان ویردیککز؛ ارقداشلرکزه‌قصد ایدیور، شاهکزك ناموسنی لکه‌لیان تاتار اوغلی شو کوشکده اوطوریور!» دیه اواز بلند ایله قوریجیلری اکمال فتنه ایچون تحریکه باشلادی.

ذاتاً تهوردن قودورمش، قان دوکمك ارزوسیله چیلدیرمق درجه‌سنه کلمش اولان قوریجیلری بو سوزلر؛ ایکی آدم اولدیرمکه دکل؛ بتون مملکتی یاقمغه، بتون ایران خلقنی محو ایتمکه سوق ایچون بیله کافی ایدی. اصحاب تهور شهریارك نعش صدپاره‌سنی براقدیلر، ایکی فرقه اولدیلر، بر طاقمی رستم خانك یانه، بر طاقمی عادل کرایك کوشکنه طوغری شتاب ایتدیلر.

پریخان؛ عادل کرایك کوشکنه طوغری وقوع بولان؛

هجومی کورنجه «آه ! بو آدملر اللهك غضب آتشلرندن یارادلمش بر شیطان اولدیردیلر نه درجه مأجور اولدقلرینی بیلمیورلر !... شمدی نوردن مخلوق بر ملك معصومك جانه قصد ایده‌جکلرده شیطان کبی قیامته قدر ملعون اوله‌جقلر!.. نره‌یه کیدیورسکز؟ شاهکرك مسافرینه قصد ایدوب‌ده خاندانمزی الی‌الابد خلقك لسان نفرینده‌می براقه‌جقسکز؟... » فریادیله رستم خانی یرنده براقدی، عادل کرایك دائره‌سنه شتاب ایلدی .

پری‌خانك عادل کرایه کوستردیکی طرفدارلق قوریجیلر نظرنده رستم خان طرفندن آنك‌ده شهریاره شریك تهمت اولدیغنه دائر ایراد اولنان سوزلری بر دلیل بدیهی ایله اثبات ایلدیکندن پری‌خانك اطرافنه طوپلانان قوریجیلرك بر طاقمی ناموس غیرتیله، بر طاقمی‌ده؛ اسافلك حالی اولان؛ چوقلره قاتیلمق، غالبه معین اولمق دنائتیله ینه رستم خان طرفنه کچمکه باشلادیلر پری‌خانك یاننده قالانلر؛ علی قولیخان قوریجیلریله رستم خان طاقمندن قزلك مزیات جلیله‌سنه مفتون اولان؛ ییمش سکسان قدر صاحب جلادتدن عبارت ایدی .

بونلر پری‌خانك، رستم خان طاقمی‌ده بونلرك اطرافنی احاطه ایدرك جمعیت قیزك حرکتنه اتباع ایتمکه باشلادی. پری‌خان قوریجیلرك ظلام تحشدی ارەسنده؛ بیاض

البسه‌سیله بلوطلی هواده طوغمش بدر منیر کبی؛ کاه کورینه‌رك، کاه غائب اوله‌رق کوشکك نردبانه یتشدی وقلیجنك ارقه‌سیله اوره اوره اوکنده کی غلبه‌لکی ارالیه‌رق کوشکه اتیلدی.

پریخانك؛ او زمانه قدر اطرافنی احاطه ایدن؛ طرفدارلری کوشکه متوجه اولدقلری حالده پریخان ایچری کیرنجه نردبانك الت طرفنده طوردیلر، بردن‌بره یوزلرینی رستم خانه چویردیلر، اکر تعرض کوریرلرسه مقابله‌یه حاضر اولدقلرینی کوستریر بر وضع خصمانه ایله صف باغلدیلر رستم خان بونلری «ایکی بدبختك خلوتخانهٔ سفاهتنی‌می بکلیه‌جکسکز؟.. کوکلکزده هیچ غیرت یوقیدر؟.. ولی‌نعمتکزك ناموسنی بویله‌می کوزه‌دیرسکز؟. کبی بر طاقم اقناعیات ایله کندینه میل ایتدیرمك وبو صورتله عسکر اره‌سنه قلیج دوشمکسزین مقصدینی اتمام ایتمك ایستدی فقط بری طرفدن؛ قرانلق جهتیله کیم اولدیغی وهانکی طاقدن بولندیغی بیلنه‌میان؛ برقوریجی «درایت فوق‌العاده‌سی دنیا نظرنده مسلم اولان پریخان دکل حتی بر دیوانه اولسه بو قدر غلبه‌لك اره‌سنده سفاهت مقصدیله خانزاده‌نك اوطه‌سنه کیرمز!.. سفاهت ارزوسنده اولانلر؛ شهریار کبی؛ موعدینه کیمسه کورمدن کیدر، سودیکنك یانندن کیمسه کورمکسزین

قاچغه چالیشر . بز شاهمزك همشیره‌سندن امیز دولتمزه
ایتدیکی خدمتلری انکار ایدرسه‌ك حق نعمتی کوزلرمزده
طوریر . پریخانك ناموسنه ذره قدر خلل ویره‌جك
شمدی‌یه قدر کیمسه‌دن بر سوز ایشتمدك . شاهك صادق
بنده‌سی ایسه‌ك همشیره‌سنك عادل کرای ایله برابر
بولندیغنی سویلرز، چاغریر، سؤال ایدر اندن صکره
بزلره‌ده نه امر ویررسه آنی اجرا ایدرز » یوللو مخاطبه‌یه
باشلادی .

رستم خان؛ قور بجینك طرز افاده وصورت استدلا-
لنده اولان قوتی کورنجه؛ محاوره اوزادیغی تقدیرده او-
راده‌کی حشراتك عزمنه بتون بتون خلل کله‌جکنی،
و بر کره شاه پریخانی یاننه چاغریر، عسکر آنك الزامیاتنه
طوتیلیر ایسه کندیسی ایچون دنیاده هیچ بر امید نجات
قالمیه‌جغنی دوشونه‌رك و بر قاچ ساعت صکره جلادلر او-
کنده بیك درلواذیتله تلف اولمقدن ایسه اوراده ترك جان
ایدوب کیتمکی دها خیرلی کوره‌رك بختنك بر صوك تجربه-
سی اولمق اوزره همان سل سیف ایله « بو غیرتسزلر سفا-
هت رهبرلکندن لذت آلمشلر !... قپونك اوکنده بکلده،
بکلده بزی‌ده کندیلر ینه بکرتمك ایسترلر . بز بورایه
وزیرك امریله کلدك تاتار اوغلنی‌ده، یاننده بولنان
قاریلری‌ده اعدام ایده‌جکز شاهك فرمانی اولمسه هیچ

وزير بويله امرمی ویرر؟.. یوریکز!.. اوکوکزه حائل اولانلری اوریکز!...» دیدی یرندن حرکت ایلدی حتی قوربجیلردن قارشیسنه طوران بر بیچاره‌یی کندی قلیجیله تلف ایتدی. پریخان طاقی هرنه‌قدر رستم خان عونه‌سنه نسبت قبول ایتمیه‌جك درجه‌ده از ایسه‌ده هربری بر فرقه‌یه مقابل عد اولنور فداکارلردن ایدیلر موقعلرنده ثبات ایتدیلر خصملریله قلیج قلیجه کلدیلر باغچه‌ده بر بیوك هنکامهٔ کیرودار آچیلدی.

پریخان ایسه عادلکرایك یانه کیردیکی کبی قلیجی یره فرلاتدی، خانزاده‌نك بوینه صارلدی عشق ومأیوسیتدن مرکب بر نظر غریب ایله یوزینه باقدقدن، وبرنجی دفعه اوله‌رق بر دفعه آغزینی اویدکدن صکره «عادلجکم! سنك هلاککه بن سبب اولیورم بر دقیقه‌لق حیاتکه بتون عمرمی فدا ایتمك ایسترکن حیاتم عمرکی اضاعه ایدییور!...» دیدی غایت حزین بر آه ایدرك کوزینك یاشی بر لطافتله طاملامغه باشلادی‌که هر کرپکنه بر الماس‌پاره تعلیق اولنمش ظن ایدیلیردی. عادل کرای ذاتاً اولوم عذابنی کچیرمش، ذاتاً تسلیم روح ایلمش‌ده دنیاده بشقه بر قوهٔ معنویه ایله قالمش کبی بر مکانت فوق‌العاده ایله «نه اولیورسك ایکی کوزم!.. بو تأثرك فائده‌سی نه‌در؟.. نه زمان اولسه یر آلتنه کیره‌جك دکلمی

ایدك !.. دنیاده حیاتك لذتنی بربرندن آیرلمامقدن عبارت بیلان ایکی یار صادق ایچون بر زمانده، بر مکانده اکمال حیات ایتمکدن بیوك سعادتمی اولور !.. خصوصیله هم معصومز، هم برمقصد مقدس یولنده فدا اولیورز اراده برده دولت شهادته نائل اوله‌جغز. . .» دیدی پریخانك قلبنده‌کی میل معالی، روحنده‌کی بیوکلك بوسوزلرله بردن بره انجلا ایتـدی اولوم قورقوسی ، دشمن تهلکـه‌سی فکرلری بتون بتون اره‌لرندن ضایع اولـدی؛ براکلنجـه مجلسنده ایمشلر کبی؛ نظر عاشـقانه‌لرینی بربرینك سـیر جمالنـه، قلب صادقانه‌لرینی بربرینك اذواق محبتنه وقف ایلدیلر، معصومانه‌تبسملره، مستغنیانه‌سمتلره، نشاط پرورانه لطیفه‌لره باشلادیلر فقط عمرلرینك همان بر قاچ دقیقه‌دن عبارت قالان شـو دورهٔ ختامنی صحبتـدن زیاده طویه طویه بربرینی کورمکه صرف ایدرلردی .

بریکرمی دقیقه مدت انلر بوحال استغراق ایچنده اکلنمکده ، باغچه‌ده‌کیلر ایسـه جان بازار یله اوغراشمقـده ایدیلر پریخانك اکثر عونه‌سی؛ برقاچ دشمن تلف ایتدکدن صکره؛ وفات ایتدیلر اقلیت ازالدقجه اکثریت اطرافدن دوکیلوب کلان غالب طرفدارانیـله چوغالیردی عاقبت پریخانك طاقی؛ کوشـکك مدخلنی محافظه‌یه اقتدارلری

قالمـديغنی کورنجه؛ شهزاده‌لرینی محافظـه ایچون کری کری کوشکك داخلنه چکلمکه باشلادیلر.

سلاح سسی، عسکر شماته‌سی قپویه طوغری تقرب ایدنجه پریخان برمدتدنبری بولندیغی غشی حالندن کندینی طوپلایه‌رق «خانزاده‌م!.. نیچون بو ملعونلره بیهوده یره کندمزی تلف ایده‌جکز!.. دون اقشام جرجی‌یه سپارش ایتـدیکمز ایپك نردبان کلدیمی؟ شوپنجره‌دن اشاغی اینرز بلکه جرجینك اوراده ادملرینی بولورز بوله‌مسه‌قده احتمالکه طالعمز واردر کیجه‌نك قرانلغندن اوزره‌مزه بر پرده چکیلیر دشمن کوزندن مستور قالیرز، برسمت سـلامته چیقـارز» دینجـه عادل «اوت نردبان کلمشـیدی باقه‌لم برتجربه ایده‌لم!..» سـوزیله پنجره‌یه یاقلاشوبده نردبانی طاقمق ایچون خارجه باش کوستـرنجه اوزرینه یکرمی قدر تفنك بردن اتلدی حتی برقورشون؛ صاغ اوموزینك اوستندن صیرتارق؛ اثوابنی پاره‌لدی.

بوبادره اوزرینه بیچاره‌لرك ایکیسی بردن «اوطرفدن امید قالمدی» دیدیلر، ینه کمال متانتله قاتللرینك ظهورینه، اجللرینك حلولنه انتظار ایلدیلر.

کورلتی یاقلاشـه یاقلاشـه اوطه قپوسـندن ایچری پریخان طرفدارلرندن براون اون ایکی قـدر؛ هر بری برقاچ قهرمانه بدل؛ فداکار ایله، اللیدن زیاده کوزلرینی

قان بوریمش سفاك و متهور قوریجی آیلمدیلر .

کندی نفسلری ایچون همان سلاحه مراجعتی تنزل عد ایده‌جك بر حال وقار وتوکلده طوران ایکی شهزاده؛ یوللرنده جان ویرن فداکارلرك حالنی کورنجه موقعلرینه لایق، مزیات جلیله‌لرینه مطابق بر طور اصدقاپرورانه ایله؛ اوجاق فرقه‌لرینك ریاستنه کچدیلر؛ الك بیوك محاربه‌لره نمونه اوله‌جق، الك بیوك سرعسکرلری غبطه‌یه دوشیره‌جك بر طرزده؛ مدافعه‌یه باشلادیلر .

عادل کرایك تعلیمیله اصحاب مدافعه‌نك هر بری؛ اوطه‌ده‌کی اشیادن برینی اوکنه سپر ایدرك؛ دفع صائل ایله اوغراشیر، خانزاده ایله پریخان ایسه بربرینی محافظه ایتمکله برابر عاجز قالان عسکرلرینك‌ده امدادینه یتشیر ایدی نه فائده‌سی وارکه مدافعلردن تلف اولانلرك؛ فوت اولمش فرصت اقبال کبی؛ تلافیسی قابل اولمز، صائللردن هلاك ایدیلانلرك؛ حاضرلنمش افات سماویه کبی؛ بری دفع ایدلدکجه یرینه ایکیسی اوچی کلیردی .

پریخان طرفدارلری بر ساعتدن زیاده کندیلرینك اون بش یکرمی مثلی دشمنله اوغراشه‌رق؛ حیفاکه تاریخلره بیله یازیله‌مامش اولان؛ نامرلرینی قیامته قدر السنهٔ ستایشده طولاشمغه شایان ایده‌جك قدر مردانه

وفداکارانه بر اقدام ایله؛ افندیلرینك پیش نظرنده برر برر فدای جان ایلدیلر.

فداییلر؛ اوطه‌ده‌کی اشیا ایله کندیلرینی محافظه‌دن زیاده؛ کندی وجودلرینی افندیلرینه سپر ایلدکلرندن بونلرك عمومی قربان اولنجه‌یه قدر شهزاده‌لره بر جریحه بیله طوقونمامش ایدی.

وقتا که شهزاده‌لر تنها قالدیلر؛ قان کورمش بر چفت ارسلان کبی بر برلرینه ظهیر اوله‌رق ومدافعه‌یی بتون بتون ترك ایدرك؛ حشراتك اوزرینه صولتلر کوسترمکه باشلادیلر.

سلاح قوللانمقده اولان مهارتلری جهتیله دشمندن لااقل ایکی آدم تپه‌لنمدکجه وجودلرینه بر یاره طوقوندیرمه‌نك احتمالی یوق ایدی. یکرمی دقیقه‌دن زیاده اوغراشدیلر، بر ایکی کره مهاجملری اوطه‌دن طیشاری اوغراتدیلر فقط اراذل؛ کهساره چارپان طالغه‌لر کبی؛ کری چکلدکجه صولتلرینه بر قات دها دهشت و ویرك عودت ایدرلردی.

عادل کرای؛ پرنجانك اوته‌سندن بریسندن سیلان ایدن قانلری کورنجه؛ وقار مردانه‌سنی بتون بتون غائب ایدرك صائللرله مخاطبه‌یه تنزل ایتدی «بو معصومه شاهکزك همشیره‌سیدر!.. سز حق نعمتی بویله‌می کوزه‌

دیرسکز؟.. » دیه‌جك اولدی پریخان همان لقردیسنی کسه‌رك « صوص خانزادم! بو کوپکلر حق نعمتی ده ولی نعمتی ده اتمك کبی کسیلیر، ینیر بر شی ظن ایدرلر بونلرله مخاطبه‌شانکزه یاقیشمز!..» دیدی ، نظری او صره‌ده قپونك اوکنده کلان رستم خانه تعلق ایتدی « آه او-زرمزه صاریلان اژدرك باشی کوزمزك اوکنده طوریبورده بز حالا کیملرله اوغراشیورز!» دیه‌رك خانی تپه‌لمك ایچون قپویه طوغری اوغرادی او زمانه قدر پریخانك اوته‌دن بری کوکللرده براقدیغی نفوذك تأثیریله اوزرینه برید رعشه‌دار ایله سلاح چکن قوربجیلر سردارلرینی تهلکه‌ده کورنجه مسلك غیرتی و بر درجه‌یه قدرده مجاز-زات آتیه قورقوسیله بتون بتون خوف وانصافی قالدیر-دیلر، پریخانی صول ممه‌سنك آلتندن آغرجه یاره‌لدیلر .

بیچاره قز! جریحه‌سنك تأثیر طاقت کدازیله وجودینی اداره‌دن قاله‌رق آغر آغر برقاچ آدم کری چکلدی، عادل کرایك ایاقلری اوجنه دوریلدی . قوربجیلر؛ حالك دهشتیله برقاچ دقیقه بهت ایچنده طوردقدنصکره؛ شاهلرینك همشیره‌سنی ممات حالنده ودشمندن الدقلری اسیرك ینه حیاتده بولندیغنی دوشوندیلر، سراپا غضب، سراپا تهورکسلدیلر، قطعی برعزم خونخوارانه ایله عادل کرایه برقاچ طرفدن هجوم ایلدیلر . بیچاره پریخان!

روح ثانیسنك ده جانی کبی مهلکه‌ده بولندیغنی کورنجه جسمنده نه قدر آثار حیات قالمش ایسه بر یره طوپلادی ؛

« بنشینم وسر به‌پیش پایت
برخیزم وجان کنم فدایت ! »

بیتنی اوقویه‌رق یرندن طوراندی ؛ یاره‌لی ارسلان کبی برصولت مقاومت شکنانه ایله ؛ قهر اعدایه باشلادی عادل کرای ایسه ؛ معشوقه‌سنده کوردیکی آتش حمیتك تأثیریله ؛ بتون بتون بر بارقهٔ جلادت کسیله‌رك ؛ وقتیله هر بری اللی التمش کشی‌یه مقابل اولان ؛ تاتار قهرمانلرینك نسل نجیبی اولدیغنی تمامیله اثبات ایلدی شویله‌که ایکی شهزاده بر قاچ یرلرندن مجروح اولدقلری حالده ایاقلرینك اوجنه اون بش قدر قوربجینك لاشه‌سنی سردیلر .

رستم خان تلفاتك تکثریله بتون بتون برلهیب غضب کسیله‌رك « قلیجله اوغراشیر طوررسکز ! تفکلرکزی هانکی دشمنه صاقلایورسکز ؟ آتش ایتسه‌کزا ! » دیه فریاده باشلادی قوربجیلر وقعه‌نك هول وغرابتنه منضم اولان جان قورقوسیله دوشدکلری غفلتدن متنبه اولدیلر ، ایکی بیچاره‌نك اوزرینه اللی التمش تفك بردن بوشالده‌رق ایکیسنی ده برآنده شهید ایتدیلر .

رستم خان اوزمان اوطه‌یه کیره بیلدی ؛ پریخانك قانلی وجودینی برنظر غیظ وتحقیر ایله سوزه‌رك

«بحر فنا رفت وناچیز شد!
فلك كفت خندان كه این نیز شد!»

بیتنی ایراد ایله خونخوارانه برده حكمت فروشلق ایدرك اوطه‌دن چكلدی توابعی‌ده ارقه‌سنه دوشدیلر.

— ٤٤ —

علی قولیخان طاقمندن بری؛ ازدحام اره‌سندن صیریله‌رق؛ خانك كوشكنده قالان یكرمی بش قدر رفیقلرینه وقعه‌یی خبر ویرمكله انلرده سلاحلانه‌رق رؤسای مقصدك امدادینه شتاب ایتدیلر رستم خانك خارجده براقدقلری نوبتجیلر؛ قوریجیلرك كافه‌سنی حركتده متفق بیلدكلری ایچون؛ باغچه‌یه كیرملرینه مانع اولمدیلر.

فقط بوقوهٔ معاونه حشرات عادل كرایك اوطه‌سنده بولندیغی زمان كلمش یعنی وقعه محلنه یك وقتسز یتشمش ایدی.

عباس؛ ارقداشلرینك سرایه كیردیكنی كورنجه اوبیچاره‌لری‌ده بیهوده یره مهلكه‌یه اتلمقدن منع ایچون؛

مذهبلر ینه‌یمین ویرك کندی حرکتنه تقلیددن ایرلماملرینی وهیچ کیمسه‌یه هیچ برشی سویلماملرینی تلقین ایلدی .

بریکی قاتلر خانزاده‌نك اوطه‌سندن چیقدقلری صره‌ده اولا ارقداشیله برابر؛ اشارت تفکنی اتان؛ معهود قوریجی وصکره رفقاسیله عباس اره‌لرینه قاریشدی عباس صوقیله صوقیله رستم‌خانك یاننه واردی، مراسم تعظیمی ایفادن صکره «جناب کراره بیك تحمیدکه شاهزده، خانزده دشمنلرندن خلاص اولدیلر . بشقه بر فرمانکز یوقیدر ؟ . . . » دیدی .

رستم خاندن «ایش قالمدی بو کیجه مملکت وسرایك محافظه‌سیله مشغول اوله‌جغز!» جوابنی النجه «یا افندم! بومیتلری سرایده براقه‌لم‌ده تعفنمی ایتسونلر ؟ ..» سوزیله مقابله ایدرك یاننه لزومی قدر آدم الوب جنازه‌لرك او کیجه‌دن شهرك خارجنده‌کی مزارلغه نقل ودفنی ایچون امر استحصال ایلدی، همان ارقداشلرینی‌یاننه‌طوپلادی، برشی سزدیرمامك ایچون رستم خان طاقندن ده برقاچ کشی آلدی .

آدم کوندردی، لزومی‌قدر اوکوز عربه‌سی طوپلاندی فقط اوزمان قزوینك سوقاقلرنده عربه کزمك ممکن اولمدیغندن بونلر شهرك کنارنده طوردیلر قوریجیلرده میتلری اورایه قدر اوموزلرنده، قوجاقلرنده طاشیدیلر .

جرمی اورلـدیغی زمان یره بایغین اوله‌رق دوشمش ایسه‌ده یاره‌سی مهلك دكل ایدی؛ دوشمسیله برابر البسه‌سی قاتلانه‌رق قورشـونك چیقدیغی یری قپادیغنـدن بك زیاده قان ده ضایع ایتمـدی بیچاره فاجعه‌نك ختامنه طوغری آیلمش ایسه‌ده عباس؛ ایكیسندن بشـقه میدانده كیمسه اولمدیغندن استفاده ایدرك؛ بیك درلو سوزله اولو حالنده یاتمغه جرمی‌یی اقناع ایتمشیدی .

نوبت جنازه طاشیمغه كلنجه جرمی‌یی كندی اموزینه الـدی، بر عربه‌یه كوتوردی، آتدی؛ یار واغیار نظرندن حفظ ایچون اوزرینـه‌ده برقاچ اولو وضع ایلدی جرمی وجودینك ضعفی ونعشلرك اغرلغیله ینه بایلمشیدی .

قوریجیلر؛ جنازه‌لرك كافه‌سنی عربه‌لره یراشدیردكدن صكره برقاچ مشعله یاقارق؛ مزارلغه طوغری یوریدیلر مشـعله‌لرك دومانله قار یشیق ضیاسی مقتوللرك اوته‌سـنده بریسـنده اولان طونوق قان پارچه‌لرینه عكس ایتدكجه تعریفی ناقابل برشكل مدهش پیدا ایدر و بیاغی بوكاربان مصائبك حالی اهوال آخرتدن عد اولنسـه بك ده مبالغه ایدلمامش اولوردی .

اوچ چاریكده قبرستانه واردیلر عباس جنازه‌لری عربه‌لردن ایندیردی، رستم خان طاقمی «سز اقشامدن بری ایاقده‌سكز هم یول یوریدیكز هم ایش كوردیكز

کیدیکز، راحت ایدیکز بوندن صکره سنه بزده کفایت ایدرز!..» دیه‌رك عربه‌جیلرله برابر دفع ایلدی، ارقدشلرینه بر قاچ بیوك چوقورلر قازدیردی، هر برینه اول امرده شهریارك؛ کویا وجودی بر پرده بولنور ایسه جادی اولوب‌ده عباد اللهی بر بشقه یولده ازعاجه باشلامسندن قورقارمش کبی؛ هر پارچه‌سنی بر چوقوره براقدقدن وشیطان رجم ایدر کبی اوزرینه برخیلی طاشلرده اتدقدن صکده دیکرلرینی دفن ایتدیرمکه باشلادی.

میدانده جزمی ایله عادل کرای و پریخانك نعشلرندن بشقه بر شی قالمینجه ارقداشلرینی‌ده شهره اعاده ایلدی، برازصو بولدی، جزمینك یوزینه سرپه‌رك بایغینلیغنی ازاله ایتدی، یاره‌سنی یقادی، صاردی بر مشعله‌نك التنه اوطوردیلر وقعه‌یی جزمی‌یه اطرافیله نقل ایلدی.

جزمینك اغزندن چیقان لقردی «شهزاده‌لر کیتدی‌ده بنی نیچون اولمکه براقدك؟...» سوزندن عبارت ایدی عباس «هیچ اویله لقردیمی اولور! بر واسطه تلف اولمقله بر مقصددن ال چکوب‌ده همان اولوویرمك انسان کاریمیدر؟... یارین فرصت دوشوررسه‌ك غازی کرای ایله بر ایش کوررز ولوکه الده بر بشقه پریخان اولمدیغندن او صورت محال اولسون! قارشی طرفه کچرز مذهبمزك اعلای شانته چالیشیرز اوله‌جکسه‌ك امیدغلبه

ملحوظ اولان بر محار بەده اولورز ! . .» يوللو بر چوق
سوز سويلدى . جزمى بو سوزلره قانع اولمديسەده قلبنده
ضعف، ذهننده تلاش كوستروبده؛ متانت و حميتجه
خدمتكارى مقامنده بولنسان؛ بر داغستانلى قوريجيدن
اشاغى قالمق قورقوسيله ملزم كورنمكدن بشقه چاره
بولەمدى .

شهزادەلرينه صوك خدمتلرينى ايفا ايچون بر كوزل
مزارقازديلر شهيدلرى قالديرمغه كيتديلر بيچارەلرك سبب
موتى اولان جريحەلر ايكيسنكده باشنده ايدى اوجريحەلردن
سيلان ايدن قان ايلەچهرەلرى بتون شفق رنكنه
بويانمش، عادل كرايك چهرەسنده يلديز قدر بر نقطه
ايله پريخانك چكەسنده ايكى طرفه طوغرى هلال قدر
بر اچيقلق قالمش ايدى .

جزمى بو تماشايى كورنجه طبيعت شاعرانەسى هر درلو
حسيات حزن وماتمنه غلبه ايتدى، شهيدلرى بربرينك
قويننه كتيردى، عادل كراى ايله پريخانك باشلرينى؛
يوزلرنده قلان بياضلقلر آى يلديز شكلى حاصل ايدەجك
صورتده؛ بربرينه ياقلاشديردى . شهيدەنك قان ايچنده
اولان صاچلريله ايكيسنك چهرەسندن مستطيل بر شكل
حاصل ايلدى .

عباسه توجه ايتدى « باق تموج ايتمش، اوجلرى

یاره‌لنمش عثمانلی بایراغنه نه قدر بکزییور ! ید قدرت؛ یکوجود محبت یاراتدیغی ؛ ایکی شهیدك سیمالرنده خدمت ایتدکلری مقصدك نه پارلاق، نه کوزل بر نشانه‌سنی تصویر ایلمش ! بن والله العظیم بونلری قبرلرینه بو وضعده دفن ایدرم! ملائکهٔ سؤاله مقصدلرینك نمونه‌سیله کورنسونلر! ..»

دیدی عباس ایله برلشدیلر، قازدقلری مزاره ایکی بیچاره‌یی او وضعده تودیع ایلدیلر .

— ٤٥ —

او ایکی وفالی یار ایلریسیچون ایده‌جکلری حرکاتی دوشنمکه باشلادیلر اره‌لرنده شو محاوره جریان ایلدی :

عباس — یانکزده پاره وارمی ؟ ..

جزمی — بش یوز التون قدر وار! بزم پرتوله رضا قولی‌یی بوله‌بیلسه‌ك انلرده‌ده بر خیلی پاره اوله‌جق .

عباس — سزك اختفا کردن بری انلرك کوروندیکی یوق احتمال که فرار ایتمشلردر قاچمدیلرسه دون کیجه‌کی عربده‌ده تلف اولمشلردر .

جزمی — بز نه یاپه‌جغز ؟ ..

عباس — چاره‌سز علی قولیخانك یانه کیده‌جکز، هم‌ده قوریجی قیافتنده کیده‌جکز .

جزمی — او بر تحف کیدیش اولور ! میرزا سلیمان ایکیمزی ده اوستمزده کی قان لکه‌لرندن بیلیر؛ یالکز بزی اولسه ضرری یوق؛ علی قولیخانی‌ده خیانتنه بزدن ایکی شاهد طوته‌رق آصدیرر !

عباس — (براز تأملدن صکره) غریب حالدر وقتیله اسراف ایتمك ایچون پاره حریصلرندن ایکن سایه‌کزده سنیت، عثمانلیلق خدمتنه کیردکدن صکره بو عالی مقصدك ترویجندن بشقه برشی دوشونمدم حتی سزدن الدیغم پاره‌لرده بنم کرمده طوریور .

آه ! بیلم نیچون شو پرتوله رضا قولی خبیثلرینه اعتماد ایتمشسکز ! انلرك شمدی‌یه قدر بر فنالغنی کورمدم فقط چهره‌لرینی کوردیکم وقت بر درلو ایلکه قابل اولمدقلرینه حکم ایتدم. شبهه‌م وار ! بزه خیانت ایتدیلرسه انلر ایتمشلردر .

جزمی — معناسز شبهه‌نك لزومی یوق ! الیمزده اولان ایکی بیچاره نه یاپه بیله‌جك ؟ بولندیغمز تهلکه‌دن قورتیلمغه برچاره دوشونه‌لم .

عباس — چاره وار : بن شمدی شورادن کیدرم ؛ بولندیغمز یره یارم ساعت مسافه‌ده اولان؛ تکیه‌دن یارم التون ویررم، ایکی قات درویش اثوابی الیرم او خرقه‌لر

سایه‌سنده کشکول بدست اوله‌رق ایستدیکمز یره قدر کیده بیلیرز .

جزمی — کیت، کتیرا درویش اولورزده ینه علی قولیخانك یاننه کیدرز .

بو محاوره اوزینه عباس؛ ایکی جانی محافظه ایده‌جك برجسم ظاهری ارامق برصاحب وجدانه کوره نه‌درجه غیرت و پررسه او درجه شوق وشتاب ایله ؛ جزمینك یانندن ایرلدی .

جزمی اوقدر دهشتلی، اوقدر خلاف مأمول برطاقم وقایع وفجایع قارشیسنده‌تك وتنها قالنجه ایرانلیلرك اوته‌ده بریده کزینان قور بجیلرینی قبرستانك سرولرندن تفریق ایده‌مدی؛ سایه‌لرك بوکسلمسی جهتیله؛ کندینی برغول‌بیانی دهشتکاهی ایچنده کورمکه، بریامیاملر مملکتی اره‌سنده ظن ایتمکه باشلادی،اختفایه برمحل آره‌دی، بادیٔ تصورده عثمانلیلق غیرتی خاطرینه کلدی، عادل کرایك بریخانك؛ مقبره‌ده اولسون؛ یانه اتیلمق ایستدی، اومرتبه‌یه لایق ارلمدیغنی دوشوندی، حجاب ایتدی، بوحجاب اوزرینه فطرتك کندینه احسان ایلدیکی جلادت مردانه خاطرینه کلدی و بو کورینان سایه‌لرك هر بری بر جلاد اولسه جمله‌سنه قارشی طورمق واو یولده شهید اولوبده؛ عادل کرایك ایاغی اوجونده اولسون؛ برمزار مغفرت بولمق

فکرینه دوشدی، نهایت او شهیدك انتقامنی المق بویله بر بیهوده فداکارلغه مرجح اولدیغنه حکم ایلدی .

بو ایکی مطالعه اوزرینه تسلیم وتوکل ایله عباس کلنجه‌یه‌قدر بأی حال بر یرده اختفایه ذهننده قرار ویردی، ییلدیزلردن دوشن، سونمش مشعله‌لردن قالان خفیف خفیف ضیالرله اطرافنی ارادی، باش طرفندن چوکمش بر مزار بولدی اوغراشه اوغراشه ایچنه کیردی، تلقین امامه ویا ورود منکرینه منتظر بر میت کبی اوزاندی .

الینی بر طرفنه آتدی، صغوق، قاتی بر شیئه راست کلدی مسح ایله انسان کله‌سی اولدیغنی آکلادی وجودنده کی یاره؛ اورایه کلنجه‌یه قدر وخصوصیله مزاره کیرنجه‌یه‌دك روحانی وجسمانی چکدیکی مشقتلرله اچیلق و بلکه کندینی اماته ایله؛ او فطرتده اولان بر صاحب حمیت ایچون مزاردن فردوس مکافاتده‌کی مقامنه بر منظره اولمق درجه‌سنه کلمشدی .

بر طرفدن ایسه بر چوق موذیات وجودندن، اثوابندن بر شیلر قوپاروب‌ده تعیش اتمکه چالیشیرلردی الینه الدیغی کله‌یی براز دها اویردی، چویردی، سوابقك قبحیاتنی ادراك اتمکله برابر اعتراضی انسانیته مطابق کورمیان ویا تعبیر آخرله «بزه نسبت سابقلر نه قدرده ایسه بزدنصکره کله‌جکلره نسبت بزده اوقدرده قاله‌جغز!»

اعتقادنده یونان فیلسوفلر کبی؛ چرکینلکنی، قوقشلغنی دوشونمك ایستهمیهرك بنه برینه براقدی «عجبا سن ده بنم کبی برانسانمی ایدك! عجبا عادل کرالك پرنجانك؛ او یوسفه، زلیخایه ثانیعد اولنهجق قدر کوزل اولان؛ چهرهلرینك ایچنده ده بویله چرکین برکیکمی واردر! عجبا؛ حسن مجرد، عدل محقق اولان؛ حضور الهی یه بوقدر چرکین، بوقدر ایکرنج برچهره ایلهمی کیدهجکز!. او یله اولمیوب ده نه اولهجق؟.. دها دونکی کونه قدر بیچاره عادلك، زواللی پرینك تصورلری کوزمزك اوکنده هپ خیالاتدن معدود دکلمی ایدی؟ اوخیاللر بوکون حقیقت اولدی همده نه قانلی حقیقت!...

یا بوکون حقیقت بیلدیکمز عالم یارین خیال اولمیهجقمی؟ اولهجق! یارین اولمزسه او برکون اولهجق! شبهه یوق که اولهجق! همده نه قورقونج خیال!...

خیر خیر! انسانیت البته بوجسم دکلدر. مزارده روح بولنمز بر کره روحی کوره بیلسهك کیم بیلیر نه قدر کوزلدر! بو یله کمیکدن، اتدن یاپیلمش بر وجود حقیرهنه قدر زینت ویریور! دنیاده نیچون کیمسه الك کوزل رسامك یاپدیغی تصویری برچرکین قیز قدر سومیور!

دکل! دکل! بشقه عالم وار انسانیتك ذوقی. اوعالمدهدر ایشته بوعالمده کوردیکمز اقبالك، اجلالك،

ذوقك، شوقك نتیجه‌سی بومزاره کیرمکدر احتمال که شمدی بری کلیر، چیقا بیله‌جکم دلیکی قپار، حیاتم زائل اولور ملائکهٔ سؤال باشیمه چوکر دنیا ایچون انلره‌ده بوجوابی ویریرم اوت! بوجوابی ویررم.

آه فقط عادل کرایك، پریخانك، هله اوغراشدیغمز شو مبارك مقصدك بویله بر نتیجه ویرمسی عدل الهی‌یه توافق ایدرمی ایدی!....

صوص خبیث! انسان قورقوسندن مزارلر ایچنه صاقلانیورسك ده ینه لوح محفوظك تحقیق اسراریله اوغراشمغه جسارت ایدیورسك!...»

یوللو؛ کندی اخلاقنی مصور اولمقله برابر بولندیغی حالك الجاآتنی‌ده‌کوستریر؛ برقاچ سوز سویلندی، صیریله صیریله ینه مزاردن باشنی چیقاردی عباس ایسه اوصره‌ده موقعنه کلمش، قوینندن بر شمعه چیقارارق یاقش، جزمی‌یی ارامقله مشغول بولنمشیدی. شمعه‌نك ضیاسی جزمینك باشنه دوشوبده سایه‌سی اوزادقجه وجزمی چیقمغه چالیشدیغی صره‌ده سایه‌سنك اوزامه‌سی دخی بیودکجه قبردن؛ اسکی اعتقادلره کوره یاقلاشمقله بیومك شانندن اولان؛ بر جادی چیقبور ظن ایتدی، براز اورکدی، کری چکلدی شمعه‌نك چکلمسیله سایه‌ده بالطبع شکلنی دکیشدیردی عباس اورالرده اویله جادی

فلان اولمدیغنه حکم ایلدی ؛ ینه مقصودینی ارایه بیله -
جکی دائره‌نك خارجنه چیقمیه‌جق قدر؛ یوکسکجه برسس
ایله « جزمی ! جزمی ! » دیه سویلنمکه باشلادی .

جزمی بوصدانی ایشیتدی؛ هاتفدن کلمش برندای
دعوت استقبال ایدرجه‌سنه؛ سرعتله مزاردن وجودینی
بتون بتون صیبردی، عباسك یانه شتاب ایلدی .

درویش خرقه‌لری حاضردی نه فائده‌سی وارکه
جزمینك یاره‌سی قسبره کیروب چیقمقله اچیلدی، برکره
دها صارلمغه محتاج اولدی عباس؛ ایکی اوچ ساعت
قدر قانی طوردیرمق، یاره‌یی صارمق ایچون ؛ بیلدیکی
تدبیرلری اجرا ایله اوغراشدی جزمی یوریمکه مقتدر
اوله بیلدی ایکیسی بردن ارقه‌لرینه خرقه‌لرینی کیدیلر
عباس پارمغنی اوزاتدی ، جزمی یه مشرقی کوستردی
صبح کاذب عادل کبی کرالك، پریخانك امیدی قدر
پارلاق برضیا کوسترمکه باشلامشیدی جزمینك فکری
ایسه تشبثنك نتیجه‌سندن قانلی، کندی کیردیکی مزاردن
قورقونج برحالده ایدی عباس صبح کاذب قدر سرعتله
اورادن غائب اولمغی توصیه ایدردی جزمی مزار کبی
بولندیغی یرده قالمق رأیندن کچه‌مزدی نهایت جزمی
عباسه توجه ایتدی « بنم فکریمه کوره انسان اولان

(ونحن اناس لاتوسط بيننا
لنا الصدر دون العالمين اوالقبر)

قاعده‌سنه اتباع ایتملیدر یا بوراده عادل کرایك قدرینی کوستره‌جك بر حرکت ایدرز یاخود مزارلر حاضر طورییور شو قاره طوپراق بزی ده قبول ایده‌جك قدر بر قوجاق بولمقدن هیچ بر وقت عاجز قالمز عادل کرایه فلك وفا ایتمدی بزده‌می بیوفالق ایده‌جکز ! بن وظیفه‌می بیلیرم باشنك اوجنه؛ ولو تخته‌دن اولسون؛ بر اشارت دیکوب ده اوزرینه شانی اعلا ایده‌جك، اغیارك رغمنه طرفدارلرینك غیرتنی کوستره‌جك برشی یازمدقجه شورادن شورایه قلدامم حتی یازه‌جغم شیئی قانمله یازه‌جغم ! . . » دیدی ایکی رفیق غیرت اولیله‌ٔ مصیبت اره‌سنده بر تخته بولدیلر مزارك اوزرینه دیکدیلر، برقوریمش دال پارچه‌سی کسدیلر جزمی اودال پارچه‌سنی الینه الدی، جریحه‌سنده‌کی صارغیلرك اوزرینه بولاشمش وحالا قوریمامش اولان قانیله اوتخته پارچه‌سنك اوزرینه ارتجالاً سویلدیکی شو برقاچ بیتی تحریر ایلدی :

ای زبدهٔ صنعت الهی
انسان ایدی فطرتك كماهی

جاری ایدی هر معامله كده
احكام اوامر و نواهی

فكركدی ذكایه مطلع نور
قلبكدی شجاعتك پناهی

عزمنده نصیب اولیدی فرصت
بر كونده كدا ایدردی شاهی

تقدیر جناب كبریاده
علویتكك بودر كواهی

كوكلكده‌كی سائق حمیت
كوستردی جهانه فیض راهی

تاریخكی كوش ایدرده غافل
آچمزینه چشم انتباهی

یوکسلمکه سوق ایدردی هاتف
کچسه‌ك بیله اوج مهر وماهی
کلمزدی شهادت اولمسیدی
اجلالکه تا ابد تناهی

یوکسلدی او رتبه کیم مقامك
عرش اولدی سریر احتشامك

برحالده‌که یازی‌یی بتیرمك ایچون برطرفدن قورومق اوزره اولان قانی صباحك؛ عالم حیاتی برقاچ ساعت کورمکدن ویا دهاطوغریسی کندینی عالم حیاته برقاچ ساعت کوسترمکدن محروم اولدیغی ایچون ایتدیکی کریهٔ الم دیتلکه شایان اولان؛ شبنمیله ایصلاتمغه چالیشیر، برطرفدن ده وقت کچمامك اوزره شعرینی؛

« باشلادقجه بن سوزه‌باشلار هجومه واردات
شویله‌کیم طاقت کتیرمز آنی تقریره زبان»

وصفنه لایق اوله‌جق قدر؛ سریع سویلدیکی حالده قلمنی قان طوتمش قاتللرك حرکات مذبوحانه‌سنه

تشبیه اولنه‌جق درجه‌ده بطی بر پولـده کور یردی .

لوحـه‌نك تحریرینی اویله بر زمانده اکمال ایلدی‌که؛ امید خیالاتك عینی اولان؛ صبح کاذب؛ حقـایق عالمك مثالی اولان؛ صبح صادق نقطه‌سـنه تحول ایتـدی . مشرقده برقانلی بلوط ، او بلوطك اطرافنـده طوپراق رنکنـه تحول ایتمش بر قورقونج پوص، او پوصك آلتنده بیومش مزار شـکلی کوسـتریر بر قاچ چرکین طاغ، اوطاغـلرك التنـده کیمی یکی طوغمش ده فانی اولـدیغنی بیلدیکی ایچون تبسمه باشـلامش برقاچ چیچك، کیمی فنا بولدیغی حالده بنه فانی اولدیغنی اکلایه‌مامش اوچ بش صولوق یاپراق کوریتور و بو لوحهٔ تماشـانك کافه‌سنده عظمت الهیه تجسم ایدر طور یردی .

جزمی شاعر ایدی شـاعرلرك بر حالی ده واردرکه : نظر خیالنی سوق ایتدیکی بر یر طوریرکن طبیعت خزاین بدایعنك نه قـدر جواهری وارسه کافه‌سیله برابر ایاغنه کلسـه بنـه هیچ بر ینی کوره‌مز اوجهتله بالاده عرض ایتـدیکم لوحه‌یی تماشـا ایدن یالکزجه عبـاس ایدی جزمینك اشتغالی یازمغه منحصر قالمدی .

یازی بتـدی ایکی ارقداش ارقـه‌لرنده‌کی قوریجی لباسـندن صوینـدیلر؛ مصیبتدن ظاهرده قالمش برنمونه اولمق ایچون؛ برمزارك اوستنه آتدیلر ، درویش اثوابیله

میرزا سلیمانك اردوسنه کیتدیلر ، علی قولیخانك چادرینه مسافر اولدیلر .

عباس ارقداشلری ارەسنده، جزمی‌ده؛ برایکی کون صکره وطنه عودت ایچون ینه درویش قیافتنده یوله کیره‌رك؛ عالم اختفاده غائب اولدیلر .

برنجی جلدك نهایتی